

OKRĘGOWA KOMISJA EGZAMINACYJNA
W POZNANIU

WYNIKI SPRAWDZIANU
W SZKOLE PODSTAWOWEJ

RAPORT

WOJEWÓDZTWA
LUBUSKIE*WIELKOPOLSKIE*ZACHODNIOPOMORSKIE

2013

OKE w Poznaniu
Raport ze sprawdzianu; kwiecień 2013

Opracowanie: Elżbieta Klima, Małgorzata Lembicz, Wiktor Nuszkiewicz
Redakcja: Zofia Hryhorowicz, Magdalena Fręsko

Nr ISBN 978-83-61106-23-4

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu
ul. Gronowa 22
61-655 Poznań

Druk i oprawa
DRUKARNIA „Beyga” Glinno 126
64-300 Nowy Tomyśl, tel./fax 61 44 26 033

*Mądrość jest jedyną wartością,
która się nie dewaluje.*

(Isokrates)

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu zobowiązana jest prawem do opracowania i przekazania sprawozdań z przeprowadzonych sprawdzianów i egzaminów dyrektorom szkół, organom prowadzącym, kuratorom oświaty i Centralnej Komisji Egzaminacyjnej. Każdego roku w maju/czerwcu, a następnie w sierpniu przekazujemy wyniki egzaminacyjne nie tylko podmiotom określonym w ustawie o systemie oświaty, ale wszystkim zainteresowanym. Obok formy papierowej, znacznie więcej informacji o wynikach uczniów/absolwentów, szkół, gmin, powiatów, województw przekazujemy poprzez Internet, w tym zastrzeżonych tylko dla zainteresowanych (piszących i szkół).

Niniejszy raport jest jedną z form komunikowania, bardzo syntetyczną. Treści w nim zawarte można podzielić na dwa obszary informacji. Pierwszą stanowi charakterystyka populacji przystępującej w trzech województwach, na terenie których poznańska OKE pracuje oraz krótki opis organizacji procesu egzaminacyjnego w sesji letniej 2013 r.

Drugi obszar treści w raporcie wypełniają analizy, głównie ilościowe wyników opracowanych w wielu aspektach dla każdego z województw, tj. lubuskiego, wielkopolskiego i zachodniopomorskiego.

Przedstawione wyniki egzaminacyjne są rzetelną i obiektywną diagnozą osiągnięć, zarówno uczniów/absolwentów, jak i szkół, gmin, powiatów, województw i Okręgu.

Mam świadomość, że diagnoza, którą przekazujemy społeczeństwu od 2002 r., jest wykorzystywana w bardzo różnym zakresie, w tym bywa, że pomijana w budowanym obrazie edukacji w środowisku.

Jestem jednak przekonana, że — zgodnie z treścią myśli Cycerona *Nie wystarczy zdobywać mądrość, trzeba z niej jeszcze korzystać* — każdy, kto pochyli się nad statystyczną analizą osiągnięć uczniów, analizą jakościową, w tym przedmiotową, które znajdują się na stronach internetowych OKE w Poznaniu, skorzysta z obrazu tendencji rozwojowej szkół czy ujęcia staninowego wyników ucznia, szkoły, gminy, województwa na tle kraju, będzie mógł wyciągnąć wnioski, które staną się inspiracją do indywidualnego rozwoju, ale także do budowania lokalnej polityki oświatowej.

Wszystkim zaangażowanym w proces egzaminacyjny w sesji 2013 r. składam serdeczne podziękowania. Gratulując tym, którzy osiągnęli sukces na miarę własnych możliwości i adekwatny do wkładu pracy, życzę, aby owoce trudu Państwa za rok szkolny 2012/2013 przyniosły wiele zadowolenia i radości.

Dyrektor
Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej

Zofia Hryhorowicz

Poznań, sierpień 2013 r.

Spis treści	4
I. Wstęp	7
I.1 Charakterystyka populacji uczniów przystępujących do sprawdzianu w Okręgu....	7
I.2 Opis zestawów zadań	9
I.3 Wyniki uzyskane przez uczniów w Okręgu.....	20
I.4 Organizacja sprawdzania prac oraz ustalenie wyników.....	24
I.5 Obserwacje przebiegu sprawdzianu.....	26
Województwo lubuskie	
II. Charakterystyka populacji i wyniki uczniów przystępujących do rozwiązywania zadań w różnych typach arkuszy w województwie lubuskim (arkusze S-1, S-4, S-5, S-6, S-7, S-8)	30
II.1 Dane statystyczne o populacji przystępującej do sprawdzianu.....	30
II.2 Dane dotyczące wyników uczniów.....	33
III. Dane statystyczne i wyniki szkół w województwie lubuskim	36
IV. Wyniki uczniów i osiągnięcia w poszczególnych obszarach umiejętności – arkusz standardowy S-1-132	37
IV.1 Wyniki uczniów w województwie, powiatach i gminach.....	37
IV.1a Wyniki uczniów bez dysleksji i z dysleksją rozwojową	43
IV.1b Wyniki uczniów według lokalizacji szkoły.....	44
IV.1c Wyniki uczniów z uwzględnieniem płci.....	46
IV.1d Wyniki uczniów z uwzględnieniem statusu szkoły.....	47
IV.2 Osiągnięcia uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu S-1-132.....	48
IV.2a Osiągnięcia uczniów z obszaru <i>czytanie</i>	48
IV.2b Osiągnięcia uczniów z obszaru <i>pisanie</i>	49
IV.2c Osiągnięcia uczniów z obszaru <i>rozumowanie</i>	50
IV.2d Osiągnięcia uczniów z obszaru <i>korzystanie z informacji</i>	51

IV.2e	Osiągnięcia uczniów z obszaru <i>wykorzystywanie wiedzy w praktyce</i>	51
V.	Wyniki oraz osiągnięcia uczniów słabowidzących i niewidomych – <i>arkusz S-4, 5, 6</i>	52
VI.	Wyniki oraz osiągnięcia uczniów słabosłyszących i niesłyszących – <i>arkusz S-7</i>	55
VII.	Wyniki oraz osiągnięcia uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim – <i>arkusz S-8</i>	58
VIII.	Wnioski	61

Województwo wielkopolskie

II.	Charakterystyka populacji i wyniki uczniów przystępujących do rozwiązywania zadań w różnych typach arkuszy w woj. wielkopolskim (arkusze S-1, S-4, S-5, S-6, S-7, S-8)	64
II.1	Dane statystyczne o populacji przystępującej do sprawdzianu	64
II.2	Dane dotyczące wyników uczniów.....	67
III.	Dane statystyczne i wyniki szkół w województwie wielkopolskim	72
IV.	Wyniki uczniów i osiągnięcia w poszczególnych obszarach umiejętności – arkusz standardowy S-1-132	73
IV.1	Wyniki uczniów w województwie, powiatach i gminach.....	73
IV.1a	Wyniki uczniów bez dysleksji i z dysleksją rozwojową.....	81
IV.1b	Wyniki uczniów według lokalizacji szkoły.....	82
IV.1c	Wyniki uczniów z uwzględnieniem płci.....	84
IV.1d	Wyniki uczniów z uwzględnieniem statusu szkoły.....	85
IV.2	Osiągnięcia uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu S-1-132.....	86
IV.2a	Osiągnięcia uczniów z obszaru <i>czytanie</i>	86
IV.2b	Osiągnięcia uczniów z obszaru <i>pisanie</i>	87
IV.2c	Osiągnięcia uczniów z obszaru <i>rozumowanie</i>	88
IV.2d	Osiągnięcia uczniów z obszaru <i>korzystanie z informacji</i>	89
IV.2e	Osiągnięcia uczniów z obszaru <i>wykorzystywanie wiedzy w praktyce</i>	89
V.	Wyniki oraz osiągnięcia uczniów słabowidzących i niewidomych – <i>arkusz S-4, 5, 6</i>	90
VI.	Wyniki oraz osiągnięcia uczniów słabosłyszących i niesłyszących – <i>arkusz S-7</i>	93
VII.	Wyniki oraz osiągnięcia uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim – <i>arkusz S-8</i>	96
VIII.	Wnioski	99

Województwo zachodniopomorskie		
II.	Charakterystyka populacji i wyniki uczniów przystępujących do rozwiązywania zadań w różnych typach arkuszy w województwie zachodniopomorskim (arkusze S-1, S-4, S-5, S-6, S-7, S-8)	102
II.1	Dane statystyczne o populacji przystępującej do sprawdzianu.....	102
II.2	Dane dotyczące wyników uczniów.....	105
III.	Dane statystyczne i wyniki szkół w województwie zachodniopomorskim	109
IV.	Wyniki uczniów i osiągnięcia w poszczególnych obszarach umiejętności – arkusz standardowy S-1-132	110
IV.1	Wyniki uczniów w województwie, powiatach i gminach.....	110
IV.1a	Wyniki uczniów bez dysleksji i z dysleksją rozwojową.....	116
IV.1b	Wyniki uczniów według lokalizacji szkoły.....	117
IV.1c	Wyniki uczniów z uwzględnieniem płci.....	119
IV.1d	Wyniki uczniów z uwzględnieniem statusu szkoły.....	120
IV.2	Osiągnięcia uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu S-1-132.....	121
IV.2a	Osiągnięcia uczniów z obszaru <i>czytanie</i>	121
IV.2b	Osiągnięcia uczniów z obszaru <i>pisanie</i>	122
IV.2c	Osiągnięcia uczniów z obszaru <i>rozumowanie</i>	123
IV.2d	Osiągnięcia uczniów z obszaru <i>korzystanie z informacji</i>	124
IV.2e	Osiągnięcia uczniów z obszaru <i>wykorzystywanie wiedzy w praktyce</i>	124
V.	Wyniki oraz osiągnięcia uczniów słabowidzących i niewidomych – arkusz S-4, 5, 6	125
VI.	Wyniki oraz osiągnięcia uczniów słabosłyszących i niesłyszących – arkusz S-7	128
VII.	Wyniki oraz osiągnięcia uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim – arkusz S-8	131
VIII.	Wnioski	134

I. WSTĘP

I.1 Charakterystyka populacji uczniów przystępujących do sprawdzianu w Okręgu

Do sprawdzianu przeprowadzonego 4 kwietnia 2013 r. zgłoszonych było 59 126 szóstoklasistów. W tabeli 1. zaprezentowano dane o tej populacji uczniów.

Tabela 1. Uczniowie przystępujący do sprawdzianu w Okręgu

Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu łącznie	Liczba uczniów						
	Rodzaj arkusza*				Zwolnieni		Nieobecni
	S-1	S-4, S-5, S-6	S-7	S-8	laureaci	z przyczyn losowych	
58 575	57 409	110	127	929	247	40	264

*S-1 – arkusz standardowy

S-4, 5, 6 – arkusz dostosowany dla uczniów słabowidzących i niewidomych

S-7 – arkusz dostosowany dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących

S-8 – arkusz dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim

Do sprawdzianu nie przystąpiło 551 uczniów spośród zgłoszonych. Uczniowie zwolnieni (287) stanowili 0,5% populacji, z czego 14% to szóstoklasiści, którzy zostali zwolnieni z przyczyn losowych, a 86% to laureaci konkursów przedmiotowych. Spośród 264 uczniów nieobecnych w kwietniu – 162 (61%) przystąpiło do sprawdzianu w terminie dodatkowym, tj. 4 czerwca.

W tabelach 1a. i 1b. zaprezentowano dane o populacji uczniów, którzy przystąpili do sprawdzianu w 2013 r. i rozwiązywali zadania zamieszczone w arkuszach różnych typów.

Tabela 1a. Uczniowie przystępujący do sprawdzianu w Okręgu z uwzględnieniem płci i specyficznych trudności w uczeniu się

Rodzaj arkusza	Przystępujący do sprawdzianu									
	Ogółem		chłopcy		dziewczeta		uczniowie bez dysleksji		uczniowie z dysleksją	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Razem	58 575	100,00	30 264	51,67	28 311	48,33	51 960	88,71	5 559	9,49
S-1	57 409	98,01	29 580	50,50	27 829	47,51	51 862	88,54	5 547	9,47
S-4, 5, 6	110	0,19	64	0,11	46	0,08	98	0,17	12	0,02
S-7	127	0,22	71	0,12	56	0,10	—	—	—	—
S-8	929	1,59	549	0,94	380	0,65	—	—	—	—

Do sprawdzianu w Okręgu w bieżącym roku przystąpiło o 1 174 uczniów mniej niż w 2012 r. Liczba uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym zmniejszyła się o 1 105, a uczniów upośledzonych w stopniu lekkim – o 76, natomiast o 5 zwiększyła się liczba uczniów słabowidzących i niewidomych oraz o 2 uczniów słabosłyszących i niesłyszących. Do rozwiązywania zadań w arkuszu każdego typu przystępowało, jak co roku,

więcej chłopców niż dziewcząt. Uczniowie z dysleksją rozwojową w 2013 r. stanowili 9,49%, czyli o 0,99 punktu procentowego więcej niż w 2012 r. (8,5%).

Tabela 1b. Uczniowie przystępujący do sprawdzianu w Okręgu z uwzględnieniem statusu szkoły i wielkości miejscowości

Rodzaj arkusza	Przystępujący do sprawdzianu											
	w szkołach				w miejscowościach							
	publicznych		niepublicznych		wiejskich		poniżej 20 tys.		od 20 do 100 tys.		powyżej 100 tys.	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Razem	57 059	97,41	1 516	2,59	21 388	36,51	14 450	24,67	11 670	19,92	11 067	18,89
S-1	55 909	95,45	1 500	2,56	21 005	35,86	14 167	24,19	11 362	19,40	10 875	18,57
S-4, 5, 6	106	0,18	4	—	41	0,07	20	0,03	33	0,06	16	0,03
S-7	125	0,21	2	0,003	35	0,06	21	0,04	24	0,04	47	0,08
S-8	919	1,57	10	0,02	307	0,52	242	0,41	251	0,43	129	0,22

Ponad 2,5% populacji stanowili uczniowie uczęszczający do szkół niepublicznych; podczas tegorocznego sprawdzianu było ich o 0,41 punktu procentowego więcej niż w 2012 r. Wśród szóstoklasistów, którzy uczęszczali do szkół niepublicznych zwiększyła się liczba uczniów słabowidzących i niewidomych (z 2 do 4), a zmniejszyła liczba uczniów słabosłyszących i niesłyszących (z 5 do 2) oraz upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim (z 16 do 10).

Uczniowie uczęszczający do szkół w średnich i dużych miastach stanowili w sumie 38,81% populacji, natomiast większą część populacji (61,18%) przystępujących do sprawdzianu w 2013 r. stanowili uczniowie uczęszczający do szkół znajdujących się na wsiach i w małych miastach (jednakże jest to odsetek mniejszy niż w 2012 r. – 62,3%, a także mniejszy niż w 2011 r. – 61,92% i 2010 r. – 62,54% populacji). Najwięcej uczniów słabowidzących i niewidomych uczęszczało do szkół w średnich miastach, słabosłyszących i niesłyszących – do szkół w dużych miastach, a upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim – do szkół wiejskich.

W tabeli 2. zaprezentowano informacje o uczniach Okręgu poznańskiego, którzy uzyskali maksymalny wynik.

Tabela 2. Uczniowie, którzy ze sprawdzianu (arkusz S-1) uzyskali maksymalny wynik

	Liczba w Okręgu	w %
Uczniowie, którzy przystąpili do sprawdzianu i uzyskali wynik 40 pkt	136	0,24
Laureaci konkursów przedmiotowych	247	0,43
Razem	383	0,67

W 2013 r. było o 87 więcej tych uczniów, którzy poprawnie rozwiązali wszystkie zadania zamieszczone w arkuszu sprawdzianu. W porównaniu z ubiegłym rokiem, w Okręgu było o 6 laureatów więcej. W bieżącym roku laureaci stanowili 0,43%, w 2012 r. – 0,41%, a w 2011 r. – 0,26% populacji uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym.

Informacje dotyczące populacji uczniów przystępujących do sprawdzianu w poszczególnych województwach zamieszczono w rozdziale II.1.

I.2 Opis zestawów zadań

W dniu 4 kwietnia 2013 r. uczniowie klas szóstych przystąpili do rozwiązania zadań zamieszczonych w arkuszach sprawdzianu. Zestaw standardowy oraz zestawy dla uczniów słabowidzących i niewidomych składały się z 26 zadań: dwudziestu – zamkniętych oraz sześciu otwartych, natomiast w zestawie dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących zamieszczono 27 zadań (w tym siedem otwartych), a w zestawie dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim – 25 zadań (w tym dziewięć otwartych). W zestawie standardowym (S-1-132) zadania zamknięte od nr 1 do 20 zostały przygotowane w dwóch wariantach. Takie same zadania egzaminacyjne rozwiązywali uczniowie z dysleksją rozwojową. Uczniowie słabowidzący (S-4-132 i S-5-132) i niewidomi (S-6-132) oraz uczniowie słabosłyszący i niesłyszący (S-7-132) rozwiązywali zadania w wersji dostosowanej. W arkuszu standardowym i w arkuszach dostosowanych dla uczniów słabowidzących i niewidomych szóstoklasiści mieli rozwiązać zadania odnoszące się do tekstu popularnonaukowego, będącego fragmentem wypowiedzi Marii Nagajowej pt. *Sztuka dobrego mówienia i pisania* oraz do fragmentu wiersza Józefa Ratajczaka pt. *Słowa ze słownika*. W arkuszu dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących zamiast tekstu M. Nagajowej zamieszczono tekst publicystyczny Anny Osiak, zatytułowany *Dlaczego warto czytać*. Oprócz czytania, szóstoklasiści rozwiązujący zadania w zestawach S-1 (4, 5, 6 i 7), mieli także wykazać się opanowaniem umiejętności pisania krótkich i dłuższych wypowiedzi, wykonywania różnorodnych obliczeń, po wykorzystaniu danych zawartych w tabeli, na schematycznych rysunkach oraz we fragmencie regulaminu biblioteki. Uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu lekkim rozwiązywali inne, lecz sprawdzające opanowanie tych samych umiejętności, dostosowane do ich indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych, zadania zamieszczone w arkuszu S-8-132. Zadania w tym zestawie tematycznie były związane z tekstem opracowanym na podstawie fragmentu utworu Andrzeja Maleszki pt. *Magiczne drzewo*, wierszem Danuty Wawiłow, zatytułowanym *Drzewo* oraz osią czasu, ilustracjami okładek książek i planem przedstawiającym szkółkę drzew.

Na rozwiązanie wszystkich zadań było przewidziane 60 minut (w uzasadnionych przypadkach, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie warunków i form przeprowadzania w roku szkolnym 2012/2013 sprawdzianu*, było możliwe wydłużenie czasu pracy z zestawem o 50%).

Za poprawne wykonanie wszystkich zadań zamieszczonych w arkuszu, szóstoklasista mógł otrzymać maksymalnie 40 punktów. W tabeli 3. zamieszczono plan, według którego został opracowany arkusz standardowy.

Tabela 3. Plan arkusza S-1-132 (S-4-132, S-5-132 i S-6-132)

Obszar umiejętności	Liczba punktów	Waga	Numery zadań w arkuszu S-1(4, 5, 6)-132
czytanie	10	25%	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
pisanie	10	25%	25.I – II (2 p.), 26.I – V (8 p.)
rozumowanie	8	20%	11, 12, 13, 20, 21, 22 (3 p.)
korzystanie z informacji	4	10%	15, 16, 17, 18
wykorzystywanie wiedzy w praktyce	8	20%	14, 19, 23 (2 p.), 24 (4 p.)

Jak wynika z planu zamieszczonego w tabeli 3, opanowanie umiejętności *czytania* sprawdzano poprzez dziesięć zadań zamkniętych, z których sześć odnosiło się do tekstu popularnonaukowego, a cztery – do poetyckiego. Na podstawie tekstu popularnonaukowego oceniano poziom opanowania umiejętności wyszukiwania informacji, wnioskowania na podstawie informacji, odczytywania głównej myśli tekstu, rozpoznawania bezpośrednich zwrotów do adresata oraz rozumienia funkcji anegdoty przytoczonej w tekście. Natomiast na podstawie tekstu poetyckiego sprawdzano opanowanie umiejętności rozpoznawania osoby mówiącej w wierszu oraz wyrażenia z epitetem, a także odczytywania znaczenia przenośnego w wierszu i wskazywania określeń o znaczeniu przeciwstawnym.

Dwa zadania otwarte posłużyły do sprawdzenia opanowania umiejętności *pisania*. W zadaniu krótkiej odpowiedzi sprawdzano, czy uczniowie potrafią w 2-3 zdaniach uzasadnić, dlaczego należy poprawnie mówić i pisać. W bieżącym roku w zadaniu rozszerzonej odpowiedzi szóstoklasiści mieli napisać list zachęcający koleżankę/kolegę do przeczytania książki, którą uważają za ciekawą.

Poziom opanowania umiejętności *rozumowania* sprawdzano poprzez cztery zadania zamknięte i dwa otwarte. W zadaniach zamkniętych oceniano opanowanie umiejętności wskazywania liczby podzielnej przez 9, ustalania kolejnego terminu wykonania powtarzanej regularnie czynności (prace domowe), ustalania najmniejszej liczby monet, które musi wydać kasjerka, a także umiejętności wyznaczania i porównania pól powierzchni podłóg w dwóch pomieszczeniach. W zadaniach otwartych oceniano opanowanie umiejętności wskazywania prostokątów o takim samym polu powierzchni oraz wyznaczania wielokrotności i ustalania największej liczby sadzonek, które można kupić za określoną kwotę, uzyskaną ze sprzedaży makulatury.

Do sprawdzenia poziomu opanowania umiejętności *korzystania z informacji* posłużyły cztery zadania zamknięte. Uczniowie mieli wykazać się umiejętnościami posługiwania się źródłami informacji, takimi jak schematyczny rysunek przedstawiający drogę uczniów z domu do biblioteki (w arkuszach S-5 i S-6 rysunek zastąpiono krótkim tekstem), tabela z rozkładem jazdy oraz fragment z regulaminu biblioteki.

W bieżącym roku poziom opanowania umiejętności z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* oceniano poprzez dwa zadania zamknięte i dwa zadania otwarte. W zadaniach zamkniętych uczniowie mieli wyznaczyć masę paczki zawierającej jednakowe książki i obliczyć obwód prostokąta – podłogi w jadalni. Natomiast w zadaniach otwartych – obliczyć ułamek danej liczby i wykorzystać zależności między liczbami naturalnymi do wyznaczenia liczby książek zakupionych do biblioteki oraz obliczyć powierzchnię trawnika i ilość deszczu, który spadł na tym obszarze.

W tabeli 4. przedstawiono kartotekę, w której zestawiono umiejętności i czynności odpowiadające określonym obszarom standardów wymagań egzaminacyjnych, sprawdzanych za pomocą kolejnych zadań w arkuszu standardowym.

Tabela 4. Kartoteka zestawu egzaminacyjnego – S-1 (4, 5, 6)-132

Nr zad.	Obszar standardów wymagań egzaminacyjnych	Sprawdzana umiejętność (z numerem standardu) Uczeń:	Sprawdzana czynność ucznia Uczeń:	Liczba punktów	Typ zadania
1.	1. Czytanie	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	odczytuje główną myśl tekstu	1	WW ¹

OKE w Poznaniu
Raport ze sprawdzianu; kwiecień 2013

2.	1. Czytanie	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	rozpoznaje bezpośrednie zwroty do adresata tekstu	1	WW
3.	1. Czytanie	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	odczytuje informacje w tekście	1	WW
4.	1. Czytanie	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	odczytuje informacje w tekście	1	WW
5.	1. Czytanie	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	rozumie funkcję przytoczonej w tekście anegdoty	1	WW
6.	1. Czytanie	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	wnioskuje na podstawie informacji w tekście	1	WW
7.	1. Czytanie	rozumie pojęcie podmiotu mówiącego (1.2)	rozpoznaje osobę mówiącą w wierszu	1	WW
8.	1. Czytanie	odczytuje tekst literacki (1.1)	odczytuje w wierszu znaczenia przenośne	1	WW
9.	1. Czytanie	określa funkcje elementów charakterystycznych dla danego tekstu (1.2)	rozpoznaje wyrażenie z epitetem pełniącym w wierszu określoną funkcję	1	WW
10.	1. Czytanie	odczytuje tekst literacki (1.1)	odczytuje znaczenie słów użytych w wierszu	1	WW
11.	3. Rozumowanie	rozpoznaje charakterystyczne cechy i własności liczb (3.6)	wskazuje liczbę podzielną przez 9	1	WW
12.	3. Rozumowanie	wnioskuje o przebiegu zjawiska, mającego charakter prawidłowości, na podstawie jego opisu (3.7)	ustala kolejny termin powtarzanej regularnie czynności	1	WW
13.	3. Rozumowanie	rozpoznaje charakterystyczne cechy i własności liczb (3.6)	ustala najmniejszą liczbę składników sumy tworzonej z liczb odpowiadających nominałom monet	1	WW

OKE w Poznaniu
Raport ze sprawdzianu; kwiecień 2013

14.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wykonuje obliczenia dotyczące wagi (5.3)	oblicza masę paczki zawierającej jednakowe elementy	1	WW
15.	4. Korzystanie z informacji	posługuje się źródłem informacji (4.1)	wykorzystuje informacje z dwóch różnych źródeł (schematyczny rysunek i rozkład jazdy)	1	WW
16.	4. Korzystanie z informacji	posługuje się źródłem informacji (4.1)	wykorzystuje informacje z dwóch różnych źródeł (schematyczny rysunek i rozkład jazdy)	1	WW
17.	4. Korzystanie z informacji	posługuje się źródłem informacji (4.1)	wykorzystuje informacje z dwóch różnych źródeł (schematyczny rysunek i rozkład jazdy)	1	WW
18.	4. Korzystanie z informacji	posługuje się źródłem informacji (4.1)	wykorzystuje informacje z regulaminu do wyznaczenia terminu spełniającego określone warunki	1	WW
19.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wykonuje obliczenia dotyczące długości (5.3)	oblicza obwód prostokąta	1	WW
20.	3. Rozumowanie	rozpoznaje charakterystyczne cechy i własności liczb i figur (3.6)	porównuje pola prostokątów, rozróżniając porównywanie różnicowe i ilorazowe	1	WW
21.	3. Rozumowanie	rozpoznaje charakterystyczne cechy i własności figur (3.6)	wskazuje prostokąty o takim samym polu	1	KO ²
22.	3. Rozumowanie	ustala sposób rozwiązania zadania oraz prezentacji tego rozwiązania (3.8)	wyznacza wielokrotność i ustala największą liczbę spełniającą warunki zadania	3	RO ³

OKE w Poznaniu
Raport ze sprawdzianu; kwiecień 2013

23.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wykorzystuje w sytuacjach praktycznych własności liczb i stosuje je do rozwiązania problemu (5.5)	oblicza ułamek danej liczby i wykorzystuje zależności między liczbami naturalnymi do wyznaczenia rozwiązania zadania	2	KO
24.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wykonuje obliczenia dotyczące powierzchni i objętości (5.3)	oblicza powierzchnię obszaru i ilość opadów na tym obszarze	4	RO
25.	2. Pisanie	pisze na temat i zgodnie z celem (2.1)	I. formułuje kilkudzaniową wypowiedź na zadany temat	1	KO
		przestrzega norm gramatycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych (2.3)	II. pisze poprawnie pod względem językowym	1	
26.	2. Pisanie	pisze na temat i zgodnie z celem (2.1)	I. pisze list na zadany temat	3	RO
		celowo stosuje środki językowe (2.3)	II. pisze funkcjonalnym stylem	1	
		przestrzega norm gramatycznych (2.3)	III. pisze poprawnie pod względem językowym	2	
		przestrzega norm ortograficznych (2.3)*	IV. pisze poprawnie pod względem ortograficznym*	1	
		przestrzega norm interpunkcyjnych (2.3)*	V. pisze poprawnie pod względem interpunkcyjnym*	1	
* Uczniowie z dysleksją:					
26.	2. Pisanie	przestrzega norm gramatycznych (2.3)	IV. zamyka myśli w obrębie zdań	1	RO
		przestrzega norm ortograficznych i interpunkcyjnych (2.3)	V. rozpoczyna zdania wielką literą, a kończy kropką	1	

¹⁾ WW – zadanie zamknięte wielokrotnego wyboru

²⁾ KO – zadanie otwarte krótkiej odpowiedzi

³⁾ RO – zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi

Uczniowie słabowidzący (S-4 i S-5) i niewidomi (S-6) podczas tegorocznego sprawdzianu rozwiązywali takie same zadania jak uczniowie w arkuszu S-1. Jedyne, jak już wspomniano, w arkuszach S-5 i S-6 rysunek do zadań od 15. do 17. zastąpiono tekstem z opisem czasu przejazdu autobusu z określonego przystanku do centrum, a w zadaniu 24., w wymienionych arkuszach, uproszczono rysunek, przedstawiający kształt trawnika, na którego powierzchnię spadł deszcz.

W arkuszu dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących (S-7) tekst popularnonaukowy zastąpiono tekstem publicystycznym, w którym była mowa o znaczeniu czytania. Poprzez sześć zadań zamkniętych, o nieco zmienionej treści (niektóre polecenia pozostały takie same), badano opanowanie tych samych umiejętności, co w arkuszu standardowym. Tekstu poetyckiego nie zmieniono, natomiast stosownie do możliwości tej grupy uczniów, uproszczono – przede wszystkim pod względem językowym – zadania od 7. do 10. Dostosowano także treść pozostałych poleceń, badających opanowanie np. umiejętności *rozumowania* i wykonywania obliczeń potwierdzających opanowanie umiejętności *wykorzystywania wiedzy w praktyce*. Podobnie jak w przypadku uczniów słabowidzących i niewidomych uproszczono rysunek trawnika w zadaniu 24., a do sprawdzenia opanowania umiejętności *pisania* wprowadzono zadanie, w którym uczeń musiał odpowiedzieć na dwa pytania, dotyczące książek znajdujących się w bibliotece szkolnej oraz tych, które mogą podobać się uczniom niesłyszącym. Zamiast książki uczniowie słabosłyszący i niesłyszący w liście do rówieśnika mieli opisać swój ulubiony film lub program telewizyjny. Ilustracją zmian wprowadzonych w zadaniach jest także plan i kartoteka zestawu S-7-132.

Tabela 5. Plan arkusza S-7-132

Obszar umiejętności	Liczba punktów	Waga	Numery zadań w arkuszu S-7-132
czytanie	10	25%	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
pisanie	10	25%	25 (2 p.), 26 (2 p.), 27.I-II (6 p.)
rozumowanie	8	20%	11, 12, 13, 20, 21, 22 (3 p.)
korzystanie z informacji	4	10%	15, 16, 17, 18
wykorzystywanie wiedzy w praktyce	8	20%	14, 19, 23 (2 p.), 24 (4 p.)

Umiejętności badane poprzez poszczególne zadania w arkuszu S-7-132 dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących zaprezentowano w tabeli 6.

Tabela 6. Kartoteka zestawu egzaminacyjnego – S-7-132

Nr zad.	Obszar standardów wymagań egzaminacyjnych	Sprawdzana umiejętność (z numerem standardu) Uczeń:	Sprawdzana czynność ucznia Uczeń:	Liczba punktów	Typ zadania
1.	1. Czytanie	odczytuje tekst publicystyczny (1.1)	odczytuje główną myśl tekstu	1	WW ¹

OKE w Poznaniu
Raport ze sprawdzianu; kwiecień 2013

2.	1. Czytanie	odczytuje tekst publicystyczny (1.1)	rozpoznaje bezpośrednie zwroty do adresata tekstu	1	WW
3.	1. Czytanie	odczytuje tekst publicystyczny (1.1)	odczytuje informacje w tekście	1	WW
4.	1. Czytanie	odczytuje tekst publicystyczny (1.1)	odczytuje informacje w tekście	1	WW
5.	1. Czytanie	odczytuje tekst publicystyczny (1.1)	wnioskuje na podstawie informacji w tekście	1	WW
6.	1. Czytanie	odczytuje tekst publicystyczny (1.1)	wnioskuje na podstawie informacji w tekście	1	WW
7.	1. Czytanie	odczytuje tekst literacki (1.1)	odczytuje w wierszu znaczenia dosłowne	1	WW
8.	1. Czytanie	odczytuje tekst literacki (1.1)	odczytuje w wierszu znaczenia przenośne	1	WW
9.	1. Czytanie	odczytuje tekst literacki (1.1)	odczytuje znaczenie wyrazu, odnosząc je do kontekstu	1	WW
10.	1. Czytanie	odczytuje tekst literacki (1.1)	odczytuje w wierszu znaczenia przenośne	1	WW
11.	3. Rozumowanie	rozpoznaje charakterystyczne cechy i własności liczb (3.6)	wskazuje liczbę podzielną przez 9	1	WW
12.	3. Rozumowanie	wnioskuje o przebiegu zjawiska, mającego charakter prawidłowości, na podstawie jego opisu (3.7)	ustala kolejny termin powtarzanej regularnie czynności	1	WW
13.	3. Rozumowanie	rozpoznaje charakterystyczne cechy i własności liczb (3.6)	ustala najmniejszą liczbę składników sumy tworzonej z liczb odpowiadających nominałom monet	1	WW
14.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wykonuje obliczenia dotyczące wagi (5.3)	oblicza masę paczki zawierającej jednakowe elementy	1	WW
15.	4. Korzystanie z informacji	posługuje się źródłem informacji (4.1)	wykorzystuje informacje z dwóch różnych źródeł (schematyczny rysunek i rozkład jazdy)	1	WW
16.	4. Korzystanie z informacji	posługuje się źródłem informacji (4.1)	wykorzystuje informacje z dwóch różnych źródeł (schematyczny rysunek i rozkład jazdy)	1	WW

OKE w Poznaniu
Raport ze sprawdzianu; kwiecień 2013

17.	4. Korzystanie z informacji	posługuje się źródłem informacji (4.1)	wykorzystuje informacje z dwóch różnych źródeł (schematyczny rysunek i rozkład jazdy)	1	WW
18.	4. Korzystanie z informacji	posługuje się źródłem informacji (4.1)	wykorzystuje informacje z regulaminu do wyznaczenia terminu spełniającego określone warunki	1	WW
19.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wykonuje obliczenia dotyczące długości (5.3)	oblicza obwód prostokąta	1	WW
20.	3. Rozumowanie	rozpoznaje charakterystyczne cechy i własności liczb i figur (3.6)	stosuje porównywanie ilorazowe do pól prostokątów	1	WW
21.	3. Rozumowanie	rozpoznaje charakterystyczne cechy i własności figur (3.6)	wskazuje prostokąty o takim samym polu	1	KO ²
22.	3. Rozumowanie	ustala sposób rozwiązania zadania oraz prezentacji tego rozwiązania (3.8)	wyznacza wielokrotność i ustala największą liczbę spełniającą warunki zadania	3	RO ³
23.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wykorzystuje w sytuacjach praktycznych własności liczb i stosuje je do rozwiązania problemu (5.5)	oblicza ułamek danej liczby i wykorzystuje zależności między liczbami do wyznaczenia rozwiązania zadania	2	KO
24.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wykonuje obliczenia dotyczące powierzchni i objętości (5.3)	oblicza powierzchnię obszaru i wyznacza koszt założenia trawnika na tym obszarze	4	RO
25.	2. Pisanie	pisze na temat i zgodnie z celem (2.1)	formułuje kilkuzdaniową wypowiedź na zadany temat	2	KO
26.	2. Pisanie	formułuje wypowiedź ze świadomością celu (2.2)	odpowiada na pytania	2	KO
27.	2. Pisanie	pisze na temat i zgodnie z celem (2.1)	I. pisze list na zadany temat	3	RO
		pisze na temat i zgodnie z celem (2.1)	II. pisze komunikatywnie	3	

¹⁾ WW – zadanie zamknięte wielokrotnego wyboru

²⁾ KO – zadanie otwarte krótkiej odpowiedzi

³⁾ RO – zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi

W arkuszu S-8-132 dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim w celu sprawdzenia poziomu opanowania umiejętności *czytania* zamieszczono tekst stworzony na podstawie utworu Andrzeja Maleszki *Magiczne drzewo*, o krześle zrobionym z drewna pochodzącego z czarodziejskiego drzewa, które miało moc spełniania życzeń. Drugim utworem stanowiącym bazę do oceny umiejętności *czytania* był wiersz Danuty Wawiłow pt. *Drzewo*. Inne teksty: oś czasu, wybór wyrazów ze słownika, ilustracje okładek książek, plan szkółki drzew, wykaz nazw drzew iglastych oraz wybór czasowników określających, jak należy zachowywać się w lesie, umożliwiły sprawdzenie opanowania umiejętności z obszaru *rozumowanie, korzystanie z informacji oraz wykorzystywanie wiedzy w praktyce*. W bieżącym roku opanowanie umiejętności *pisania* przez uczniów upośledzonych w stopniu lekkim oceniano poprzez dwa zadania, w których w zadaniu krótkiej odpowiedzi uczniowie mieli wymyślić jedno życzenie i poprosić magiczne krzesło, żeby je spełniło, natomiast w zadaniu rozszerzonej odpowiedzi – opisać przedstawiony na ilustracji plakat do filmu A. Maleszki pt. *Magiczne drzewo*.

W tabeli 7. przedstawiono plan arkusza S-8-132 dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim.

Tabela 7. Plan arkusza S-8-132

Obszar umiejętności	Liczba punktów	Waga	Numery zadań w arkuszu S-8-132
czytanie	9	22,5%	1, 2, 3, 4, 7, 18, 19, 20, 21
pisanie	8	20,0%	5 (2 p.), 15.I – IV (6 p.)
rozumowanie	9	22,5%	6, 8 (2 p.), 12, 16, 22, 23 (3 p.)
korzystanie z informacji	2	5,0%	11, 14
wykorzystywanie wiedzy w praktyce	12	30,0%	9, 10, 13 (3 p.), 17 (2 p.), 24 (3 p.), 25 (2 p.)

Kartotekę umiejętności szczegółowych, badanych w arkuszu sprawdzianu, dostosowanym do potrzeb uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim, zamieszczono w tabeli 8.

Tabela 8. Kartoteka zestawu egzaminacyjnego – S-8-132

Nr zad.	Obszar standardów wymagań egzaminacyjnych	Sprawdzana umiejętność (z numerem standardu) Uczeń:	Sprawdzana czynność ucznia Uczeń:	Liczba punktów	Typ zadania
1.	1. Czytanie	odczytuje tekst literacki (1.1)	odczytuje informacje z tekstu	1	WW ¹
2.	1. Czytanie	odczytuje tekst literacki (1.1)	odczytuje informacje z tekstu	1	WW
3.	1. Czytanie	odczytuje tekst literacki (1.1)	odczytuje informacje z tekstu	1	WW

OKE w Poznaniu
Raport ze sprawdzianu; kwiecień 2013

4.	1. Czytanie	określa funkcje elementów charakterystycznych dla danego tekstu (1.2)	rozpoznaje cechy baśni	1	PF ²
5.	2. Pisanie	formułuje wypowiedź ze świadomością celu (2.2)	formułuje życzenie i prosi o jego spełnienie	2	KO ³
6.	3. Rozumowanie	posługuje się kategorią czasu w celu porządkowania wydarzeń (3.1)	umieszcza datę w przedziale czasowym	1	KO
7.	1. Czytanie	odczytuje dane z tekstu źródłowego (1.4)	odczytuje liczbę elementów	1	WW
8.	3. Rozumowanie	posługuje się kategorią czasu w celu porządkowania wydarzeń (3.1)	oblicza upływ czasu między wydarzeniami	2	KO
9.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wykorzystuje w sytuacjach praktycznych własności elementów środowiska (5.5)	dostrzega zależność między nasłonecznieniem a wyglądem rośliny	1	WW
10.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wybiera przyrząd do obserwacji (5.2)	wybiera przyrząd do określenia kierunku w sytuacji praktycznej	1	WW
11.	4. Korzystanie z informacji	posługuje się źródłem informacji (4.1)	zapisuje podane wyrazy w kolejności alfabetycznej	1	KO
12.	3. Rozumowanie	opisuje sytuację przedstawioną w zadaniu za pomocą wyrażenia arytmetycznego (3.5)	wybiera wyrażenie, za pomocą którego obliczy liczbę elementów	1	WW
13.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wykonuje obliczenia dotyczące pieniędzy (5.3)	oblicza wartość zakupu i wyznacza resztę z banknotu 50-złotowego	3	RO ⁴
14.	4. Korzystanie z informacji	wskazuje źródła informacji, posługuje się nimi (4.1)	wskazuje źródło informacji o drzewach	1	WW
15.	2. Pisanie	pisze na temat i zgodnie z celem, posługując się wskazaną formą wypowiedzi (2.1)	I. opisuje plakat	2	RO
		przestrzega norm gramatycznych (2.3)	II. pisze tekst poprawny pod względem gramatycznym	2	

OKE w Poznaniu
Raport ze sprawdzianu; kwiecień 2013

		przestrzega norm ortograficznych (2.3)	III. pisze tekst poprawny pod względem ortograficznym	1	
		przestrzega norm interpunkcyjnych (2.3)	IV. pisze tekst poprawny pod względem interpunkcyjnym	1	
16.	3. Rozumowanie	opisuje sytuację przedstawioną w zadaniu za pomocą planu (3.5)	określa, jaką część całości zajmuje konkretny obszar	1	WW
17.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wykonuje obliczenia dotyczące długości (5.3)	oblicza długość ogrodzenia prostokątnego terenu	2	KO
18.	1. Czytanie	odczytuje tekst literacki (1.1)	odczytuje informacje z tekstu	1	WW
19.	1. Czytanie	odczytuje tekst literacki (1.1)	odczytuje informacje z tekstu	1	WW
20.	1. Czytanie	określa funkcje elementów charakterystycznych dla tekstu (1.2)	wskazuje zwrotkę, która charakteryzuje się określonymi cechami	1	WW
21.	1. Czytanie	określa funkcje elementów charakterystycznych dla tekstu (1.2)	wskazuje rymujące się wyrazy	1	KO
22.	3. Rozumowanie	rozpoznaje charakterystyczne cechy elementów środowiska (3.6)	wskazuje drzewa iglaste	1	WW
23.	3. Rozumowanie	ustala sposób rozwiązania zadania (3.8)	wybiera wyrażenia algebraiczne wskazujące sposób rozwiązania zadania	3	D ⁵
24.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	rozumie potrzebę stosowania zasad postępowania w środowisku przyrodniczym (5.8)	formułuje zasady zachowania się w lesie	3	L ⁶
25.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wykorzystuje w sytuacjach praktycznych własności elementów środowiska (5.5)	wskazuje właściwy sposób zachowania	2	PF

¹⁾ WW – zadanie zamknięte wielokrotnego wyboru

²⁾ PF – zadanie zamknięte typu prawda-fałsz

³⁾ KO – zadanie otwarte krótkiej odpowiedzi

⁴⁾ RO – zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi

⁵⁾ D – zadanie zamknięte na dobieranie

⁶⁾ L – zadanie otwarte z luką

I.3 Wyniki uzyskane przez uczniów w Okręgu

Uczniowie przystępujący w Okręgu do rozwiązywania zadań w arkuszach różnych typów uzyskali wyniki, o których informacje zamieszczono w tabeli nr 9.

Tabela 9. Wyniki sprawdzianu 2013 – ogólne dane statystyczne dla Okręgu*/**

Arkusz	Minimum	Maksimum	Mediana	Modalna	Średni wynik	Odchylenie standardowe
S-1	1	40	24	23	23,38	8,45
S-4, 5, 6	2	40	18	18	19,00	8,44
S-7	0	38	23	18	22,85	9,15
S-8	3	40	21	22	20,70	6,90

* Średni wynik krajowy – 24,03 (arkusz S-1)

** Najwyższy średni wynik województwa – mazowieckie – 25,22 (arkusz S-1)

W tabeli 9. podano parametry statystyczne informujące o poziomie opanowania sprawdzanych umiejętności, tj.: średni wynik, wartość mediany (wynik środkowy wśród rosnąco uporządkowanych wyników uczniów, dzielący grupę na połowy – o wyższych i niższych wynikach) oraz wartość modalnej (wynik najczęściej występujący w danej grupie).

W tabeli zamieszczono także parametry informujące o zróżnicowaniu wyników, czyli wartość odchylenia standardowego (miara stosowana do opisywania zróżnicowania wyników testowania) oraz wynik minimalny i maksymalny. Wysokość odchylenia standardowego pośrednio świadczy o tym, czy zróżnicowanie wyników uczniów jest związane ze zróżnicowaniem ich osiągnięć. Można uznać, że tak jest, jeżeli wysokość odchylenia standardowego przekracza 1/8 skali punktowania (w sprawdzianie – 5 punktów). Zatem wyniki sprawdzianu dla wszystkich rodzajów arkuszy są wiarygodne.

W Okręgu maksymalny wynik za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym uzyskało 136 uczniów (0,24% populacji piszących). Maksymalny wynik spośród szóstoklasistów słabowidzących uzyskał jeden uczeń, a z populacji uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim – dwóch. W grupie uczniów słabosłyszących i niesłyszących żaden nie otrzymał maksymalnej liczby punktów, a czworo uzyskało 38 na 40 możliwych. Najniższy wynik 0 punktów uzyskał jeden uczeń niesłyszący. Za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym najniższy wynik – 1 punkt uzyskał jeden uczeń. Także jeden uczeń otrzymał najniższy wynik, tj. 2 punkty, spośród grupy uczniów słabowidzących i niewidomych. Pięcioro uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim uzyskało najniższy wynik 3 punkty.

Informacje o wynikach uzyskanych przez uczniów w województwach zamieszczono w rozdziale II.2 (odpowiednio w części poświęconej omówieniu każdego z województw).

Na wyniki uzyskiwane przez uczniów ma wpływ wiele czynników. Przeprowadzając analizę statystyczną nie można zapomnieć, że ma na nie wpływ między innymi: dysleksja, płeć piszącego, wielkość miejscowości oraz status szkoły. W tabeli 10. podano średnie wyniki (punktowe i procentowe) oraz odsetek uczniów w Okręgu z uwzględnieniem tych zmiennych.

Obszary wyników zostały ustalone na podstawie wyników wszystkich uczniów w kraju. Uczniowie, którzy uzyskali od 0 do 16 punktów (21,6% wyników w kraju) znajdują się w obszarze wyników niskich. Szóstoklasiści, których wynik ze sprawdzianu wyniósł od 17 do 31 punktów (55,5% wyników w kraju), są w obszarze wyników średnich, a ci, którzy otrzymali 32 punkty i więcej (22,9% wyników w kraju), znajdują się w obszarze wyników wysokich.

Tabela 10. Wyniki uzyskane za rozwiązanie zadań w arkuszu S-1-132 oraz rozkład wyników w obszarach z uwzględnieniem zmiennych (dysleksja, płeć, wielkość miejscowości, status szkoły)

	Średni wynik		% uczniów w obszarze wyników		
	punktowy	w %	niskich (0-16 pkt)	średnich (17-31 pkt)	wysokich (32-40 pkt)
Uczniowie bez dysleksji	23,46	59	24,2	54,8	21,0
Uczniowie z dysleksją	22,55	56	26,0	57,4	16,6
Dziewczęta	24,36	61	20,2	55,9	23,9
Chłopcy	22,43	56	28,2	54,3	17,5
Wieś	22,17	55	28,6	55,1	16,3
Miasto do 20 tys.	22,87	57	25,9	55,6	18,5
Miasto od 20 do 100 tys.	24,08	60	21,3	55,7	23,0
Miasto powyżej 100 tys.	25,58	64	17,1	53,6	29,3
Szkoły publiczne	23,26	58	24,6	55,3	20,1
Szkoły niepubliczne	27,27	68	14,4	45,3	40,4

W roku szkolnym 2012/2013, podobnie jak podczas ubiegłorocznego sprawdzianu, w Okręgu wyższy średni wynik punktowy uzyskali uczniowie bez dysleksji. Dziewczęta uzyskały wyższe wyniki niż chłopcy (prawidłowość, którą dostrzega się, analizując wyniki z uwzględnieniem płci). Położenie terytorialne, czyli to, czy szkoła znajduje się na terenach wiejskich, w małych, średnich lub dużych miastach ma wpływ na wyniki uzyskiwane przez uczniów, co zaprezentowano w tabeli 10.: uczniowie uczęszczający do szkół wiejskich uzyskali o ponad 3,4 punktu wyniki niższe niż ich rówieśnicy w szkołach wielkomiejskich. W szkołach niepublicznych (do których uczęszczało nieco ponad 2,5% populacji szóstoklasistów), znajdujących się zarówno w miejscowościach wiejskich, jak i w różnej wielkości miastach, uzyskano wyniki o 4,01 punktu wyższe niż w szkołach publicznych.

Dane dotyczące wyników uczniów z uwzględnieniem dysleksji rozwojowej, płci, lokalizacji oraz statutu szkoły w każdym województwie zamieszczono w rozdziałach od IV.1a do IV.1d.

Informacji o poziomie osiągnięć uczniów rozwiązujących zadania dostarcza analiza współczynników łatwości, które należy interpretować następująco:

Współczynnik łatwości	0,00-0,19	0,20-0,49	0,50-0,69	0,70-0,89	0,90-1,00
Interpretacja zadania	bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe

Wartości współczynników łatwości zadań w arkuszu standardowym S-1-132 zaprezentowano w tabeli 11.

Tabela 11. Łatwość zadań w arkuszu S-1-132

		Współczynniki łatwości zadań zamkniętych o numerach:										
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
Okręg		0,66	0,66	0,77	0,79	0,77	0,50	0,67	0,70	0,84	0,84	
wieś		0,61	0,60	0,74	0,78	0,72	0,49	0,65	0,66	0,81	0,81	
miasto	do 20 tys.	0,64	0,65	0,76	0,79	0,76	0,50	0,67	0,68	0,83	0,83	
	od 20 do 100 tys.	0,68	0,69	0,78	0,80	0,79	0,50	0,68	0,71	0,85	0,85	
	powyżej 100 tys.	0,75	0,74	0,82	0,83	0,84	0,53	0,72	0,76	0,87	0,88	
		Współczynniki łatwości zadań zamkniętych o numerach:										
		11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	
Okręg		0,51	0,40	0,45	0,64	0,49	0,84	0,39	0,69	0,52	0,70	
wieś		0,51	0,39	0,40	0,61	0,45	0,81	0,33	0,66	0,49	0,68	
miasto	do 20 tys.	0,49	0,39	0,43	0,63	0,48	0,83	0,36	0,68	0,51	0,69	
	od 20 do 100 tys.	0,51	0,41	0,47	0,66	0,51	0,86	0,43	0,70	0,55	0,72	
	powyżej 100 tys.	0,53	0,44	0,53	0,69	0,57	0,88	0,52	0,74	0,58	0,76	
		Współczynniki łatwości zadań otwartych o numerach:										
		21.	22.	23.	24.	25.		26.				
						I	II	I	II	III	IV	V
Okręg		0,57	0,48	0,49	0,40	0,89	0,57	0,65	0,71	0,41	0,55	0,47
wieś		0,55	0,45	0,46	0,36	0,88	0,54	0,64	0,71	0,38	0,51	0,43
miasto	do 20 tys.	0,56	0,46	0,48	0,38	0,88	0,58	0,65	0,69	0,39	0,53	0,45
	od 20 do 100 tys.	0,60	0,49	0,51	0,42	0,89	0,59	0,66	0,72	0,43	0,58	0,50
	powyżej 100 tys.	0,63	0,53	0,55	0,47	0,91	0,62	0,67	0,72	0,47	0,63	0,57

Dla uczniów w Okręgu podczas tegorocznego sprawdzianu żadne zadanie nie było bardzo łatwe ani bardzo trudne. Trudnych było dziewięć zadań, dwanaście umiarkowanie trudnych, a dziesięć zadań łatwych.

Analizując wartości współczynników łatwości dla wszystkich zadań w arkuszu standardowym i uwzględniając położenie szkoły, zauważa się prawidłowość: większość zadań jest trudniejsza dla uczniów uczęszczających do szkół położonych na wsiach i znacznie łatwiejsza dla szóstoklasistów uczących się w średnich i dużych miastach (różnica wynosi od 0,3 do 0,15 punktu). Jedynie zadania 11. i 26.II. były łatwiejsze dla uczniów w szkołach wiejskich niż dla szóstoklasistów w małych miastach. Dla uczniów uczęszczających do szkół wielkomiejskich jedno zadanie – 25.I okazało się bardzo łatwe.

Umiejętności, które były sprawdzane poprzez zadania zamieszczone w arkuszu standardowym S-1, wymieniono w kartotece zaprezentowanej w rozdziale I.2 oraz w rozdziale IV.2, poświęconym szczegółowej analizie osiągnięć uczniów w każdym z województw, znajdującym się na terenie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu.

Szczegółowe informacje na temat realizacji zadań w arkuszu S-1, z przykładami uczniowskich rozwiązań, zostaną zamieszczone na stronie internetowej poznańskiej OKE na przełomie sierpnia i września.

W kolejnych tabelach zamieszczono informacje o osiągnięciach uczniów rozwiązujących zadania w arkuszach dostosowanych. Wartości współczynników łatwości obliczone dla zadań zamkniętych i otwartych, rozwiązanych przez uczniów słabowidzących i niewidomych w Okręgu, podano w tabeli 12.

Tabela 12. Łatwość zadań w arkuszach S-4(5 i 6)-132 w Okręgu

Współczynniki łatwości zadań zamkniętych o numerach:										
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
0,43	0,55	0,73	0,68	0,64	0,36	0,52	0,55	0,69	0,85	
Współczynniki łatwości zadań zamkniętych o numerach:										
11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	
0,40	0,34	0,31	0,49	0,46	0,70	0,29	0,51	0,33	0,65	
Współczynniki łatwości zadań otwartych o numerach:										
21.	22.	23.	24.	25.		26.				
0,60	0,29	0,39	0,31	I	II	I	II	III	IV	V
				0,85	0,47	0,61	0,59	0,29	0,39	0,34

W Okręgu poznańskim, w 2013 r., w arkuszu sprawdzianu dla uczniów słabowidzących i niewidomych nie było zadań bardzo łatwych oraz bardzo trudnych. W tym arkuszu były cztery zadania łatwe, jednaście – umiarkowanie trudnych oraz szesnaście trudnych.

Umiejętności, które były sprawdzane poprzez zadania zamieszczone w arkuszu dostosowanym S-4(5,6), wymieniono w kartotece zaprezentowanej w rozdziale I.2 oraz w rozdziale V, poświęconym szczegółowej analizie osiągnięć uczniów w każdym z województw, znajdującym się na terenie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu.

W tabeli 13. przedstawiono wartości współczynników łatwości zadań rozwiązywanych przez uczniów słabosłyszących i niesłyszących.

Tabela 13. Łatwość zadań w arkuszu S-7-132 w Okręgu

Współczynniki łatwości zadań o numerach:													
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
0,44	0,60	0,71	0,76	0,63	0,52	0,73	0,51	0,67	0,72	0,41	0,51	0,45	0,38
Współczynniki łatwości zadań o numerach:													
15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.I	27.II
0,57	0,78	0,25	0,64	0,67	0,35	0,35	0,34	0,43	0,35	0,79	0,81	0,77	0,81

Spośród zadań zamieszczonych w arkuszu dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących żadne nie było bardzo łatwe ani bardzo trudne. Łatwych i umiarkowanie trudnych było po dziewięć zadań, a trudnych – dziesięć.

Umiejętności, które były sprawdzane poprzez zadania zamieszczone w arkuszu dostosowanym S-7, wymieniono w kartotece zaprezentowanej w rozdziale I.2 oraz w rozdziale VI, poświęconym szczegółowej analizie osiągnięć uczniów w każdym z województw, znajdującym się na terenie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu.

Wartości współczynników łatwości zamieszczone w tabeli 14. informują o osiągnięciach uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim.

Tabela 14. Łatwość zadań w arkuszu S-8-132 w Okręgu

Współczynniki łatwości zadań o numerach:													
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
0,83	0,66	0,45	0,75	0,54	0,30	0,20	0,21	0,35	0,84	0,44	0,47	0,33	0,94
Współczynniki łatwości zadań o numerach:													
15.I	15.II	15.III	15.IV	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.
0,47	0,54	0,54	0,64	0,52	0,23	0,93	0,73	0,79	0,20	0,21	0,50	0,75	0,59

W Okręgu dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim dwa zadania okazały się bardzo łatwe i sześć łatwych. Umiarkowanie trudnych było osiem zadań, a trudnych dwanaście. Nie było zadań bardzo trudnych

Umiejętności, które były sprawdzane poprzez zadania zamieszczone w arkuszu dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim S-8, wymieniono w kartotece zaprezentowanej w rozdziale I.2 oraz w rozdziale VII, poświęconym szczegółowej analizie osiągnięć uczniów w każdym z województw, znajdującym się na terenie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu.

I.4 Organizacja sprawdzania prac oraz ustalenie wyników

Koordynatorzy z OKE w Poznaniu ustalili, w porozumieniu z koordynatorami rejonowymi, składy zespołów egzaminatorów. Egzaminatorów wybierano spośród tych, którzy wcześniej zgłosili gotowość do współpracy, logując się w *Serwisie egzaminatorów*, zamieszczonym na stronie internetowej poznańskiej komisji. Powołanie do zespołu było także uwarunkowane tym, czy w poprzedniej sesji egzaminacyjnej egzaminatorzy nie popełnili żadnych błędów w ocenianych zadaniach. Dyrektor Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej, działając na mocy obowiązującego prawa (*Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2007 r. – DzU z 2007 r. Nr 83, poz. 562 ze zmianami*), powołała w 2012/2013 r. 40 zespołów egzaminatorów (w tym jeden zespół do oceniania osiągnięć uczniów z dysfunkcjami). Zespoły egzaminatorów sprawdzały i oceniały uczniowskie prace w dziewięciu ośrodkach (w każdym rejonie – po jednym ośrodku). Funkcję przewodniczących zespołów egzaminatorów powierzono wybranym spośród wszystkich 40 egzaminatorów, przygotowanym merytorycznie i najsprawniejszym organizacyjnie oraz w zdecydowanej większości mających doświadczenie w kierowaniu pracą egzaminatorów. W zespołach ocenających zadania w arkuszach standardowych pracowało w sumie 965 egzaminatorów (średnio 22 w zespole), w tym 78 egzaminatorów powtórnego sprawdzania.

W tabeli 15. zaprezentowano dane o liczbach zespołów egzaminatorów w poszczególnych województwach i rejonach oraz liczbach egzaminatorów uprawnionych do oceny prac uczniów rozwiązujących zadania zamieszczone w arkuszu standardowym (również z uwzględnieniem województw i rejonów), natomiast informację o egzaminatorach oceniających zadania w arkuszach dostosowanych, zamieszczono w przypisie pod tabelą.

Tabela 15. Liczba zespołów i egzaminatorów w województwach i rejonach sprawdzania

Województwo	lubuskie		wielkopolskie					zachodniopomorskie	
Rejon sprawdzania	Gorzów Wlkp.	Zielona Góra	Kalisz	Konin	Leszno	Piła	Poznań*	Koszalin	Szczecin
Liczba zespołów	3	3	4	3	3	3	11	3	6
Liczba** egzaminatorów	75	77	99	74	75	70	277	75	143
Ogółem liczba przeszkolonych egzaminatorów	575	730	610	375	331	284	1 258	541	699

* W poznańskim ośrodku sprawdzania pracował jeszcze jeden zespół, w którego skład wchodził egzaminatorzy z całego Okręgu, przygotowani do oceniania prac uczniów słabosłyszących i niesłyszących (2 z 15) oraz upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim (13 z 78).

** Liczba egzaminatorów łącznie z egzaminatorami powtórnego sprawdzania.

Modele i klucze oceniania, ustalone przez koordynatorów wszystkich okręgowych komisji egzaminacyjnych oraz przedstawicieli Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w Warszawie, obowiązujące w całym kraju, zostały w dniu 10 kwietnia 2013 r. omówione podczas szkolenia przewodniczących zespołów egzaminatorów. Wówczas, na kilkunastu przykładach uczniowskich rozwiązań każdego zadania otwartego, przećwiczone praktyczne stosowanie modeli oceniania. Zdobyte umiejętności przewodniczący przekazali w dniu 12 kwietnia wszystkim egzaminatorom w swoich zespołach.

W pierwszym terminie (kwiecień) oceniono 58 575 uczniowskich prac (łącznie z arkuszami dostosowanymi i zestawami specjalnymi, które oceniali koordynatorzy), w drugim terminie (dodatkowy sprawdzian przeprowadzany w czerwcu dla uczniów, którzy z przyczyn losowych nie mogli przystąpić do sprawdzianu w kwietniu) – 162. W sumie oceniono 58 737 prac.

Poprawność oceniania weryfikowali egzaminatorzy powtórnego sprawdzania, którzy po raz drugi ocenili około 10% (5 838 z 58 575 w I terminie) prac ocenionych i wypunktowanych przez egzaminatorów. Przewodniczący zespołów egzaminatorów zweryfikowali poprawność sprawdzania i oceniania 1 130 arkuszy, czyli około 2% prac z uczniowskimi rozwiązaniami. Rzetelność oceniania prac była także weryfikowana przez koordynatorów podczas szczytywania wyników sprawdzianu w siedzibie OKE w Poznaniu. Koordynatorzy sprawdzianu zweryfikowali 1 787, czyli ponad 3% wszystkich arkuszy egzaminacyjnych.

Arkusze sprawdzianu, kryteria i modele oceniania jako obowiązujące w całym kraju „narzędzie” badania osiągnięć uczniów oraz trzyetapowa weryfikacja poprawności oceniania zadań przez egzaminatorów uprawniają do porównywania poziomu osiągnięć szóstoklasistów przystępujących do sprawdzianu we wszystkich szkołach, gminach, powiatach i województwach.

I.5 Obserwacje przebiegu sprawdzianu

W celu podniesienia wiarygodności uzyskiwanych wyników oraz rzetelności stosowania procedur przeprowadzania sprawdzianu podczas jego przebiegu – w dniu 4 kwietnia 2013 r. w szkołach podstawowych – zapewniono obecność obserwatorów. Funkcję obserwatorów, na mocy *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych* (DzU z 2007 r. Nr 83 poz. 562 ze zmianami), pełnili przedstawiciele różnych instytucji związanych z edukacją. Proces pozyskiwania obserwatorów został rozpoczęty już w styczniu bieżącego roku, kiedy to Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu zwróciła się do kierujących różnymi instytucjami z prośbą o przysłanie akcesów z rekomendacjami dla osób, które mogłyby przeprowadzić obserwacje przebiegu sprawdzianu i egzaminów. W efekcie nadesłanych akcesów w marcu i kwietniu wysłano 208 upoważnień Dyrektora OKE w Poznaniu, na mocy których wizytatorzy kuratoriów, pracownicy urzędów miast i gmin, konsultanci i doradcy metodyczni, pracownicy wyższych uczelni oraz nauczyciele z innych szkół pełnili funkcję obserwatorów. Zadanie ww. osób polegało przede wszystkim na przeprowadzeniu obserwacji sprawdzianu, podczas której należało zweryfikować, czy przewodniczący szkolnych zespołów postępowali zgodnie z procedurami, czyli:

- zapewnili piszącym odpowiednie warunki techniczne i organizacyjne w szkołach oraz warunki wymagane w danej sali egzaminacyjnej,
- zabezpieczyli materiały egzaminacyjne przed i po sprawdzianie,
- zadbali o prawidłowy przebieg sprawdzianu w danej sali,
- spakowali materiały egzaminacyjne w sali w obecności zdających.

W tabeli 16. zestawiono sumarycznie liczbę obserwacji zaplanowanych i przeprowadzonych w szkołach na terenie trzech województw.

Tabela 16. Podsumowanie przeprowadzonych obserwacji sprawdzianu

		ZAPLANOWANE		PRZEPROWADZONE	
		Liczba obserwatorów	Liczba szkół	Liczba obserwatorów	Liczba szkół
województwo	lubuskie	33	32	18	17
	wielkopolskie	109	107	98	96
	zachodniopomorskie	66	66	57	57
Łącznie w Okręgu		208	205	173	170

Na 1 779 szkół podstawowych w Okręgu obserwacje sprawdzianu zaplanowano w 205 placówkach, a przeprowadzono w 170 (9,5% szkół w Okręgu). W stosunku do liczby szkół w województwach obserwacjami przebiegu sprawdzianu objęto 13% szkół w Zachodniopomorskiem, 9% – w Wielkopolsce i 6% – w województwie lubuskim. Z powodu konieczności wykonywania innych zadań do 35 szkół (około 2% szkół w Okręgu) w celu przeprowadzenia obserwacji sprawdzianu nie zgłosiło się 35 upoważnionych obserwatorów.

W tabeli 17. szczegółowo zestawiono liczbę obserwacji zaplanowanych i przeprowadzonych przez pracowników poszczególnych instytucji w szkołach podstawowych na terenie trzech województw, znajdujących się na obszarze działania poznańskiej OKE.

Tabela 17. Liczba zaplanowanych i przeprowadzonych obserwacji przez pracowników instytucji i jednostek samorządu terytorialnego rekomendujących obserwatorów

Instytucja/jednostka samorządu terytorialnego	Województwo					
	lubuskie		wielkopolskie		zachodniopomorskie	
	Z*	P**	Z	P	Z	P
Kuratorium Oświaty	18	4	35	27	35	27
ODN /CDN	0	0	4	4	0	0
Urząd Gminy/ Urząd Miasta	14	13	62	59	22	22
Starostwo powiatowe	0	0	0	0	3	3
Uczelnie	1	1	5	5	3	2
Szkoły	0	0	3	3	3	3
Łącznie	33	18	109	98	66	57

* obserwacje zaplanowane - podano liczbę obserwatorów rekomendowanych przez instytucje lub jednostki samorządu terytorialnego

** obserwacje przeprowadzone

W województwie lubuskim przeprowadzono 54,5% z zaplanowanych obserwacji, w Wielkopolsce – 89,9%, a województwie zachodniopomorskim – 86,3%.

Wszystkim Państwu, którzy pełnili funkcję obserwatora w dniu sprawdzianu, serdecznie dziękujemy za zaangażowanie, staranność w wypełnianiu dokumentacji i poświęcony czas. Serdecznie dziękujemy również wszystkim Państwu, którzy w poczuciu współodpowiedzialności za jakość systemu kształcenia i wiarygodność wyników uzyskanych podczas egzaminów zewnętrznych, zarekomendowali swoich pracowników do pełnienia funkcji obserwatora oraz stworzyli tym osobom warunki ułatwiające wykonanie powierzonego zadania. Jesteśmy przekonani, że służyło to i będzie służyć rzetelności przeprowadzanych egzaminów.

Na podstawie zapisów w protokołach obserwacji sprawdzianu w tabeli 17a. zaprezentowano liczbę szkół, w których nie odnotowano żadnych nieprawidłowości oraz liczbę tych szkół, w których zgłoszono jedno lub więcej odstępstw od obowiązujących w bieżącym roku procedur przeprowadzania sprawdzianu.

Tabela 17a. Wyniki przeprowadzonych obserwacji organizacji i przebiegu sprawdzianu

Opis nieprawidłowości	Liczba szkół w województwie*		
	L	W	Z
Bez uwag o odstępstwach od procedur.	10	15	17
Stwierdzone nieprawidłowości**			
Piszący nie wchodzili do sali pojedynczo, wg kolejności na liście.	–	–	1
Materiały rezerwowe i niewykorzystane pozostawały podczas sprawdzianu w sali.	7	42	31
W sali/na stolikach uczniów znajdowała się woda do picia.	–	1	3
Przed rozpoczęciem pracy z zestawem przewodniczący nie przypomniał piszącym o konieczności przenoszenia odpowiedzi na kartę oraz nie przypomniał zasad oddawania prac.	–	–	3
Na 10 minut przed końcem sprawdzianu przewodniczący zespołu nadzorującego nie przypomniał uczniom o konieczności zaznaczenia odpowiedzi na karcie odpowiedzi.	–	–	1
Po zakończeniu pracy piszący nie czekali na swoich miejscach na odbiór zestawów, ZN nie umieścił naklejek, nie sprawdził poprawności kodowania oraz nie zakodował metryczki w obecności uczniów.	–	1	3
Kodowanie matryc i naklejenie naklejek nie odbyło się w obecności każdego piszącego, ale jedynie w obecności dwóch przedstawicieli zdających.	–	2	5
Członkowie ZN nie przeliczyli i nie uporządkowali prac zgodnie z instrukcją OKE.	–	–	1
Przewodniczący ZN (sam, nie w obecności pozostałych członków ZN) przekazał materiały PZE.	–	–	1

* L – woj.lubuskie, W – woj.wielkopolskie, Z – woj.zachodniopomorskie

** szkół nie sumuje się – w jednej szkole mogła wystąpić jedna lub więcej nieprawidłowości

Na 170 szkół podstawowych w Okręgu, w których przeprowadzono obserwacje, w 42 nie odnotowano żadnych uwag dotyczących nieprzestrzegania procedur, co stanowi zaledwie 25% badanych szkół i 2% wszystkich szkół znajdujących się na terenie działania OKE w Poznaniu. Spośród szkół, w których obserwowano przygotowanie i przebieg sprawdzianu, zgodnie z procedurami postępowano w 59% placówek w Lubuskiem, 16% w Wielkopolsce i 30% w Zachodniopomorskiem.

Najczęściej w protokołach zamieszczano uwagi dotyczące pozostawienia w sali egzaminacyjnej arkuszy rezerwowych i niewykorzystanych (47% spośród placówek poddanych obserwacji w Okręgu). W pięciu szkołach w województwie zachodniopomorskim i dwóch w wielkopolskim kodowanie matryc i naklejenie naklejek z kodem szkoły odbyło się po odebraniu prac od uczniów, w obecności dwóch przedstawicieli zdających. W sumie w czterech szkołach podczas pracy z arkuszem sprawdzianu na stolikach uczniów znajdowała się woda do picia. Omawiając zasady pracy z zestawem, w trzech szkołach

w Zachodniopomorskiem przewodniczący zespołów nadzorujących nie przypomnieli uczniom o konieczności przenoszenia odpowiedzi na kartę i zasadach oddawania prac. Również w trzech szkołach w tym samym województwie oraz jednej w Wielkopolsce po zakończeniu pracy z zestawem egzaminacyjnym piszący nie czekali na swoich miejscach na odbiór prac przez członków ZN. W tych samych szkołach członkowie zespołów nadzorujących nie umieścili naklejek w wyznaczonych miejscach, nie sprawdzili poprawności kodowania oraz nie zakodowali metryczki w obecności uczniów. Wyłącznie w szkołach w województwie zachodniopomorskim, jako jednostkowe przypadki, odnotowano:

- niewchodzenie do sali egzaminacyjnej pojedynczo, wg kolejności na liście,
- nieprzypomnienie na 10 minut przed końcem sprawdzianu o konieczności zaznaczania odpowiedzi na karcie odpowiedzi,
- nieprzeliczenie i nieuporządkowanie arkuszy przez członków ZN, zgodnie z instrukcją OKE,
- nieprzekazanie materiałów egzaminacyjnych PZE przez przewodniczącego ZN w obecności pozostałych członków zespołu.

W bieżącym roku sprawdzian unieważniono w jednej szkole w województwie lubuskim, ponieważ przewodniczący zespołu nadzorującego wydał uczniowi arkusz standardowy, zamiast arkusza dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim. Z powodu błędu dorosłych ten uczeń ponownie przystąpił do sprawdzianu w macierzystej szkole, w terminie dodatkowym, czyli 4 czerwca 2013 r.

Analizy protokołów z przeprowadzonych obserwacji oraz dokumentacji dostarczanej przez dyrektorów szkół do OKE uprawniają do sformułowania wniosku, że mimo szkoleń przeprowadzonych przez Dyrektora oraz Pracowników OKE w Poznaniu dla pp. Dyrektorów szkół i ich zastępców, wydania *Procedur przygotowania oraz przeprowadzania sprawdzianu w 2013 r.*, upublicznienia prezentacji ułatwiającej przeszkolenie szkolnych zespołów egzaminacyjnych, niektórzy przewodniczący i członkowie tych zespołów ciągle jeszcze postępują niezgodnie z obowiązującym prawem, procedurami i obowiązującymi instrukcjami.

WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

II. Charakterystyka populacji i wyniki uczniów przystępujących do rozwiązywania zadań w różnych typach arkuszy w województwie lubuskim (arkusze S-1, S-4, S-5, S-6, S-7 i S-8)

W kolejnych podrozdziałach tego rozdziału zamieszczono informacje o populacji oraz ogólnych wynikach uzyskanych przez uczniów w województwie lubuskim za rozwiązanie zadań w arkuszach wszystkich typów.

II.1 Dane statystyczne o populacji przystępującej do sprawdzianu

Do sprawdzianu przeprowadzonego 4 kwietnia 2013 r. zgłoszonych było w województwie lubuskim 9 363 szóstoklasistów. W tabeli 18. zaprezentowano dane o tej populacji uczniów.

Tabela 18. Uczniowie przystępujący do sprawdzianu w województwie lubuskim

Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu łącznie	Liczba uczniów						
	Rodzaj arkusza*				Zwolnieni		Nieobecni
	S-1	S-4, S-5, S-6	S-7	S-8	laureaci	z przyczyn losowych	
9 218	9 005	30	15	168	96	6	43

*S-1 – arkusz standardowy

S-4, 5, 6 – arkusz dostosowany dla uczniów słabowidzących i niewidomych

S-7 – arkusz dostosowany dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących

S-8 – arkusz dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim

Do sprawdzianu nie przystąpiło 145 uczniów spośród zgłoszonych. Uczniowie zwolnieni (102) stanowili 1,1% populacji, z czego 6% to szóstoklasiści, którzy zostali zwolnieni z przyczyn losowych, a 94% to laureaci konkursów przedmiotowych. Spośród 43 uczniów nieobecnych w kwietniu – 30 (70%) przystąpiło do sprawdzianu w terminie dodatkowym, tj. 4 czerwca.

W szkołach znajdujących się na terenie województwa lubuskiego w dniu 4 kwietnia 2013 r. do sprawdzianu przystąpiło 9 218 uczniów klas szóstych. Rozwiązywali oni zadania zamieszczone w różnych typach zestawów zadań, które zostały omówione w rozdziale I.2.

W tabelach 18a. i 18b. zamieszczono dane umożliwiające charakterystykę populacji szóstoklasistów, którzy w bieżącym roku przystąpili do sprawdzianu. Wielkość populacji uczniów, rozwiązujących zadania w arkuszach różnych typów, przedstawiono w liczbach bezwzględnych i w skali procentowej, uwzględniając następujące zmienne: w pierwszej z wymienionych tabel – płeć uczniów i specyficzne trudności w uczeniu się, natomiast w drugiej – status szkoły oraz wielkość miejscowości.

Tabela 18a. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu w województwie lubuskim z uwzględnieniem płci i specyficznych trudności w uczeniu się

Rodzaj arkusza	Przystępujący do sprawdzianu									
	Ogółem		chłopcy		dziewczęta		uczniowie bez dysleksji		uczniowie z dysleksją	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Razem	9 218	100,00	4 759	51,63	4 459	48,37	7 953	86,28	1 082	11,74
S-1	9 005	97,69	4 632	50,25	4 373	47,44	7 930	86,03	1 075	11,66
S-4, 5, 6	30	0,33	16	0,17	14	0,15	23	0,25	7	0,08
S-7	15	0,16	8	0,09	7	0,08	—	—	—	—
S-8	168	1,82	103	1,12	65	0,71	—	—	—	—

Podczas sprawdzianu przeprowadzanego w bieżącym roku, jak przedstawiono w powyżej zamieszczonej tabeli, w województwie lubuskim 97,69% szóstoklasistów rozwiązywało zadania zamieszczone w arkuszu standardowym. Uczniowie słabowidzący i niewidomi stanowili 0,33% populacji piszących. Dla uczniów słabosłyszących oraz niesłyszących, którzy stanowili 0,16% populacji uczniów przystępujących do sprawdzianu, przygotowano arkusz w wersji dostosowanej (szczegółowe informacje na ten temat znajdują się w rozdziale I.2). 1,82% populacji stanowili uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu lekkim. Wśród przystępujących do sprawdzianu dominowali chłopcy, których było o 259 więcej niż dziewcząt (o 50 więcej niż w roku ubiegłym). W stosunku do ubiegłorocznego sprawdzianu o 1,86 punktu procentowego zwiększył się odsetek uczniów z dysleksją (do 2012 r. uczniowie z dysleksją rozwojową stanowili mniej niż 10% populacji piszących w Lubuskiem). Najwyższy odsetek uczniów z dysleksją rozwojową odnotowano w powiecie grodzkim Gorzów Wielkopolski – 22,85%, czyli o 5,53 punktu procentowego więcej niż w ubiegłym roku. Dla porównania w Zielonej Górze dyslektyków było 10,74%. Z powiatów ziemskich największy odsetek dyslektyków odnotowano – ponownie – w międzyrzeckim (18,93%), a najmniejszy w powiecie zielonogórskim (5,84%).

Tabela 18b. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu w województwie lubuskim z uwzględnieniem statusu szkoły i wielkości miejscowości

Rodzaj arkusza	Przystępujący do sprawdzianu											
	w szkołach				w miejscowościach							
	publicznych		niepublicznych		wiejskich		poniżej 20 tys.		od 20 do 100 tys.		powyżej 100 tys.	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Razem	8 924	96,81	294	3,19	2 905	31,51	3 077	33,38	1 267	13,74	1 969	21,36
S-1	8 716	94,55	289	3,14	2 837	30,78	3 010	32,65	1 219	13,22	1 939	21,03
S-4, 5, 6	30	0,33	—	—	8	0,09	8	0,09	7	0,08	7	0,08
S-7	15	0,16	—	—	5	0,05	1	0,01	5	0,05	4	0,04
S-8	163	1,77	5	0,05	55	0,60	58	0,63	36	0,39	19	0,21

W 2013 r. uczniowie uczęszczający do szkół niepublicznych w Lubuskiem, podobnie jak w 2012 r., stanowili nieco ponad 3% populacji piszących. Ponad połowa populacji (64,89%) to szóstoklasiści uczęszczający do szkół wiejskich i położonych w miastach liczących poniżej 20 tys. mieszkańców. Podobnie jak w 2011 i 2012 r., populacja uczniów

uczęszczających do szkół znajdujących się w dużych miastach stanowiła w województwie lubuskim nieco ponad 1/5 szóstoklasistów.

Informacje dotyczące liczby uczniów, którzy uzyskali ze sprawdzianu maksymalny wynik – 40 punktów – za rozwiązanie zadań w arkuszu S-1, przedstawiono w tabeli 19.

Tabela 19. Uczniowie, którzy uzyskali maksymalny wynik ze sprawdzianu (arkusz S-1-132)

	Liczba	w %
Uczniowie, którzy przystąpili do sprawdzianu i uzyskali wynik 40 pkt	22	0,24
Laureaci konkursów przedmiotowych	96	1,07
Razem	118	1,31

W bieżącym roku, w porównaniu do roku 2012, w województwie lubuskim liczba laureatów konkursów przedmiotowych zwiększyła się o 23. O 15 zwiększyła się również liczba uczniów, którzy ze sprawdzianu uzyskali maksymalny wynik. Uczniowie, którzy uzyskali tytuł laureata konkursu przedmiotowego na poziomie wojewódzkim, po okazaniu stosownego zaświadczenia, byli zwolnieni z przystąpienia do sprawdzianu; stanowili oni większość (81,35%) w grupie szóstoklasistów, którzy uzyskali 100% punktów.

W województwie lubuskim jeden uczeń uzyskał maksymalny wynik za rozwiązanie zadań w arkuszu dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim.

Dane dla powiatów województwa lubuskiego, z uwzględnieniem liczby przystępujących do rozwiązania zadań w różnych typach arkuszy oraz liczby laureatów, zestawiono w tabeli 20.

Tabela 20. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu i liczba laureatów konkursów przedmiotowych w powiatach województwa lubuskiego

Powiat	L*	Typ arkusza*				Powiat	L*	Typ arkusza			
		S-1	S-4, 5, 6	S-7	S-8			S-1	S-4, 5, 6	S-7	S-8
gorzowski	3	622	—	—	14	świebodziński	7	528	1	1	18
krośnieński	1	499	4	—	10	wschowski	3	423	—	—	11
międzyrzecki	6	486	3	1	11	zielonogórski	7	752	4	1	15
nowosolski	6	761	8	4	6	żagański	6	893	2	1	13
ślubicki	2	451	1	—	5	żarski	15	891	—	2	19
strzelecko-drezdenecki	3	452	—	1	18	Gorzów Wlkp.	12	989	2	2	13
sulęciński	1	308	—	—	9	Zielona Góra	24	950	5	2	6

*L – liczba laureatów

W bieżącym roku do sprawdzianu w województwie lubuskim przystąpiło o 386 szóstoklasistów mniej niż w roku ubiegłym (porównując rok 2012 z 2011, odnotowano różnicę o 479 uczniów). O 384 mniej uczniów rozwiązywało zadania w arkuszu standardowym. Liczba uczniów słabowidzących i niewidomych zwiększyła się o 8, również zwiększyła się liczba uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim (o 12), natomiast o 2 zmniejszyła się liczba uczniów słabosłyszących i niesłyszących.

W porównaniu z 2012 r., wzrost liczby laureatów odnotowano w Zielonej Górze (z 17 do 24), w Gorzowie Wielkopolskim (z 10 do 12), w powiecie międzyrzeckim (z 2 do 6), nowosolskim (z 1 do 6), świebodzińskim (z 5 do 7), sulęcińskim (z 0 do 1), wschowskim (z 0 do 3) i zielonogórskim (z 3 do 7). Nie zmieniła się liczba laureatów w powiatach: krośnieńskim, żagańskim i żarskim. Zmniejszenie liczby laureatów odnotowano w powiecie gorzowskim (z 4 do 3), ślubickim (z 4 do 2) i strzelecko-drezdeneckim (z 5 do 3). Bieżący rok był pierwszym od trzech lat (2010, 2011 i 2012), w którym w każdym powiecie w Lubuskim efektem pracy z uczniem zdolnym było uzyskanie dyplomu laureata konkursu przedmiotowego.

II.2 Dane dotyczące wyników uczniów

Informacje o wynikach uzyskanych przez uczniów w województwie lubuskim (wynik minimalny i maksymalny, średni wynik punktowy, wartość mediany i modalnej, odchylenie standardowe) za rozwiązanie zadań zamieszczonych we wszystkich typach arkuszy zestawiono w tabeli 21.

Tabela 21. Wyniki sprawdzianu 2013 w województwie lubuskim – ogólne dane statystyczne

Arkusz	Minimum	Maksimum	Mediana	Modalna	Średni wynik		Odchylenie standardowe
					punktowy	w %	
S-1	1	40	24	31	24,00	60	8,35
S-4, 5, 6	7	34	18	10	18,13	45	7,29
S-7	9	38	23	33 i 38	24,00	60	10,57
S-8	3	40	22	20	21,84	55	7,09

Na 40 punktów możliwych do uzyskania we wszystkich typach arkuszy, w bieżącym roku w województwie lubuskim, z całej populacji przystępujących do sprawdzianu, najwyższy wynik uzyskali uczniowie rozwiązujący zadania zamieszczone w arkuszu standardowym oraz w arkuszu dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących. Uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu lekkim otrzymali nieco ponad połowę punktów możliwych do uzyskania. Natomiast szóstoklasiści słabowidzący i niewidomi – mniej niż połowę punktów możliwych do uzyskania. Średni wynik punktowy uzyskany za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym w Lubuskim jest niewiele niższy od wyniku uzyskanego w kraju (24,03), a o 0,62 punktu wyższy od wyniku uzyskanego w Okręgu. Maksymalny wynik w arkuszu S-1 uzyskało 118 uczniów (w tym 96 laureatów), a minimalny – jeden uczeń. Również jeden piszący uzyskał minimalny i jeden maksymalny wynik w arkuszu dla uczniów słabowidzących i niewidomych. W arkuszu dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących minimalny wynik uzyskał jeden uczeń, a maksymalny – dwóch szóstoklasistów. Dwóch uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim uzyskało minimalny wynik, a jeden – maksymalny wynik w arkuszu dostosowanym do potrzeb tej grupy uczniów. Wartość

odchylenia standardowego świadczy o tym, że wyniki sprawdzianu dla wszystkich rodzajów arkuszy są wiarygodne.

W tabeli 22. zaprezentowano średnie wyniki sprawdzianu uzyskane w powiatach województwa lubuskiego.

Tabela 22. Średnie wyniki sprawdzianu uzyskane w powiatach województwa lubuskiego

Powiat	Typ arkusza				Powiat	Typ arkusza			
	S-1	S-4, 5, 6	S-7	S-8		S-1	S-4, 5, 6	S-7	S-8
gorzowski	23,29	—	—	24,36	świebodziński	23,30	12,00	11,00	19,89
krośnieński	23,53	15,25	—	22,90	wschowski	24,17	—	—	25,64
międzyrzecki	23,60	24,33	18,00	22,36	zielonogórski	22,92	12,50	33,00	22,67
nowosolski	21,92	18,50	24,00	18,50	żagański	23,19	25,00	10,00	19,62
ślubicki	24,34	18,00	—	24,40	żarski	24,36	—	22,00	22,00
strzelecko-drezdenecki	23,30	—	29,00	20,94	Gorzów Wielkopolski	26,08	19,50	24,00	22,38
sulęciński	22,19	—	—	18,44	Zielona Góra	26,82	18,60	35,50	22,17

Za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym w powiatach grodzkich Zielona Góra i Gorzów Wielkopolski oraz w trzech powiatach ziemskich: ślubickim, wschowskim i żarskim uzyskano wynik wyższy od średniego wyniku krajowego (24,03 punktu). W Zielonej Górze ten wynik jest wyższy o 2,79 punktu, a w Gorzowie Wlkp. o 2,05 punktu. Wyniki niższe od średniego wyniku krajowego o ok. 0,5 punktu uzyskano w powiecie krośnieńskim i międzyrzeckim. Najniższy średni wynik punktowy w Lubuskiem za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym uzyskano w powiecie nowosolskim i sulęcińskim.

W tabeli 23. przedstawiono wyniki uzyskane przez uczniów za rozwiązanie zadań zamieszczonych w różnych typach arkuszy, z podziałem na pięć obszarów umiejętności. Wynik podany w procentach oznacza, ile procent punktów uzyskali uczniowie w województwie lubuskim i w każdym z powiatów za rozwiązanie zadań z danego obszaru umiejętności. Dodatkowo w tabeli 23. odnotowano procent uczniów z dysleksją rozwojową.

Tabela 23. Wyniki procentowe uczniów uzyskane w obszarach umiejętności (różne typy arkuszy) oraz odsetek uczniów z dysleksją

Województwo/ powiat	Dysleksja %	Procent uzyskanych punktów za																			
		czytanie				pisanie				rozumowanie				korzystanie z informacji				wykorzystywanie wiedzy w praktyce			
		S-1	S-1,6	S-1,7	S-1,8	S-1	S-1,6	S-1,7	S-1,8	S-1	S-1,6	S-1,7	S-1,8	S-1	S-1,6	S-1,7	S-1,8	S-1	S-1,6	S-1,7	S-1,8
województwo lubuskie	11,94	74	60	69	63	62	50	84	58	52	40	38	41	61	49	50	70	48	35	46	54
gorzowski	12,54	71	—	—	73	63	—	—	56	49	—	—	51	58	—	—	75	46	—	—	60
krośnieński	8,42	72	50	—	66	61	30	—	45	52	44	—	56	59	38	—	65	46	28	—	59
międzyrzecki	18,93	72	70	50	64	63	70	100	66	50	42	0	38	58	42	50	64	47	67	13	55
nowosolski	10,64	70	55	75	46	57	54	100	60	47	36	34	22	56	56	56	75	40	31	19	50
ślubicki	9,98	74	80	—	69	63	60	—	58	53	25	—	51	60	50	—	70	50	0	—	63
strzelecko-drezdenecki	9,29	71	—	100	62	61	—	90	58	49	—	25	37	58	—	25	64	48	—	88	51
sulęciński	7,47	68	—	—	59	60	—	—	51	46	—	—	28	54	—	—	67	45	—	—	43
świębodziński	6,06	73	40	10	54	62	50	50	64	51	13	13	36	57	50	50	61	44	0	25	45
zielonogórski	5,84	71	50	80	65	55	28	100	59	52	34	75	46	61	31	50	77	46	9	88	53
żagański	10,90	73	75	30	62	60	40	60	45	50	50	0	34	58	75	25	73	44	81	0	49
żarski	16,13	75	—	70	61	63	—	50	61	53	—	31	42	62	—	50	68	48	—	69	54
wschowski	8,04	71	—	—	73	63	—	—	59	53	—	—	49	59	—	—	73	51	—	—	70
Gorzów Wlkp.	22,85	78	60	75	60	67	70	80	57	56	19	50	43	67	50	25	77	55	38	44	59
Zielona Góra	10,74	81	74	85	69	69	38	100	58	58	45	81	35	69	55	88	83	56	20	88	54

III. Dane statystyczne i wyniki szkół w województwie lubuskim

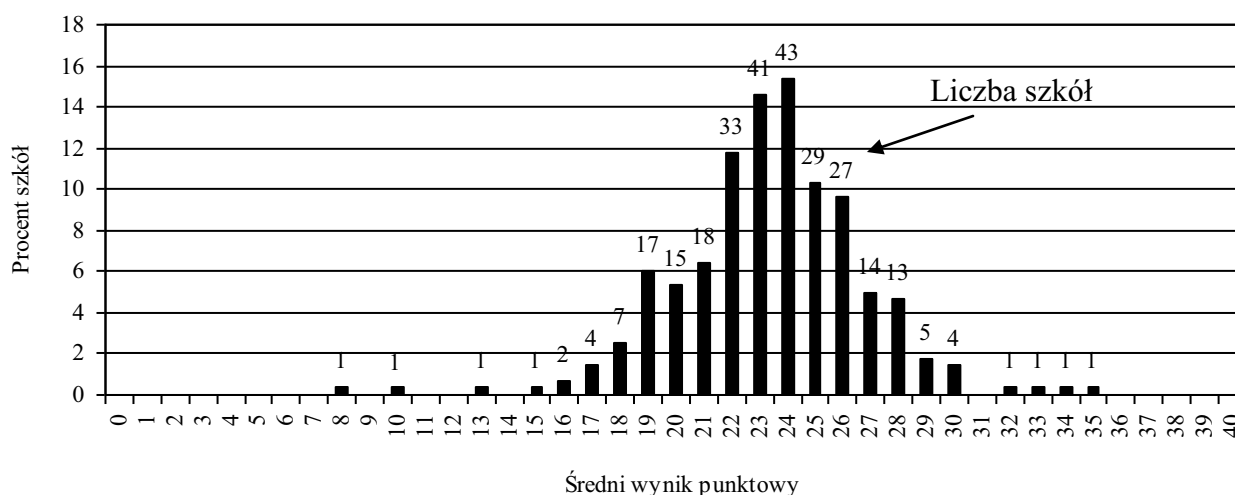
W 2013 r. w województwie lubuskim sprawdzian odbył się w 280 szkołach. Ponad 81% (228 szkół) to placówki z jednym lub dwoma oddziałami na poziomie klas szóstych. W 44 szkołach (ok. 16%) były 3 lub 4 klasy szóste, a w 8 szkołach od 5 do 6 klas. W tabeli 24. zestawiono liczebność szkół w różnych typach miejscowości, z uwzględnieniem statusu szkoły.

Tabela 24. Liczba szkół w czterech typach miejscowości w województwie lubuskim

Liczba szkół	Wieś	Miasto		
		poniżej 20 tys.	od 20 do 100 tys.	powyżej 100 tys.
publicznych	158	51	23	28
niepublicznych	9	3	2	6

W dużych i średnich miastach znajduje się 59 (21%) szkół, w tym 8, czyli ok. 3% szkół niepublicznych. W miejscowościach wiejskich i w małych miastach znajduje się 221 (79%) szkół. Dwadzieścia szkół niepublicznych położonych w miejscowościach wszystkich typów stanowi około 7% szkół podstawowych w województwie lubuskim.

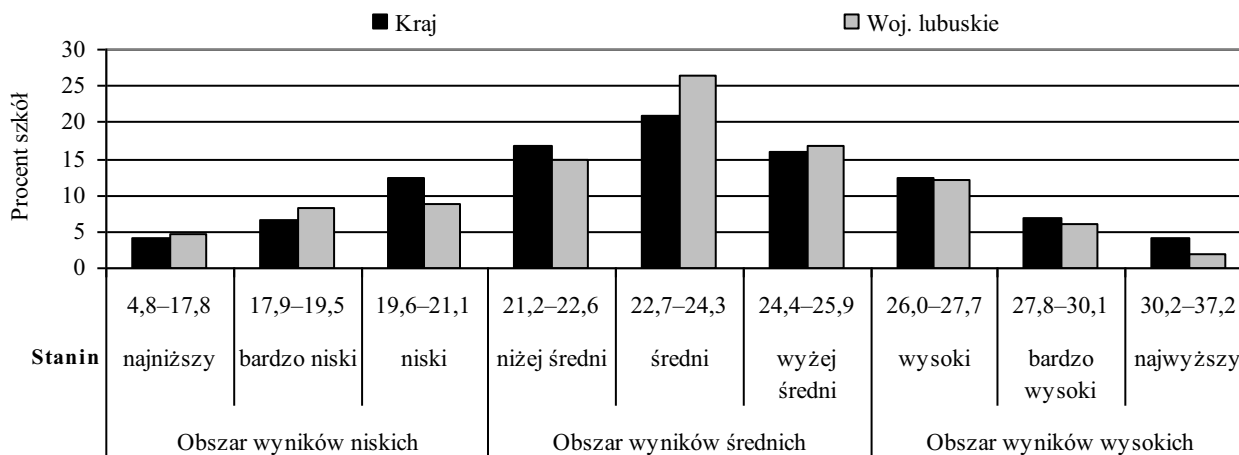
Rozkład średnich wyników punktowych szkół w województwie lubuskim przedstawiono na wykresie 1. Po usytuowaniu w tym rozkładzie średniego wyniku konkretnej szkoły możemy odczytać, ile szkół (jaki procent) w województwie lubuskim uzyskało taki sam wynik oraz obliczyć, ile szkół (jaki procent) otrzymało wynik wyższy lub niższy.

Wykres 1. Rozkład średnich wyników szkół w województwie lubuskim

W 43 szkołach uzyskano najczęściej powtarzający się wynik – 24 punkty (modalna rozkładu). W jednej szkole uzyskano najniższy średni wynik – 8 punktów i również w jednej – najwyższy średni wynik, który wyniósł 35 punktów.

Na podstawie średnich wyników uzyskanych przez wszystkie szkoły w kraju, w których uczniowie w tym roku przystąpili do sprawdzianu, ustalono przedziały wyników dla dziewięciostopniowej skali staninowej. Korzystając z niej, Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu porównała wyniki szkół znajdujących się w województwie lubuskim z wynikami krajowymi, co zostało przedstawione na wykresie 2.

Wykres 2. Rozkład staninowy średnich wyników szkół w kraju i w województwie lubuskim

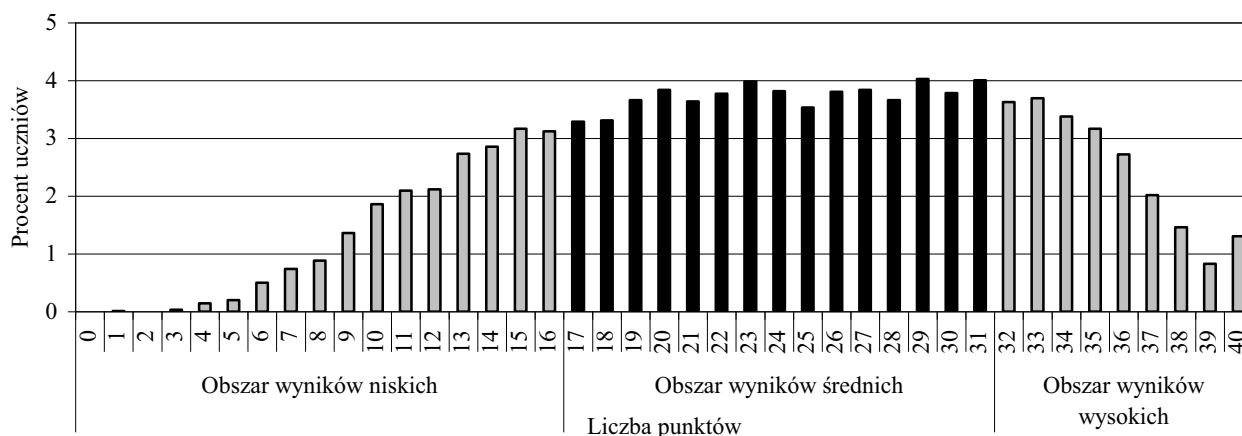
W województwie lubuskim w obszarze wyników niskich znajduje się 21,7 % szkół, czyli o 1,4 punktu procentowego mniej niż w kraju (23,1%). W obszarze wyników średnich jest 58,2% szkół województwa lubuskiego; w kraju 53,7% szkół ma taki wynik, czyli różnica wynosi 4,5 punktu procentowego. W obszarze wyników wysokich, w kraju jest 23,2%, a w województwie lubuskim 20,1% szkół.

IV. Wyniki uczniów i osiągnięcia w poszczególnych obszarach umiejętności – arkusz standardowy - S-1-132

Omawiając populację szóstoklasistów przystępujących do sprawdzianu, pokazano, że największa liczba piszących (uczniowie bez dysfunkcji oraz ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) rozwiązywała zadania zamieszczone w arkuszu standardowym, toteż jest wskazane, aby osiągnięcia tej grupy uczniów omówić w oddzielnym rozdziale.

IV.1 Wyniki uczniów w województwie, powiatach i gminach

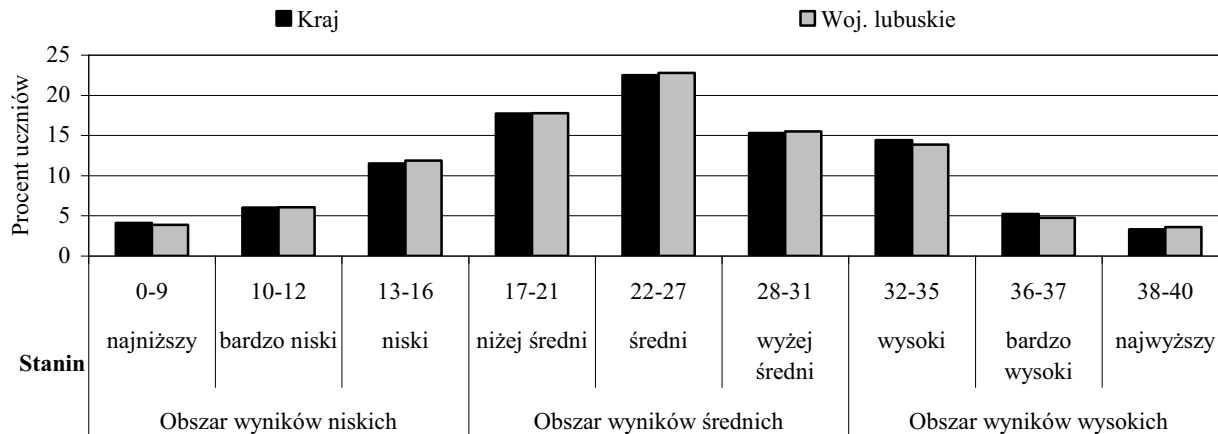
Rozkład wyników punktowych, uzyskanych przez szóstoklasistów w województwie lubuskim przedstawiono na wykresie 3. Zaznaczono na nim trzy obszary osiągnięć uczniów. Do wyznaczenia tych obszarów posłużono się dziewięciostopniową, krajową skalą staninową. W obszarze wyników niskich (1. – 3. stanin – 21,6% wyników w kraju) znajdują się uczniowie, którzy uzyskali od 0 do 16 punktów. Szóstoklasiści, którzy podczas sprawdzianu uzyskali wynik od 17 do 31 punktów (stanin 4. – 6. – 55,5% wyników w kraju), są w obszarze wyników średnich, a ci, którzy uzyskali 32 i więcej punktów (7. – 9. stanin – 22,9% wyników w kraju), znajdują się w obszarze wyników wysokich.

Wykres 3. Rozkład wyników uczniów w województwie lubuskim

Rozkład wyników jest lekko lewoskośny. Kształt rozkładu świadczy o tym, że tegoroczny sprawdzian był dla uczniów łatwiejszy niż sprawdzian w 2012 r., ale trudniejszy niż w 2011 czy 2010 r. W bieżącym roku w obszarze wyników niskich w województwie lubuskim znajduje się 21,8% wyników uczniów (w kraju 21,6%). W obszarze wyników średnich jest 56% wyników, czyli porównywalnie jak w kraju (55,5%), natomiast wyników wysokich jest 22,2%, czyli mniej niż w kraju o 0,7 punktu procentowego.

Porównanie z krajem umożliwia staninowy rozkład wyników uczniów przedstawiony na wykresie 4.

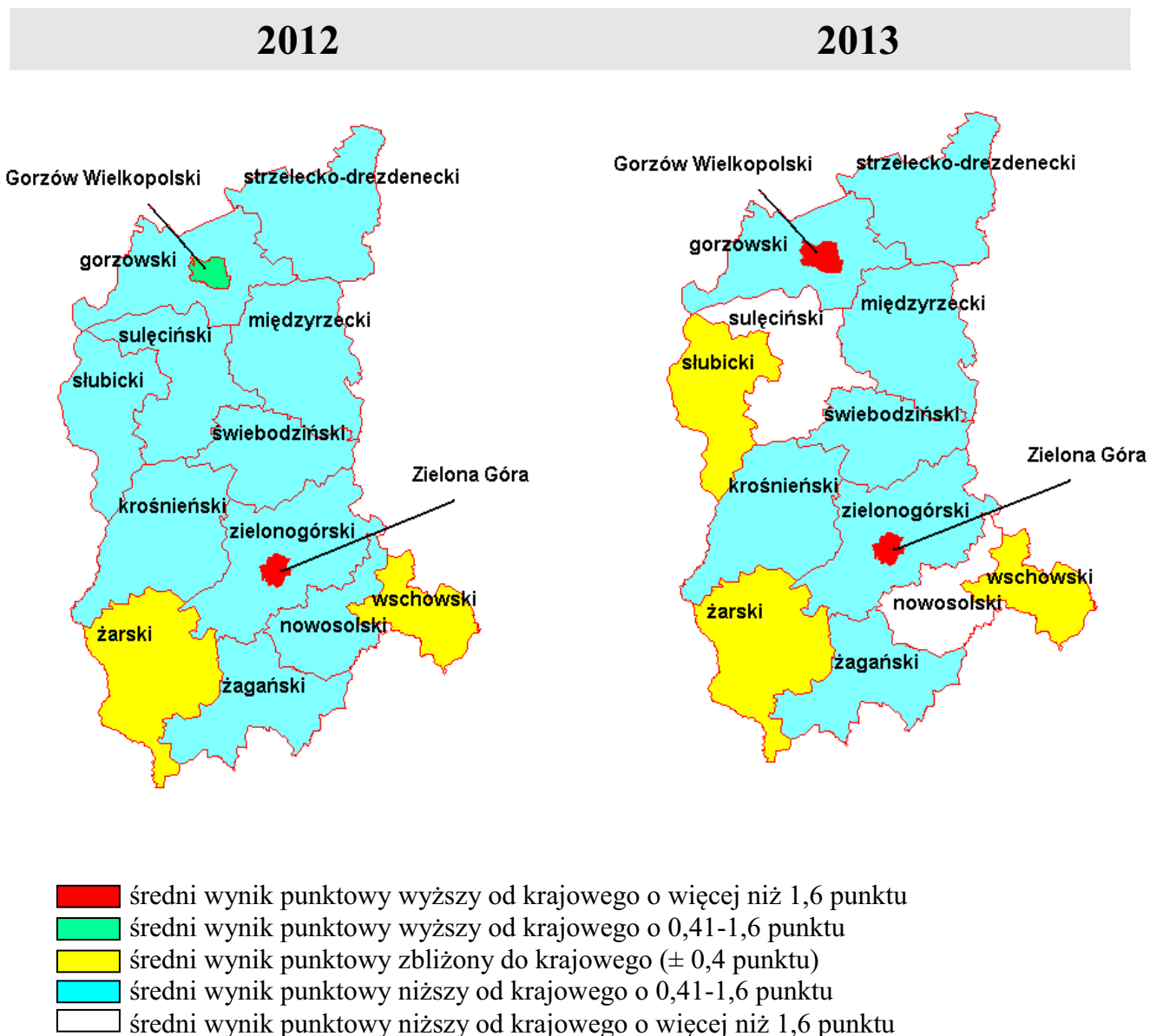

Wykres 4. Staninowy rozkład wyników uczniów w kraju i w województwie lubuskim

W województwie lubuskim jest więcej niż w kraju (wyższy procent) szóstoklasistów uzyskujących wyniki od najniższych do średnich (stanin 1. – 3. i 5.). Wyniki w stanie niższej średnim i wyżej średnim w kraju i w Lubuskiem uzyskiwano na porównywalnym poziomie, natomiast w stanie od wysokiego do bardzo wysokiego (stanin 7. – 8.) w województwie lubuskim uzyskiwano rzadziej niż w kraju.

Na mapkach przedstawiono średnie wyniki uczniów w powiatach województwa lubuskiego w porównaniu z wynikiem uzyskanym przez wszystkich szóstoklasistów w kraju, przystępujących do sprawdzianu w 2012 i 2013 r.

Porównanie wyników uzyskanych przez uczniów w powiatach województwa lubuskiego z wynikiem krajowym

Podobnie jak w latach 2011 i 2012 wyniki wyższe od średniego wyniku krajowego (24,03 punktu) o około 2 punkty uzyskano w Zielonej Górze i Gorzowie Wielkopolskim. W 2013 r. w żadnym powiecie województwa lubuskiego nie uzyskano wyniku wyższego od średniego krajowego w granicach 0,41 do 1,6 punktu. Porównywalny wynik ze średnim krajowym uzyskano w powiecie żarskim, wschowskim i słubickim – w ostatnim z wymienionych powiatów ten wynik jest wyższy niż w ubiegłym roku. W siedmiu powiatach: gorzowskim, strzelecko-drezdeneckim, międzyrzeckim, świebodzińskim, krośnieńskim, zielonogórskim i żagańskim uzyskano o od 0,41 do 1,6 wynik niższy od średniego krajowego. Po dwóch latach na mapie województwa znów pojawiły się „białe plamy” – to powiaty, w których uzyskano wyniki niższe od średniego krajowego o więcej niż 1,6 punktu (powiat sulęciński i nowosolski).

Rozkład wyników powiatów województwa lubuskiego w trzech obszarach w odniesieniu do Okręgu przedstawiono w tabeli 25.

Tabela 25. Rozkład średnich wyników powiatów woj. lubuskiego w odniesieniu do Okręgu

		Obszar wyników					
		niskich		średnich		wysokich	
		do 22,04		22,05-23,76		od 23,77	
Liczba/procent powiatów	w Okręgu	16	22,9%	38	54,2%	16	22,9%
	w woj. lubuskim	1	7,1%	8	57,1%	5	35,7%

W województwie lubuskim jest niższy niż w Okręgu odsetek powiatów z niskimi wynikami i wyższy z wynikami wysokimi.

Analizując wyniki uzyskane przez uczniów w powiatach województwa lubuskiego, można skorzystać z tabeli 26., w której przedstawiono, jaki procent uczniów uzyskał wyniki mieszczące się w obszarze wyników niskich, średnich lub wysokich.

Tabela 26. Rozkład wyników uczniów w powiatach województwa lubuskiego

Powiat	Procent uczniów z wynikiem			Powiat	Procent uczniów z wynikiem		
	niskim (0-16)	średnim (17-31)	wysokim (32-40)		niskim (0-16)	średnim (17-31)	wysokim (32-40)
gorzowski	24,3	58,0	17,7	świebodziński	23,8	56,5	19,7
krośnieński	24,7	54,1	21,3	wschowski	18,4	61,9	19,6
międzyrzecki	21,3	58,1	20,7	zielonogórski	25,7	55,4	18,9
nowosolski	30,7	55,5	13,8	żagański	24,0	57,2	18,8
ślubicki	19,2	58,6	22,1	żarski	19,4	56,8	23,9
strzelecko-drezdenecki	23,0	59,3	17,7	M. Gorzów Wielkopolski	15,3	53,5	31,2
sulęciński	34,1	46,4	19,5	M. Zielona Góra	12,6	53,7	33,7

Kolejny rok z rzędu spośród wszystkich powiatów województwa lubuskiego, w mieście Zielona Góra jest najniższy odsetek uczniów z niskimi wynikami oraz najwyższy odsetek z wysokimi wynikami. Podobny rozkład wyników uczniów występuje w Gorzowie Wielkopolskim. Więcej niż w kraju (22,9%) uczniów uzyskujących wyniki wysokie odnotowano w powiecie żarskim – w konsekwencji było tam mniej uczniów uzyskujących wyniki niskie. Najwyższy odsetek uczniów uzyskujących wyniki średnie (w kraju 55,5%) odnotowano w powiatach ziemskich: wschowskim, strzelecko-drezdeneckim, ślubickim, międzyrzeckim i gorzowskim. Odsetek uczniów uzyskujących wyniki niskie w kraju wyniósł 21,6%, natomiast w powiecie sulęcińskim jest to 34,1%. Więcej niż w kraju uczniów uzyskujących wyniki niskie uczęszczało do szkół w siedmiu powiatach (50%): gorzowskim,

krośnieńskim, nowosolskim, strzelecko-drezdeneckim, świebodzińskim, zielonogórskim i żagańskim.

Rozkład średnich wyników gmin województwa lubuskiego w trzech obszarach w odniesieniu do Okręgu przedstawiono w tabeli 27.

Tabela 27. Rozkład średnich wyników gmin województwa lubuskiego w odniesieniu do Okręgu

	Okręgu	Obszar wyników					
		niskich		średnich		wysokich	
		do 20,90		20,91-23,83		od 23,84	
Liczba oraz procent gmin w	Okręgu	98	23,2%	229	54,1%	96	22,7%
	województwie lubuskim	10	12,0%	48	57,8%	25	30,1%

W celu umożliwienia przeprowadzenia szczegółowych analiz, w tabeli 28. przedstawiono rozkład wyników uczniów w gminach znajdujących się na terenie województwa lubuskiego.

Tabela 28. Rozkład wyników uczniów w gminach województwa lubuskiego

Powiat/gmina	Procent uczniów z wynikiem			Powiat/gmina	Procent uczniów z wynikiem		
	niskim (0-16)	średnim (17-31)	wysokim (32-40)		niskim (0-16)	średnim (17-31)	wysokim (32-40)
Powiat gorzowski				Powiat świebodziński			
Bogdaniec	32,8	47,5	19,7	Lubrza	27,6	69,0	3,4
Deszczno	13,2	69,7	17,1	Łągów	26,3	57,9	15,8
Kłodawa	31,8	54,5	13,6	Skąpe	15,8	64,9	19,3
Kostrzyn nad Odrą	18,8	54,5	26,7	Szczaniec	41,5	56,1	2,4
Lubiszyn	34,9	57,1	7,9	Świebodzin	21,4	54,4	24,2
Santok	34,9	50,8	14,3	Zbąszynek	26,6	53,2	20,3
Witnica	19,7	67,5	12,8	Powiat wschowski			
Powiat krośnieński				Sława	26,2	60,7	13,1
Bobrowice	27,8	50,0	22,2	Szlichtyngowa	13,5	65,4	21,2
Bytnica	27,8	61,1	11,1	Wschowa	14,6	61,9	23,5
Dąbie	20,4	61,1	18,5	Powiat zielonogórski			
Gubin - M	30,4	52,2	17,4	Babimost	33,7	53,5	12,8
Gubin - GM	20,4	48,6	31,0	Bojadła	21,6	40,5	37,8
Krosno Odrzańskie	26,9	56,4	16,7	Czerwieńsk	21,2	63,5	15,4
Maszewo	21,4	60,7	17,9	Kargowa	12,7	76,1	11,3
Powiat międzyrzecki				Nowogród Bobrzański	19,8	49,5	30,8
Bledzew	30,0	62,5	7,5	Sulechów	24,7	57,4	17,9
Międzyrzecz	13,6	58,3	28,1	Świdnica	29,4	52,9	17,6
Przytoczna	24,4	61,0	14,6	Trzebiechów	25,7	62,9	11,4
Pszczew	32,3	48,4	19,4	Zabór	63,3	28,3	8,3

OKE w Poznaniu
Raport ze sprawdzianu; kwiecień 2013

Skwierzyna	30,0	55,0	15,0	Zielona Góra	20,8	55,2	24,0
Trzciel	15,5	63,8	20,7	Powiat żagański			
Powiat nowosolski				Brzeźnica	15,6	64,4	20,0
Bytom Odrzański	36,5	55,8	7,7	Gozdnicza	25,9	63,0	11,1
Kolsko	24,1	58,6	17,2	Iłowa	12,5	56,3	31,3
Kozuchów	31,4	53,3	15,3	Małomice	31,1	62,2	6,7
Nowa Sól - M	28,6	64,3	7,1	Niegosławice	22,2	58,3	19,4
Nowa Sól - GM	27,4	55,6	17,0	Szprotawa	26,9	53,7	19,4
Nowe Miasteczko	31,7	58,3	10,0	Wymiarki	35,3	52,9	11,8
Otyń	35,4	56,9	7,7	Żagań - M	33,3	54,5	12,1
Siedlisko	48,6	43,2	8,1	Żagań - GM	21,7	58,1	20,2
Powiat słubicki				Powiat żarski			
Cybinka	22,2	58,7	19,0	Brody	25,7	51,4	22,9
Górzycza	19,6	58,9	21,4	Jasień	17,2	69,0	13,8
Ośno Lubuskie	28,6	55,4	16,1	Lipinki Łużyckie	15,4	57,7	26,9
Rzepin	18,0	62,2	19,8	Lubsko	23,1	56,5	20,4
Słubice	15,7	57,2	27,1	Łęknica	15,2	66,7	18,2
Powiat strzelecko-drezdenecki				Przewóz	25,0	61,1	13,9
Dobiegniew	19,6	60,7	19,6	Trzebiel	23,6	58,2	18,2
Drezdenko	22,8	57,7	19,5	Tuplice	24,1	65,5	10,3
Stare Kurowo	25,0	55,0	20,0	Żary - M	20,7	56,3	23,0
Strzelce Krajeńskie	19,6	63,3	17,1	Żary - GM	15,8	53,2	31,0
Zwierzyn	36,7	53,1	10,2	M. Gorzów Wlkp.	15,3	53,5	31,2
Powiat sulęciński				M. Zielona Góra	12,6	53,7	33,7
Krzeszycze	25,7	48,6	25,7				
Lubniewice	27,6	51,7	20,7				
Słońsk	37,5	43,8	18,8				
Sulęcín	31,1	52,6	16,3				
Torzym	45,9	31,1	23,0				

Jak już wspomniano, w kraju wyniki niskie uzyskało 21,6% uczniów. Najwyższy odsetek niskich wyników odnotowano w gminie Zabór, znajdującej się w powiecie zielonogórskim. Uczniów uzyskujących wyniki niskie w tej gminie było ponad 60%. Ponad 40% uczniów z wynikami niskimi odnotowano w gminie Szczaniec, Siedlisko i Torzym. O ponad 10 punktów procentowych więcej niż w kraju uczniów z niskimi wynikami uczęszczało do szkół w trzynastu gminach: Bogdaniec, Kłodawa, Lubiszyn, Santok, Babimost, Pszczew, Bytom Odrzański, Nowe Miasteczko, Otyń, Zwierzyn, Słońsk, Wymiarki i Żagań – miasto. Mniej niż 20% wyników niskich (czyli mniej niż w kraju) uzyskali uczniowie w 23 gminach: Deszczno, Kostrzyn nad Odrą, Witnica, Skąpe, Szlichtyngowa, Wschowa, Międzyrzecz, Trzciel, Górzycza, Rzepin, Słubice, Dobiegniew, Strzelce Krajeńskie, Kargowa, Nowogród Bobrzański, Brzeźnica, Iłowa, Jasień, Lipinki Łużyckie, Łęknica, Żary (GM), miasto Gorzów Wielkopolski i Zielona Góra. Znacznie większy procent (powyżej 60%) uczniów z wynikami średnimi niż w kraju (55,5%) odnotowano w 27 gminach: Deszczno, Witnica, Bytnica, Dąbie, Lubrza, Skąpe, Sława, Szlichtyngowa, Wschowa, Maszewo, Bledzew, Przytoczna, Trzciel, Nowa Sól – miasto, Rzepin, Dobiegniew, Strzelce Krajeńskie, Czerwieńsk, Kargowa (76,1), Trzebiechów, Brzeźnica, Gozdnicza, Małomice,

Jasień, Łęknica, Przewóz i Tuplice. W gminach: Gubin (GM), Bojadła, Nowogród Bobrzański, Żary (GM), Gorzów Wlkp. i Zielona Góra odsetek wyników wysokich (powyżej 30%) wśród tegorocznych szóstoklasistów jest znacznie większy niż w kraju (22,9%).

IV.1a Wyniki uczniów bez dysleksji i z dysleksją rozwojową

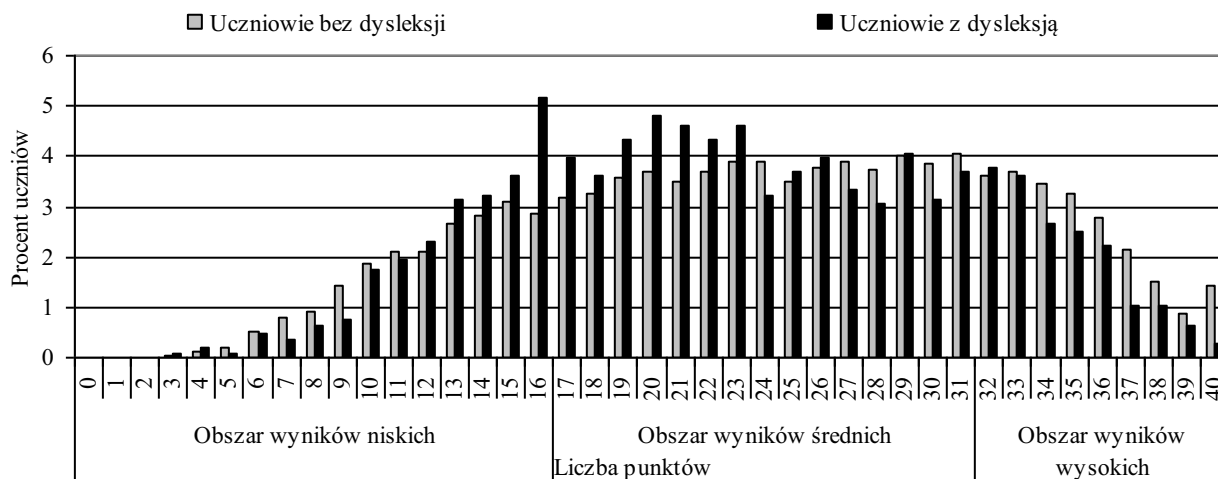
Jednym z czynników wpływających na wyniki uzyskane przez uczniów jest dysleksja rozwojowa. Liczebność oraz średni wynik uzyskany przez uczniów bez dysfunkcji oraz z dysleksją rozwojową przedstawiono w tabeli 29.

Tabela 29. Zestawienie liczebności i wyników uczniów bez dysleksji i z dysleksją

	Liczba uczniów	Średni wynik	
		punktowy	w %
Uczniowie bez dysleksji	7 930	24,11	60
Uczniowie z dysleksją	1 075	23,05	58

Uczniowie z dysleksją rozwojową w województwie lubuskim stanowili prawie 12% wszystkich uczniów, którzy przystąpili do sprawdzianu. W bieżącym roku było ich o 2 punkty procentowe więcej niż w ubiegłym roku. W 2013 r. w Lubuskim po raz pierwszy średni wynik uzyskany przez uczniów bez dysfunkcji jest wyższy (o 1,06 punktu) od wyniku uczniów z dysleksją rozwojową.

Rozkład wyników punktowych uzyskanych ze sprawdzianu przez każdą z wyżej opisanych grup zaprezentowano na wykresie 5.

Wykres 5. Rozkład wyników uczniów bez dysleksji i z dysleksją w województwie lubuskim

Wykres ilustruje, że uczniowie z dysleksją częściej niż ich rówieśnicy bez dysleksji uzyskiwali wyniki w przedziale od 12 do 23 punktów, rzadziej dyslektycy uzyskiwali wyniki wysokie i bardzo niskie.

Uzupełnieniem informacji znajdującej się na wykresie 5. są dane zamieszczone w tabeli 30.

Tabela 30. Rozkład wyników uczniów bez dysleksji i z dysleksją ujęty w trzech obszarach

Uczniowie bez dysleksji		przedział	% uczniów	Uczniowie z dysleksją		przedział	% uczniów
Obszar wyników	niskich	0-16	21,55	Obszar wyników	niskich	0-16	23,75
	średnich	17-31	55,64		średnich	17-31	58,50
	wysokich	32-40	22,81		wysokich	32-40	17,75

Zarówno z wykresu, jak i z danych zamieszczonych w tabeli można odczytać, że szóstoklasiści mający opinię o dysleksji rzadziej niż uczniowie bez dysleksji uzyskiwali wyniki w obszarze wyników niskich i wysokich, a częściej w obszarze wyników średnich.

IV.1b Wyniki uczniów według lokalizacji szkoły

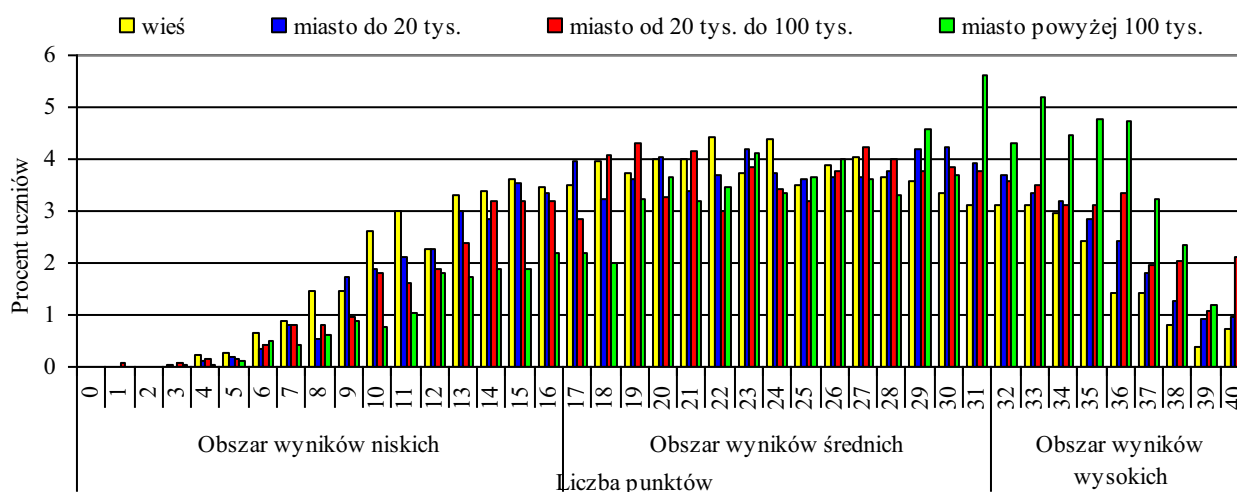
Zestawienie liczebności i średnich wyników uczniów uczęszczających do szkół podstawowych w poszczególnych typach miejscowości zamieszczono w tabeli 31.

Tabela 31. Liczebność i średnie wyniki uczniów w poszczególnych typach miejscowości

		Wieś	Miasto		
			do 20 tys.	od 20 do 100 tys.	powyżej 100 tys.
Liczba uczniów		2 837	3 010	1 219	1 939
Średni wynik	punktowy	22,47	23,69	24,36	26,42
	w %	56	59	61	66

Podobnie jak w ubiegłym roku ponad 60% przystępujących do sprawdzianu w województwie lubuskim stanowili uczniowie uczęszczający do szkół wiejskich i placówek położonych w miastach do 20 tys. mieszkańców. Statystyczny uczeń w wiejskiej szkole uzyskał wynik ze sprawdzianu o około 3,95 punktu niższy niż jego rówieśnik z dużego miasta (różnica między tymi grupami zwiększyła się średnio o 0,2 punktu w stosunku do roku ubiegłego, ale jest mniejsza niż w 2012 r. w stosunku do 2011 r., kiedy wynosiła 1 punkt).

Wyniki w poszczególnych typach miejscowości w Lubuskiem, zilustrowano na wykresie 6.

Wykres 6. Rozkład wyników uczniów z poszczególnych typów miejscowości w woj. lubuskim

Uzupełnienie informacji zamieszczonych na wykresie stanowią dane znajdujące się w tabeli 32.

Tabela 32. Rozkład wyników uczniów w różnych typach miejscowości ujęty w trzech obszarach

			przedział	% uczniów				przedział	% uczniów
Wieś	Obszar wyników	niskich	0-16	26,71	Miasto do 20 tys.	Obszar wyników	niskich	0-16	22,70
		średnich	17-31	56,91			średnich	17-31	56,86
		wysokich	32-40	16,38			wysokich	32-40	20,44
Miasto od 20 do 100 tys.	Obszar wyników	niskich	0-16	20,72	Miasto od 100 tys.	Obszar wyników	niskich	0-16	13,98
		średnich	17-31	55,46			średnich	17-31	53,60
		wysokich	32-40	23,82			wysokich	32-40	32,42

Uczniowie uczęszczający do szkół znajdujących się w średnich i dużych miastach częściej uzyskiwali wyniki znajdujące się w obszarze wyników wysokich i wyżej średnich, natomiast uczniowie z małych miast i miejscowości wiejskich częściej uzyskiwali wyniki w obszarze wyników niskich i niżej średnich.

IV.1c Wyniki uczniów z uwzględnieniem płci

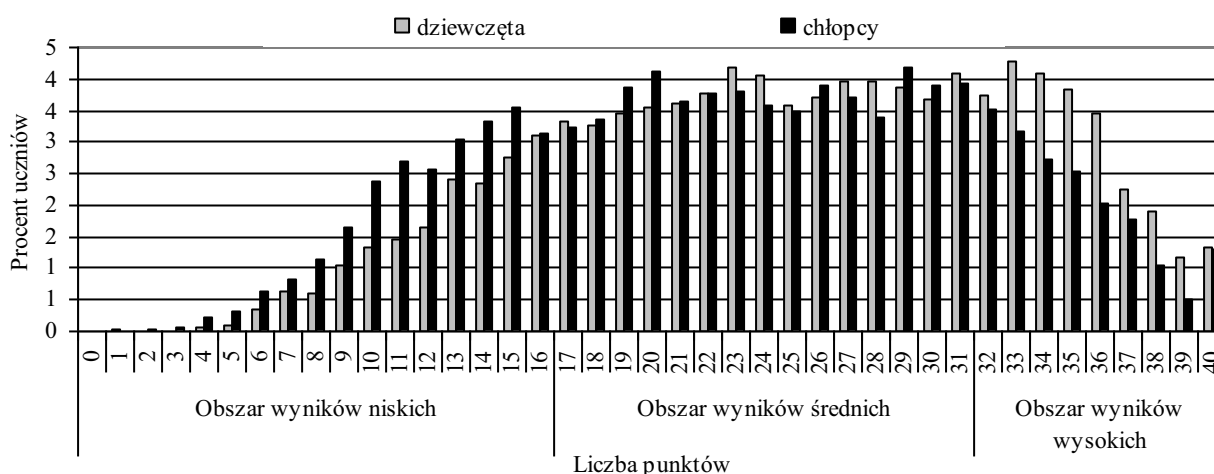
Liczebność oraz wyniki dziewcząt i chłopców, którzy przystąpili do sprawdzianu w 2013 r., zestawiono w tabeli 33.

Tabela 33. Liczebność oraz wyniki dziewcząt i chłopców

	Liczba uczniów	Średni wynik	
		punktowy	w %
Dziewczęta	4 373	24,97	62
Chłopcy	4 632	23,05	58

W populacji przystępujących do sprawdzianu jest więcej chłopców (stanowili oni 50,25% piszących) niż dziewcząt. Za rozwiązanie zadań w arkuszu statystyczny chłopiec w województwie lubuskim otrzymał 1,92 punktu mniej niż statystyczna dziewczynka (różnica w stosunku do 2012 r. zwiększyła się o 0,86 punktu).

Na wykresie 7. przedstawiono rozkłady wyników punktowych dziewcząt i chłopców w województwie lubuskim w 2013 r.

Wykres 7. Rozkład wyników dziewcząt i chłopców w województwie lubuskim

Dziewczęta częściej niż chłopcy uzyskiwały wyniki w obszarze wyników średnich powyżej 23 punktów (z wyjątkiem wyniku 26, 29 i 30 punktów) i w obszarze wyników wysokich, a chłopcy częściej niż dziewczęta uzyskiwali wyniki w obszarze wyników niskich, zatem dla chłopców zadania w arkuszu sprawdzianu okazały się trudniejsze niż dla dziewcząt.

W tabeli 34. przedstawiono, jaki procent każdej grupy uzyskał wynik niski, średni lub wysoki.

Tabela 34. Rozkład wyników dziewcząt i chłopców ujęty w trzech obszarach

Dziewczęta		przedział	% uczniów	Chłopcy		przedział	% uczniów
Obszar wyników	niskich	0-16	17,87	Obszar wyników	niskich	0-16	25,56
	średnich	17-31	56,10		średnich	17-31	55,86
	wysokich	32-40	26,03		wysokich	32-40	18,58

Wynik wysoki uzyskało prawie o 8 punktów procentowych więcej dziewcząt niż chłopców.

IV.1d Wyniki uczniów z uwzględnieniem statusu szkoły

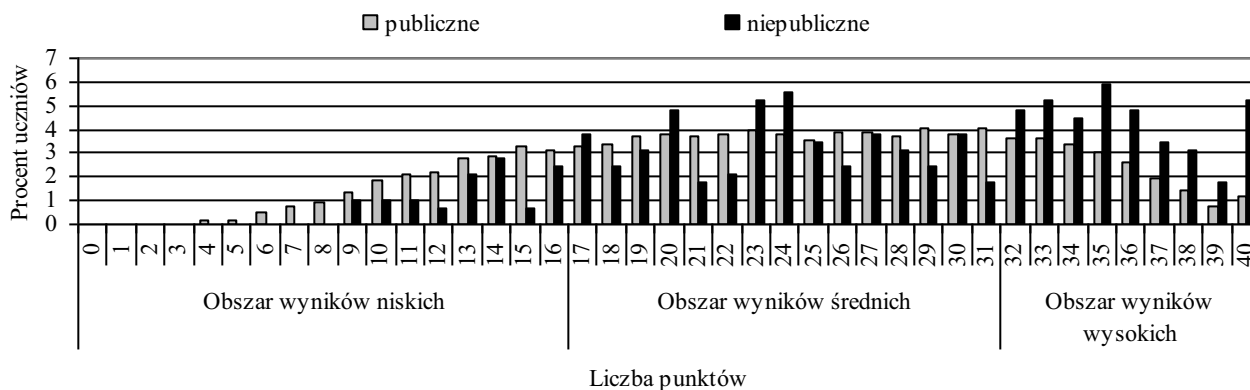
W tabeli 35. zestawiono liczebność i średni wynik uczniów szkół publicznych i niepublicznych w województwie lubuskim.

Tabela 35. Liczebność i średnie wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych

Uczniowie szkół	Liczba uczniów	Procent uczniów	Średni wynik	
			punktowy	w %
łącznie	9 005	100,00	24,00	60
publicznych	8 716	96,79	23,88	60
niepublicznych	289	3,21	27,11	68

W bieżącym roku uczniowie szkół niepublicznych w województwie lubuskim stanowili 3,14% szóstoklasistów przystępujących do sprawdzianu (arkusz S-1). Uzyskali średni wynik o 3,23 punktu wyższy niż uczniowie szkół publicznych. Różnica średniego wyniku punktowego pomiędzy obiema grupami zmniejszyła się w stosunku do ubiegłego roku o 0,69 punktu.

Na wykresie 8. przedstawiono rozkład wyników uczniów szkół publicznych i niepublicznych w województwie lubuskim.

Wykres 8. Rozkład wyników uczniów w szkołach publicznych i niepublicznych

W celu przeprowadzenia analizy dane zawarte na wykresie 8. można uzupełnić informacjami znajdującymi się w tabeli 36.

Tabela 36. Rozkład wyników uczniów szkół publicznych i niepublicznych ujęty w trzech obszarach

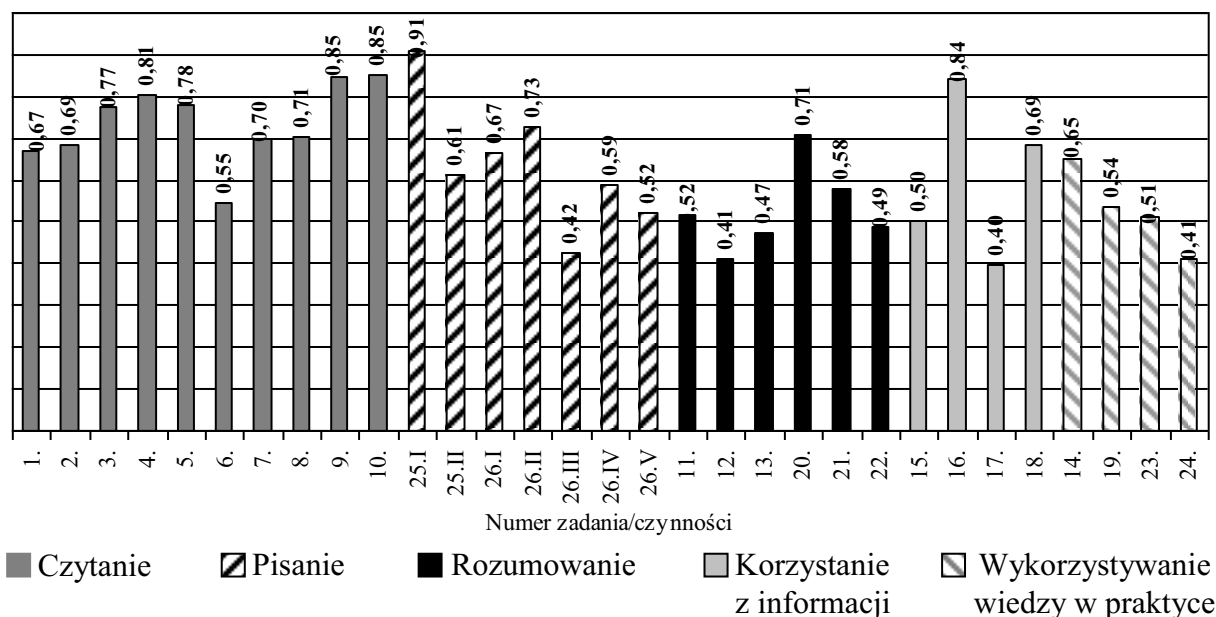
Uczniowie z wynikami	przedział	% uczniów w szkołach	
		publicznych	niepublicznych
niskimi	0-16	22,15	11,76
średnimi	17-31	56,20	49,48
wysokimi	32-40	21,65	38,76

W porównaniu z 2012 rokiem, w bieżącym roku w szkołach niepublicznych mniejszy odsetek uczniów uzyskał wyniki niskie i wysokie, a większy - średnie.

IV.2 Osiągnięcia uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu S-1-132

W województwie lubuskim do sprawdzianu w terminie kwietniowym przystąpiło 9 005 uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym. Na 40 punktów otrzymali oni średnio 24,00 punkty, czyli 60% punktów możliwych do uzyskania.

Łatwość wszystkich zadań w arkuszu standardowym S-1-132, w pięciu obszarach umiejętności przedstawiono na wykresie 9.

Wykres 9. Łatwość zadań/czynności w arkuszu standardowym – S-1-132

W województwie lubuskim podczas sprawdzianu przeprowadzonego w kwietniu 2013 r. najmniej trudności sprawiło szóstoklasistom wykonanie zadań z obszaru *czytanie*. Za wykonanie zadań z tego obszaru piszący otrzymali 74% punktów możliwych do uzyskania, czyli była to umiejętność łatwa dla uczniów (w 2012 r. – 62%, a 2011 r. – 82%). Umiejętności z trzech obszarów były umiarkowanie trudne: z *pisania* uczniowie uzyskali 62% punktów (w 2012 r. – 58%), z *rozumowania* – 52% (w 2012 r. – 50%) i z *korzystania z informacji* – 61% (w 2012 r. – 68%). Podobnie jak w ubiegłym roku wykonanie zadań z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* okazało się trudne – szóstoklasiści otrzymali 48% punktów (w 2012 r. – 45%) możliwych do uzyskania. W całym arkuszu jedno zadanie okazało się bardzo łatwe. Nie było zadań bardzo trudnych, ale sześć zadań uzyskało wartość współczynnika łatwości charakterystyczną dla zadań trudnych.

IV.2a Czytanie

Na 10 punktów możliwych do uzyskania za wykonanie zadań sprawdzających opanowanie umiejętności *czytania* (Wykres 10.) uczniowie w Lubuskiem najczęściej otrzymywali 9 punktów. Taki wynik uzyskało 1 867 szóstoklasistów, czyli 20,66% piszących. Maksymalne 10 punktów uzyskało 1 645, czyli 18,21% przystępujących do sprawdzianu. Trzynastu uczniów (0,14%) nie uzyskało żadnego punktu za wykonanie zadań z tego obszaru umiejętności. 722 uczniów (7,99%) otrzymało 5, czyli połowę punktów możliwych do uzyskania.

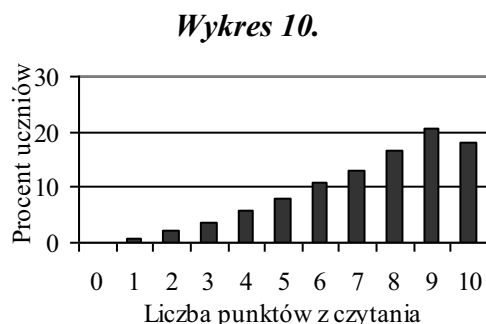

Tabela 37.

Czytanie - numer zadania									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Współczynnik łatwości									
0,67	0,69	0,77	0,81	0,78	0,55	0,70	0,70	0,85	0,85

Za wykonanie zadań z obszaru *czytanie* szóstoklasiści otrzymali 74% punktów możliwych do uzyskania. Oznacza to, że dla uczniów zadania, poprzez które sprawdzano poziom opanowania umiejętności *czytania*, okazały się łatwe. Spośród dziesięciu zadań siedem to zadania łatwe, a trzy – umiarkowanie trudne (Tabela 37.). Najmniej trudności sprawiło piszącym rozwiązanie zadania 9. i 10. – 85% uczniów poprawnie wykonało te zadania. Poprzez zadanie 9. sprawdzano, czy uczniowie potrafią rozpoznać wyrażenie z epitetem nadającym temu sformułowaniu znaczenie przenośne. Natomiast zadanie 10. posłużyło do sprawdzenia, czy uczniowie potrafią odczytać przeciwstawne znaczenie słów użytych w wierszu. 81% szóstoklasistów rozwiązało poprawnie zadanie 4., polegające na odczytaniu informacji zamieszczonych we fragmencie tekstu popularnonaukowego M. Nagajowej pt. *Sztuka dobrego pisania i mówienia*. Zadaniem łatwym, odnoszącym się do tego samego tekstu, było polecenie 5. i 3. (kolejność wg malejącej wartości wskaźnika łatwości). W zadaniu 5. uczniowie mieli przekonać, że rozumieją funkcję przytoczonej w tekście anegdoty o występie Heleny Modrzejewskiej w Stanach Zjednoczonych. W zadaniu 3. sprawdzano, czy uczniowie potrafią w tekście odczytać informacje dotyczące znaczenia wyrażenia *kultura słowa*. Zadanie 7. i 8. poprawnie wykonało 70% piszących. W pierwszym z wymienionych zadań należało rozpoznać osobę mówiącą w wierszu, a w drugim – odczytać w wierszu znaczenie przenośne wyrażenia *uciekły ze słownika*. Trzy zadania (1., 2. i 6.) okazały się umiarkowanie trudne dla uczniów. Poprzez nie sprawdzano opanowanie umiejętności odczytywania tekstu popularnonaukowego: odczytywanie głównej myśli tekstu, rozpoznawanie bezpośredniego zwrotu do adresata oraz wnioskowanie na podstawie informacji w tekście o rodzaju tekstu kultury, którego częścią jest załączony fragment. Żadne zadanie z tego obszaru umiejętności nie okazało się dla uczniów bardzo łatwe czy też trudne lub bardzo trudne.

IV.2b Pisanie

Poziom opanowania umiejętności *pisania* w kwietniu 2013 r. oceniano na podstawie odpowiedzi zredagowanych do dwóch zadań otwartych: w zadaniu 25. – uzasadnienia, dlaczego należy poprawnie mówić i pisać oraz w zadaniu 26. – skierowanego do rówieśnika listu zawierającego zachętę do przeczytania ciekawej książki. Uczniowie w województwie lubuskim, rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym, na 10 punktów możliwych do uzyskania (Wykres 11.) najczęściej otrzymywali 7. Tę liczbę punktów uzyskało 1 391 (15,40%) uczniów. Niespełna 0,85% uczniów (77) otrzymało 0 punktów, a 602 (6,66%) uczniów – maksymalną liczbę 10 punktów.

Wykres 11.

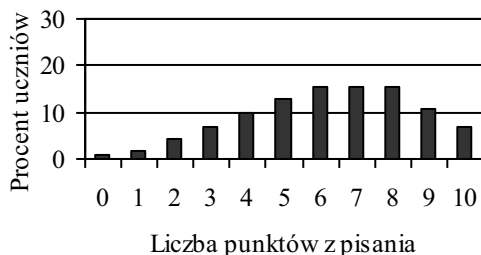

Tabela 38.

Pisanie - numer czynności						
25.I	25.II	26.I	26.II	26.III	26.IV	26.V
Współczynnik łatwości						
0,91	0,61	0,67	0,73	0,42	0,59	0,52

Wartość współczynnika łatwości 0,62 dla całego obszaru *pisanie* świadczy o tym, że jest to umiejętność dla uczniów umiarkowanie trudna. Spośród wszystkich badanych umiejętności (Tabela 38.) bardzo łatwe okazało się pisanie kilkuzdaniowej wypowiedzi na temat poprawności mówienia i pisania (zad. 25.I). Łatwe, po raz pierwszy w bieżącym roku, było posługiwanie się funkcjonalnym stylem (zad. 26.II) w liście: podtrzymywanie kontaktu z odbiorcą, posługiwanie się odpowiednimi zwrotami oraz stosowanie słownictwa służącego wartościowaniu. Cztery umiejętności okazały się umiarkowanie trudne: pisanie listu na zadany temat (zad. 26.I), pisanie poprawne pod względem ortograficznym (26.IV) i interpunkcyjnym (26.V) oraz pisanie poprawnie pod względem językowym krótkiej wypowiedzi (25.II). Ta sama umiejętność sprawdzana w zadaniu rozszerzonej odpowiedzi, czyli w liście (26.III), sprawiła uczniom trudność.

IV.2c Rozumowanie

Z obszaru *rozumowanie* (Wykres 12.) na 8 punktów możliwych do uzyskania najliczniejsza grupa uczniów – 1 290, czyli 14,28% populacji piszących sprawdzian, otrzymała wynik 3 punkty. 339 (3,75%) uczniów nie uzyskało żadnego punktu. Połowę punktów możliwych do uzyskania, czyli 4, otrzymało 1 237 (13,69%) szóstoklasistów. Maksymalny wynik – 8 punktów – uzyskało 719 (7,96%) uczniów.

Wykres 12.

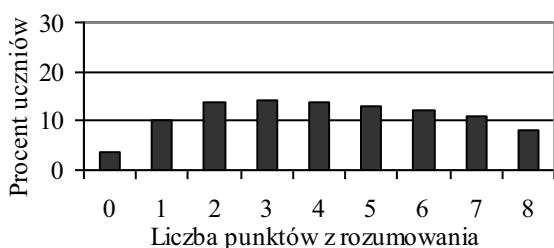

Tabela 39.

Rozumowanie - numer zadania					
11.	12.	13.	20.	21.	22.
Współczynnik łatwości					
0,52	0,41	0,47	0,71	0,58	0,49

Współczynnik łatwości 0,52, uzyskany za wykonanie zadań z obszaru *rozumowanie*, świadczy o tym, że zadania były dla uczniów umiarkowanie trudne. Trzy zadania (Tabela 39.) sprawiły szóstoklasistom w Lubuskiem trudność, dwa były umiarkowanie trudne i jedno łatwe. Poprzez łatwe zadanie 20. sprawdzano, czy piszący rozpoznają charakterystyczne cechy i własności figur, czyli czy potrafią wyznaczyć i porównać pola powierzchni podłóg w dwóch pomieszczeniach (w jadalni i kuchni). Umiarkowanie trudne okazało się zadanie 11., w którym należało wskazać liczbę podzielną przez 9, oraz 21., w którym trzeba było wskazać prostokąty o takim samym polu powierzchni (podłogi w łazience i przedpokoju; rozwiązując zadanie, należało skorzystać z danych w tej samej tabeli co w zad. 20.). Trudne dla uczniów było wykonane trzech poleceń: w 12. należało ustalić kolejny termin powtarzanej

regularnie czynności, czyli zmywania naczyń, w 13. sprawdzano, czy szóstoklasiści potrafią ustalić najmniejszą liczbę monet będących składnikami sumy reszty wydanej przez kasjerkę, a w 22. – czy umieją wyznaczyć wielokrotność i ustalić największą liczbę spełniającą warunki zadania, tj. liczbę sadzonek krzewów zakupionych za pieniądze uzyskane ze sprzedaży makulatury.

IV.2d Korzystanie z informacji

Na 4 punkty możliwe do uzyskania za wykonanie zadań z obszaru *korzystanie z informacji* (Wykres 13.) najliczniejsza grupa uczniów 2 590 (28,67%) otrzymała 3 punkty. Niewiele mniej uczniów – 2 510 (27,78%) uzyskało 2 punkty, czyli połowę możliwych do otrzymania. Maksymalne 4 punkty przyznano 1 904 uczniom, co stanowi 21,07% populacji przystępujących do sprawdzianu w województwie lubuskim. Aż 502 szóstoklasistów (5,56%) nie rozwiązało poprawnie żadnego zadania z tego obszaru umiejętności.

Wykres 13.

Tabela 40.

Korzystanie z informacji – numer zadania			
15.	16.	17.	18.
Współczynnik łatwości			
0,50	0,84	0,40	0,69

Wykonanie zadań z obszaru *korzystanie z informacji* okazało się dla uczniów umiarkowanie trudne (współczynnik łatwości 0,61), mimo że wszystkie zadania były zadaniami zamkniętymi wielokrotnego wyboru, więc piszący wybierali jedną z czterech zaproponowanych odpowiedzi. W zadaniach od 15. do 17., chcąc udzielić odpowiedzi, należało skorzystać z informacji zamieszczonych na schematycznym rysunku, przedstawiającym drogę Michała i Ani z domu do biblioteki, oraz we fragmencie rozkładu jazdy autobusów. W zadaniu 18. źródłem informacji był fragment regulaminu biblioteki, na którego podstawie należało określić najpóźniejszy termin zwrotu książek do biblioteki. Ostatnie z wymienionych zadań, podobnie jak polecenie 15. (określenie godziny odjazdu autobusem ze wskazanego przystanku), okazało się dla szóstoklasistów umiarkowanie trudne (Tabela 40.). Łatwe było zadanie 16., a trudne – 17. W zadaniu 16. należało ustalić czas przejazdu autobusu, wydłużony o 4 minuty w stosunku do czasu przewidzianego w rozkładzie jazdy. Natomiast w zadaniu 17. uczniowie musieli przeanalizować kilka etapów: ustalić czas dojścia Ani i Michała na przystanek autobusowy, na podstawie rozkładu jazdy wyznaczyć czas odjazdu, przejazdu i dojazdu autobusu oraz uwzględnić czas dojścia z wyznaczonego przystanku do miejsca docelowego, czyli biblioteki. W województwie lubuskim poprawną odpowiedź w tym zadaniu wskazało 40% uczniów.

IV.2e Wykorzystywanie wiedzy w praktyce

W bieżącym roku po raz kolejny wykres rozkładu punktów z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* jest dwumodalny (Wykres 14.), ponieważ najliczniejsze grupy uczniów otrzymały 1 lub 8 na 8 punktów możliwych do uzyskania. Maksymalną liczbę punktów uzyskało 1 301 (14,40%) piszących, a jeden punkt – 1 342 (14,85%) szóstoklasistów.

Niewiele mniej liczna była grupa (1 266, czyli 14,01%) uczniów, którzy nie otrzymali żadnego punktu za wykonanie zadań z tego obszaru umiejętności.

Wykres 14.

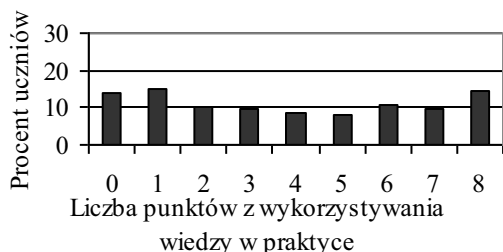

Tabela 41.

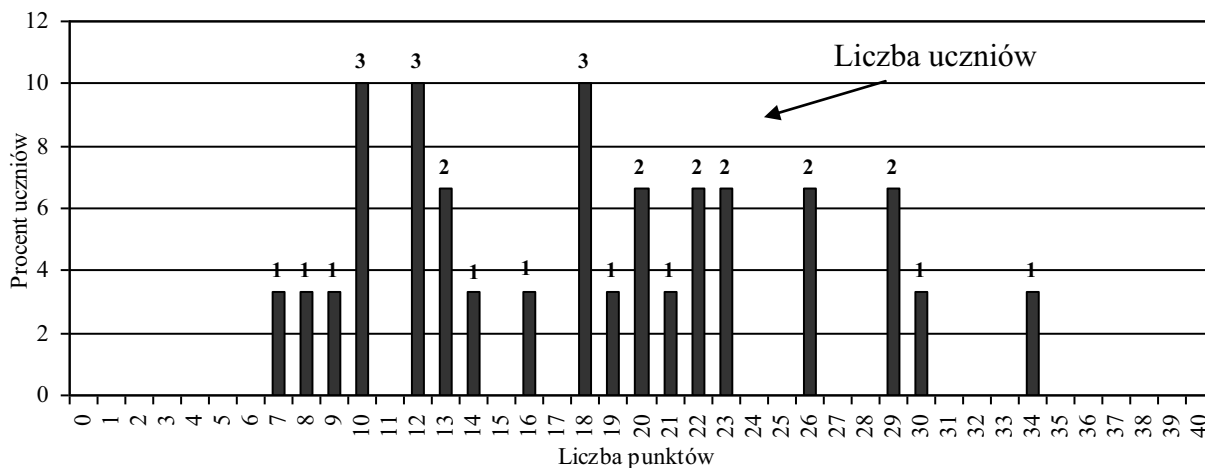
Wykorzystywanie wiedzy w praktyce – numer zadania			
14.	19.	23.	24.
Współczynnik łatwości			
0,65	0,54	0,51	0,41

Dla szóstoklasistów zadania z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* były trudne do wykonania, o czym świadczy wartość współczynnika łatwości – 0,48. Spośród czterech zadań, które uczniowie musieli rozwiązać, trzy okazały się umiarkowanie trudne i jedno trudne. Najmniej trudności (*Tabela 41.*) sprawiło uczniom wykonanie zadania 14., w którym sprawdzano, czy przystępujący do sprawdzianu potrafią wykonać obliczenia dotyczące masy paczki zawierającej książki. Współczynniki łatwości charakterystyczne dla zadań umiarkowanie trudnych uzyskano także w przypadku polecenia 19. i 23. W zadaniu 19. uczniowie mieli obliczyć obwód prostokąta – podłogi w jadalni, a w 23. obliczyć ułamek danej liczby w celu ustalenia, ile książek zakupiono do biblioteki. Trudne dla uczniów okazało się zadanie 24., poprzez które sprawdzano, czy szóstoklasiści potrafią obliczyć powierzchnię trawnika i objętość opadów deszczu na tym obszarze.

V. Wyniki oraz osiągnięcia uczniów słabowidzących i niewidomych – arkusz S-4, 5, 6

W bieżącym roku w województwie lubuskim do sprawdzianu przystąpiło 30 uczniów słabowidzących i niewidomych (w tym siedmiu z dysleksją rozwojową), z których 27 rozwiązywało zadania zamieszczone w arkuszu S-4, dwóch w arkuszu S-5, a jeden uczeń w arkuszu S-6. Wśród uczniów przystępujących do sprawdzianu było szesnastu chłopców i czternaście dziewcząt. Wszyscy szóstoklasiści słabowidzący i niewidomi w województwie lubuskim uczęszczali do szkół publicznych: ośmiu do szkół znajdujących się na wsi, również ośmiu do szkół znajdujących się w małych miastach, siedmiu do szkół w średnich miastach i także siedmiu do szkół położonych na terenie dużych miast. Na 40 punktów możliwych do uzyskania za rozwiązanie zadań w całym arkuszu uczniowie słabowidzący i niewidomi uzyskali średni wynik 18,13 punktu, czyli 45% punktów możliwych do uzyskania (o 2 punkty procentowe mniej niż w ubiegłym roku).

Na wykresie 15. zaprezentowano rozkład wyników punktowych uczniów słabowidzących i niewidomych.

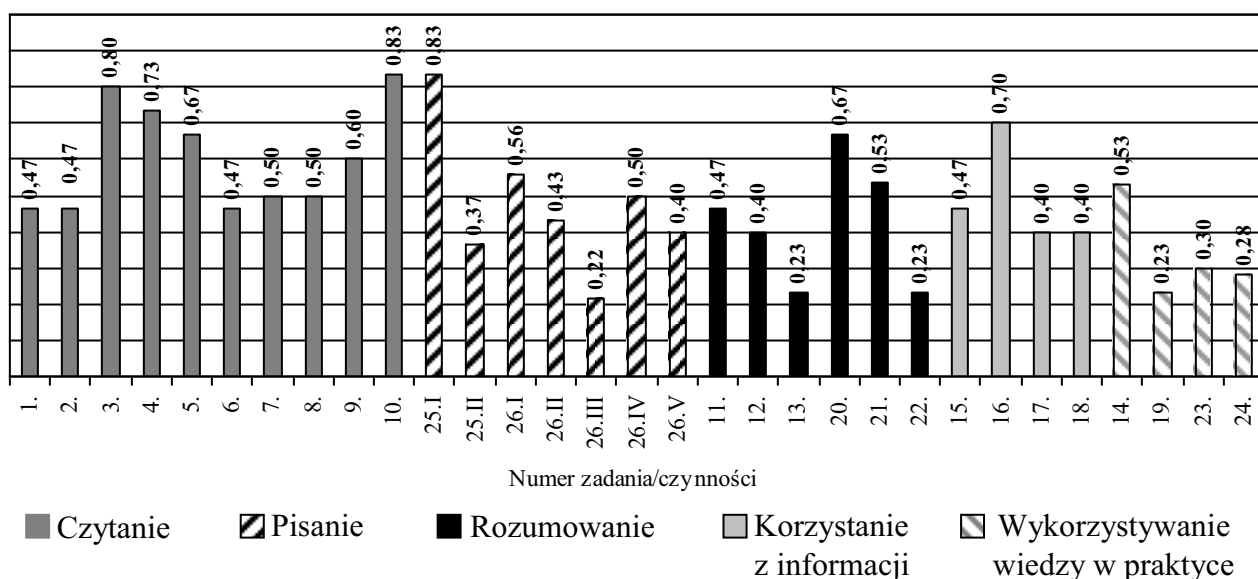

Wykres 15. Rozkład wyników uczniów słabowidzących i niewidomych

Na 30 uczniów w województwie lubuskim trzy trzyosobowe grupy uzyskały średni wynik o wartości odpowiednio: 10, 12 i 18 punktów. Jeden uczeń uzyskał najniższy wynik – 7 punktów; również jeden – wynik najwyższy wynoszący 34 punkty. Wynik 20 i mniej punktów (połowa punktów możliwych do uzyskania) otrzymało 19 uczniów, czyli 63% szóstoklasistów przystępujących do rozwiązania zadań w arkuszach S-4, S-5 i S-6.

W 2013 r. żaden z obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych nie okazał się dla uczniów bardzo łatwy lub łatwy i nie został opanowany na poziomie zadowalającym. Za wykonanie zadań z obszaru *czytanie* uczniowie słabowidzący, na 10 punktów możliwych, uzyskali 60% punktów możliwych do uzyskania. Była to dla uczniów umiejętność umiarkowanie trudna, podobnie jak *pisanie* (50% punktów). Umiejętnością trudną dla tej grupy uczniów było *korzystanie z informacji* (49% punktów), *rozumowanie* (40% punktów) oraz *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* (35% punktów).

Na wykresie 16. zilustrowano łatwość zadań/czynności w arkuszu dla uczniów słabowidzących i niewidomych.

Wykres 16. Łatwość zadań/czynności w arkuszu dla uczniów słabowidzących i niewidomych

Jak już wcześniej podano, za wykonanie zadań z obszaru *czytanie* uczniowie słabowidzący i niewidomi w województwie lubuskim otrzymali 60% punktów możliwych do uzyskania. Żadne zadanie nie okazało się dla uczniów bardzo łatwe, natomiast trzy zadania spośród dziesięciu, za pomocą których sprawdzano poziom opanowania umiejętności czytania, były dla szóstoklasistów łatwe (zad. 3., 4. i 10.). Zadania od 1. do 6. odnosiły się do tekstu popularnonaukowego, a zadania od 7. do 10. – do tekstu poetyckiego. Poprzez zadanie 3. sprawdzano opanowanie umiejętności odczytywania informacji w tekście popularnonaukowym, umożliwiającą wyjaśnienie znaczenia wyrażenia *kultura słowa*. Umiejętność odczytywania informacji zamieszczonej w tekście oceniano także w zadaniu 4, w którym należało polecenie, pouczenie i rozkaz rozpoznać jako przykłady wypowiedzi ustnych. W zadaniu 10. należało odczytać znaczenie słów użytych w wierszu, czyli wskazać określenia o znaczeniu przeciwstawnym. Również trzy zadania okazały się trudne (1., 2. i 6.), a cztery – umiarkowanie trudne (5., 7., 8. i 9.). W trudnym dla piszących zadaniu 1. oceniano opanowanie umiejętności odczytywania głównej myśli tekstu, w 2. – rozpoznawania bezpośredniego zwrotu do adresata tekstu, a w 6. – wnioskowania na podstawie cech tekstu, że jest on fragmentem książki popularnonaukowej. Rozumienie funkcji przytoczonej w tekście anegdoty z życia Heleny Modrzejewskiej sprawdzano w zadaniu 5. W pozostałych zadaniach umiarkowanie trudnych szóstoklasiści mieli wykazać się opanowaniem umiejętności rozpoznawania osoby mówiącej w wierszu (zad. 7.), odczytywania w wierszu znaczenia przenośnego i określenia, co się dzieje ze słowami, które *uciekły ze słownika* (zad. 8.) oraz rozpoznania wyrażenia, któremu epitet nadał znaczenie przenośne (zad. 9.).

Za wykonanie zadań z obszaru *pisanie* uczniowie słabowidzący i niewidomi w województwie lubuskim uzyskali połowę punktów (50%) możliwych do uzyskania. Z tego obszaru umiejętności jedno zadanie okazało się łatwe – 25.I, w którym sprawdzano opanowanie umiejętności formułowania kilkuzdaniowej wypowiedzi na zadany temat, czyli uzasadnienia, dlaczego należy poprawnie mówić i pisać. Dwie umiejętności oceniane w zadaniu 26. dla szóstoklasistów były umiarkowanie trudne: napisanie listu na zadany temat, zawierającego zachętę do przeczytania ciekawej książki (zad. 26.I) oraz napisanie tej wypowiedzi poprawnie pod względem ortograficznym (zad. 26.IV). Trudność sprawiło uczniom napisanie poprawnie pod względem językowym krótkiej wypowiedzi (zad. 25.II) oraz listu (zad. 26.III). Poza tym trudne dla uczniów było posługiwanie się funkcjonalnym stylem (zad. 26.II) i napisanie dłuższej wypowiedzi (listu) poprawnie pod względem interpunkcyjnym.

W obszarze *rozumowanie*, za który uczniowie otrzymali 40% punktów możliwych do uzyskania, dwie badane umiejętności okazały się umiarkowanie trudne (zad. 20. i 21.) oraz cztery trudne (zad. 11., 12., 13. i 22.). W umiarkowanie trudnym zadaniu 20. oceniano opanowanie umiejętności porównywania pól prostokątów, rozróżniając przy tym porównanie różnicowe i ilorazowe, natomiast w zadaniu 21. szóstoklasiści mieli wykazać się opanowaniem umiejętności wskazywania prostokątów o takim samym polu powierzchni podłogi. W trudnym dla piszących zadaniu 11. uczniowie mieli wskazać liczbę podzieloną przez 9, a w zadaniu 12. ustalić termin wykonania czynności, jakim był kolejny dzień zmywania naczyń. Wśród zadań trudnych, najtrudniejsze, o takiej samej wartości współczynnika łatwości, okazały się zadania 13. i 22. W pierwszym z wymienionych zadań należało ustalić najmniejszą liczbę składników sumy, czyli liczby monet, które musi wydać kasjerka, natomiast w zadaniu 22. – wyznaczyć wielokrotność i ustalić największą liczbę spełniającą warunki zadania, czyli liczbę sadzonek, które uczniowie mogli kupić za pieniądze uzyskane ze sprzedaży makulatury.

Cztery zadania posłużyły do sprawdzenia poziomu opanowania umiejętności z obszaru *korzystanie z informacji*, za który uczniowie otrzymali 49% punktów możliwych do uzyskania. Z tego obszaru umiejętności trzy zadania były dla uczniów trudne (zad. 15., 17.

i 18.), a jedno łatwe (zad. 16.). Bez problemów uczniowie rozwiązyali zadanie 16., w którym, wykorzystując informacje zamieszczone na schematycznym rysunku i w rozkładzie jazdy (w arkuszu S-5 i S-6 w tekście i rozkładzie jazdy), należało wyznaczyć godzinę dojazdu spóźnionego autobusu na przystanek. W odnoszących się do tych samych źródeł informacji zadaniach 15. i 17. uczniowie mieli odpowiednio: obliczyć, o której godzinie chłopiec odjedzie autobusem z wyznaczonego przystanku (zad. 15.) i określić godzinę dotarcia na przystanek, po przejściu odcinka, którego pokonanie zajmuje 7 minut. Po odczytaniu fragmentu regulaminu biblioteki w zadaniu 18. uczniowie mieli wskazać, którego dnia najpóźniej należy zwrócić książki do biblioteki.

Wykorzystywanie wiedzy w praktyce to obszar umiejętności, z którego za wykonanie zadań uczniowie otrzymali najmniej punktów – 35% punktów możliwych do uzyskania. Spośród czterech zadań trzy okazały się trudne i jedno – umiarkowanie trudne. Trudne dla uczniów było obliczenie obwodu prostokąta (zad. 19.), obliczenie ułamka danej liczby i wykorzystanie zależności między liczbami naturalnymi do wyznaczenia rozwiązania zadania, czyli liczby książek zakupionych do biblioteki (zad. 23.) oraz obliczenie powierzchni obszaru i ilości opadów na tym obszarze (zad. 24.). Umiarkowanie trudne okazało się obliczenie masy paczki z książkami (zad. 14.).

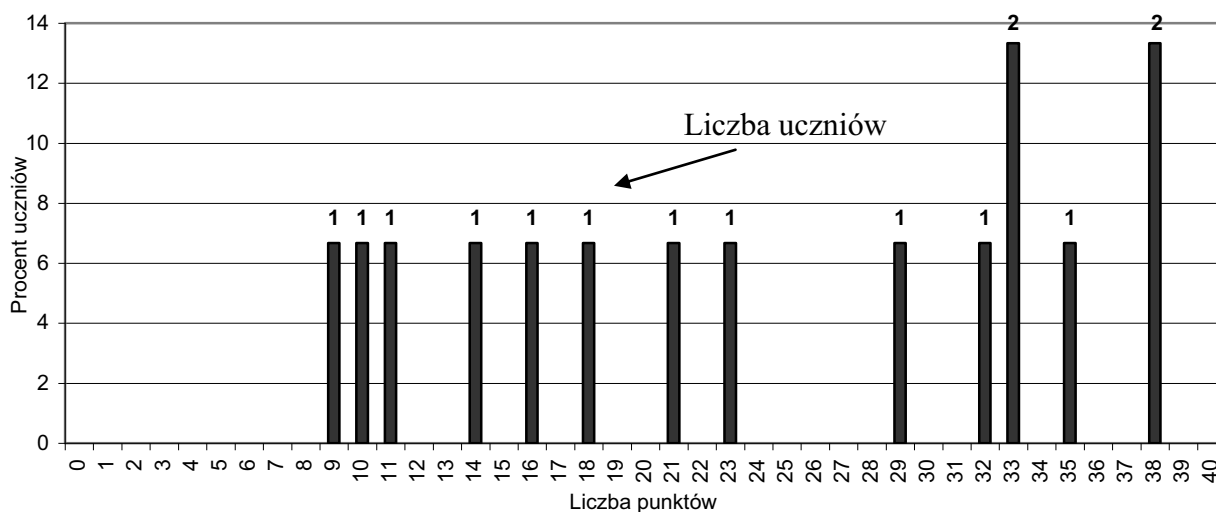
Podsumowując, można stwierdzić, że w tegorocznym arkuszu nie było zadań, które okazały się dla uczniów słabowidzących i niewidomych w województwie lubuskim bardzo łatwe lub bardzo trudne. W sumie łatwych było pięć zadań, umiarkowanie trudnych – dziewięć i trudnych – szesnaście. Żaden z obszarów umiejętności nie został opanowany na poziomie zadowalającym, co oznacza, że planując zadania dydaktyczne, należy zwrócić uwagę na doskonalenie umiejętności z wszystkich obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych.

VI. Wyniki oraz osiągnięcia uczniów słabosłyszących i niesłyszących – arkusz S-7

Do sprawdzianu w 2013 r. przystąpiło w województwie lubuskim 15 uczniów słabosłyszących i niesłyszących; stanowili oni 0,16% populacji piszących. W tej grupie było 8 chłopców i 7 dziewcząt. Wszyscy uczęszczali do szkół publicznych. Po pięciu uczniach uczęszczało do szkół położonych na wsiach i w średnich miastach, jeden do szkoły w małym mieście i czterech do szkół znajdujących się w dużych miastach.

Na 40 punktów uczniowie słabosłyszący i niesłyszący w Lubuskiem otrzymali 24,0 punkty, czyli 60% punktów możliwych do uzyskania, co oznacza, że zadania zamieszczone w arkuszu sprawdzianu okazały się dla tej grupy uczniów umiarkowanie trudne. Wynik uzyskany w województwie lubuskim był o 2,36 punktu wyższy od wyniku uzyskanego przez uczniów słabosłyszących i niesłyszących w Wielkopolsce, ale o 0,4 punktu niższy od wyniku w Zachodniopomorskiem.

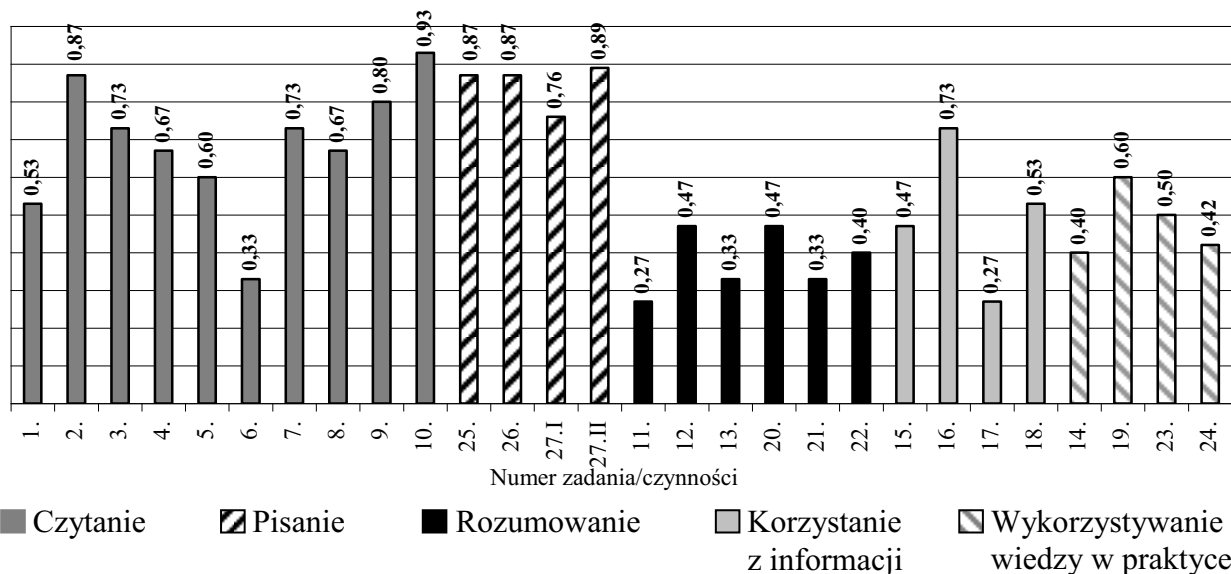
Rozkład wyników uzyskanych przez tę grupę uczniów przedstawiono na wykresie 17.

Wykres 17. Rozkład wyników uczniów słabosłyszących i niesłyszących

Na piętnastu piszących jeden uzyskał minimalny wynik 9 punktów, a dwoje maksymalny – 38 punktów. Również dwóch szóstoklasistów uzyskało wynik 33 punkty. Wynik powyżej połowy (21 i więcej) punktów możliwych do uzyskania otrzymało 9 uczniów, czyli 60% populacji uczniów słabosłyszących i niesłyszących w województwie lubuskim.

Na wykresie 18. zaprezentowano wszystkie zadania i czynności pogrupowane według obszarów umiejętności. Konsekwentnie, jak w latach poprzednich, przy każdym zadaniu zamieszczono informację o wartości współczynnika łatwości.

Wykres 18. Łatwość zadań/czynności w arkuszu dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących

Za wykonanie zadań z obszaru *czytanie* na 10 punktów uczniowie słabosłyszący i niesłyszący otrzymali 6,87 punktu, czyli 69% punktów możliwych do uzyskania. Żadne zadanie sprawdzające poziom opanowania umiejętności z tego obszaru nie okazało się dla uczniów bardzo trudne. Bardzo łatwe było wykonanie zadania 10., w którym należało odczytać w wierszu znaczenie przenośne sformułowania *ktoś zawoła słowa ze słownika*.

Łatwe okazały się zadania: 2., 9., 3. i 7. (kolejność według malejącej wartości współczynnika łatwości). W zadaniu 2. i 3. uczniowie mieli w tekście publicystycznym autorstwa Anny Osiak pt. *Dlaczego warto czytać* rozpoznać bezpośrednie zwroty do adresata oraz odczytać informację dotyczącą pracy mózgu osoby czytającej książkę. Wykonanie zadania 7. i 9. było możliwe po przeczytaniu wiersza *Słowa ze słownika*, napisanego przez Józefa Ratajczaka. W zadaniu 7. należało odczytać znaczenie dosłowne, aby następnie określić, co się działo ze słowami ze słownika. W zadaniu 9. sprawdzano, czy uczniowie potrafią odczytać znaczenie wyrazu *płatki*, odnosząc je do kontekstu, czyli występujących w wierszu wyrazów: *kwiat, niebo, pociąg i krzesło*. Cztery zadania z tego obszaru umiejętności okazały się umiarkowanie trudne: 4., 8., 5. i 1. Trzy z wymienionych zadań odnosiły się do tekstu publicystycznego (1., 4., 5.), a jedno – 8. – do tekstu poetyckiego. Chcąc rozwiązać zadanie 1., należało określić główną myśl tekstu. W zadaniu 4. szóstoklasiści mieli odczytać informację w tekście i na tej podstawie stwierdzić, że *mówione, pisane, migane są słowa*, natomiast w zadaniu 5. wywnioskować, jakie książki – zdaniem autorki – uczniowie powinni wybierać. W zadaniu 8., uczniowie mieli odczytać znaczenie przenośne w wierszu w tym celu, aby stwierdzić, że funkcjonalność słów (to, co robią w wierszu) wynika z ich znaczenia. Jedno zadanie (6.) sprawiło uczniom trudność, mimo że również jak w zadaniu 5. sprawdzano przez nie opanowanie umiejętności wnioskowania na podstawie informacji w tekście, w tym przypadku wskazania, czy cytowany tekst jest fragmentem ogłoszenia, artykułu publicystycznego, opowiadania, czy też podręcznika do przyrody. To zadanie poprawnie rozwiązał co trzeci uczeń słabosłyszący lub niesłyszący, przystępujący do sprawdzianu w województwie lubuskim.

Do sprawdzenia poziomu opanowania umiejętności *pisania* posłużyły trzy zadania (25., 26. i 27.). Za rozwiązanie tych zadań uczniowie otrzymali 8,4 punktu, czyli 84% punktów możliwych do uzyskania. Wszystkie wymienione zadania okazały się dla uczniów łatwe. Najwyższą wartość współczynnika łatwości miało zadanie 27.II, w którym oceniano, czy szóstoklasiści potrafią napisać komunikatywnie list do rówieśnika (co najmniej 7 linii). Poprzez zadanie 25. sprawdzano, czy uczniowie umieją napisać 2-3-zdaniową wypowiedź, zawierającą uzasadnienie, *dlaczego warto uczyć się języka polskiego*. Natomiast w zadaniu 26., które miało współczynnik łatwości o takiej samej wartości jak 25., oceniano opanowanie umiejętności odpowiadania na pytania ze świadomością celu: jedno z pytań sformułowanych w tym zadaniu dotyczyło ciekawych książek, które znajdują się w bibliotece szkolnej, a drugie tych, które mogą podobać się niesłyszącym uczniom. Spośród wyżej wymienionych zadań najniższy współczynnik łatwości miało polecenie 27.I, w którym należało wykazać się opanowaniem umiejętności pisania na zadany temat i zgodnie z celem, czyli napisać do rówieśnika list, zawierający opis ulubionego filmu lub programu telewizyjnego.

Uczniowie słabosłyszący i niesłyszący w województwie lubuskim za rozwiązanie zadań z obszaru *rozumowanie* otrzymali 3,07 punktu, czyli 38% punktów możliwych do uzyskania. Spośród sześciu zadań, które posłużyły do sprawdzenia poziomu opanowania umiejętności z tego obszaru, wszystkie okazały się trudne. Najtrudniejsze dla uczniów z obszaru *rozumowanie* okazało się zadanie 11., w którym należało wskazać liczbę podzielną przez 9, będącą częścią liczby trzycyfrowej stanowiącej kod do drzwi. W zadaniu 12. piszący mieli ustalić termin wykonywania powtarzalnej czynności – które z trojga rodzeństwa będzie musiało zmywać naczynia. Kolejne zadanie – 13. – służyło do sprawdzenia opanowania umiejętności ustalania najmniejszej liczby składników sumy, czyli obliczenia, ile najmniej monet może wydać kasjerka, wypłacając resztę. Opanowanie umiejętności obliczania pól powierzchni oceniano w zadaniu 20. i 21. Szóstoklasiści w pierwszym z wymienionych zadań musieli zastosować porównanie ilorazowe do pól prostokątów, aby wykazać, że pole powierzchni podłogi w jadalni jest dwa razy większe od pola powierzchni podłogi w kuchni,

a w zadaniu 21. zapisać nazwy pomieszczeń o równym polu powierzchni podłogi. Zadanie 22. – ostatnie z obszaru *rozumowanie* – posłużyło do oceny umiejętności wyznaczania wielokrotności i ustalania największej liczby spełniającej warunki zadania, czyli liczby sadzonek kwiatów, które można kupić za pieniądze uzyskane ze sprzedaży makulatury.

Połowę punktów (2 z 4, czyli 50%) możliwych do uzyskania otrzymali uczniowie słabosłyszący i niesłyszający za rozwiązanie zadań z obszaru *korzystanie z informacji*, co sugeruje, że dla piszących jest to umiejętność umiarkowanie trudna. Spośród czterech zadań, za pomocą których sprawdzano opanowanie umiejętności z tego obszaru, jedno okazało się łatwe (16.) i również jedno (18.) umiarkowanie trudne oraz dwa trudne (15. i 17.). Łatwe (zad. 16.) okazało się skorzystanie z rozkładu jazdy autobusów i obliczenie, o której godzinie pasażer autobusu dojedzie na wyznaczony przystanek. Umiarkowanie trudne było, na podstawie fragmentu regulaminu biblioteki, wyznaczenie ostatecznej daty zwrotu książek do biblioteki (zad. 18). Podobnie jak w przypadku zadania 16., chcąc udzielić odpowiedzi w zadaniu 15. i 17., należało przeprowadzić analizę informacji zawartych na schematycznym rysunku (ilustrującym drogę z domu do biblioteki) i w rozkładzie jazdy autobusów. Uwzględnienie informacji z dwóch źródeł sprawiło uczniom trudność: mniej niż co drugi piszący potrafił, po uwzględnieniu czasu wyjścia z domu, obliczyć czas odjazdu autobusu z przystanku (zad.15.), a mniej niż co trzeci umiał obliczyć czas dotarcia do biblioteki, zależny od czasu wyjścia z domu (zad.17.).

Wykorzystywanie wiedzy w praktyce to obszar umiejętności, którego opanowanie sprawdzano poprzez cztery zadania, z których dwa okazały się umiarkowanie trudne (19. i 23.) oraz również dwa – trudne (14. i 24.). Na 8 punktów uczniowie otrzymali 3,67 punktu, czyli 46% punktów możliwych do uzyskania. Umiarkowaną trudność sprawiło szóstoklasistom obliczenie obwodu prostokąta – obwodu podłogi w kuchni (zad. 19.), a także obliczanie ułamka danej liczby i wykorzystania zależności między liczbami do wyznaczenia rozwiązania, które stanowiła liczba książek zakupionych do biblioteki (zad. 23.). W trudnym zadaniu 14. uczniowie mieli wyznaczyć masę paczki z książkami, natomiast w 24. – obliczyć powierzchnię obszaru i wyznaczyć koszt założenia trawnika na tym obszarze.

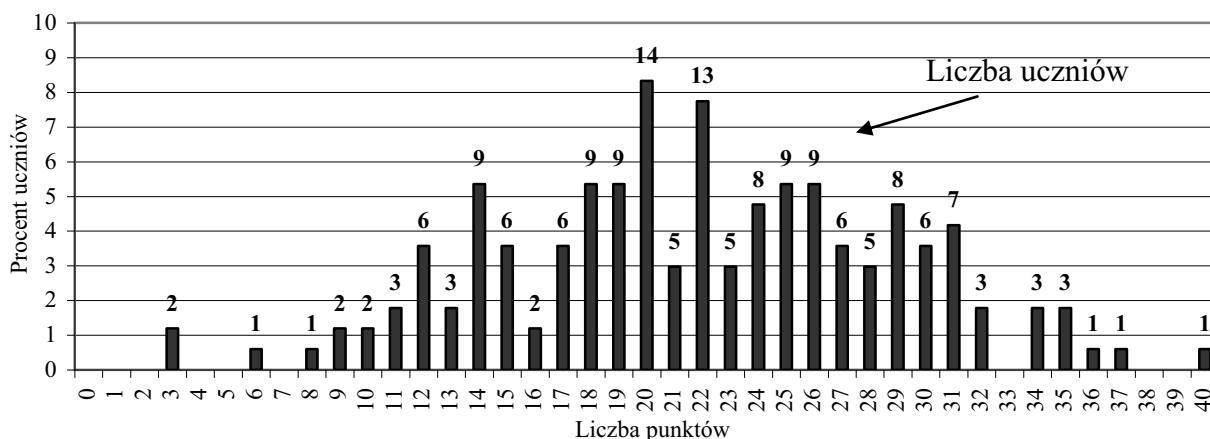
Po przeanalizowaniu zapisanych powyżej informacji zauważa się, że spośród zadań sprawdzających opanowanie umiejętności z obszaru *rozumowanie* i *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* rozwiązanie żadnego z zadań nie było łatwe dla uczniów słabosłyszących i niesłyszających, uczęszczających do szkół na terenie województwa lubuskiego (podobnie jak w województwie wielkopolskim), toteż planując działania dydaktyczne na kolejny rok szkolny, warto zwrócić szczególną uwagę na doskonalenie umiejętności z tych obszarów umiejętności.

VII. Wyniki oraz osiągnięcia uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim - arkusz S-8

Zadania zamieszczone w dostosowanym arkuszu S-8 w województwie lubuskim rozwiązywało 168 uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim. W tej grupie było 103 chłopców i 65 dziewcząt. Większość uczęszczała do szkół publicznych, a tylko pięciu do niepublicznych. Najwięcej uczniów (58) uczęszczało do szkół położonych w miastach do 20 tys. mieszkańców, 55 – do szkół na terenach wiejskich, 36 – do szkół znajdujących się

w średnich miastach (od 20 do 100 tys. mieszkańców) i 19 – w dużych miastach (powyżej 100 tys. mieszkańców).

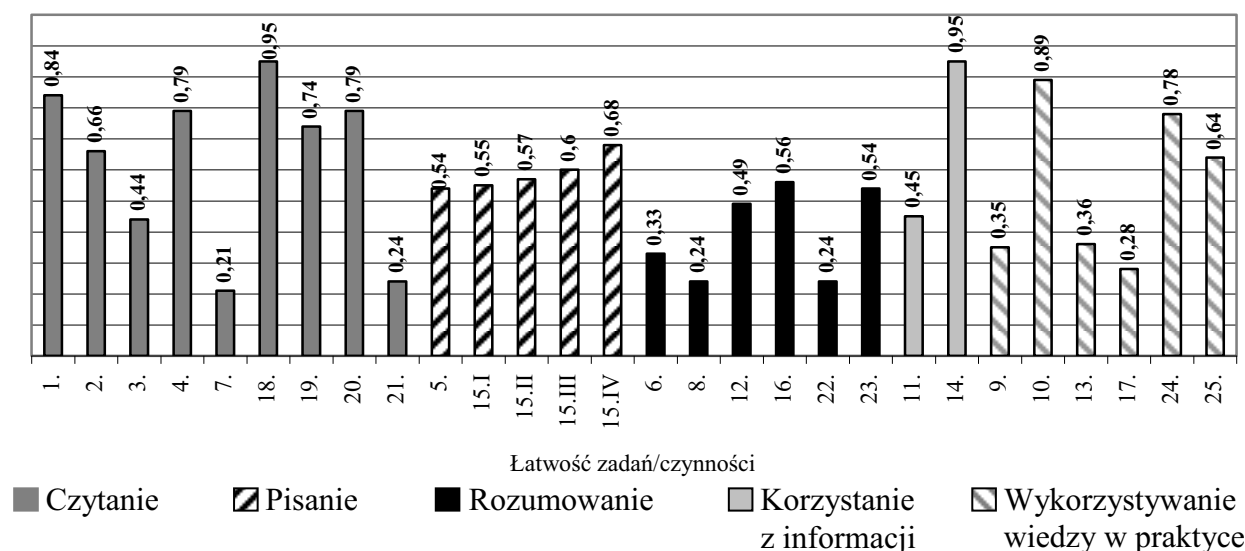
Średni wynik punktowy szóstoklasistów rozwiązujących zadania w arkuszach S-8 wyniósł 21,84 punktu, czyli 54% punktów możliwych do uzyskania. Na wykresie 19. przedstawiono rozkład wyników punktowych uzyskanych przez tę grupę uczniów.

Wykres 19. Rozkład wyników uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim

Najniższy wynik 3 punkty otrzymało dwóch uczniów a jeden uczeń uzyskał wynik najwyższy, czyli 40 punktów. Na 168 przystępujących do rozwiązania zadań w arkuszu dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim najliczniejsza grupa – 14 (8%) uczniów uzyskało wynik 20 punktów. Niewiele mniejsza liczebnie grupa – 13 (7,7%) uczniów uzyskało wynik 22 punkty. Wynik powyżej połowy punktów możliwych do uzyskania otrzymało 93 (55%) uczniów.

Na wykresie 20. przedstawiono wartości współczynników łatwości zadań/czynności, z uwzględnieniem podziału na obszary umiejętności.

Wykres 20. Łatwość zadań/czynności w arkuszu dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim

Uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu lekkim, przystępujący do sprawdzianu w województwie lubuskim, na 9 punktów możliwych do uzyskania z obszaru czytanie

otrzymywali średnio 5,56, czyli 63% punktów. Z tego obszaru umiejętności jedno zadanie (zad. 18.) okazało się dla piszących bardzo łatwe, cztery łatwe (zad. 1., 4., 19. i 20.), jedno umiarkowanie trudne (zad. 2.) i trzy trudne (zad. 3., 7. i 21.). W najłatwiejszym zadaniu 18. sprawdzano, czy uczniowie potrafią z wiersza D. Wawilów odczytać informację o tym, gdzie rośnie drzewo opisane w utworze. Dwa łatwe zadania odnosiły się do tekstu stworzonego na podstawie utworu A. Maleszki pt. *Magiczne drzewo*. Na tej podstawie w zadaniu 1. należało wyszukać informację o tym, co się stało z drzewem zwalonym przez burzę, natomiast w zadaniu 4. wykazać się opanowaniem umiejętności rozpoznawania cech baśni. Umiejętność odczytywania informacji, ale w tekście poetyckim, sprawdzano także w zadaniu 19. – uczniowie mieli wskazać, z jaką częstotliwością osoba mówiąca w wierszu obserwowała drzewo. Kolejne zadanie – 20. – posłużyło do sprawdzenia, czy szóstoklasiści potrafią wskazać zwrotkę zawierającą opis drzewa w szczęśliwym dla niego okresie. W umiarkowanie trudnym zadaniu 2. wymagano, aby uczniowie na podstawie tekstu I określili, czego bały się zwierzęta. Największą trudność sprawiło piszącym zadanie 7., w którym należało na podstawie tekstu źródłowego określić, ile posadzono drzew. Nieco mniejszą trudność sprawiło zadanie 21. w którym uczniowie powinni wypisać parę rymujących się wyrazów. Spośród zadań trudnych najwyższą wartość współczynnika łatwości uzyskano w zadaniu 3. – należało w nim wskazać odpowiedź zawierającą informację o tym, kiedy magiczne drzewo runęło na ziemię.

Dwa zadania (5. i 15.I – IV) posłużyły do sprawdzenia poziomu opanowania umiejętności z obszaru *pisanie*. Na 8 punktów możliwych do uzyskania uczniowie otrzymali 4,6 punktu, czyli 58% punktów. Wszystkie zadania i czynności okazały się dla uczniów umiarkowanie trudne. W zadaniu 5. szóstoklasiści mieli sformułować życzenie skierowane do magicznego krzesła i poprosić o jego spełnienie. Chcąc wykonać zadanie 15., uczniowie powinni napisać co najmniej pięć linijek tekstu, zawierającego opis przedstawionego na ilustracji plakatu filmowego (do filmu A. Maleszki *Magiczne drzewo*). Realizację wypowiedzi na temat oceniano w zadaniu/czynności 15.I, natomiast umiejętność pisania poprawnego pod względem gramatycznym – w zadaniu 15.II, a w 15.III oceniano poziom opanowania umiejętności pisania poprawnego pod względem ortograficznym. Najłatwiejsze dla uczniów w tym obszarze umiejętności było zadanie 15.IV, w którym zwracano uwagę na opanowanie umiejętności pisania poprawnie pod względem interpunkcyjnym.

Opanowanie umiejętności z obszaru *rozumowanie* oceniano poprzez sześć zadań, za których rozwiązanie piszący mogli otrzymać 9 punktów. Średnio za rozwiązanie zadań z tego obszaru umiejętności otrzymywali 3,7 punktu, czyli 41% punktów możliwych do uzyskania. Dwa zadania (16. i 23.) okazały się umiarkowanie trudne, a cztery (6., 8., 12. i 22.) – trudne. Najtrudniejsze dla uczniów, o takiej samej wartości współczynnika łatwości, były zadania 8. i 22. W pierwszym z wymienionych zadań należało obliczyć upływ czasu między wydarzeniami: rokiem, w którym zaczęto w Europie obchodzić Dzień Drzewa i bieżącym rokiem. W zadaniu 22. szóstoklasiści mieli podkreślić nazwy drzew iglastych. Trudne dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim było także umieszczenie daty w przedziale czasowym – wieku (zad. 6.) oraz wybranie wyrażenia, za pomocą którego można obliczyć liczbę elementów, czyli jabłoni wśród innych drzew (zad. 12.). Umiarkowaną trudność sprawiło uczniom określenie, jaką część szkółki przeznaczono na posadzenie sosen (zad. 16.), a także wybranie wyrażenia algebraicznego, wskazującego sposób rozwiązania zadania (zad. 23.).

Za rozwiązanie dwóch zadań, poprzez które sprawdzano poziom opanowania umiejętności z obszaru *korzystanie z informacji* uczniowie w województwie lubuskim

otrzymywali średnio 1,4 punktu, czyli 70% punktów możliwych do uzyskania. W trudnym dla piszących zadaniu 11. oceniano opanowanie umiejętności zapisu podanych wyrazów w kolejności alfabetycznej, natomiast w bardzo łatwym zadaniu 14., które rozwiązało 95% uczniów, należało, na podstawie ilustracji okładek książek, wskazać źródło informacji o drzewach.

Uczniowie upośledzeni umyślowo w stopniu lekkim mogli otrzymać najwięcej punktów (12), rozwiązując zadania z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce*. Szóstoklasiści w województwie lubuskim w bieżącym roku otrzymali 6,49 punktu, czyli 54% punktów możliwych do uzyskania. Łatwe dla uczniów było wykonanie zadania 10., w którym należało wybrać przyrząd przydatny do określenia kierunku marszu, i 24., w którym uczniowie powinni zastosować we właściwej formie czasowniki podane w ramce, aby sformułować zasady zachowania się w lesie. Umiarkowanie trudne okazało się zadanie 25., wymagające wskazania właściwych sposobów zachowania w lesie – rezerwacie przyrody. Rozwiązanie trzech zadań (9., 13. i 17.) sprawiło uczniom trudność. W zadaniu 9. sprawdzano umiejętność dostrzegania zależności między nasłonecznieniem a wyglądem rośliny. W zadaniu 13. należało obliczyć wartość zakupu biletów do muzeum i wyznaczyć resztę z banknotu 50-złotowego. Umiejętność wykonywania obliczeń oceniano także w zadaniu 17. – w tym przypadku należało obliczyć długość siatki potrzebnej do ogrodzenia prostokątnego terenu.

Na podstawie analizy wyników uczniów upośledzonych w stopniu lekkim w województwie lubuskim, można stwierdzić, że dla ułatwienia funkcjonowania tych uczniów w środowisku, należy podjąć działania dydaktyczne ukierunkowane przede wszystkim na doskonalenie umiejętności *rozumowania* oraz *wykorzystywania wiedzy w praktyce*.

VIII. Wnioski

Na podstawie informacji, danych statystycznych oraz szczegółowych analiz zaprezentowanych w niniejszym raporcie można stwierdzić:

1. Z analizy protokołów z obserwacji przebiegu sprawdzianu wynika, że w 59% szkół, znajdujących się w województwie lubuskim, w których przeprowadzono obserwacje, postępowano zgodnie z *Procedurami przygotowania i przeprowadzenia sprawdzianu w 2013 r.*
2. Po porównaniu wartości średniego wyniku punktowego uzyskanego w województwach za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym, Lubuskie (24,00 punkty – arkusz standardowy) zajmuje pozycję 5. (w ubiegłym roku 11., w 2011 roku - 12.) wśród szesnastu województw.
3. W 2013 roku, w stosunku do roku 2012, w województwie lubuskim o 23 (z 73 na 96) zwiększyła się liczba laureatów. Najwięcej laureatów było w powiatach grodzkich: Zielona Góra i Gorzów Wielkopolski oraz w jednym powiecie ziemskim – żarskim.
4. Bez względu na typ arkusza, w województwie lubuskim żaden uczeń nie uzyskał najniższego wyniku – 0 punktów.
5. Wynik maksymalny – 40 punktów – (nie licząc laureatów) uzyskało 22 uczniów, którzy rozwiązywali zadania w arkuszu standardowym i jeden uczeń rozwiązujący zadania w arkuszu S-8. Nie było uczniów, którzy uzyskali 40 punktów za rozwiązanie zadań w arkuszach S-4, 5, 6, 7.

6. Najwyższy średni wynik punktowy w Lubuskiem, w powiatach grodzkich uzyskali uczniowie w Zielonej Górze i Gorzowie Wielkopolskim, a spośród powiatów ziemskich – w żagańskim, słubickim i żarskim. Wynik uzyskany w Zielonej Górze jest o 2,18 punktu niższy niż w Warszawie. Wyniki wyższe od zielonogórskiego uzyskano w takich miastach jak Kraków, Lublin czy Wrocław.
7. W dwudziestu gminach uzyskano średni wynik punktowy za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym wyższy od krajowego (24,03): Kostrzyn nad Odrą (25,10), Deszczno (25,14), Gubin (24,89), Międzyrzecz (25,25), Trzciel (24,91), Cybinka (24,06), Słubice (25,46), Dobiegniew (24,39), Skąpe (24,58), Świebodzin (24,33), Bojadła (25,54), Nowogród Bobrzański (25,07), Zielona Góra – gmina (24,10), Brzeźnica (24,96), Iłowa (26,69), Łęknica (24,85), Żary – miasto (25,69), Lipinki Łużyckie (24,58), Szlichtyngowa (24,83) i Wschowa (25,26).
8. Uczniowie bez dysfunkcji uzyskali wynik o 1,06 punktu wyższy od wyniku uczniów z dysleksją rozwojową.
9. Uczniowie uczęszczający do szkół usytuowanych w dużych miastach uzyskali o 3,95 punktu wynik wyższy niż uczniowie uczęszczający do szkół wiejskich (różnica 10 punktów procentowych).
10. Chłopcy, których jest w populacji w Lubuskiem więcej, uzyskali średni wynik niższy o 1,92 punktu od wyniku dziewcząt.
11. Uczniowie uczęszczający do szkół niepublicznych uzyskali o 3,23 punktu wyniki wyższe niż uczniowie szkół publicznych (w ubiegłym roku ta różnica wynosiła 3,92 punktu).
12. W województwie w dużych i średnich miastach znajduje się 21% szkół, a w miejscowościach wiejskich 60% szkół. Ponad 81% (228 szkół) to placówki z jednym lub dwoma oddziałami na poziomie klas szóstych.
13. We wszystkich trzech województwach położonych na terenie działania OKE w Poznaniu umiejętności badane w arkuszu standardowym w pięciu obszarach zostały opanowane na zbliżonym poziomie (z obszaru *czytanie* w Lubuskiem – 74%, w Zachodniopomorskiem w 72%, a w Wielkopolsce w 71%). W województwie lubuskim uczniowie słabowidzący i niewidomi za wykonanie zadań z obszaru *czytanie* uzyskali 60% punktów możliwych do uzyskania, uczniowie słabosłyszący i niesłyszący – 69%, a upośledzeni w stopniu lekkim – 63% punktów. Trudność wszystkim uczniom, rozwiązującym zadania w arkuszu S-1 (4, 5, 6 i 7), sprawiło wnioskowanie na podstawie cech tekstu popularnonaukowego o tym, że jest on fragmentem książki popularnonaukowej. Dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim trudne było odczytanie z tekstu źródłowego liczby posadzonych drzew i wskazanie w tekście poetyckim rymujących się wyrazów.
14. Za wykonanie zadań z obszaru *pisanie* najczęściej punktów uzyskali uczniowie słabosłyszący i niesłyszący (84%), następnie uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym (62%), upośledzeni w stopniu lekkim (58%) i uczniowie słabowidzący i niewidomi (50%). Uczniom rozwiązującym zadania w arkuszach S-1 (4, 5 i 6) trudność sprawiło napisanie dłuższego tekstu, który byłby poprawny pod względem językowym. Szóstoklasiści słabowidzący i niewidomi mieli również problem z napisaniem krótkiej odpowiedzi poprawnie pod względem językowym. Uczniom upośledzonym umysłowo w stopniu lekkim największą trudność sprawiło zredagowanie życzenia zawierającego jednocześnie prośbę o jego spełnienie.
15. Umiejętności z obszaru *rozumowanie* na najwyższym poziomie opanowali uczniowie przystępujący do rozwiązania zadań w arkuszu standardowym, którzy uzyskali 52% punktów, uczniowie słabowidzący i niewidomi 40%, uczniowie słabosłyszący i niesłyszący 38%, a uczniowie upośledzeni w stopniu lekkim 41% punktów

możliwych do uzyskania. Dla uczniów przystępujących do sprawdzianu trudne okazały się zadania, w których należało ustalić kolejny termin powtarzanej regularnie czynności polegającej na zmywaniu naczyń i ustalenie najmniejszej liczby składników sumy z liczb odpowiadających nominałom monet. Uczniom słabowidzącym i niewidomym oraz słabosłyszącym i niesłyszącym trudność sprawiło wyznaczenie wielokrotności i ustalenie największej liczby spełniającej warunki zadania, a także wskazanie prostokątów o takim samym polu (S-7). Zadania wymagające obliczenia upływu czasu między wydarzeniami oraz wskazania nazw drzew iglastych sprawiły trudność uczniom upośledzonym w stopniu lekkim.

16. Na bardzo zróżnicowanym poziomie uczniowie opanowali umiejętności *korzystania z informacji*: za rozwiązanie zadań z tego obszaru uczniowie upośledzeni w stopniu lekkim otrzymali 70% punktów, uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu S-1 otrzymali 61% punktów, uczniowie słabowidzący i niewidomi 49%, a uczniowie słabosłyszący i niesłyszący 50% punktów możliwych do uzyskania. Uczniowie upośledzeni umyślowo w stopniu lekkim mieli problemy z zapisaniem podanych wyrazów w kolejności alfabetycznej, natomiast szóstoklasistom, którzy rozwiązywali zadania w pozostałych typach arkuszy, trudność sprawiło odczytanie informacji ze schematycznego rysunku i rozkładu jazdy, a następnie wykorzystanie tych informacji do rozwiązania zadań.
17. Po raz kolejny w województwie lubuskim na najniższym poziomie uczniowie opanowali umiejętności z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce*. Za wykonanie zadań z tego obszaru umiejętności uczniowie słabowidzący i niewidomi otrzymali 35% punktów możliwych do uzyskania, uczniowie słabosłyszący i niesłyszący 46% punktów, uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym 48% punktów i uczniowie upośledzeni w stopniu lekkim 54%. Dla wszystkich uczniów rozwiązujących zadania w arkuszach S-1 – 7 trudne okazało się zadanie, w którym należało wykonać obliczenia powierzchni obszaru i ilości opadu na tym obszarze. Dla uczniów słabowidzących i niewidomych trudne także okazało się obliczenie obwodu prostokąta, natomiast dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących – obliczenie masy paczki z książkami. Uczniom upośledzonym umyślowo w stopniu lekkim trudność sprawiło obliczenie wartości zakupu i wyznaczenie reszty z banknotu 50-złotowego oraz obliczenie długości ogrodzenia prostokątnego terenu.
18. Na wyniki uzyskane w 2013 r. duży wpływ ma niepodejmowanie przez uczniów próby rozwiązywania zadań otwartych. Wysoka frakcja opuszczeń zadań matematycznych w arkuszu standardowym (od 2,5% do 10,6% opuszczonych zadań) skutkuje znacznym obniżeniem wyników z obszaru *rozumowanie* (zadania nr 21 i 22) oraz *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* (zadania nr 23 i 24). Zadania polonistyczne były rzadziej opuszczane przez uczniów (od 1,3% do 1,9% opuszczonych zadań w województwie lubuskim), toteż w mniejszym stopniu to zjawisko wpłynęło na poziom wyników z obszaru *pisanie* (zadanie nr 25 i 26).

Szczegółowe informacje i analizy wyników w arkuszu S-1, z przykładami uczniowskich rozwiązań, zostaną zamieszczone na stronie internetowej poznańskiej OKE na przełomie sierpnia i września 2013 r.

WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

II. Charakterystyka populacji i wyniki uczniów przystępujących do rozwiązywania zadań w różnych typach arkuszy w województwie wielkopolskim (arkusze S-1, S-4, S-5, S-6, S-7 i S-8)

W kolejnych podrozdziałach tego rozdziału zamieszczono informacje o populacji oraz ogólnych wynikach uzyskanych przez uczniów w województwie wielkopolskim za rozwiązywanie zadań w arkuszach wszystkich typów.

II.1 Dane statystyczne o populacji przystępującej do sprawdzianu

Do sprawdzianu przeprowadzonego 4 kwietnia 2013 r. zgłoszonych było w województwie wielkopolskim 34 494 szóstoklasistów. W tabeli 18. zaprezentowano dane o tej populacji uczniów.

Tabela 18. Uczniowie przystępujący do sprawdzianu w województwie wielkopolskim

Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu łącznie	Liczba uczniów						
	Rodzaj arkusza*				Zwolnieni		Nieobecni
	S-1	S-4, S-5, S-6	S-7	S-8	laureaci	z przyczyn losowych	
34 188	33 572	53	69	494	120	25	161

*S-1 – arkusz standardowy

S-4, 5, 6 – arkusz dostosowany dla uczniów słabowidzących i niewidomych

S-7 – arkusz dostosowany dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących

S-8 – arkusz dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim

Do sprawdzianu nie przystąpiło 306 uczniów spośród zgłoszonych. Uczniowie zwolnieni (145) stanowili 0,42% populacji, z czego 17% to szóstoklasiści, którzy zostali zwolnieni z przyczyn losowych, a 83% to laureaci konkursów przedmiotowych. Spośród 161 uczniów nieobecnych w kwietniu – 87 (54%) przystąpiło do sprawdzianu w terminie dodatkowym, tj. 4 czerwca.

W szkołach znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego w dniu 4 kwietnia 2013 r. do sprawdzianu przystąpiło 34 188 uczniów klas szóstych. Rozwiązali oni zadania zamieszczone w różnych typach zestawów zadań, które zostały omówione w rozdziale I.2.

W tabelach 18a. i 18b. zamieszczono dane umożliwiające charakterystykę populacji szóstoklasistów, którzy w bieżącym roku przystąpili do sprawdzianu. Wielkość populacji uczniów, rozwiązujących zadania w arkuszach różnych typów, przedstawiono w liczbach bezwzględnych i w skali procentowej, uwzględniając następujące zmienne: w pierwszej z wymienionych tabel – płeć uczniów i specyficzne trudności w uczeniu się, natomiast w drugiej – status szkoły oraz wielkość miejscowości.

Tabela 18a. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu w województwie wielkopolskim z uwzględnieniem płci i specyficznych trudności w uczeniu się

Rodzaj arkusza	Przystępujący do sprawdzianu									
	Ogółem		chłopcy		dziewczęta		uczniowie bez dysleksji		uczniowie z dysleksją	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Razem	34 188	100,00	17 649	51,62	16 539	48,38	31 011	90,71	2 614	7,65
S-1	33 572	98,20	17 293	50,58	16 279	47,62	30 962	90,56	2 610	7,63
S-4, 5, 6	53	0,16	29	0,08	24	0,07	49	0,14	4	0,01
S-7	69	0,20	37	0,11	32	0,09	—	—	—	—
S-8	494	1,44	290	0,85	204	0,60	—	—	—	—

Podczas sprawdzianu przeprowadzanego w bieżącym roku, jak przedstawiono w powyżej zamieszczonej tabeli, w województwie wielkopolskim 98,20% szóstoklasistów rozwiązywało zadania zamieszczone w arkuszu standardowym. Uczniowie słabowidzący i niewidomi stanowili 0,16% populacji piszących. Dla uczniów słabosłyszących oraz niesłyszących, którzy stanowili 0,20% populacji uczniów przystępujących do sprawdzianu, przygotowano arkusz w wersji dostosowanej (szczegółowe informacje na ten temat znajdują się w rozdziale I.2). 1,44% populacji stanowili uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu lekkim. Wśród przystępujących do sprawdzianu dominowali chłopcy, których było o 1 110 więcej niż dziewcząt (o 967 więcej niż w roku ubiegłym). W stosunku do ubiegłorocznego sprawdzianu o 0,83 punktu procentowego zwiększył się odsetek uczniów z dysleksją. Najwyższy odsetek uczniów z dysleksją rozwojową odnotowano w Poznaniu – 13,1%. Dla porównania w Lesznie dyslektyków było 6,1%. Z powiatów ziemskich największy odsetek dyslektyków odnotowano w ostrzeszowskim (19,1%; o ponad 6 punktów procentowych więcej niż w 2012 r.), a najmniejszy w powiecie gnieźnieńskim (1,9%; w ubiegłym roku niespełna 1 punkt procentowy).

Tabela 18b. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu w województwie wielkopolskim z uwzględnieniem statusu szkoły i wielkości miejscowości

Rodzaj arkusza	Przystępujący do sprawdzianu											
	w szkołach				w miejscowościach							
	publicznych		niepublicznych		wiejskich		poniżej 20 tys.		od 20 do 100 tys.		powyżej 100 tys.	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Razem	33 347	97,54	841	2,46	14 264	41,72	7 331	21,44	7 394	21,63	5 199	15,21
S-1	32 739	95,76	833	2,44	14 047	41,09	7 185	21,02	7 228	21,14	5 112	14,95
S-4, 5, 6	50	0,15	3	0,009	28	0,08	9	0,03	14	0,04	2	0,01
S-7	68	0,20	1	0,003	23	0,07	16	0,05	10	0,03	20	0,06
S-8	490	1,43	4	0,01	166	0,49	121	0,35	142	0,42	65	0,19

W 2013 r. uczniowie uczęszczający do szkół niepublicznych w Wielkopolsce stanowili 2,46% populacji piszących (w 2012 r. – mniej niż 2%). Ponad połowa populacji (63,16%) to szóstoklasiści uczęszczający do szkół wiejskich i położonych w miastach liczących poniżej 20 tys. mieszkańców. Populacja uczniów uczęszczających do szkół znajdujących się

w dużych miastach zwiększyła się w województwie wielkopolskim o 0,51% szóstoklasistów (w 2012 r., w porównaniu do 2011 r., ta populacja zmniejszyła się o 0,24%).

Informacje dotyczące liczby uczniów, którzy uzyskali ze sprawdzianu maksymalny wynik – 40 punktów – za rozwiązanie zadań w arkuszu S-1, przedstawiono w tabeli 19.

Tabela 19. Uczniowie, którzy uzyskali maksymalny wynik ze sprawdzianu (arkusz S-1-132)

	Liczba	w %
Uczniowie, którzy przystąpili do sprawdzianu i uzyskali wynik 40 pkt	83	0,25
Laureaci konkursów przedmiotowych	120	0,36
Razem	203	0,61

W bieżącym roku, w porównaniu do roku 2012, w województwie wielkopolskim liczba laureatów konkursów przedmiotowych zwiększyła się o 4. O 54 zwiększyła się również liczba uczniów, którzy ze sprawdzianu uzyskali maksymalny wynik. Uczniowie, którzy uzyskali tytuł laureata konkursu przedmiotowego na poziomie wojewódzkim, po okazaniu stosownego zaświadczenia, byli zwolnieni z przystąpienia do sprawdzianu; stanowili oni większość (59,11%) w grupie szóstoklasistów, którzy uzyskali 100% punktów.

W województwie wielkopolskim jeden uczeń uzyskał maksymalny wynik za rozwiązanie zadań w arkuszu dla uczniów słabowidzących, także jeden za rozwiązanie zadań w arkuszu dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim.

Dane dla powiatów województwa wielkopolskiego, z uwzględnieniem liczby przystępujących do rozwiązania zadań w różnych typach arkuszy oraz liczby laureatów, zestawiono w tabeli 20.

Tabela 20. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu i liczba laureatów konkursów przedmiotowych w powiatach województwa wielkopolskiego

Powiat	L*	Typ arkusza				Powiat	L*	Tym arkusza			
		S-1	S-4, 5, 6	S-7	S-8			S-1	S-4, 5, 6	S-7	S-8
chodzieski	4	510	—	3	3	pilski	7	1 334	1	3	29
czarnkowsko-trzcianecki	3	908	1	—	15	pleszewski	1	623	3	2	17
gnieźniński	4	1 439	3	1	24	poznański	16	3 259	8	3	30
gostyński	4	796	1	1	26	rawicki	2	625	—	3	12
grodziski	1	540	—	—	19	ślupecki	—	618	2	2	11
jarociński	3	734	3	2	7	szamotulski	4	877	2	—	7
kaliski	1	814	—	2	10	średzki	2	549	—	3	6

kępiński	2	617	—	3	7	śremski	3	642	1	1	9
kolski	—	910	2	1	16	turecki	4	857	2	1	4
koniński	5	1 404	5	3	13	wągrowiecki	—	735	—	—	16
kościański	2	815	1	4	20	wolsztyński	1	632	3	—	9
krotoszyński	4	854	2	1	11	wrzesiński	2	774	—	2	13
leszczyński	1	569	1	3	18	złotowski	—	716	—	—	15
międzychodzki	—	374	—	1	6	Kalisz	—	967	—	8	14
nowotomyski	1	751	2	—	3	Konin	1	732	3	2	5
obornicki	1	602	1	—	5	Leszno	4	640	2	1	21
ostrowski	6	1 554	2	1	13	Poznań	29	4 229	2	12	52
ostrzeszowski	2	572	—	—	8	—	—	—	—	—	—

*L – liczba laureatów

W bieżącym roku do sprawdzianu w województwie wielkopolskim przystąpiło o 451 szóstoklasistów mniej niż w roku ubiegłym (porównując rok 2012 z 2011, odnotowano różnicę o 1 026 uczniów). O 407 mniej uczniów rozwiązywało zadania w arkuszu standardowym. Liczba uczniów słabowidzących i niewidomych nie zmieniła się, zmniejszyła się liczba uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim (o 45), natomiast o jeden zwiększyła się liczba uczniów słabosłyszących i niesłyszących. Największą liczbę laureatów odnotowano w Poznaniu (ale o 5 mniej niż w ubiegłym roku) i powiecie poznańskim (lecz o 4 mniej niż w 2012 r.). Wzrost liczby laureatów odnotowano w powiecie chodzieskim (z 3 do 4), czarnkowsko-trzcianeckim (z 1 do 3), gnieźnieńskim (z 1 do 4), gostyńskim (z 3 do 4), jarocińskim (z 2 do 3), kępińskim (z 0 do 2), konińskim (z 3 do 5), krotoszyńskim (z 3 do 4), leszczyńskim (z 0 do 1), obornickim (z 0 do 1), ostrowskim (z 3 do 6), ostrzeszowskim (z 0 do 2), pilskim (z 6 do 7), szamotulskim (z 3 do 4), średzkim (z 0 do 2), śremskim (z 2 do 3), wolsztyńskim (z 0 do 1), wrzesińskim (z 0 do 2) i w Lesznie (z 1 do 4). Nie zmieniła się liczba laureatów w powiecie grodziskim, kolskim (od trzech lat brak laureatów), kościańskim, pleszewskim, rawickim i tureckim. Zmniejszenie liczby laureatów odnotowano w powiecie kaliskim (z 2 do 1), międzychodzkiem (z 2 do 0), nowotomyskim (z 2 do 1), słupeckim (z 1 do 0), wągrowieckim (z 2 do 0), złotowskim (z 4 do 0), w Kaliszu (z 3 do 0) oraz w Koninie (z 5 do 1).

II.2 Dane dotyczące wyników uczniów

Informacje o wynikach uzyskanych przez uczniów w województwie wielkopolskim (wynik minimalny i maksymalny, średni wynik punktowy, wartość mediany i modalnej, odchylenie standardowe) za rozwiązanie zadań zamieszczonych we wszystkich typach arkuszy zamieszczono w tabeli 21.

Tabela 21. Wyniki sprawdzianu 2013 w województwie wielkopolskim – dane statystyczne

Arkusz	Minimum	Maksimum	Mediana	Modalna	Średni wynik		Odchylenie standardowe
					punktowy	w %	
S-1	2	40	24	29	23,38	58	8,46
S-4, 5, 6	2	40	18	12	19,47	49	8,92
S-7	0	38	21	17	21,64	54	9,53
S-8	3	40	21	22	20,16	50	6,70

Na 40 punktów możliwych do uzyskania we wszystkich typach arkuszy, w bieżącym roku w województwie wielkopolskim, z całej populacji przystępujących do sprawdzianu, najwyższy wynik uzyskali uczniowie rozwiązujący zadania zamieszczone w arkuszu standardowym. O mniej niż 2 punkty wynik niższy uzyskali uczniowie słabosłyszący i niesłyszący. Uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu lekkim uzyskali nieco ponad połowę punktów możliwych do uzyskania. Natomiast szóstoklasiści słabowidzący i niewidomi – mniej niż połowę punktów możliwych do uzyskania. Średni wynik punktowy uzyskany za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym w Wielkopolsce jest niższy od wyniku uzyskanego w kraju (24,03) i na tym samym poziomie co wynik uzyskany w Okręgu. Maksymalny wynik w arkuszu S-1 uzyskało 203 uczniów (w tym 120 laureatów), a minimalny – ośmiu uczniów. Jeden piszący uzyskał minimalny i jeden maksymalny wynik w arkuszu dla uczniów słabowidzących. W arkuszu dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących minimalny wynik uzyskał jeden uczeń, a maksymalny – dwóch szóstoklasistów. Dwóch uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim uzyskało minimalny wynik, a jeden – maksymalny wynik w arkuszu dostosowanym do potrzeb tej grupy uczniów. Wartość odchylenia standardowego świadczy o tym, że wyniki sprawdzianu dla wszystkich rodzajów arkuszy są wiarygodne.

W tabeli 22. zaprezentowano średnie wyniki sprawdzianu uzyskane w powiatach województwa wielkopolskiego.

Tabela 22. Średnie wyniki sprawdzianu uzyskane w powiatach woj. wielkopolskiego

Powiat	Typ arkusza				Powiat	Typ arkusza			
	S-1	S-4, 5, 6	S-7	S-8		S-1	S-4, 5, 6	S-7	S-8
chodzieski	23,18	—	18,00	17,33	piłski	21,99	34,00	23,33	16,59
czarnkowsko-trzcianecki	22,50	30,00	—	22,47	pleszewski	23,52	19,67	24,00	19,65
gnieźnieński	22,20	14,33	35,00	16,67	poznański	24,35	17,50	31,33	19,87
gostyński	22,58	21,00	16,00	24,50	rawicki	22,12	—	14,33	23,92
grodziski	21,70	—	—	20,37	ślupecki	22,50	10,00	24,00	20,18
jarociński	23,45	21,67	31,00	21,71	szamotulski	22,93	17,00	—	20,86

OKE w Poznaniu
Raport ze sprawdzianu; kwiecień 2013

kaliski	23,54	—	19,50	25,30	średzki	23,93	—	21,00	19,33
kępiński	23,18	—	26,33	21,43	śremski	23,00	36,00	32,00	18,67
kolski	22,15	17,00	14,00	24,63	turecki	23,97	28,00	22,00	18,00
koniński	22,14	11,80	25,33	16,92	wągrowiecki	22,29	—	—	15,63
kościański	22,53	16,00	20,50	18,50	wolsztyński	22,64	29,67	—	17,56
krotoszyński	22,34	17,00	38,00	20,09	wrzesiński	23,76	—	25,00	21,69
leszczyński	22,30	12,00	21,33	23,94	złotowski	20,68	—	—	20,47
międzychodzki	22,03	—	10,00	15,83	Kalisz	24,95	—	24,75	18,14
nowotomyski	22,41	13,50	—	10,67	Konin	24,17	23,67	20,50	17,00
obornicki	21,34	20,00	—	17,20	Leszno	25,65	20,50	32,00	22,00
ostrowski	23,56	21,50	23,00	22,23	Poznań	25,76	24,00	13,33	20,81
ostrzeszowski	24,03	—	—	18,63	—	—	—	—	—

Wynik wyższy od średniego wyniku krajowego (24,03 punktu) za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym uzyskano w powiatach grodzkich: Poznań, Leszno, Kalisz i Konin oraz w dwóch powiatach ziemskich: poznańskim i ostrzeszowskim (tu na tym samym poziomie co w kraju).

W tabeli 23. przedstawiono wyniki uzyskane przez uczniów za rozwiązanie zadań zamieszczonych w różnych typach arkuszy, z podziałem na pięć obszarów umiejętności. Wynik podany w procentach oznacza, ile procent punktów uzyskali uczniowie w województwie wielkopolskim i w powiatach za rozwiązanie zadań z danego obszaru umiejętności. Dodatkowo w tabeli 23. odnotowano procent uczniów z dysleksją rozwojową.

Tabela 23. Wyniki procentowe uczniów uzyskane w obszarach umiejętności (różne typy arkuszy) oraz odsetek uczniów z dysleksją

Województwo/ powiat	Dysleksja w %	Procent uzyskanych punktów za																			
		czytanie				pisanie				rozumowanie				korzystanie z informacji				wykorzystywanie wiedzy w praktyce			
		S-1	S-4,5,6	S-7	S-8	S-1	S-4,5,6	S-7	S-8	S-1	S-4,5,6	S-7	S-8	S-1	S-4,5,6	S-7	S-8	S-1	S-4,5,6	S-7	S-8
Woj. wielkopolskie	7,8	71	61	58	61	60	52	78	51	42	38	37	60	48	53	68	47	37	36	49	
chodzieski	10,8	71	—	63	48	62	—	90	71	—	8	22	58	—	50	83	46	—	0	31	
czarnkowsko-trzcianecki	2,1	69	60	—	67	59	80	—	60	63	—	41	56	100	—	70	44	88	—	55	
gnieźnieński	1,9	68	57	70	57	59	37	100	36	29	88	28	59	42	75	58	42	13	100	41	
gostyński	9,8	69	80	20	71	61	50	80	65	50	38	49	56	100	50	83	44	0	13	57	
grodziski	3,9	68	—	—	58	57	—	—	57	—	—	35	56	—	—	74	39	—	—	50	
jarociński	5,6	71	57	65	63	60	57	100	54	50	63	44	58	67	63	64	50	46	88	54	
kaliski	10,8	71	—	55	78	60	—	95	55	—	13	54	58	—	63	75	50	—	13	63	
kepiński	7,5	70	—	77	68	59	—	90	68	—	46	35	58	—	58	64	49	—	46	45	
kolski	4,3	69	70	20	72	60	20	70	59	63	38	49	56	38	0	69	41	19	25	64	
koninowski	4,6	69	38	83	52	57	40	67	52	30	63	26	56	30	67	62	43	5	33	37	
kościański	6,7	69	30	48	55	59	60	85	42	13	44	35	57	0	44	83	44	75	25	45	
krotoszyński	9,5	69	70	100	65	57	40	100	51	19	88	32	57	38	75	68	45	38	100	49	
leszczyński	3,5	69	30	63	65	59	50	73	67	0	17	51	57	50	58	69	43	25	50	56	
międzychodzki	8,6	71	—	30	57	54	—	50	23	—	25	31	57	—	0	58	45	—	0	40	
nowotomyski	4,9	71	60	—	41	55	45	—	8	19	—	19	58	25	—	50	45	6	—	31	

OKE w Poznaniu
Raport ze sprawdzianu; kwiecień 2013

Powiat	Dysleksja w %	Procent uzyskanych punktów za																			
		czytanie				pisanie				rozumowanie				korzystanie z informacji				wykorzystywanie wiedzy w praktyce			
		S-1	S-4,5,6	S-7	S-8	S-1	S-4,5,6	S-7	S-8	S-1	S-4,5,6	S-7	S-8	S-1	S-4,5,6	S-7	S-8	S-1	S-4,5,6	S-7	S-8
obornicki	5,6	67	60	—	53	54	40	—	48	47	50	—	31	55	25	—	70	41	63	—	37
ostrowski	9,8	71	65	60	63	60	50	90	59	52	50	0	43	61	38	50	69	48	56	75	55
ostrzeszowski	19,1	70	—	—	65	62	—	—	38	54	—	—	40	60	—	—	69	51	—	—	40
pilski	5,2	70	60	63	54	55	100	93	43	48	100	29	23	59	75	67	57	42	88	33	42
pleszewski	5,8	71	73	60	54	60	67	90	54	53	33	25	41	58	33	75	68	48	21	50	46
poznański	11,9	74	56	73	62	60	51	100	50	53	33	71	36	64	41	75	62	51	31	67	48
rawicki	2,6	68	—	43	65	58	—	50	65	48	—	13	47	56	—	50	63	43	—	25	62
ślupecki	6,5	71	30	65	66	59	40	80	61	48	13	50	27	56	38	38	77	43	6	50	45
szamotulski	6,2	70	50	—	62	59	30	—	59	50	56	—	35	60	50	—	64	45	31	—	51
średzki	3,6	71	—	60	67	63	—	93	38	54	—	38	31	58	—	50	83	49	—	8	49
śremski	5,1	70	90	90	59	60	70	100	44	50	100	63	42	57	100	100	72	47	100	50	38
turecki	5,8	71	90	70	53	64	60	90	28	51	50	38	47	59	75	50	63	50	75	13	46
wągrowiecki	4,1	67	—	—	52	60	—	—	36	47	—	—	31	56	—	—	56	44	—	—	35
wolsztyński	10,0	68	80	—	62	56	63	—	47	51	63	—	32	60	83	—	72	46	88	—	32
wrzesiński	4,1	70	—	90	61	62	—	95	63	51	—	13	45	60	—	75	58	50	—	31	49
złotowski	3,4	67	—	—	62	49	—	—	48	46	—	—	33	54	—	—	77	41	—	—	54
Kalisz	11,3	74	—	65	52	63	—	81	44	55	—	50	33	64	—	63	57	53	—	45	49
Konin	7,0	75	77	65	49	60	57	65	45	53	63	44	24	63	42	50	60	49	46	25	47
Leszno	6,1	76	65	50	67	68	60	100	63	55	44	88	35	64	63	50	71	54	25	100	54
Poznań	13,1	78	80	33	64	64	80	48	50	56	38	28	36	68	50	33	73	54	38	20	54

III. Dane statystyczne i wyniki szkół w województwie wielkopolskim

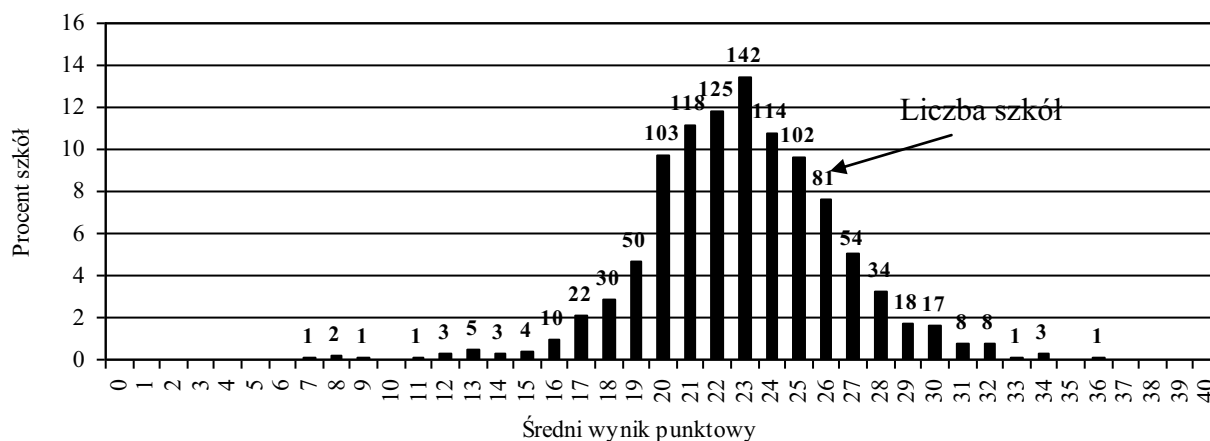
W 2013 r. w województwie wielkopolskim sprawdzian odbył się w 1 061 szkołach. Ponad 81% (855 szkół) to placówki z jednym lub dwoma oddziałami na poziomie klas szóstych. W 182 szkołach (ok. 17%) były 3 lub 4 klasy szóste, a w 24 (2%) szkołach od 5 do 7 klas. W tabeli 24. zestawiono liczebność szkół w różnych typach miejscowości, z uwzględnieniem statusu szkoły.

Tabela 24. Liczba szkół w czterech typach miejscowości

Liczba szkół	Wieś	Miasto		
		poniżej 20 tys.	od 20 do 100 tys.	powyżej 100 tys.
publicznych	694	111	102	97
niepublicznych	32	4	6	15

W dużych i średnich miastach znajduje się (220) 21% szkół, w tym 21, czyli ok. 2% szkół niepublicznych. W miejscowościach wiejskich i w małych miastach znajduje się (841) 79% szkół. W Wielkopolsce jest 57 szkół niepublicznych, czyli stanowią one ok. 5% szkół podstawowych.

Rozkład średnich wyników punktowych szkół w województwie wielkopolskim, przedstawiono na wykresie 1. Po usytuowaniu w tym rozkładzie średniego wyniku konkretnej szkoły możemy odczytać, ile szkół (jaki procent) w województwie wielkopolskim uzyskało taki sam wynik oraz obliczyć, ile szkół (jaki procent) otrzymało wynik wyższy lub niższy.

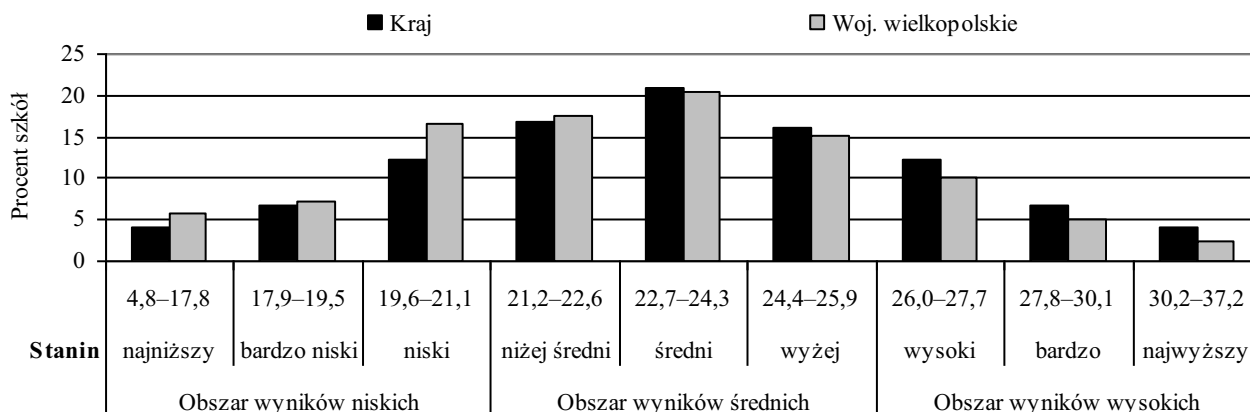

Wykres 1. Rozkład średnich wyników szkół w województwie wielkopolskim

W 142 szkołach uzyskano najczęściej powtarzający się wynik – 23 punkty (modalna rozkładu). W jednej szkole uzyskano najniższy średni wynik – 7 punktów i również w jednej – najwyższy średni wynik, który wyniósł 36 punktów.

Na podstawie średnich wyników uzyskanych przez wszystkie szkoły w kraju, w których uczniowie w tym roku przystąpili do sprawdzianu, ustalono przedziały wyników dla dziewięciostopniowej skali staninowej. Korzystając z niej, Okręgowa Komisja

Egzaminacyjna w Poznaniu porównała wyniki szkół znajdujących się w województwie wielkopolskim z wynikami krajowymi, co zostało przedstawione na wykresie 2.

Wykres 2. Rozkład staninowy średnich wyników szkół w kraju i w woj. wielkopolskim

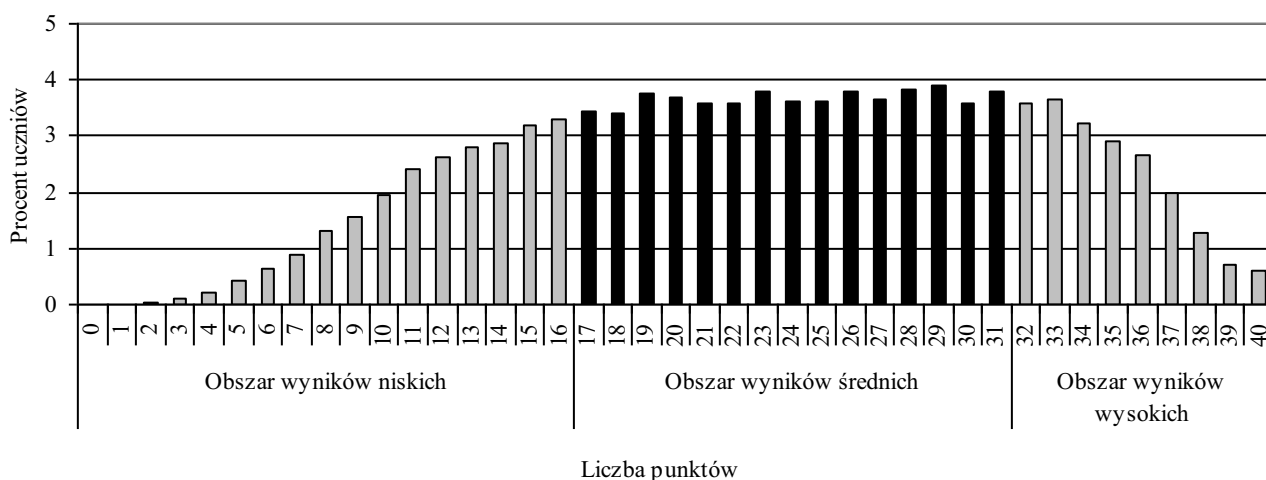
W województwie wielkopolskim w trzech niskich staninach znajduje się 29,5 % szkół, czyli o ponad 6 punktów procentowych więcej niż w kraju (23,1%). W staninach średnich jest 53,0% szkół województwa wielkopolskiego; w kraju 53,7% szkół ma taki wynik. Największa różnica (5,6 punktu procentowego) występuje w obszarze wyników wysokich. W kraju 23,2% szkół ma wynik mieszczący się w tym obszarze, a w województwie wielkopolskim 17,6%.

IV. Wyniki uczniów i osiągnięcia w poszczególnych obszarach umiejętności – arkusz standardowy - S-1-132

Omawiając populację szóstoklasistów przystępujących do sprawdzianu, pokazano, że największa liczba piszących (uczniowie bez dysfunkcji oraz ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) rozwiązywała zadania zamieszczone w arkuszu standardowym, toteż wskazane jest, aby osiągnięcia tej grupy uczniów omówić w oddzielnym rozdziale.

IV.1 Wyniki uczniów w województwie, powiatach i gminach

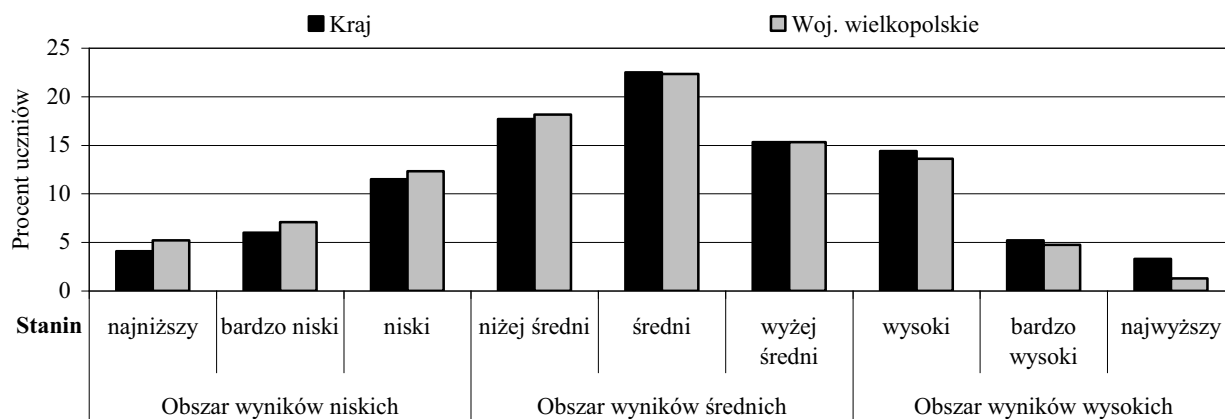
Rozkład wyników punktowych, uzyskanych przez szóstoklasistów w województwie wielkopolskim przedstawiono na wykresie 3. Zaznaczono na nim trzy obszary osiągnięć uczniów. Do wyznaczenia tych obszarów posłużono się dziewięciostopniową, krajową skalą staninową. W obszarze wyników niskich (1. – 3. stanin – 21,6% wyników w kraju) znajdują się uczniowie, którzy uzyskali od 0 do 16 punktów. Szóstoklasiści, którzy podczas sprawdzianu uzyskali wynik od 17 do 31 punktów (stanin 4. – 6. – 55,5% wyników w kraju), są w obszarze wyników średnich, a ci, którzy uzyskali 32 i więcej punktów (7. – 9. stanin – 22,9% wyników w kraju), znajdują się w obszarze wyników wysokich.

Wykres 3. Rozkład wyników uczniów w województwie wielkopolskim

Rozkład wyników jest lekko lewoskośny. Kształt rozkładu świadczy o tym, że tegoroczny sprawdzian był dla uczniów łatwiejszy niż sprawdzian w 2012 r., ale trudniejszy niż w 2011 czy 2010 r. W bieżącym roku w obszarze wyników niskich w województwie wielkopolskim znajduje się 24,6% wyników uczniów (w kraju 21,6%). W obszarze wyników średnich jest 55,8% wyników, czyli porównywalnie jak w kraju (55,5%), natomiast wyników wysokich jest 19,6%, czyli mniej niż w kraju o 3,3 punktu procentowego.

Na wykresie 4. porównawczo (w odniesieniu do kraju) zaprezentowano procent wyników uczniów w dziewięciostopniowej skali staninowej.

Wykres 4. Staninowy rozkład wyników uczniów w kraju i w województwie wielkopolskim

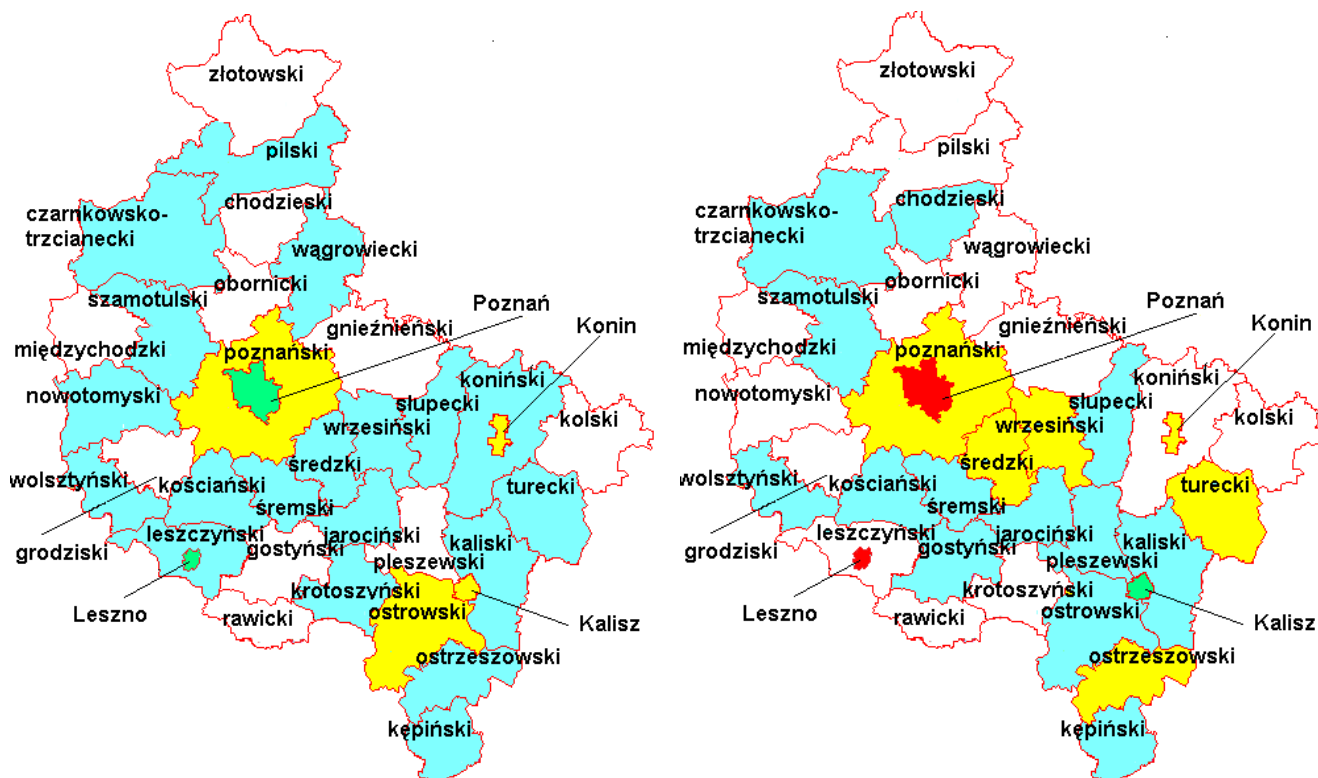
W województwie wielkopolskim jest więcej niż w kraju (wyższy procent) szóstoklasistów uzyskujących wyniki od najniższych do niżej średnich (stanin 1. – 4.). Wyniki w stanie średnim i wyżej średnim w kraju i w Wielkopolsce uzyskiwano na porównywalnym poziomie, natomiast w stanie od wysokiego do najwyższego (stanin 7. – 9.) w województwie wielkopolskim uzyskiwano rzadziej niż w kraju.

Na mapkach przedstawiono średnie wyniki uczniów w powiatach województwa wielkopolskiego w porównaniu z wynikiem uzyskanym przez wszystkich szóstoklasistów w kraju, przystępujących do sprawdzianu w 2012 i 2013 r.

Porównanie wyników uzyskanych przez uczniów w powiatach województwa wielkopolskiego z wynikiem krajowym

2012

2013

- średni wynik punktowy wyższy od krajowego o więcej niż 1,6 punktu
- średni wynik punktowy wyższy od krajowego o 0,41-1,6 punktu
- średni wynik punktowy zbliżony do krajowego ($\pm 0,4$ punktu)
- średni wynik punktowy niższy od krajowego o 0,41-1,6 punktu
- średni wynik punktowy niższy od krajowego o więcej niż 1,6 punktu

W bieżącym roku w Wielkopolsce zwiększyła się z 10 do 13 liczba powiatów, które na mapie stanowią tzw. białe plamy, czyli uzyskany wynik jest niższy od wyniku krajowego o więcej niż 1,6 punktu (w 2012 r. ta liczba zwiększyła się z 4 do 10 powiatów). Wynik wyższy od średniego krajowego o więcej niż 1,6 punktu uzyskano w powiatach grodzkich: Poznań i Leszno. W Kaliszu uzyskano wynik wyższy od średniego krajowego w granicach od 0,41 do 1,6 punktu. Wynik o wartości zbliżonej do średniego wyniku krajowego uzyskano w pięciu powiatach: poznańskim, wrzesińskim, średzkim, ostrzeszowskim i tureckim oraz w Koninie. Niższe od 0,41 do 1,6 punktu od wyniku krajowego wartości średniego wyniku punktowego uzyskano w powiatach: czarnkowsko-trzcianeckim, chodzieskim, szamotulskim, wolsztyńskim, kościańskim, śremskim, gostyńskim, jarocińskim, ostrowskim, pleszewskim,

kępińskim, kaliskim i słupeckim. W porównaniu do ubiegłego roku obniżenie średniego wyniku względem kraju odnotowano w siedmiu powiatach: pilskim, wągrowieckim, nowotomyskim, leszczyńskim, krotoszyńskim, ostrowskim i konińskim, natomiast wzrost w siedmiu powiatach ziemskich (chodzieskim, gostyńskim, ostrzeszowskim, pleszewskim, tureckim, średzkim i wrzesińskim) oraz jednym grodzkim (Kalisz).

Rozkład wyników powiatów województwa wielkopolskiego w trzech obszarach w odniesieniu do Okręgu przedstawiono w tabeli 25.

Tabela 25. Rozkład średnich wyników powiatów woj. wielkopolskiego w odniesieniu do Okręgu

		Obszar wyników					
		niskich		średnich		wysokich	
		do 22,04		22,05-23,76		od 23,77	
Liczba/procent powiatów	w Okręgu	16	22,9%	38	54,2%	16	22,9%
	w woj. wielkopolskim	5	14,3%	22	62,9%	8	22,8%

W województwie wielkopolskim jest niższy niż w Okręgu odsetek powiatów z niskimi i wysokimi wynikami i wyższy z wynikami średnimi.

Analizując wyniki uzyskane przez uczniów w powiatach województwa wielkopolskiego, można skorzystać z tabeli 26., w której przedstawiono, jaki procent uczniów uzyskał wyniki mieszczące się w obszarze wyników niskich, średnich lub wysokich.

Tabela 26. Rozkład wyników uczniów w powiatach województwa wielkopolskiego

Powiat	Procent uczniów z wynikiem			Powiat	Procent uczniów z wynikiem		
	niskim (0-16)	średnim (17-31)	wysokim (32-40)		niskim (0-16)	średnim (17-31)	wysokim (32-40)
chodzieski	24,5	54,9	20,6	pilski	28,8	54,5	16,6
czarnkowsko-trzcianecki	27,7	52,8	19,5	pleszewski	23,6	55,0	21,4
gnieźnieński	29,3	54,3	16,4	poznański	19,7	56,6	23,7
gostyński	28,2	54,0	17,8	rawicki	29,0	56,5	14,6
grodziski	29,6	56,7	13,7	słupecki	26,9	56,0	17,1
jarociński	24,0	55,1	20,9	szamotulski	27,0	51,6	21,4
kaliski	21,5	58,0	20,5	średzki	20,9	56,1	23,0
kępiński	25,4	56,7	17,8	śremski	25,3	54,9	19,8
kolski	30,3	52,9	16,9	turecki	22,5	55,4	22,1
koniński	29,8	53,2	17,0	wągrowiecki	27,3	55,8	16,9

OKE w Poznaniu
Raport ze sprawdzianu; kwiecień 2013

kościański	27,1	55,0	17,9	wolsztyński	26,6	56,1	17,3
krotoszyński	26,8	57,8	15,4	wrzesiński	22,2	56,2	21,6
leszczyński	26,1	58,1	15,8	złotowski	34,8	54,3	10,9
międzychodzki	28,3	56,1	15,5	M. Kalisz	18,4	56,9	24,7
nowotomyski	27,2	56,7	16,1	M. Konin	21,1	55,6	23,3
obornicki	32,5	53,9	13,6	M. Leszno	16,5	54,8	28,7
ostrowski	23,3	56,8	19,9	M. Poznań	16,7	52,8	30,5
ostrzeszowski	23,3	53,5	23,3	—	—	—	—

Najmniejszy odsetek uczniów, którzy uzyskali wyniki niskie, uczęszczał do szkół w Lesznie, Poznaniu, Kaliszu, Koninie i w powiecie poznańskim (odsetek niższy niż średnia w kraju – 21,6%). Największy odsetek uczniów z wynikami niskimi (na poziomie powyżej 30%) uzyskano w powiatach: kolskim, obornickim i złotowskim. Odsetek uczniów uzyskujących wyniki wysokie na poziomie wyższym niż w kraju (22,9%) odnotowano w Poznaniu, Lesznie, Kaliszu, Koninie, w powiecie ostrzeszowskim, poznańskim i średzkim. O 10 punktów procentowych mniej niż średnio w kraju uzyskano wyników wysokich w powiecie złotowskim, grodziskim i obornickim. W Wielkopolsce mniejszy procent uczniów niż w kraju (55,5%) uzyskał wyniki średnie w powiatach: chodzieskim, czarnkowsko-trzcieńskim, gnieźnieńskim, gostyńskim, jarocińskim, kolskim, konińskim, kościańskim, obornickim, ostrzeszowskim, pilskim, pleszewskim, szamotulskim, śremskim i złotowskim, jednak nie można uznać, że jest to tendencja korzystna, ponieważ w tych samych powiatach odnotowano wysoki odsetek uczniów z wynikami niskimi. Jedynie w Poznaniu i w Lesznie było procentowo mniej niż w kraju uczniów uzyskujących wyniki średnie i niskie, a więcej – wyniki wysokie.

Rozkład wyników gmin województwa wielkopolskiego w trzech obszarach w odniesieniu do Okręgu przedstawiono w tabeli 27.

Tabela 27. Rozkład średnich wyników gmin woj. wielkopolskiego w odniesieniu do Okręgu

		Obszar wyników					
		niskich		średnich		wysokich	
		do 20,90		20,91-23,83		od 23,84	
Liczba oraz procent gmin w	Okręgu	98	23,2%	229	54,1%	96	22,7%
	województwie wielkopolskim	43	19,0%	124	54,9%	59	26,1%

W tabeli 28. zestawiono, jaki procent uczniów w gminach województwa wielkopolskiego uzyskał wynik niski, średni lub wysoki.

Tabela 28. Rozkład wyników w gminach województwa wielkopolskiego

Powiat/gmina	Procent uczniów z wynikiem			Powiat/gmina	Procent uczniów z wynikiem		
	niskim (0-16)	średnim (17-31)	wysokim (32-40)		niskim (0-16)	średnim (17-31)	wysokim (32-40)
Powiat chodzieski				Powiat ostrowski			
Budzyń	21,5	53,2	25,3	Nowe Skalmierzyce	27,2	56,5	16,3
Chodzież-M	31,8	52,3	15,9	Odolanów	28,5	54,9	16,7
Chodzież-GM	21,1	55,7	23,2	Ostrów Wlkp.-M	34,3	53,1	12,6
Margonin	30,0	53,0	17,0	Ostrów Wlkp.-GM	15,8	57,1	27,1
Szamocin	24,7	58,1	17,2	Przygodzice	25,2	58,5	16,3
Powiat czarnkowsko-trzcianecki				Raszków	23,5	59,6	16,9
Czarnków-M	27,9	54,8	17,3	Sieroszewice	29,5	56,8	13,6
Czarnków-GM	18,5	52,8	28,7	Sośnie	32,9	58,8	8,2
Drawsko	24,2	58,1	17,7	Powiat ostrzeszowski			
Krzyż Wielkopolski	30,2	45,8	24,0	Czajków	44,0	36,0	20,0
Lubasz	29,4	57,4	13,2	Doruchów	21,5	60,0	18,5
Połajewo	30,9	51,5	17,6	Grabów nad Prosną	40,4	37,1	22,5
Trzcianka	29,2	54,9	16,0	Kobyła Góra	25,9	59,3	14,8
Wieleń	29,5	48,6	21,9	Kraszewice	17,8	51,1	31,1
Powiat gnieźnieński				Mikstat	12,5	55,4	32,1
Czarniejewo	35,8	55,6	8,6	Ostrzeszów	18,1	58,4	23,5
Gniezno-M	42,5	42,5	15,0	Powiat pilski			
Gniezno-GM	27,1	51,8	21,1	Białośliwie	31,6	52,6	15,8
Kiszkowo	24,6	61,4	14,0	Kaczory	36,5	48,6	14,9
Kłecko	15,3	68,1	16,7	Łobżenica	36,8	50,0	13,2
Łubowo	22,6	59,7	17,7	Miasteczko Krajeńskie	28,1	59,4	12,5
Mieleszyn	30,0	60,0	10,0	Piła	23,8	56,1	20,1
Niechanowo	43,4	55,3	1,3	Szydłowo	35,1	59,5	5,4
Trzemeszno	34,9	54,1	11,0	Ujście	44,8	43,7	11,5
Witkowo	27,1	56,9	16,0	Wyrzysk	28,0	58,6	13,4
Powiat gostyński				Wysoka	30,3	51,3	18,4
Borek Wielkopolski	37,5	53,1	9,4	Powiat pleszewski			
Gostyń	20,2	52,7	27,1	Chocz	10,2	53,1	36,7
Krobia	33,8	54,9	11,3	Czermin	18,9	71,7	9,4
Pępowo	18,4	60,5	21,1	Dobrzyca	21,1	60,5	18,4
Piaski	30,7	56,4	12,9	Gizałki	29,1	54,5	16,4
Pogorzela	35,0	51,7	13,3	Gołuchów	24,2	46,5	29,3
Poniec	36,2	49,3	14,5	Pleszew	26,2	53,7	20,1
Powiat grodziski				Powiat poznański			
Granowo	27,9	58,1	14,0	Buk	25,9	54,4	19,7
Grodzisk Wielkopolski	34,0	53,0	13,0	Czerwonak	23,4	50,2	26,4
Kamieniec	37,8	52,7	9,5	Dopiewo	20,7	53,6	25,7
Rakoniewice	38,8	50,9	10,3	Kleszczewo	28,1	50,6	21,3

OKE w Poznaniu
Raport ze sprawdzianu; kwiecień 2013

Wielichowo	27,4	47,6	25,0	Komorniki	14,8	63,4	21,8
Powiat jarociński				Kostrzyn	29,5	57,8	12,7
Jaraczewo	30,5	45,3	24,2	Kórnik	22,8	59,7	17,5
Jarocin	25,0	55,0	20,0	Luboń	21,9	54,6	23,5
Kotlin	28,6	47,3	24,2	Mosina	22,8	62,7	14,5
Żerków	27,9	57,4	14,8	Murwana Goślina	25,0	58,3	16,7
Powiat kaliski				Pobiedziska	30,5	52,3	17,3
Blizanów	26,0	60,6	13,5	Puszczykowo	12,6	63,1	24,3
Brzeziny	18,7	60,0	21,3	Rokietnica	31,9	57,4	10,6
Ceków-Kolonia	22,2	61,1	16,7	Stęszew	23,8	59,6	16,6
Godziesze Wielkie	30,2	53,1	16,7	Suchy Las	13,8	59,8	26,4
Koźminek	24,3	60,8	14,9	Swarzędz	19,5	54,2	26,3
Lisków	27,0	60,3	12,7	Tarnowo Podgórne	12,6	62,1	25,2
Mycielin	30,2	50,8	19,0	Powiat rawicki			
Opatówek	17,7	67,3	15,0	Bojanowo	35,9	57,6	6,5
Stawiszyn	23,5	61,8	14,7	Jutrosin	42,9	42,9	14,3
Szczytniki	27,8	59,8	12,4	Miejska Górka	24,7	61,9	13,4
Żelazków	20,9	54,7	24,4	Pakosław	36,5	57,7	5,8
				Rawicz	27,2	55,8	17
Powiat kępiński				Powiat słupecki			
Baranów	20,3	64,1	15,6	Lądek	44,4	48,1	7,4
Bralin	27,9	57,4	14,8	Orchowo	29,7	48,6	21,6
Kępno	23,6	57,7	18,7	Ostrowite	30,2	54,7	15,1
Łęka Opatowska	17,2	58,6	24,1	Powidz	22,2	66,7	11,1
Perzów	39,0	48,8	12,2	Słupca-M	24,4	52,0	23,6
Rychtal	36,2	51,1	12,8	Słupca-GM	29,6	45,9	24,5
Trzcinica	30,8	65,4	3,8	Strzałkowo	25,0	49,1	25,9
Powiat kolski				Zagórów	33,9	54,5	11,6
Babiałek	32,9	52,4	14,6	Powiat szamotulski			
Chodów	32,4	47,1	20,6	Duszniki	27,8	58,8	13,4
Dąbie	34,0	49,1	17,0	Każmierz	27,7	56,6	15,7
Grzegorzew	24,2	53,0	22,7	Obrzycko-M	50,0	36,4	13,6
Kłodawa	28,9	56,4	14,8	Obrzycko-GM	27,6	51,7	20,7
Koło	27,4	56,7	15,9	Ostroróg	40,0	46,7	13,3
Koło	23,9	67,4	8,7	Pniewy	28,1	56,8	15,1
Kościelec	42,4	47,5	10,2	Szamotuły	29,6	55,3	15,1
Olszówka	29,1	41,8	29,1	Wronki	24,6	63,4	12,0
Osiek Mały	36,4	55,8	7,8	Powiat średzki			
Przedecz	19,1	72,3	8,5	Dominowo	34,3	60,0	5,7
Powiat koniński				Krzykosy	29,0	60,9	10,1
Golina	27,3	59,5	13,2	Nowe Miasto/Wartą	25,0	59,8	15,2
Grodziec	25,4	52,4	22,2	Środa Wielkopolska	23,3	58,9	17,8
Kazimierz Biskupi	21,7	63,2	15,1	Zaniemyśl	36,9	46,2	16,9
Kleczew	32,6	53,9	13,5	Powiat śremski			
Kramsk	31,6	54,7	13,7	Brodnica	32,2	55,9	11,9
Krzymów	25,0	55,0	20,0	Dolsk	36,6	40,8	22,5
Rychwał	30,2	49,1	20,8	Książ Wielkopolski	41,5	50,9	7,5

OKE w Poznaniu
Raport ze sprawdzianu; kwiecień 2013

Rzgów	32,9	48,7	18,4	Śrem	24,1	59,3	16,6
Skulsk	35,2	50,7	14,1	Powiat turecki			
Sompolno	31,6	52,6	15,8	Brudzew	41,4	47,1	11,5
Stare Miasto	24,4	54,6	21,0	Dobra	27,1	54,2	18,8
Ślesin	29,9	48,5	21,6	Kawęczyn	34,6	48,1	17,3
Wierzbiniek	26,8	53,7	19,5	Malanów	22,4	61,2	16,3
Wilczyn	47,4	46,2	6,4	Przykona	24,0	58,0	18,0
Powiat kościański				Tuliszków	30,2	57,1	12,7
Czempiń	25,5	56,9	17,6	Turek-M	18,4	61,0	20,6
Kościan-M	22,0	57,1	20,8	Turek-GM	24,7	59,6	15,7
Kościan-GM	29,8	62,4	7,8	Władysławów	26,9	59,6	13,5
Krzywiń	34,8	52,7	12,5				
Śmigiel	39,2	52,8	8,0	Powiat wągrowiecki			
Powiat krotoszyński				Damaśławek	35,3	57,4	7,4
Kobylin	29,5	53,4	17,0	Gołańcz	35,2	53,8	11,0
Koźmin Wielkopolski	22,0	60,7	17,3	Mieścisko	35,0	56,7	8,3
Krotoszyn	23,8	57,5	18,8	Skoki	27,5	57,1	15,4
Rozdrażew	28,4	67,2	4,5	Wapno	43,9	51,2	4,9
Sulmierzyce	25,0	66,7	8,3	Wągrowiec-M	22,9	58,1	19,0
Zduny	15,1	61,6	23,3	Wągrowiec-GM	27,4	58,1	14,5
Powiat leszczyński				Przemęt	24,3	61,8	13,9
Krzemieniewo	22,2	58,9	18,9	Siedlec	38,3	44,3	17,4
Lipno	37,2	48,7	14,1	Wolsztyn	22,3	61,9	15,8
Osieczna	30,9	54,3	14,8	Powiat wrzesiński			
Rydzyna	31,5	57,3	11,2	Kołaczkowo	32,5	59,7	7,8
Święciechowa	23,7	57,6	18,6	Miłosław	26,3	62,1	11,6
Wijewo	43,5	50,0	6,5	Nekla	26,1	63,6	10,2
Włoszakowice	29,1	56,4	14,5	Pyzdry	29,6	54,3	16,0
Powiat międzychodzki				Września	23,6	58,9	17,4
Chrzypsko Wielkie	40,5	59,5	0,0	Powiat złotowski			
Kwilcz	38,0	47,9	14,1	Jastrowie	38,2	52,0	9,8
Międzychód	28,4	54,4	17,2	Krajenka	26,4	56,9	16,7
Sieraków	22,4	65,9	11,8	Lipka	28,6	58,7	12,7
Powiat nowotomyski				Okonek	35,8	53,2	11,0
Kuślin	36,5	47,3	16,2	Tarnówka	53,6	42,9	3,6
Lwówek	32,8	56,7	10,4	Zakrzewo	32,7	54,5	12,7
Miedzichowo	41,8	43,6	14,5	Złotów-M	23,5	57,6	18,9
Nowy Tomyśl	27,0	57,4	15,6	Złotów-GM	22,1	52,9	25,0
Opalenica	21,8	57,5	20,7	M. Kalisz	20,6	57,6	21,8
Zbąszyń	23,0	66,2	10,8	M. Konin	21,0	58,9	20,2
Powiat obornicki				M. Leszno	17,6	59,7	22,7
Oborniki	35,6	53,1	11,3	M. Poznań	18,3	52,9	28,8
Rogoźno	31,6	57,5	10,9				
Ryczywół	23,5	62,7	13,7				

W 2013 r. w Wielkopolsce wyższy niż średnio w kraju (22,9%) procent uczniów z wynikiem wysokim odnotowano w 46 gminach (20% gmin w województwie wielkopolskim): Budzyń, Chodzież (GM), Czarnków (GM), Krzyż Wielkopolski, Gostyń, Ostrów Wielkopolski (GM), Kraszewice, Mikstat, Ostrzeszów, Chocz, Jarocin, Brzeziny, Mycielin, Żelazków, Dąbie, Gołuchów, Czerwonak, Kleszczewo, Komorniki, Kórnik, Luboń, Puszczykowo, Suchy Las, Swarzędz, Powidz, Słupca (M), Zagórz, Kaźmierz, Obrzycko (M), Golina, Kramsk, Rychwał, Kościan (GM), Szamotuły, Krzykosy, Środa Wielkopolska, Śrem, Przykona, Turek (GM), Władysławów, Nekla, Września oraz w Kaliszu, Koninie, Lesznie i Poznaniu. Poniżej 5% uczniów z wynikami wysokimi było w sześciu gminach: Niechanowo, Ostrowite, Skulsk, Sulmierzyce, Miedzichowo i Okonek. Uczniów uzyskujących wyniki w obszarze wyników średnich o około 10 punktów procentowych więcej niż w kraju (55,5%) odnotowano w ośmiu gminach: Kłecko, Czermin (tu różnica wynosi 16,2 punktów procentowych), Mycielin, Trzcinica (tu różnica wynosi 15 punktów procentowych), Rozdrażew, Dominowo, Damasławek, Kołaczkowo. Powyżej 40% uczniów z wynikiem w obszarze wyników niskich (w kraju 22,9%) odnotowano w szesnastu gminach (7% gmin w Wielkopolsce): Gniezno (M), Niechanowo, Czajków, Grabów nad Prosną, Ujście, Łęka Opatowska, Babiak, Chodów (tu 50%), Bojanowo, Ostroróg, Skulsk, Wilczyn, Sulmierzyce, Miedzichowo (tu ponad 53%), Okonek i Tarnówka. Mniej niż 10% piszących, którzy uzyskali wyniki w obszarze wyników niskich, było w trzech gminach: Mycielin, Puszczykowo, Obrzycko (M).

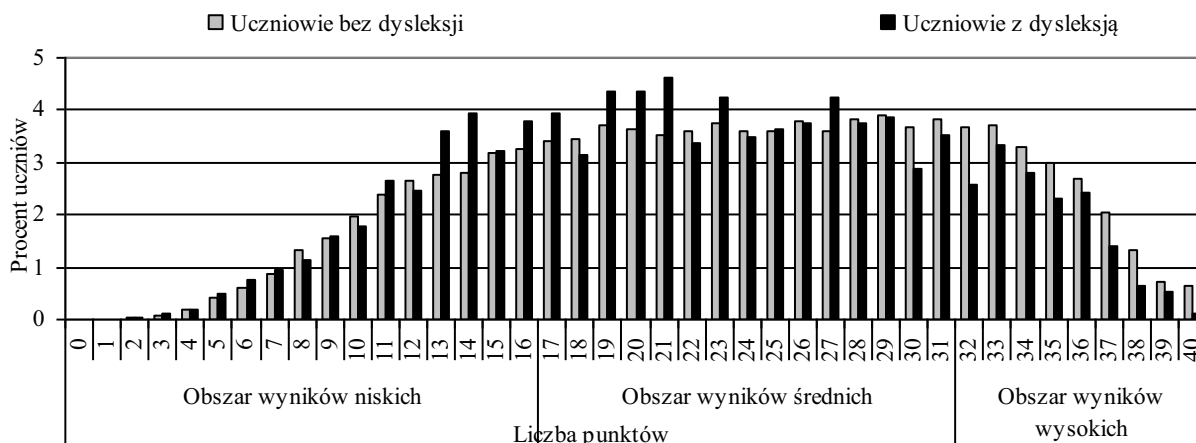
IV.1a Wyniki uczniów bez dysleksji i z dysleksją rozwojową

Jednym z czynników wpływających na wyniki uzyskane przez uczniów jest dysleksja rozwojowa. Liczebność i średni wynik uczniów bez dysfunkcji oraz z dysleksją rozwojową zestawiono w tabeli 29.

Tabela 29. Zestawienie liczebności i wyników uczniów bez dysleksji i z dysleksją

	Liczba uczniów	Średni wynik	
		punktowy	w %
Uczniowie bez dysleksji	30 962	23,45	59
Uczniowie z dysleksją	2 610	22,43	56

W województwie wielkopolskim piszący z dysleksją rozwojową stanowili prawie 8% wszystkich uczniów, którzy przystąpili do sprawdzianu. Jest to prawie o 1 punkt procentowy więcej niż w roku ubiegłym. Średni wynik uczniów z dysleksją jest o 1,02 punktu niższy od średniego wyniku uczniów bez dysleksji. Rozkład wyników punktowych uzyskanych ze sprawdzianu przez każdą z wyżej wymienionych grup przedstawiono na wykresie 5.

Wykres 5. Rozkład wyników uczniów bez dysleksji i z dysleksją w woj. wielkopolskim

Z wykresu można odczytać, jaki procent uczniów w województwie wielkopolskim otrzymał wynik z obszaru wyników niskich (poniżej 17 punktów), wyników średnich (w przedziale od 17 do 31 punktów) czy z obszaru wyników wysokich (powyżej 32 punktów). W tabeli 30. zestawiono, jaki odsetek uczniów bez dysleksji i z dysleksją osiągnął wyniki niskie, średnie lub wysokie.

Tabela 30. Rozkład wyników uczniów bez dysleksji i z dysleksją ujęty w trzech obszarach

Uczniowie bez dysleksji		przedział	% uczniów	Uczniowie z dysleksją		przedział	% uczniów
Obszar wyników	niskich	0-16	24,07	Obszar wyników	niskich	0-16	26,74
	średnich	17-31	54,88		średnich	17-31	57,15
	wysokich	32-40	21,05		wysokich	32-40	16,11

Zarówno z wykresu jak i z tabeli można odczytać, że szóstoklasiści mający opinię o dysleksji rzadziej niż uczniowie bez dysleksji uzyskiwali wyniki w obszarze wyników wysokich, a częściej w obszarze wyników niskich i średnich.

IV.1b Wyniki uczniów według lokalizacji szkoły

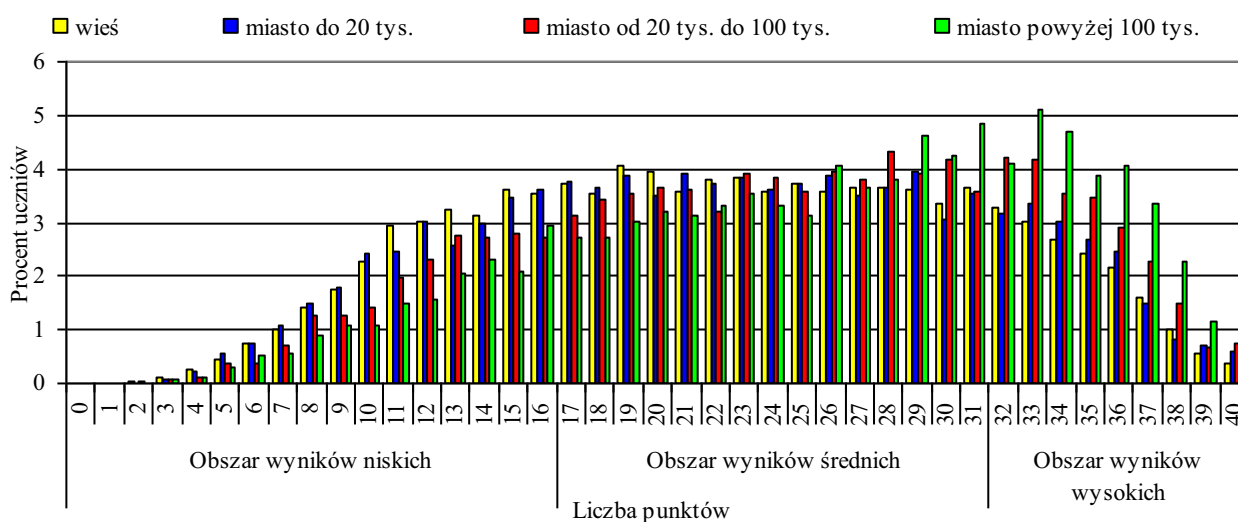
Zestawienie liczebności i średnich wyników uczniów uczęszczających do szkół podstawowych w poszczególnych typach miejscowości zamieszczono w tabeli 31.

Tabela 31. Liczebność i średnie wyniki w poszczególnych typach miejscowości

		Wieś	Miasto		
			do 20 tys.	od 20 do 100 tys.	powyżej 100 tys.
Liczba uczniów		14 047	7 185	7 228	5 112
Średni wynik	punktowy	22,47	22,72	24,19	25,63
	w %	56	57	60	64

W szkołach wiejskich i w miastach do 20 tys. mieszkańców przystąpiło do sprawdzianu 62% szóstoklasistów z województwa wielkopolskiego, czyli o 3 punkty procentowe mniej niż w roku ubiegłym. Statystyczny uczeń w wiejskiej szkole uzyskał wynik ze sprawdzianu o około 3,16 punktu niższy niż jego rówieśnik z dużego miasta (w ubiegłym roku różnica między tymi grupami wynosiła 2,9 punktu, czyli zwiększyła się o 0,26 punktu).

Wyniki w poszczególnych typach miejscowości w Wielkopolsce zilustrowano na wykresie 6.

Wykres 6. Rozkład wyników uczniów z poszczególnych typów miejscowości w województwie wielkopolskim

Uczniowie uczęszczający do szkół w średnich i w dużych miastach częściej uzyskiwali wyniki znajdujące się w obszarze wyników wysokich i wyżej średnich (rozkłady są lewoskośne), natomiast uczniowie z małych miast i miejscowości wiejskich częściej uzyskiwali wyniki w obszarze wyników niskich i niżej średnich (rozkłady są prawoskośne).

Uzupełnienie informacji zamieszczonych na wykresie 6. stanowią dane znajdujące się w tabeli 32.

Tabela 32. Rozkład wyników uczniów w różnych typach miejscowości ujęty w trzech obszarach

			przedział	% uczniów			przedział	% uczniów	
Wieś	Obszar wyników	niskich	0-16	27,53	Miasto do 20 tys.	Obszar wyników	niskich	0-16	26,44
		średnich	17-31	55,33			średnich	17-31	55,23
		wysokich	32-40	17,14			wysokich	32-40	18,33
Miasto od 20 do 100 tys.	Obszar wyników	niskich	0-16	20,92	Miasto od 100 tys.	Obszar wyników	niskich	0-16	17,04
		średnich	17-31	55,58			średnich	17-31	53,32
		wysokich	32-40	23,50			wysokich	32-40	29,64

IV.1c Wyniki uczniów z uwzględnieniem płci

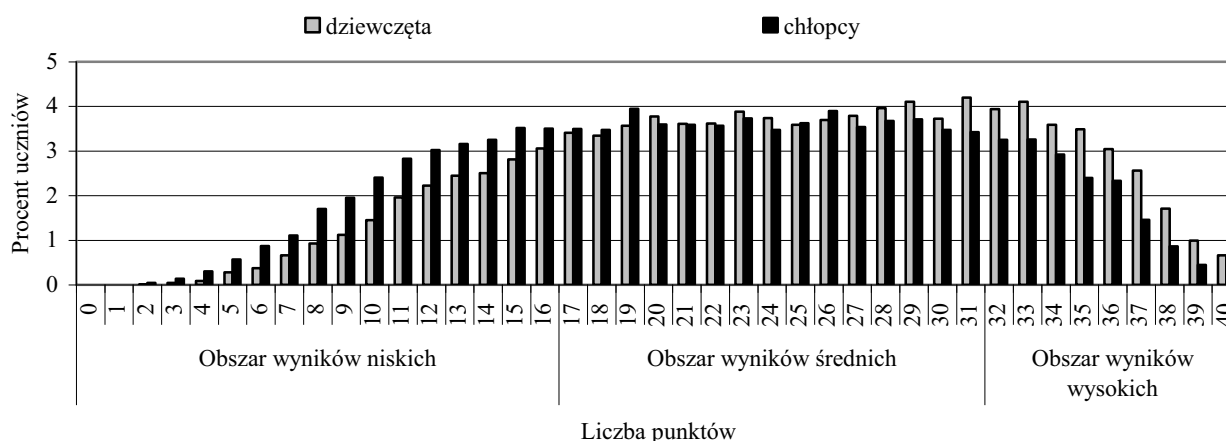
Liczebność oraz wyniki dziewcząt i chłopców, którzy przystąpili do sprawdzianu w 2013 r. zestawiono w tabeli 33.

Tabela 33. Liczebność oraz wyniki dziewcząt i chłopców

	Liczba uczniów	Średni wynik	
		punktowy	w %
Dziewczęta	16 279	24,42	61
Chłopcy	17 293	22,39	56

W populacji przystępujących do sprawdzianu było więcej chłopców niż dziewcząt (stanowili oni 50,58% piszących). Za rozwiązanie zadań w arkuszu statystyczny chłopiec w województwie wielkopolskim otrzymał 2,03 punktu mniej niż statystyczna dziewczynka (różnica w stosunku do 2012 r. zwiększyła się o 0,91 punktu).

Na wykresie 7. przedstawiono rozkłady wyników punktowych dziewcząt i chłopców w województwie wielkopolskim.

Wykres 7. Rozkład wyników dziewcząt i chłopców w województwie wielkopolskim

Dziewczęta częściej niż chłopcy uzyskiwały wyniki w obszarze wyników średnich powyżej 27 punktów i w obszarze wyników wysokich, a chłopcy częściej niż dziewczęta uzyskiwali wyniki w obszarze wyników niskich, zatem dla chłopców zadania w arkuszu sprawdzianu okazały się trudniejsze niż dla dziewcząt. W tabeli 34. przedstawiono, jaki procent każdej grupy uzyskał wynik niski, średni lub wysoki.

Tabela 34. Rozkład wyników dziewcząt i chłopców ujęty w trzech obszarach

Dziewczęta		przedział	% uczniów	Chłopcy		przedział	% uczniów
Obszar wyników	niskich	0-16	19,95	Obszar wyników	niskich	0-16	28,35
	średnich	17-31	55,97		średnich	17-31	54,19
	wysokich	32-40	24,08		wysokich	32-40	17,46

Wyniki wysokie uzyskało prawie o 7 punktów procentowych więcej dziewcząt niż chłopców.

IV.1d Wyniki uczniów z uwzględnieniem statusu szkoły

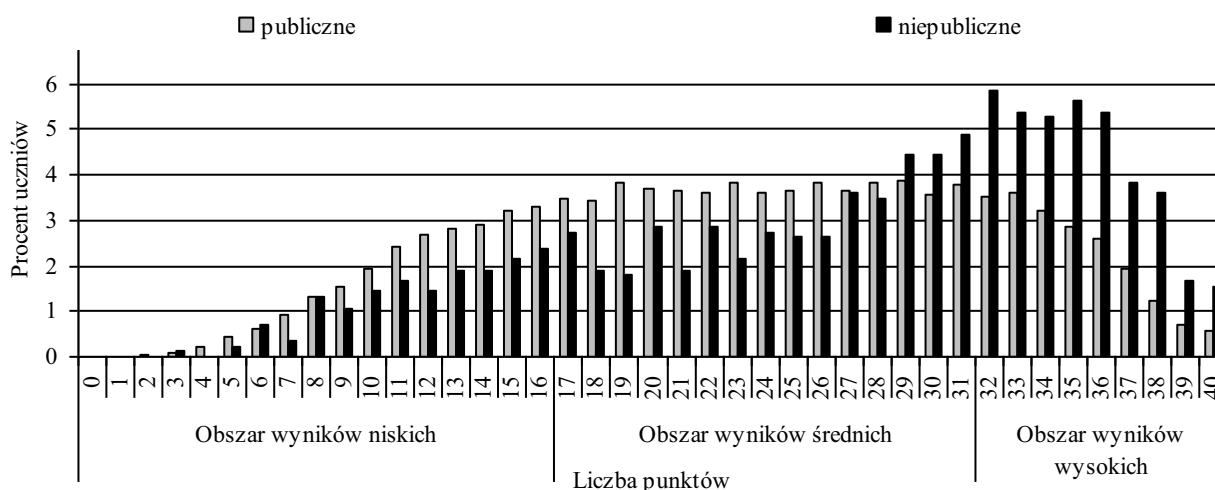
W tabeli 35. zestawiono liczebność i średni wynik uczniów szkół publicznych i niepublicznych w województwie wielkopolskim.

Tabela 35. Liczebność i średnie wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych

Uczniowie szkół	Liczba uczniów	Procent uczniów	Średni wynik	
			punktowy	w %
łącznie	33 572	100,00	23,38	58
publicznych	32 739	97,52	23,29	58
niepublicznych	833	2,48	26,74	67

W bieżącym roku w województwie wielkopolskim uczniowie szkół niepublicznych stanowili 2,44% szóstoklasistów przystępujących do sprawdzianu (arkusz S-1). Uzyskali średni wynik o 3,45 punktu wyższy niż uczniowie szkół publicznych. Różnica średniego wyniku pomiędzy obiema grupami zmniejszyła się w stosunku do roku ubiegłego o 0,61 punktu.

Na wykresie 8. przedstawiono rozkład wyników uczniów szkół publicznych i niepublicznych w województwie

Wykres 8. Rozkład wyników uczniów w szkołach publicznych i niepublicznych

Dane zawarte na wykresie 8. należy uzupełnić informacjami znajdującymi się w tabeli 36.

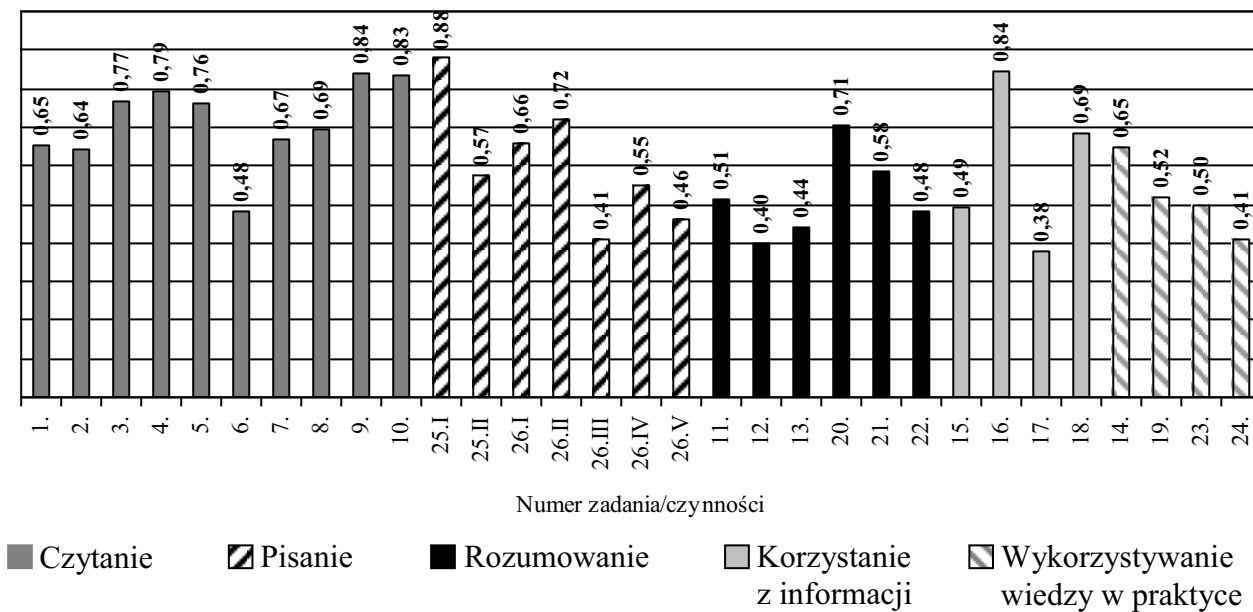
Tabela 36. Rozkład wyników uczniów szkół publicznych i niepublicznych ujęty w trzech obszarach

Uczniowie z wynikami	przedział	% uczniów w szkołach	
		publicznych	niepublicznych
niskimi	0-16	24,47	16,75
średnimi	17-31	55,31	45,10
wysokimi	32-40	20,22	38,15

IV.2 Osiągnięcia uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu S-1-132

W województwie wielkopolskim do sprawdzianu w terminie kwietniowym przystąpiło 33 572 uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym. Na 40 punktów otrzymali oni średnio 23,38 punktu, czyli 58% punktów możliwych do uzyskania.

Łatwość wszystkich zadań w arkuszu standardowym S-1-132, w pięciu obszarach umiejętności przedstawiono na wykresie 9.

Wykres 9. Łatwość zadań/czynności w arkuszu standardowym – S-1-132

W województwie wielkopolskim podczas sprawdzianu przeprowadzonego w kwietniu 2013 roku najmniej trudności sprawiło szóstoklasistom wykonanie zadań z obszaru *czytanie*. Za wykonanie zadań z tego obszaru umiejętności piszący otrzymali 71% punktów możliwych do uzyskania, czyli była to umiejętność łatwa dla uczniów (w 2012 r. – 61%, a 2011 r. – 81%). Umiejętności z trzech obszarów były umiarkowanie trudne: z *pisania* uczniowie uzyskali 60% punktów (w 2012 r. – 55%), z *rozumowania* – 51% (w 2012 r. – 50%) i z *korzystania z informacji* – 60% (w 2012 r. – 68%). Podobnie jak w ubiegłym roku wykonanie zadań z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* okazało się trudne – szóstoklasiści otrzymali 47% punktów (w 2012 r. – 45%) możliwych do uzyskania. W całym arkuszu żadne zadanie nie okazało się bardzo łatwe. Dla uczniów nie było zadań bardzo trudnych, ale dziewięć zadań uzyskało wartość współczynnika łatwości charakterystyczną dla zadań trudnych.

IV.2a Czytanie

Na 10 punktów możliwych do uzyskania za wykonanie zadań sprawdzających opanowanie umiejętności *czytania* (Wykres 10.) uczniowie (6 811, czyli 20,26%) przystępujący do sprawdzianu w Wielkopolsce najczęściej otrzymywali 9 punktów. Sześćdziesięciu sześciu uczniów (0,20 %) nie uzyskało żadnego punktu, natomiast maksymalne 10 punktów otrzymało 4 938 (14,69%) piszących. 3054 uczniów (9,08%) otrzymało 5, czyli połowę punktów możliwych do uzyskania.

Wykres 10.

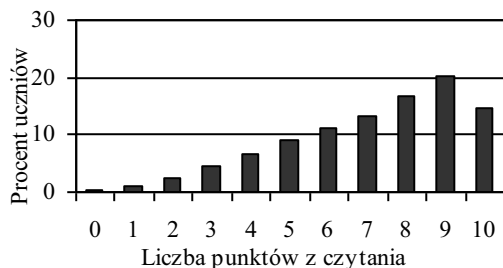

Tabela 37.

Czytanie - numer zadania									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Współczynnik łatwości									
0,65	0,64	0,77	0,79	0,76	0,48	0,67	0,69	0,84	0,83

Za wykonanie zadań z obszaru *czytanie* szóstoklasiści otrzymali 71% punktów możliwych do uzyskania. Oznacza to, że dla uczniów zadania, poprzez które sprawdzano poziom opanowania umiejętności *czytania*, okazały się łatwe. Spośród dziesięciu zadań pięć to zadania łatwe, trzy – umiarkowanie trudne i jedno – trudne (Tabela 37.). Najmniej trudności sprawiło piszącym rozwiązanie zadania 9. i 10. – odpowiednio 84% i 83% uczniów poprawnie wykonało te zadania. Poprzez zadanie 9. sprawdzano, czy uczniowie potrafią rozpoznać wyrażenie z epitetem nadającym temu sformułowaniu znaczenie przenośne. Natomiast zadanie 10. posłużyło do sprawdzenia, czy uczniowie potrafią odczytać przeciwstawne znaczenie słów użytych w wierszu. 79% szóstoklasistów rozwiązało poprawnie zadanie 4., polegające na odczytaniu informacji zamieszczonych we fragmencie tekstu popularnonaukowego M. Nagajowej pt. *Sztuka dobrego pisanie i mówienia*. Zadaniem łatwym, odnoszącym się do tego samego tekstu, było polecenie 3. i 5. (kolejność wg malejącej wartości wskaźnika łatwości). W zadaniu 3. sprawdzano, czy uczniowie potrafią w tekście odczytać informacje dotyczące znaczenia wyrażenia *kultura słowa*. W zadaniu 5. uczniowie mieli przekonać, że rozumieją funkcję przytoczonej w tekście anegdoty o występie Heleny Modrzejewskiej w Stanach Zjednoczonych. Zadanie 7. – umiarkowanie trudne – poprawnie wykonało 67% piszących. W tym zadaniu należało rozpoznać osobę mówiącą w wierszu, a w również umiarkowanie trudnym zadaniu 8. – odczytać w wierszu znaczenie przenośne wyrażenia *uciekły ze słownika*. Umiarkowanie trudne dla uczniów okazały się jeszcze dwa zadania (1. i 2.). Poprzez nie sprawdzano opanowanie umiejętności odczytywania tekstu popularnonaukowego: odczytywanie głównej myśli tekstu oraz rozpoznawanie bezpośredniego zwrotu do adresata. Wnioskowanie na podstawie informacji w tekście o rodzaju tekstu kultury, którego częścią jest załączony fragment, oceniane w zadaniu 6., okazało się dla szóstoklasistów trudne. Ostatnie z wymienionych zadań rozwiązało zaledwie 48% piszących. Żadne zadanie z tego obszaru umiejętności nie okazało się dla uczniów bardzo łatwe czy też bardzo trudne.

IV.2b Pisanie

Poziom opanowania umiejętności *pisania* w kwietniu 2013 r. oceniano na podstawie odpowiedzi zredagowanych do dwóch zadań otwartych: w zadaniu 25. – uzasadnienia, dlaczego należy poprawnie mówić i pisać oraz w zadaniu 26. – skierowanego do rówieśnika listu zawierającego zachętę do przeczytania ciekawej książki. Uczniowie w województwie wielkopolskim, rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym, na 10 punktów możliwych do uzyskania (Wykres 11.) najczęściej otrzymywali 7 punktów. Tę liczbę punktów uzyskało 4 953 (14,73%) uczniów. 1,15% uczniów (386) otrzymało 0 punktów, a 2 127 (6,33%) uczniów – maksymalną liczbę 10 punktów.

Wykres 11.

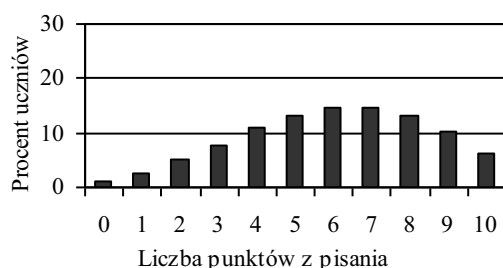

Tabela 38.

Pisanie - numer czynności						
25.I	25.II	26.I	26.II	26.III	26.IV	26.V
Współczynnik łatwości						
0,88	0,57	0,66	0,72	0,41	0,55	0,46

Wartość współczynnika łatwości 0,60 dla całego obszaru *pisanie* świadczy o tym, że jest to umiejętność dla uczniów umiarkowanie trudna. Spośród wszystkich badanych umiejętności (*Tabela 38.*) łatwe okazało się pisanie kilkuzdaniowej wypowiedzi na temat poprawności mówienia i pisania (zad. 25.I). Łatwe, po raz pierwszy w bieżącym roku, było posługiwanie się funkcjonalnym stylem (zad. 26.II) w liście: podtrzymywanie kontaktu z odbiorcą, posługiwanie się odpowiednimi zwrotami oraz stosowanie słownictwa służącego wartościowaniu. Trzy umiejętności okazały się umiarkowanie trudne: pisanie listu na zadany temat (zad. 26.I), przestrzeganie norm ortograficznych (26.IV) i pisanie poprawnie pod względem językowym krótkiej wypowiedzi (25.II). Ta sama umiejętność sprawdzana w zadaniu rozszerzonej odpowiedzi, czyli w liście (26.III), sprawiła uczniom trudność, podobnie jak przestrzeganie poprawności interpunkcyjnej (26.V).

IV.2c Rozumowanie

Z obszaru *rozumowanie* (*Wykres 12.*) na 8 punktów możliwych do uzyskania najliczniejsza grupa uczniów – 4 844, czyli 14,41% populacji piszących sprawdzian otrzymało wynik 2 punkty. 1 483 (4,41%) uczniów nie uzyskało żadnego punktu. Połowę punktów możliwych do uzyskania, czyli 4, otrzymało 4 514 (13,42%) szóstoklasistów. Maksymalny wynik – 8 punktów – uzyskało 2 466 (7,33%) uczniów.

Wykres 12.

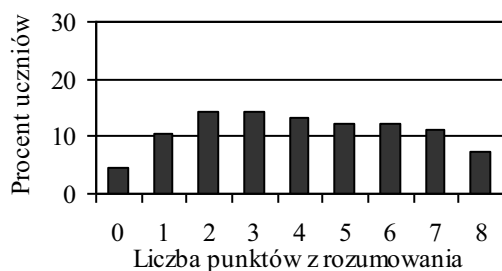

Tabela 39.

Rozumowanie - numer zadania					
11.	12.	13.	20.	21.	22.
Współczynnik łatwości					
0,51	0,40	0,44	0,71	0,58	0,48

Współczynnik łatwości 0,51, uzyskany za wykonanie zadań z obszaru *rozumowanie*, świadczy o tym, że zadania były dla uczniów umiarkowanie trudne. Trzy zadania (*Tabela 39.*) sprawiły szóstoklasistom w Wielkopolsce trudność, dwa były umiarkowanie trudne i jedno łatwe. Poprzez łatwe zadanie 20. sprawdzano, czy piszący rozpoznają charakterystyczne cechy i własności figur, czyli czy potrafią wyznaczyć i porównać pola powierzchni podłóg w dwóch pomieszczeniach (w jadalni i kuchni). Umiarkowanie trudne okazało się zadanie 11., w którym uczniowie powinni wskazać liczbę podzielną przez 9, oraz 21., w którym należało wskazać prostokąty o takim samym polu powierzchni (podłogi w łazience i przedpokoju; rozwiązując zadanie, należało skorzystać z danych w tej samej tabeli co w zad. 20.). Trudne dla uczniów było wykonane trzech poleceń: w 12. należało ustalić

kolejny termin powtarzanej regularnie czynności, czyli zmywania naczyń, w 13. sprawdzano, czy szóstoklasiści potrafią ustalić najmniejszą liczbę monet będących składnikami sumy reszty wydanej przez kasjerkę, a w 22. – czy umieją wyznaczyć wielokrotność i ustalić największą liczbę spełniającą warunki zadania, tj. podać liczbę sadzonek krzewów zakupionych za pieniądze uzyskane ze sprzedaży makulatury.

IV.2d Korzystanie z informacji

Na 4 punkty możliwe do uzyskania za wykonanie zadań z obszaru *korzystanie z informacji* (Wykres 13.) najliczniejsza grupa uczniów 9 886 (29,40%) otrzymała 3 punkty. Niewiele mniej uczniów (9 295 – 27,64%) uzyskało 2 punkty, czyli połowę możliwych do otrzymania. Maksymalne 4 punkty przyznano 6 682 uczniom, co stanowi 19,87% populacji przystępujących do sprawdzianu w województwie wielkopolskim. Aż 2 042 szóstoklasistów (6,07%) nie rozwiązało poprawnie żadnego zadania z tego obszaru umiejętności.

Wykres 13.

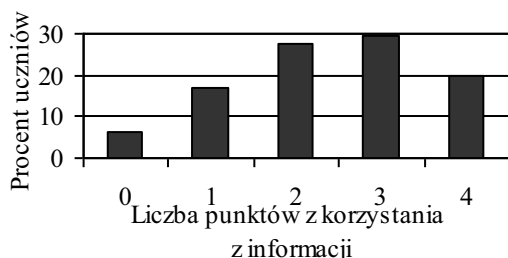

Tabela 40.			
Korzystanie z informacji – numer zadania			
15.	16.	17.	18.
Współczynnik łatwości			
0,49	0,84	0,38	0,69

Wykonanie zadań z obszaru *korzystanie z informacji* okazało się dla uczniów umiarkowanie trudne (współczynnik łatwości 0,60), mimo że wszystkie zadania były zadaniami wielokrotnego wyboru. W zadaniach od 15. do 17., chcąc udzielić odpowiedzi, należało skorzystać z informacji zamieszczonych na schematycznym rysunku, przedstawiającym drogę Michała i Ani z domu do biblioteki, oraz we fragmencie rozkładu jazdy autobusów. W zadaniu 18. źródłem informacji był fragment regulaminu biblioteki, na którego podstawie należało określić najpóźniejszy termin zwrotu książek do biblioteki. Ostatnie z wymienionych zadań okazało się dla szóstoklasistów umiarkowanie trudne (Tabela 40.). Łatwe było zadanie 16., a trudne – 15. i 17. W zadaniu 16. należało ustalić czas przejazdu autobusu, wydłużony o 4 minuty w stosunku do czasu przewidzianego w rozkładzie jazdy, a w zadaniu 15. – określić godzinę odjazdu autobusem ze wskazanego przystanku. Natomiast w zadaniu 17. uczniowie musieli przeanalizować kilka etapów: ustalić czas dojścia Ani i Michała na przystanek autobusowy, na podstawie rozkładu jazdy wyznaczyć czas odjazdu, przejazdu i dojazdu autobusu oraz uwzględnić czas dojścia z wyznaczonego przystanku do miejsca docelowego, czyli biblioteki. W województwie wielkopolskim poprawną odpowiedź w tym zadaniu wskazało 38% uczniów.

IV.2e Wykorzystywanie wiedzy w praktyce

W Wielkopolsce w bieżącym roku po raz kolejny wykres rozkładu punktów z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* jest dwumodalny (Wykres 14.), ponieważ najliczniejsze grupy uczniów otrzymały 1 lub 8 na 8 punktów możliwych do uzyskania. Maksymalną liczbę punktów uzyskało 4 660 (13,86%) piszących, a jeden punkt – 5 096 (15,16%) szóstoklasistów. Niewiele mniej liczna była grupa (4 965, czyli 14,77%) uczniów, którzy nie otrzymali żadnego punktu za wykonanie zadań z tego obszaru umiejętności.

Wykres 14.

Tabela 41.

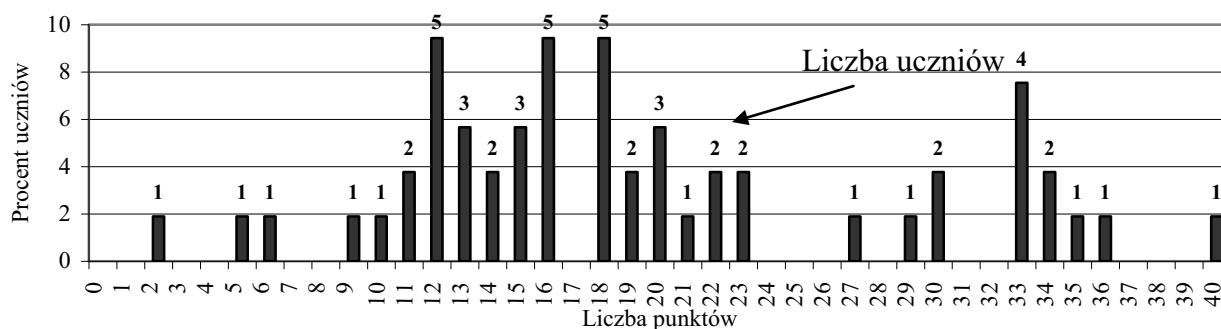
Wykorzystywanie wiedzy w praktyce – numer zadania			
14.	19.	23.	24.
Współczynnik łatwości			
0,65	0,52	0,50	0,41

Dla szóstoklasistów zadania z obszaru *wykorzystywania wiedzy w praktyce* były trudne do wykonania, o czym świadczy wartość współczynnika łatwości – 0,47. Spośród czterech zadań, które uczniowie musieli rozwiązać, trzy okazały się umiarkowanie trudne i jedno trudne. Najmniej trudności (Tabela 41.) sprawiło uczniom wykonanie zadania 14., w którym sprawdzano, czy przystępujący do sprawdzianu potrafią wykonać obliczenia dotyczące masy paczki zawierającej książki. Współczynniki łatwości charakterystyczne dla zadań umiarkowanie trudnych uzyskano także w przypadku polecenia 19. i 23. W zadaniu 19. uczniowie mieli obliczyć obwód prostokąta – podłogi w jadalni, a w 23. obliczyć ułamek danej liczby w celu ustalenia, ile książek zakupiono do biblioteki. Trudne dla uczniów okazało się zadanie 24., poprzez które sprawdzano, czy szóstoklasiści potrafią obliczyć powierzchnię trawnika i objętość opadów deszczu na tym obszarze.

V. Wyniki oraz osiągnięcia uczniów słabowidzących i niewidomych – arkusz S-4, 5, 6

W bieżącym roku w województwie wielkopolskim do sprawdzianu przystąpiło 53 uczniów słabowidzących (w tym siedmiu z dysleksją rozwojową), z których 40 rozwiązywało zadania zamieszczone w arkuszu S-4 i 13 - w arkuszu S-5. W 2013 roku w Wielkopolsce nie było uczniów niewidomych, rozwiązujących zadania w arkuszu S-6. Wśród uczniów przystępujących do sprawdzianu było 29 chłopców i 24 dziewczęta. Pięćdziesięciu szóstoklasistów słabowidzących w województwie wielkopolskim uczęszczało do szkół publicznych, a trzech do szkół niepublicznych. Z tej grupy 28 uczyło się w szkołach znajdujących się na wsi, dziewięciu w szkołach znajdujących się w małych miastach, 14 w szkołach w średnich miastach i dwóch w szkołach położonych na terenie dużych miast. Na 40 punktów możliwych do uzyskania za rozwiązanie zadań w całym arkuszu uczniowie słabowidzący uzyskali średni wynik 19,47 punktu, czyli 49% punktów możliwych do uzyskania (o 2 punkty procentowe więcej niż w ubiegłym roku).

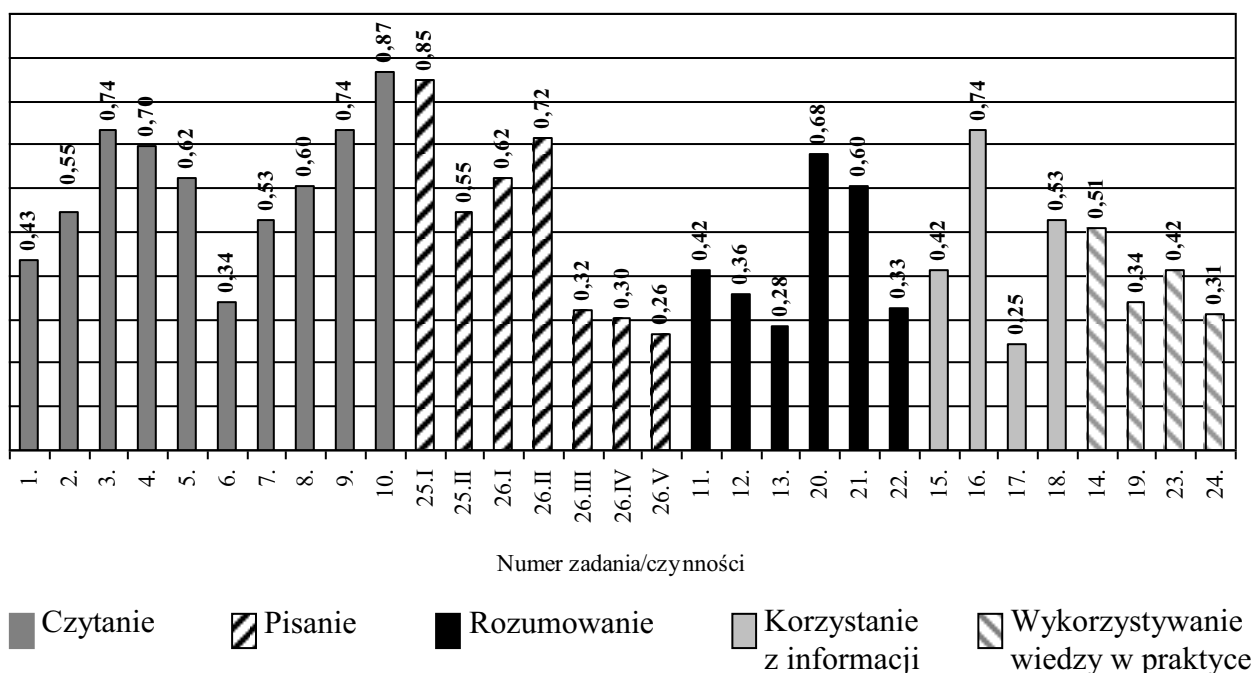
Na wykresie 15. zaprezentowano rozkład wyników punktowych uczniów słabowidzących.

Wykres 15. Rozkład wyników uczniów słabowidzących i niewidomych

Trzy najliczniejsze grupy – każda po pięciu uczniów (28%) – uzyskały wynik 12, 16 i 18 punktów. Jeden uczeń uzyskał najniższy wynik 2 punkty i również jeden zdający uzyskał maksymalny wynik. Wynik 20 (połowa punktów możliwych do uzyskania) i mniej punktów otrzymało 35 uczniów, czyli 66% szóstoklasistów słabowidzących, przystępujących do rozwiązania zadań w arkuszach S-4 i S-5.

Na wykresie 16. zilustrowano łatwość zadań/czynności w arkuszach dla uczniów słabowidzących.

Wykres 16. Łatwość zadań/czynności w arkuszu dla uczniów słabowidzących i niewidomych

W bieżącym roku, podobnie jak w ubiegłym, żaden z obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych nie okazał się dla uczniów bardzo łatwy lub łatwy i nie został opanowany na poziomie zadowalającym. Za wykonanie zadań z obszaru *czytanie* uczniowie słabowidzący, na 10 punktów możliwych, uzyskali 61% punktów możliwych do uzyskania. Była to dla uczniów umiejętność umiarkowanie trudna, podobnie jak *pisanie* (52% punktów). Umiejętnością trudną dla tej grupy uczniów było *korzystanie z informacji* (48% punktów), *rozumowanie* (42% punktów) oraz *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* (37% punktów).

Jak już wcześniej podano, za wykonanie zadań z obszaru *czytanie* uczniowie słabowidzący w województwie wielkopolskim otrzymali 61% punktów możliwych do uzyskania. Żadne zadanie nie okazało się dla uczniów bardzo łatwe, natomiast cztery zadania spośród dziesięciu, za pomocą których sprawdzano poziom opanowania umiejętności czytania, były dla szóstoklasistów łatwe (zad. 3., 4., 9. i 10.). Zadania od 1. do 6. odnosiły się do tekstu popularnonaukowego, a zadania od 7. do 10. – do tekstu poetyckiego. Poprzez zadanie 3. sprawdzano opanowanie umiejętności odczytywania informacji w tekście popularnonaukowym, umożliwiającą wyjaśnienie znaczenia wyrażenia *kultura słowa*. Umiejętność odczytywania informacji zamieszczonej w tekście oceniano także w zadaniu 4., w którym należało polecić, pouczyć i rozkazać rozpoznać jako przykłady wypowiedzi ustnych. W zadaniu 9. należało rozpoznać wyrażenia, któremu epitet nadał znaczenie

przenośne, a w zadaniu 10. odczytać znaczenie słów użytych w wierszu, czyli wskazać określenia o znaczeniu przeciwstawnym. Dwa zadania okazały się trudne (1. i 6.), a cztery – umiarkowanie trudne (2., 5., 7., 8.). W trudnym dla piszących zadaniu 1. oceniano opanowanie umiejętności odczytywania głównej myśli tekstu, a w 6. – wnioski na podstawie cech tekstu, że jest on fragmentem książki popularnonaukowej. Zadanie 2. posłużyło do zbadania poziomu opanowania umiejętności rozpoznawania bezpośredniego zwrotu do adresata tekstu. Rozumienie funkcji przytoczonej w tekście anegdota z życia Heleny Modrzejewskiej sprawdzano w zadaniu 5. W pozostałych zadaniach umiarkowanie trudnych szóstoklasiści mieli wykazać się opanowaniem umiejętności rozpoznawania osoby mówiącej w wierszu (zad. 7.), odczytywania w wierszu znaczenia przenośnego i określenia, co się dzieje ze słowami, które *uciekły ze słownika* (zad. 8.).

Za wykonanie zadań z obszaru *pisanie* uczniowie słabowidzący w województwie wielkopolskim uzyskali nieco ponad połowę punktów (52%) możliwych do uzyskania. Z tego obszaru umiejętności dwa zadania okazały się łatwe – 25.I oraz 26.II. W zadaniu 25.I sprawdzano opanowanie umiejętności formułowania kilkuzdaniowej wypowiedzi na zadany temat, czyli uzasadnienia, dlaczego należy poprawnie mówić i pisać, natomiast w zadaniu 26.II oceniano umiejętność posługiwania się funkcjonalnym stylem. Dwie umiejętności dla szóstoklasistów były umiarkowanie trudne: oceniane w zadaniu 26. napisanie listu na zadany temat, zawierającego zachętę do przeczytania ciekawej książki (zad. 26.I). oraz napisanie poprawnie pod względem językowym krótkiej wypowiedzi (zad. 25.II). Trudność sprawiło uczniom napisanie listu poprawnie pod względem językowym (zad. 26.III). Poza tym trudne dla uczniów było napisanie tej wypowiedzi poprawnie pod względem ortograficznym (zad. 26.IV) oraz interpunkcyjnym (zad. 26.V).

W obszarze *rozumowanie*, za który uczniowie otrzymali 42% punktów możliwych do uzyskania, dwie badane umiejętności okazały się umiarkowanie trudne (zad. 20. i 21.) oraz cztery trudne (zad. 11., 12., 13. i 22.). W umiarkowanie trudnym zadaniu 20. oceniano opanowanie umiejętności porównywania pól prostokątów, rozróżniając przy tym porównanie różnicowe i ilorazowe, natomiast w zadaniu 21. szóstoklasiści mieli wykazać się opanowaniem umiejętności wskazywania prostokątów o takim samym polu powierzchni. W trudnym dla piszących zadaniu 11. uczniowie mieli wskazać liczbę podzielną przez 9, a w zadaniu 12. ustalić termin wykonania czynności, czyli kolejnego dnia zmywania naczyń. Wśród zadań trudnych najtrudniejsze okazały się zadania 13. i 22. W pierwszym z wymienionych zadań należało ustalić najmniejszą liczbę składników sumy, czyli liczby monet, które musi wydać kasjerka, natomiast w zadaniu 22. – wyznaczyć wielokrotność i ustalić największą liczbę spełniającą warunki zadania, czyli obliczyć liczbę sadzonek, które uczniowie mogli kupić za pieniądze uzyskane ze sprzedaży makulatury.

Cztery zadania posłużyły do sprawdzenia poziomu opanowania umiejętności z obszaru *korzystanie z informacji*, za który uczniowie otrzymali 48% punktów możliwych do uzyskania. Z tego obszaru umiejętności trzy zadania były dla uczniów trudne (zad. 15., 17. i 18.), a jedno łatwe (zad. 16.). Bez problemów uczniowie rozwiązyli zadanie 16., w którym, wykorzystując informacje zamieszczone na schematycznym rysunku i w rozkładzie jazdy (w arkuszu S-5 w tekście i rozkładzie jazdy), należało wyznaczyć godzinę dojazdu spóźnionego autobusu na przystanek. W odnoszących się do tych samych źródeł informacji zadaniach 15. i 17. uczniowie mieli odpowiednio: obliczyć, o której godzinie chłopiec odjedzie autobusem z wyznaczonego przystanku (zad. 15.) i określić godzinę dotarcia na przystanek, po przejściu odcinka, którego pokonanie zajmuje 7 minut. Po odczytaniu fragmentu regulaminu biblioteki w zadaniu 18. uczniowie mieli wskazać, którego dnia najpóźniej należy zwrócić książki do biblioteki.

Wykorzystywanie wiedzy w praktyce to obszar umiejętności, z którego za wykonanie zadań uczniowie otrzymali najmniej punktów – 37% punktów możliwych

do uzyskania. Spośród czterech zadań trzy okazały się trudne i jedno – umiarkowanie trudne. Trudne dla uczniów było obliczenie obwodu prostokąta (zad. 19.), obliczenie ułamka danej liczby i wykorzystanie zależności między liczbami naturalnymi do wyznaczenia rozwiązania zadania, czyli liczby książek zakupionych do biblioteki (zad. 23.) oraz obliczenie powierzchni obszaru i ilości opadów na tym obszarze (zad. 24.). Umiarkowanie trudne okazało się obliczenie masy paczki z książkami (zad. 14.).

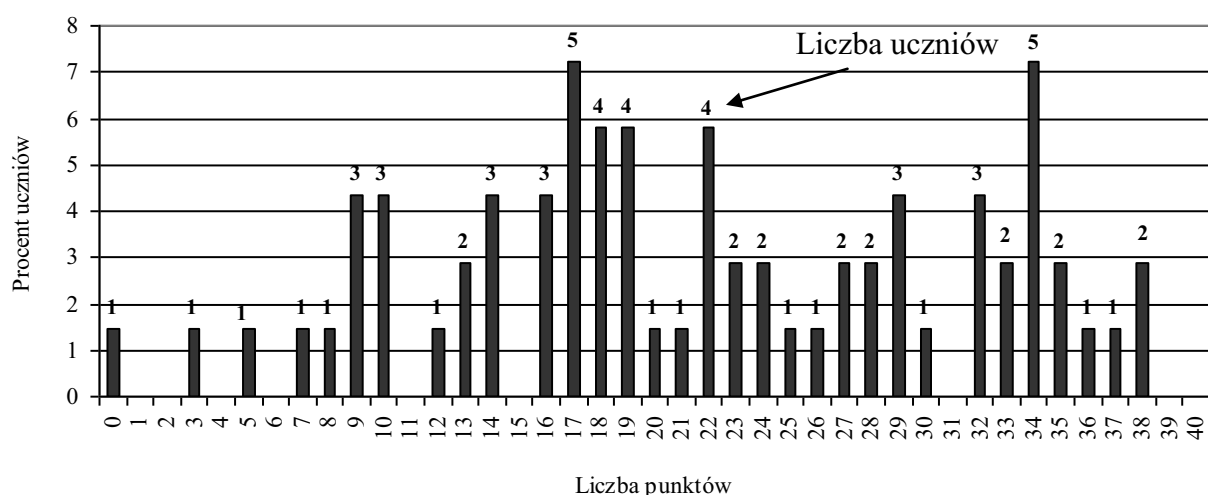
Podsumowując, można stwierdzić, że w tegorocznym arkuszu nie było zadań, które okazały się dla uczniów słabowidzących w województwie wielkopolskim bardzo łatwe lub bardzo trudne. W sumie łatwych było siedem zadań, umiarkowanie trudnych – dziesięć i trudnych – czternaście. Żaden z obszarów umiejętności nie został opanowany na poziomie zadowalającym, co oznacza, że planując zadania dydaktyczne, należy zwrócić uwagę na doskonalenie umiejętności z wszystkich obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych.

VI. Wyniki oraz osiągnięcia uczniów słabosłyszących i niesłyszących – arkusz S-7

Do sprawdzianu w 2013 r. przystąpiło w województwie wielkopolskim 69 uczniów słabosłyszących i niesłyszących; stanowili oni 0,20% populacji piszących. W tej grupie było 37 chłopców i 32 dziewczęta. Większość z nich (68) uczęszczała do szkół publicznych, a jeden – do niepublicznej. Najwięcej uczniów uczęszczało do szkół położonych na wsiach (23) i w dużych miastach (20). Szesnastu uczyło się w szkołach w małych miastach i dziesięcioro w szkołach znajdujących się w średnich miastach.

Na 40 punktów uczniowie słabosłyszący i niesłyszący w Wielkopolsce otrzymali 21,64 punktu, czyli 54% punktów możliwych do uzyskania, co oznacza, że zadania zamieszczone w arkuszu sprawdzianu okazały się dla tej grupy uczniów umiarkowanie trudne. Wynik uzyskany w województwie wielkopolskim był o 2,36 punktu niższy od wyniku uzyskanego przez uczniów słabosłyszących i niesłyszących w Lubuskiem i o 2,76 punktu niższy od wyniku w Zachodniopomorskiem.

Rozkład wyników uzyskanych przez tę grupę uczniów przedstawiono na wykresie 17.

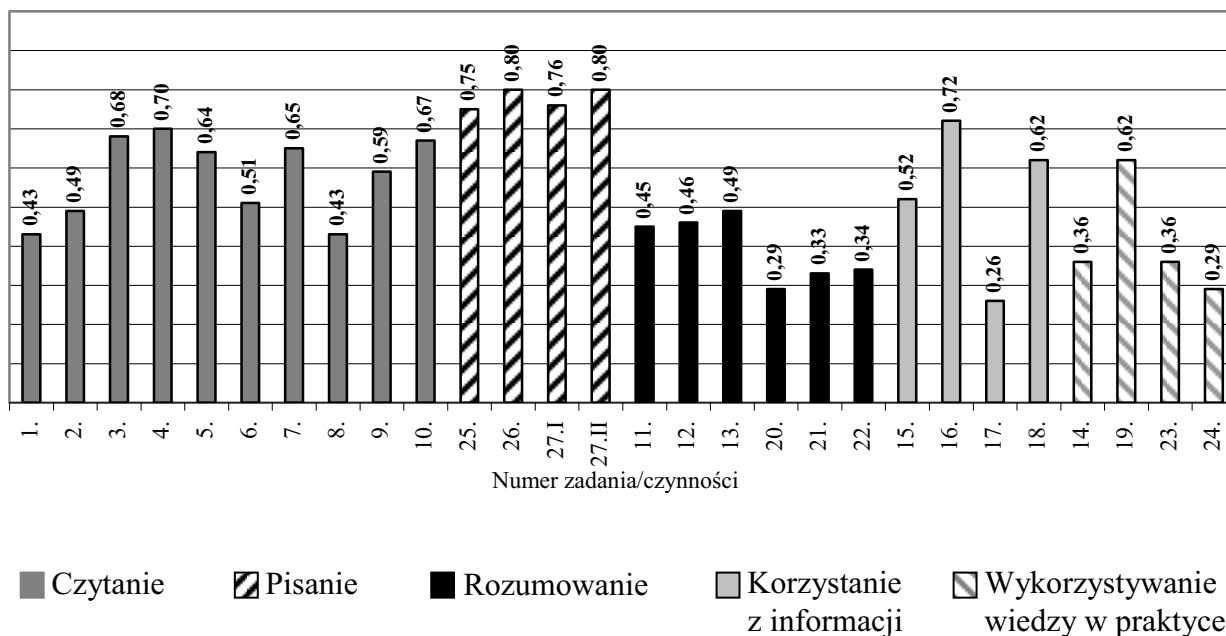

Wykres 17. Rozkład wyników uczniów słabosłyszących i niesłyszących

W 2013 r. w Wielkopolsce spośród uczniów słabosłyszących i niesłyszących jeden uzyskał najniższy wynik 0 punktów, a dwaj – najwyższy wynik – 38 punktów. Wynik

powyżej połowy punktów możliwych do uzyskania otrzymało 35 piszących, czyli 51% populacji uczniów słabosłyszących i niesłyszących w województwie.

Na wykresie 18. zaprezentowano wszystkie zadania i czynności pogrupowane według obszarów umiejętności. Konsekwentnie, jak w latach poprzednich, przy każdym zadaniu zamieszczono informację o wartości współczynnika łatwości.

Wykres 18. Łatwość zadań/czynności w arkuszu dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących

Za wykonanie zadań z obszaru *czytanie* na 10 punktów uczniowie słabosłyszący i niesłyszący otrzymali 5,80 punktu, czyli 58% punktów możliwych do uzyskania. Żadne zadanie sprawdzające poziom opanowania umiejętności z tego obszaru nie okazało się dla uczniów bardzo trudne ani bardzo łatwe. Łatwe było wykonanie zadania 4., w którym szóstkoklasiści mieli odczytać informację w tekście i na tej podstawie stwierdzić, że *mówione, pisane, migane* są *słowa*. Sześć zadań z tego obszaru umiejętności okazało się umiarkowanie trudne: 3., 5., 6., 7., 9. i 10. Zadania 3., 5. i 6. odnosiły się do tekstu publicystycznego autorstwa Anny Osiak pt. *Dlaczego warto czytać*. W zadaniu 3. uczniowie mieli odczytać informację dotyczącą pracy mózgu osoby czytającej książkę, w zadaniu 5. wywnioskować, jakie książki – zdaniem autorki – uczniowie powinni wybierać, natomiast w zadaniu 6. wskazać, czy cytowany tekst jest fragmentem ogłoszenia, artykułu publicystycznego, opowiadania, czy też podręcznika do przyrody. Wykonanie zadania 7., 9. i 10. było możliwe po przeczytaniu wiersza *Słowa ze słownika*, napisanego przez Józefa Ratajczaka. W zadaniu 7. należało odczytać znaczenie dosłowne, aby następnie określić, co się działo ze słowami ze słownika. W zadaniu 9. sprawdzano, czy uczniowie potrafią odczytać znaczenie wyrazu *płatki*, odnosząc je do kontekstu, czyli występujących w wierszu wyrazów: *kwiat, niebo, pociąg* i *krzesło*, a w 10., czy umieją odczytać w wierszu znaczenie przenośne sformułowania *ktoś zawoła słowa ze słownika*. Trudne okazały się zadania: 1., 2. i 8. Dwa z wymienionych zadań odnosiły się do tekstu publicystycznego (1. i 2.), a jedno – 8. – do tekstu poetyckiego. Chcąc rozwiązać zadanie 1., należało określić główną myśl tekstu, a w 2. rozpoznać bezpośrednie zwroty do adresata. W zadaniu 8. uczniowie mieli odczytać

znaczenie przenośne w wierszu w tym celu, aby stwierdzić, że funkcjonalność słów (to, co robią w wierszu) wynika z ich znaczenia.

Do sprawdzenia poziomu opanowania umiejętności *pisania* posłużyły trzy zadania (25., 26. i 27.). Za rozwiązanie tych zadań uczniowie otrzymali 7,78 punktu, czyli 78% punktów możliwych do uzyskania. Wszystkie wymienione zadania okazały się dla uczniów łatwe. Najwyższą wartość współczynnika łatwości miało zadanie 27.II, w którym oceniano, czy szóstoklasiści potrafią napisać komunikatywnie list do rówieśnika (co najmniej 7 linii). Natomiast w zadaniu 26., które miało współczynnik łatwości o takiej samej wartości jak 27.II, oceniano opanowanie umiejętności odpowiadania na pytania ze świadomością celu: jedno z pytań sformułowanych w tym zadaniu dotyczyło ciekawych książek, które znajdują się w bibliotece szkolnej, a drugie tych, które mogą podobać się niesłyszącym uczniom. Poprzez zadanie 27.I, sprawdzano, czy uczniowie umieją wykazać się opanowaniem umiejętności pisania na zadany temat i zgodnie z celem, czyli napisać do rówieśnika list, zawierający opis ulubionego filmu lub programu telewizyjnego. Spośród wyżej wymienionych zadań najniższy współczynnik łatwości miało polecenie 25., w którym należało napisać 2-3-zdaniową wypowiedź, zawierającą uzasadnienie, *dlaczego warto uczyć się języka polskiego*.

Uczniowie słabosłyszący i niesłyszący w województwie wielkopolskim za rozwiązanie zadań z obszaru *rozumowanie* otrzymali 3,06 punktu, czyli 38% punktów możliwych do uzyskania. Spośród sześciu zadań, które posłużyły do sprawdzenia poziomu opanowania umiejętności z tego obszaru, wszystkie okazały się trudne. W zadaniu 11. należało wskazać liczbę podzielną przez 9, będącą częścią liczby trzycyfrowej stanowiącej kod do drzwi. W zadaniu 12. piszący mieli ustalić termin wykonywania powtarzalnej czynności – które z trojga rodzeństwa będzie musiało zmywać naczynia. Kolejne zadanie – 13. – służyło do sprawdzenia opanowania umiejętności ustalania najmniejszej liczby składników sumy, czyli obliczenia, ile najmniej monet może wydać kasjerka, wypłacając resztę. Opanowanie umiejętności obliczania pól powierzchni oceniano w zadaniu 20. i 21. Szóstoklasiści w pierwszym z wymienionych zadań musieli zastosować porównanie ilorazowe do pól prostokątów, aby wykazać, że pole powierzchni podłogi w jadalni jest dwa razy większe od pola powierzchni podłogi w kuchni, a w zadaniu 21. zapisać nazwy pomieszczeń o równym polu powierzchni podłogi. Zadanie 22. – ostatnie z obszaru *rozumowanie* – posłużyło do oceny umiejętności wyznaczania wielokrotności i ustalania największej liczby spełniającej warunki zadania, czyli liczby sadzonek kwiatów, które można kupić za pieniądze uzyskane ze sprzedaży makulatury.

Nieco więcej niż połowę punktów (2,13 z 4, czyli 53%) możliwych do uzyskania otrzymali uczniowie słabosłyszący i niesłyszący za rozwiązanie zadań z obszaru *korzystanie z informacji*, co sugeruje, że dla piszących była to umiejętność umiarkowanie trudna. Spośród czterech zadań, za pomocą których sprawdzano opanowanie umiejętności z tego obszaru, jedno było łatwe (16.) i również jedno (17.) trudne oraz dwa umiarkowanie trudne (15. i 18.). Łatwe okazało się skorzystanie z rozkładu jazdy autobusów i obliczenie, o której godzinie pasażer autobusu dojedzie na wyznaczony przystanek. Podobnie jak w przypadku zadania 16., chcąc udzielić odpowiedzi w zadaniu 15. i 17., należało przeprowadzić analizę informacji zawartych na schematycznym rysunku (ilustrującym drogę z domu do biblioteki) i w rozkładzie jazdy autobusów. Uwzględnienie informacji z dwóch źródeł sprawiło uczniom trudność: co czwarty piszący umiał obliczyć czas dotarcia do biblioteki, zależny od czasu wyjścia z domu (zad.17.). Umiarkowanie trudne było obliczenie czasu odjazdu autobusu z przystanku (zad.15.), po uwzględnieniu czasu wyjścia z domu oraz na podstawie fragmentu

regulaminu biblioteki, a także wyznaczenie ostatecznej daty zwrotu książek do biblioteki (zad. 18.).

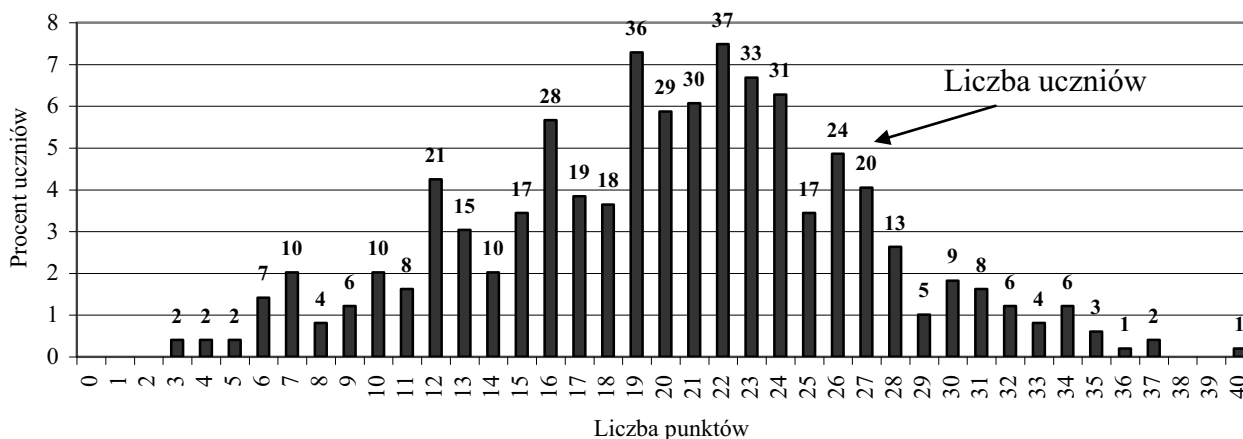
Wykorzystywanie wiedzy w praktyce to obszar umiejętności, którego opanowanie sprawdzano poprzez cztery zadania, z których jedno okazało się umiarkowanie trudne (19.) oraz trzy – trudne (14., 23. i 24.). Na 8 punktów uczniowie otrzymali 2,87 punktu, czyli 36% punktów możliwych do uzyskania. Umiarkowaną trudność sprawiło szóstoklasistom obliczenie obwodu prostokąta – obwodu podłogi w kuchni (zad. 19.). W trudnym zadaniu 14. uczniowie mieli wyznaczyć masę paczki z książkami, w 23. obliczyć ułamek danej liczby i wykorzystać zależności między liczbami do wyznaczenia rozwiązania, które stanowiła liczba książek zakupionych do biblioteki, natomiast w 24. – obliczyć powierzchnię obszaru i wyznaczyć koszt założenia trawnika na tym obszarze.

Po przeanalizowaniu zapisanych powyżej informacji, zauważa się, że spośród zadań sprawdzających opanowanie umiejętności z obszaru *rozumowanie* i *wykorzystywanie wiedzy w praktyce*, rozwiązanie żadnego z zadań nie było łatwe dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących, uczęszczających do szkół na terenie województwa wielkopolskiego (podobnie jak w województwie lubuskim).

VII. Wyniki oraz osiągnięcia uczniów upośledzonych w stopniu lekkim – arkusz S-8

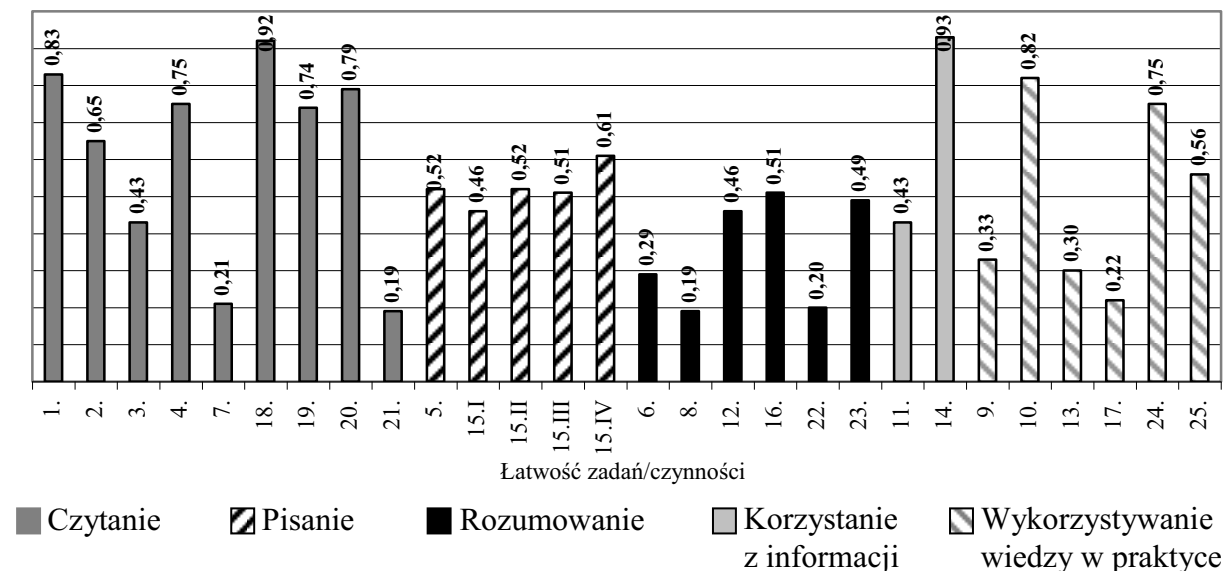
Zadania zamieszczone w dostosowanym arkuszu S-8 w województwie wielkopolskim rozwiązywało 494 uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim. W tej grupie było 290 chłopców i 204 dziewczęta. Większość uczęszczała do szkół publicznych, a tylko czterech do niepublicznych. Najwięcej uczniów (166) uczęszczało do szkół położonych na terenach wiejskich, 121 – do szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców, 142 – do szkół znajdujących się w średnich miastach (od 20 do 100 tys. mieszkańców) i 65 – w dużych miastach (powyżej 100 tys. mieszkańców).

Średni wynik punktowy szóstoklasistów rozwiązujących zadania w arkuszach S-8 wyniósł 20,16 punktu, czyli 50% punktów możliwych do uzyskania. Jest to wynik o 1,68 punktu niższy od wyniku uzyskanego w województwie lubuskim i o 0,84 punktu niższy od wyniku uzyskanego w Zachodniopomorskiem. Na wykresie 19. przedstawiono rozkład wyników punktowych uzyskanych przez tę grupę uczniów.

Wykres 19. Rozkład wyników uczniów upośledzonych w stopniu lekkim

W Wielkopolsce na 494 szóstoklasistów przystępujących w 2013 r. do rozwiązania zadań w arkuszu dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim najliczniejsza grupa – 37 (ponad 7%) uczniów uzyskało wynik 22 punkty. Liczebnie niewiele mniejsza grupa – 36 (7%) uczniów uzyskało wynik 19 punktów. Dwóch piszących uzyskało najniższy wynik 3 punkty, a jeden – wynik maksymalny – 40 punktów. Na wykresie 20. przedstawiono wartości współczynników łatwości zadań/czynności, z uwzględnieniem podziału na obszary umiejętności.

Wykres 20. Łatwość zadań/czynności w arkuszu dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim

Uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu lekkim, przystępujący do sprawdzianu w województwie wielkopolskim, na 9 punktów możliwych do uzyskania z obszaru *czytanie* otrzymywali średnio 5,51, czyli 61% punktów. Z tego obszaru umiejętności jedno zadanie (zad. 18.) okazało się dla piszących bardzo łatwe, cztery łatwe (zad. 1., 4., 19. i 20.), jedno umiarkowanie trudne (zad. 2.), dwa trudne (zad. 3., 7.) i jedno bardzo trudne (21.). W najłatwiejszym zadaniu 18. sprawdzano, czy uczniowie potrafią z wiersza D. Wawilów odczytać informację o tym, gdzie rośnie drzewo opisane w utworze. Dwa łatwe zadania odnosiły się do tekstu stworzonego na podstawie utworu A. Maleszki pt. *Magiczne drzewo*. Na tej podstawie w zadaniu 1. należało wyszukać informację o tym, co się stało z drzewem zwalonym przez burzę, natomiast w zadaniu 4. wykazać się opanowaniem umiejętności rozpoznawania cech baśni. Umiejętność odczytywania informacji, ale w tekście poetyckim, sprawdzano także w zadaniu 19. – uczniowie mieli wskazać, z jaką częstotliwością osoba mówiąca w wierszu obserwowała drzewo. Kolejne zadanie – 20. – posłużyło do sprawdzenia, czy szóstoklasiści potrafią wskazać zwrotkę zawierającą opis drzewa w szczęśliwym dla niego okresie. W umiarkowanie trudnym zadaniu 2. wymagano, aby uczniowie na podstawie tekstu I określili, czego bały się zwierzęta. Największą trudność spośród zadań trudnych sprawiło piszącym zadanie 7., w którym należało na podstawie tekstu źródłowego określić, ile posadzono drzew. Spośród zadań trudnych najwyższą wartość współczynnika łatwości uzyskano w zadaniu 3. – należało w nim wskazać odpowiedź zawierającą informację o tym, kiedy magiczne drzewo runęło na ziemię. Bardzo trudne okazało się zadanie 21., w którym uczniowie mieli wypisać parę rymujących się wyrazów.

Dwa zadania (5. i 15.I – IV) posłużyły do sprawdzenia poziomu opanowania umiejętności z obszaru *pisanie*. Na 8 punktów możliwych do uzyskania uczniowie otrzymali

4,12 punktu, czyli 51% punktów. Cztery czynności okazały się dla uczniów umiarkowanie trudne, a jedna trudna (zad. 15.I). W zadaniu 5. szóstoklasiści mieli sformułować życzenie skierowane do magicznego krzesła i poprosić o jego spełnienie. Chcąc wykonać zadanie 15., uczniowie powinni napisać co najmniej pięć linijek tekstu, zawierającego opis przedstawionego na ilustracji plakatu filmowego (do filmu A. Maleszki *Magiczne drzewo*). Realizację wypowiedzi na temat oceniano w zadaniu/czynności 15.I, natomiast umiejętność pisania poprawnego pod względem gramatycznym – w zadaniu 15.II, a w 15.III oceniano poziom opanowania umiejętności pisania poprawnego pod względem ortograficznym. Najłatwiejsze dla uczniów w tym obszarze umiejętności było zadanie 15.IV, w którym zwracano uwagę na opanowanie umiejętności pisania poprawnie pod względem interpunkcyjnym.

Opanowanie umiejętności z obszaru *rozumowanie* oceniano poprzez sześć zadań, za których rozwiązanie piszący mogli otrzymać 9 punktów. Średnio za rozwiązanie zadań z tego obszaru umiejętności otrzymywali 3,3 punktu, czyli 37% punktów możliwych do uzyskania. Jedno zadanie (16.) okazało się umiarkowanie trudne, cztery (6., 12., 22. i 23.) – trudne, a jedno – bardzo trudne (8.). Najtrudniejsze dla uczniów było zadanie 8., w którym należało obliczyć upływ czasu między wydarzeniami: rokiem, w którym zaczęto w Europie obchodzić Dzień Drzewa i bieżącym rokiem. W trudnym (współczynnik łatwości większy o 0,01 od współczynnika w zadaniu 8.) zadaniu 22. szóstoklasiści mieli podkreślić nazwy drzew iglastych. Trudne dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim było także umieszczenie daty w przedziale czasowym – wieku (zad. 6.), wybranie wyrażenia, za pomocą którego można obliczyć liczbę elementów, czyli jabłoni wśród innych drzew (zad. 12.) oraz wybranie wyrażenia algebraicznego, wskazującego sposób rozwiązania zadania (zad.23.).

Umiarkowaną trudność sprawiło uczniom określenie, jaką część szkółki przeznaczono na posadzenie sosen (zad. 16.).

Za rozwiązanie dwóch zadań, poprzez które sprawdzano poziom opanowania umiejętności z obszaru *korzystanie z informacji* uczniowie w województwie wielkopolskim otrzymali średnio 1,36 punktu, czyli 68% punktów możliwych do uzyskania. W trudnym dla piszących zadaniu 11. oceniano opanowanie umiejętności zapisu podanych wyrazów w kolejności alfabetycznej, natomiast w bardzo łatwym zadaniu 14., które rozwiązało 93% uczniów, należało, na podstawie ilustracji okładek książek, wskazać źródło informacji o drzewach.

Uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu lekkim mogli otrzymać najwięcej punktów (12), rozwiązując zadania z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce*. Szóstoklasiści w województwie wielkopolskim w bieżącym roku otrzymali 5,87 punktu, czyli 49% punktów możliwych do uzyskania. Łatwe dla uczniów było wykonanie zadania 10., w którym należało wybrać przyrząd przydatny do określenia kierunku marszu, i 24., w którym uczniowie powinni zastosować we właściwej formie czasowniki podane w ramce, aby sformułować zasady zachowania się w lesie. Umiarkowanie trudne okazało się zadanie 25., wymagające wskazania właściwych sposobów zachowania w lesie – rezerwacie przyrody. Rozwiązanie trzech zadań (9., 13. i 17.) sprawiło uczniom trudność. W zadaniu 9. sprawdzano opanowanie umiejętności dostrzegania zależności między nasłonecznieniem a wyglądem rośliny. W zadaniu 13. należało obliczyć wartość zakupu biletów do muzeum i wyznaczyć resztę z banknotu 50-złotowego. Umiejętność wykonywania obliczeń oceniano także w zadaniu 17. – w tym przypadku należało obliczyć długość siatki potrzebnej do ogrodzenia prostokątnego terenu.

Na podstawie analizy wyników uczniów upośledzonych w stopniu lekkim w województwie wielkopolskim, można stwierdzić, że dla ułatwienia funkcjonowania tych

uczniów w środowisku, należy podjąć działania dydaktyczne ukierunkowane przede wszystkim na doskonalenie umiejętności *rozumowania* oraz *wykorzystywania wiedzy w praktyce*.

VIII. Wnioski

Na podstawie informacji, danych statystycznych oraz szczegółowych analiz zaprezentowanych w niniejszym raporcie można stwierdzić:

1. Z analizy protokołów z obserwacji przebiegu sprawdzianu wynika, że tylko w 16% szkół, znajdujących się w województwie wielkopolskim, w których przeprowadzono obserwacje, postępowano zgodnie z *Procedurami przygotowania i przeprowadzenia sprawdzianu w 2013 r.*
2. Po porównaniu wartości średniego wyniku punktowego uzyskanego w województwach za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym, Wielkopolska (23,38 punktu – arkusz standardowy) zajmuje pozycję 14. (w ubiegłym roku 15., w 2011 roku – także 15.) wśród szesnastu województw.
3. W 2013 r., w stosunku do roku 2012, w województwie wielkopolskim o 4 (z 116 na 120) zwiększyła się liczba laureatów. Najwięcej laureatów było w powiecie grodzkim – Poznań oraz w powiecie ziemskim – poznańskim.
4. W województwie wielkopolskim jeden uczeń, który rozwiązywał zadania zamieszczone w arkuszu dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących, uzyskał najniższy wynik – 0 punktów.
5. Wynik maksymalny – 40 punktów – (nie licząc laureatów) uzyskało 83 uczniów, którzy rozwiązywali zadania w arkuszu standardowym, jeden uczeń rozwiązujący zadania w arkuszu S-4 i jeden uczeń rozwiązujący zadania w arkuszu S-8. Nie było uczniów, którzy uzyskali 40 punktów za rozwiązanie zadań w arkuszach S-5, 6, 7.
6. Najwyższy średni wynik punktowy w Wielkopolsce, w powiatach grodzkich uzyskali uczniowie w Poznaniu i Lesznie, a spośród powiatów ziemskich – w poznańskim i ostrzeszowskim. Wynik uzyskany w Poznaniu jest o 3,24 punktu niższy niż w Warszawie. Wyniki wyższe od poznańskiego uzyskano w takich miastach jak Kraków, Lublin, Rzeszów, Opole czy Wrocław.
7. W 49 gminach uzyskano średni wynik punktowy za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym równy lub wyższy od krajowego (24,03): Chodzież (24,14), Budzyń (24,92), Czarnków (24,45), Kłecko (24,03), Gostyń (24,90), Jarocin (24,19), Koźminek (24,39), Lisków (24,60), Mycielin (26,09), Żelazków (25,34), Perzów (24,85), Dąbie (25,37), Rychwał (24,61), Kościan (25,24), Osieczna (24,64), Nowy Tomyśl (24,12), Ostrów Wielkopolski (25,29), Doruchów (24,45), Kraszewice (26,16), Mikstrat (26,68), Ostrzeszów (24,69), Chocz (27,82), Dobrzyca (24,20), Luboń (24,29), Puszczykowo (27,56), Buk (24,28), Czerwonak (25,05), Dopiewo (24,17), Kleszczewo (24,45), Komorniki (24,70), Kórnik (25,16), Stęszew (24,08), Suchy Las (26,40), Swarzędz (24,34), Tarnowo Podgórne (24,70), Słupca (24,72), Zagórów (24,41), Kaźmierz (24,46), Obrzycko (26,14), Szamotuły (24,21), Środa Wielkopolska (24,94), Śrem (24,15), Turek - miasto (25,12), Dobra (24,69), Przykona (25,55), Turek – gmina (24,21), Kołaczkowo (25,14), Nekla (25,45), Września (24,14).
8. Uczniowie bez dysfunkcji uzyskali wynik o 1,02 punktu wyższy od wyniku uczniów z dysleksją rozwojową.
9. Uczniowie uczęszczający do szkół usytuowanych w dużych miastach uzyskali o 3,16 punktu wynik wyższy niż uczniowie uczęszczający do szkół wiejskich (różnica 8 punktów procentowych).

10. Chłopcy, których jest w populacji w Wielkopolsce więcej, uzyskali średni wynik niższy o 2,03 punktu od wyniku dziewcząt.
11. Uczniowie uczęszczający do szkół niepublicznych uzyskali o 3,45 punktu wyniki wyższe niż uczniowie szkół publicznych (w ubiegłym roku ta różnica wynosiła 4,06 punktu).
12. W województwie w dużych i średnich miastach znajduje się 21% szkół, a w miejscowościach wiejskich 68% szkół. Ponad 80% (855 szkół) to placówki z jednym lub dwoma oddziałami na poziomie klas szóstych.
13. We wszystkich trzech województwach położonych na terenie działania OKE w Poznaniu umiejętności badane w arkuszu standardowym w pięciu obszarach zostały opanowane na zbliżonym poziomie (z obszaru *czytanie* w Lubuskim – 74%, w Zachodniopomorskim w 72%, a w Wielkopolsce w 71%). W województwie wielkopolskim uczniowie słabowidzący i niewidomi za wykonanie zadań z obszaru *czytanie* uzyskali 61% punktów możliwych do uzyskania, uczniowie słabosłyszący i niesłyszący – 58%, a upośledzeni w stopniu lekkim – 61% punktów. Trudność wszystkim uczniom, rozwiązującym zadania w arkuszu S-1, 4, 5, 6 i 7, sprawiło wnioskowanie na podstawie cech tekstu popularnonaukowego o tym, że jest on fragmentem książki popularnonaukowej. Uczniowie słabosłyszący i niesłyszący także mieli problem z odczytaniem sensów przenośnych w wierszu oraz określeniem głównej myśli tekstu publicystycznego. Dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim trudne było odczytanie z tekstu źródłowego liczby posadzonych drzew i wskazanie w tekście poetyckim rymujących się wyrazów.
14. Za wykonanie zadań z obszaru *pisanie* najwięcej punktów uzyskali uczniowie słabosłyszący i niesłyszący (78%), następnie uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym (60%), uczniowie słabowidzący (52%) i upośledzeni w stopniu lekkim (51%). Uczniom rozwiązującym zadania w arkuszach S-1, 4, 5 trudność sprawiło napisanie dłuższego tekstu, który byłby poprawny pod względem językowym. Szóstoklasiści słabowidzący mieli również problem z napisaniem krótkiej odpowiedzi poprawnie pod względem językowym. Uczniom upośledzonym umysłowo w stopniu lekkim największą trudność sprawiło zredagowanie życzenia zawierającego jednocześnie prośbę o jego spełnienie oraz opisanie plakatu przedstawionego na ilustracji (pisanie na temat).
15. Umiejętności z obszaru *rozumowanie* na najwyższym poziomie opanowali uczniowie przystępujący do rozwiązania zadań w arkuszu standardowym, którzy uzyskali 51% punktów, uczniowie słabowidzący – 42%, uczniowie słabosłyszący i niesłyszący – 38%, a uczniowie upośledzeni w stopniu lekkim 37% punktów możliwych do uzyskania. Dla uczniów przystępujących do sprawdzianu trudne okazały się zadania, w których należało ustalić kolejny termin powtarzanej regularnie czynności polegającej na zmywaniu naczyń i ustalenie najmniejszej liczby składników sumy z liczb odpowiadających nominałom monet. Uczniom słabowidzącym oraz słabosłyszącym i niesłyszącym trudność sprawiło także wyznaczenie wielokrotności i ustalenie największej liczby spełniającej warunki zadania, a także wskazanie prostokątów o takim samym polu oraz wyznaczenie liczby sadzonek, które można kupić za pieniądze uzyskane ze sprzedaży makulatury (S-7). Zadania wymagające obliczenia upływu czasu między wydarzeniami oraz wskazania nazw drzew iglastych sprawiły trudność uczniom upośledzonym umysłowo w stopniu lekkim.
16. Na bardzo zróżnicowanym poziomie uczniowie opanowali umiejętności *korzystania z informacji*: za rozwiązanie zadań z tego obszaru uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu lekkim otrzymali 68% punktów, uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu S-1 otrzymali 60% punktów, uczniowie słabosłyszący i niesłyszący 53%, a uczniowie

słabowidzący – 48% punktów możliwych do uzyskania. Uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu lekkim mieli problemy z zapisaniem podanych wyrazów w kolejności alfabetycznej, natomiast szóstoklasistom, którzy rozwiązywali zadania w pozostałych typach arkuszy, trudność sprawiło odczytanie informacji ze schematycznego rysunku i rozkładu jazdy, a następnie wykorzystanie tych informacji do rozwiązania zadań.

17. Po raz kolejny w województwie wielkopolskim na najniższym poziomie uczniowie opanowali umiejętności z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce*. Za wykonanie zadań z tego obszaru umiejętności uczniowie słabosłyszący i niesłyszący otrzymali 36% punktów możliwych do uzyskania, uczniowie słabowidzący – 37% punktów, uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym 47% punktów i uczniowie upośledzeni w stopniu lekkim 49%. Dla wszystkich uczniów rozwiązujących zadania w arkuszach S-1 – 7 trudne okazało się zadanie, w którym należało wykonać obliczenia powierzchni obszaru i ilości opadu na tym obszarze. Dla uczniów słabowidzących i niewidomych trudne także okazało się obliczenie obwodu prostokąta, natomiast dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących – obliczenie masy paczki z książkami. Uczniom upośledzonym umysłowo w stopniu lekkim trudność sprawiło obliczenie wartości zakupu i wyznaczenie reszty z banknotu 50-złotowego oraz obliczenie długości siatki potrzebnej do ogrodzenia prostokątnego terenu.
18. Na wyniki uzyskane w 2013 r. duży wpływ ma niepodejmowanie przez uczniów próby rozwiązywania zadań otwartych. Wysoka frakcja opuszczeń zadań matematycznych w arkuszu standardowym (od 3% do 11,3% opuszczonych zadań) skutkuje znacznym obniżeniem wyników z obszaru *rozumowanie* (zadania nr 21 i 22) oraz *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* (zadania nr 23 i 24). Zadania polonistyczne były rzadziej opuszczane przez uczniów (od 1,8% do 2,2% opuszczonych zadań w województwie wielkopolskim), toteż w mniejszym stopniu to zjawisko wpłynęło na poziom wyników z obszaru *pisanie* (zadanie nr 25 i 26).

Szczegółowe informacje i analizy wyników w arkuszu S-1, z przykładami uczniowskich rozwiązań, zostaną zamieszczone na stronie internetowej poznańskiej OKE na przełomie sierpnia i września 2013 r.

WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

II. Charakterystyka populacji i wyniki uczniów przystępujących do rozwiązywania zadań w różnych typach arkuszy w województwie zachodniopomorskim (arkusze S-1, S-4, S-5, S-6, S-7 i S-8)

W kolejnych podrozdziałach tego rozdziału zamieszczono informacje o populacji oraz ogólnych wynikach uzyskanych przez uczniów w województwie zachodniopomorskim za rozwiązanie zadań w arkuszach wszystkich typów.

II.1 Dane statystyczne o populacji przystępującej do sprawdzianu

Do sprawdzianu przeprowadzonego 4 kwietnia 2013 r. zgłoszonych było w województwie zachodniopomorskim 15 269 szóstoklasistów. W tabeli 18. zaprezentowano dane o tej populacji uczniów.

Tabela 18. Uczniowie przystępujący do sprawdzianu w województwie zachodniopomorskim

Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu łącznie	Liczba uczniów						
	Rodzaj arkusza*				Zwolnieni		Nieobecni
	S-1	S-4, S-5, S-6	S-7	S-8	laureaci	z przyczyn losowych	
15 169	14 832	27	43	267	31	9	60

*S-1 – arkusz standardowy

S-4, 5, 6 – arkusz dostosowany dla uczniów słabowidzących i niewidomych

S-7 – arkusz dostosowany dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących

S-8 – arkusz dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim

Do sprawdzianu nie przystąpiło 100 uczniów spośród zgłoszonych. Uczniowie zwolnieni (40) stanowili 0,26% populacji, z czego 23% to szóstoklasiści, którzy zostali zwolnieni z przyczyn losowych, a 77% to laureaci konkursów przedmiotowych. Spośród 60 uczniów nieobecnych w kwietniu – 45 (75%) przystąpiło do sprawdzianu w terminie dodatkowym, tj. 4 czerwca.

W szkołach znajdujących się na terenie województwa zachodniopomorskiego w dniu 4 kwietnia 2013 r. do sprawdzianu przystąpiło 15 169 uczniów klas szóstych. Rozwiązali oni zadania zamieszczone w różnych typach zestawów zadań, które zostały omówione w rozdziale I.2.

W tabelach 18a. i 18b. zamieszczono dane umożliwiające charakterystykę populacji szóstoklasistów, którzy w bieżącym roku przystąpili do sprawdzianu. Wielkość populacji uczniów, rozwiązujących zadania w arkuszach różnych typów, przedstawiono w liczbach bezwzględnych i w skali procentowej, uwzględniając następujące zmienne: w pierwszej z wymienionych tabel – płeć uczniów i specyficzne trudności w uczeniu się, natomiast w drugiej – status szkoły oraz wielkość miejscowości.

Tabela 18a. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu w woj. zachodniopomorskim z uwzględnieniem płci i specyficznych trudności w uczeniu się

Rodzaj arkusza	Przystępujący do sprawdzianu									
	Ogółem		chłopcy		dziewczęta		uczniowie bez dysleksji		uczniowie z dysleksją	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Razem	15 169	100,00	7 856	51,79	7 313	48,21	12 996	85,67	1 863	12,28
S-1	14 832	97,78	7 655	50,46	7 177	47,31	12 970	85,50	1 862	12,28
S-4, 5, 6	27	0,18	19	0,13	8	0,05	26	0,17	1	0,01
S-7	43	0,28	26	0,17	17	0,11	—	—	—	—
S-8	267	1,76	156	1,03	111	0,73	—	—	—	—

Podczas sprawdzianu przeprowadzanego w bieżącym roku, jak przedstawiono w powyżej zamieszczonej tabeli, w województwie zachodniopomorskim 97,78% szóstoklasistów rozwiązywało zadania zamieszczone w arkuszu standardowym. Uczniowie słabowidzący i niewidomi stanowili 0,18% populacji piszących. Dla uczniów słabosłyszących oraz niesłyszących, którzy stanowili 0,28% populacji uczniów przystępujących do sprawdzianu, przygotowano arkusz w wersji dostosowanej (szczegółowe informacje na ten temat znajdują się w rozdziale I.2). 1,76% populacji stanowili uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu lekkim. Wśród przystępujących do sprawdzianu dominowali chłopcy, których było o 549 więcej niż dziewcząt (o 185 więcej niż w roku ubiegłym). W stosunku do ubiegłorocznego sprawdzianu o 0,87 punktu procentowego zwiększył się odsetek uczniów z dysleksją. Najwyższy odsetek uczniów z dysleksją rozwojową odnotowano w powiecie pyrzyckim (25,5%) i koszalińskim (21,9%) oraz w mieście Szczecinie – 17,5% (ale o 1,5 punktu procentowego mniej niż w ubiegłym roku). Dla porównania w Koszalinie dyslektyków było 12,4%. Najmniejszy odsetek uczniów z dysleksją rozwojową odnotowano – ponownie – w powiecie świdwińskim (1,1%) oraz w powiecie stargardzkim (2,1%).

Tabela 18b. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu w woj. zachodniopomorskim z uwzględnieniem statusu szkoły i wielkości miejscowości

Rodzaj arkusza	Przystępujący do sprawdzianu											
	w szkołach				w miejscowościach							
	publicznych		niepublicznych		wiejskich		poniżej 20 tys.		od 20 do 100 tys.		powyżej 100 tys.	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Razem	14 788	97,49	381	2,51	4 219	27,81	4 042	26,65	3 009	19,84	3 899	25,70
S-1	14 454	95,29	378	2,49	4 121	27,17	3 972	26,18	2 915	19,22	3 824	25,21
S-4, 5, 6	26	0,17	1	—	5	0,03	3	0,02	12	0,08	7	0,05
S-7	42	0,28	1	0,01	7	0,05	4	0,03	9	0,06	23	0,15
S-8	266	1,75	1	0,01	86	0,57	63	0,42	73	0,48	45	0,30

W 2013 r. uczniowie uczęszczający do szkół niepublicznych w Zachodniopomorskiem, podobnie jak w 2012 r. stanowili nieco ponad 2,5% populacji piszących. Ponad połowa populacji (54,46%) to szóstoklasiści uczęszczający do szkół wiejskich i położonych w miastach liczących poniżej 20 tys. mieszkańców. Populacja uczniów uczęszczających

do szkół znajdujących się w dużych miastach stanowiła w województwie zachodniopomorskim nieco ponad 1/4 szóstoklasistów.

Informacje dotyczące liczby uczniów, którzy uzyskali ze sprawdzianu maksymalny wynik – 40 punktów – za rozwiązanie zadań w arkuszu S-1, przedstawiono w tabeli 19.

Tabela 19. Uczniowie, którzy uzyskali maksymalny wynik ze sprawdzianu (arkusz S-1-132)

	Liczba	w %
Uczniowie, którzy przystąpili do sprawdzianu i uzyskali wynik 40 pkt	31	0,21
Laureaci konkursów przedmiotowych	31	0,21
Razem	62	0,42

W bieżącym roku, w porównaniu do roku 2012, w województwie zachodniopomorskim liczba laureatów konkursów przedmiotowych zmniejszyła się o 21, natomiast o 18 zwiększyła się liczba uczniów, którzy ze sprawdzianu uzyskali maksymalny wynik. Uczniowie, którzy uzyskali tytuł laureata konkursu przedmiotowego na poziomie wojewódzkim, po okazaniu stosownego zaświadczenia, byli zwolnieni z przystąpienia do sprawdzianu; stanowili oni połowę (50%) szóstoklasistów, którzy uzyskali 100% punktów.

W województwie zachodniopomorskim nie było uczniów, którzy uzyskali maksymalny wynik za rozwiązanie zadań w arkuszach dostosowanych.

Dane dla powiatów województwa zachodniopomorskiego, z uwzględnieniem liczby przystępujących do rozwiązania zadań w różnych typach arkuszy oraz liczby laureatów, zestawiono w tabeli 20.

Tabela 20. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu i liczba laureatów konkursów przedmiotowych w powiatach województwa zachodniopomorskiego

Powiat	L*	Typ arkusza				Powiat	L*	Typ arkusza			
		S-1	S-4,5,6	S-7	S-8			S-1	S-4,5,6	S-7	S-8
białogardzki	—	450	—	1	11	pyrzycki	—	384	—	—	13
choszczeński	2	448	—	1	9	sławieński	1	587	—	—	5
drawski	—	547	—	1	17	stargardzki	1	1052	2	5	23
goleniowski	—	819	4	1	24	szczecinecki	1	673	4	1	17
gryficki	—	620	1	2	17	świdwiński	—	457	—	2	11
gryfiński	1	771	1	1	15	walecki	—	550	1	—	6
kamieński	—	370	2	—	7	łobeski	—	362	—	—	9
kołobrzescki	3	729	2	3	10	M. Koszalin	4	878	1	2	13
koszaliński	—	604	—	—	4	M. Szczecin	14	3100	7	22	35
myśliborski	1	621	—	1	8	M. Świnoujście	1	259	—	—	6
policki	2	551	2	—	7	—	—	—	—	—	—

*L – liczba laureatów

W 2013 roku do sprawdzianu w województwie zachodniopomorskim przystąpiło o 337 szóstoklasistów mniej niż w roku ubiegłym (porównując rok 2012 z 2011, odnotowano różnicę o 423 uczniów). O 314 mniej uczniów rozwiązywało zadania w arkuszu standardowym. Liczba uczniów słabowidzących i niewidomych zmniejszyła się o 3, także zmniejszyła się liczba uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim (o 23), natomiast o trzy zwiększyła się liczba uczniów słabosłyszących i niesłyszących. Największą liczbę laureatów odnotowano w Szczecinie (ale w porównaniu do 2012 r. – mniej o 11) oraz w Koszalinie (mniej niż w 2012 r. o 1). Wzrost liczby laureatów odnotowano w powiecie choszczeńskim (z 1 do 2), kołobrzeskim (z 1 do 3) i myśliborskim (z 0 do 1). Zmniejszenie liczby laureatów nastąpiło w powiecie drawskim (z 1 do 0), gryfickim (z 2 do 0), gryfińskim (z 5 do 1), koszalińskim (z 1 do 0), stargardzkim (z 3 do 1), szczecineckim (z 2 do 1), świdwińskim (z 1 do 0) oraz wałeckim (z 1 do 0). Nie zmieniła się liczba laureatów w powiecie polickim (2), sławieńskim (1) i w Świnoujściu (1). W 2013 r., podobnie jak w 2012 r., laureatów nie było w powiecie białogardzkim, goleniowskim, pyrzyckim, a trzeci rok z rzędu (od 2011) laureatów nie odnotowano w powiecie kamieńskim i łobeskim.

II.2 Dane dotyczące wyników uczniów

Informacje o wynikach uzyskanych przez uczniów w województwie zachodniopomorskim (wynik minimalny i maksymalny, średni wynik punktowy, wartość mediany i modalnej, odchylenie standardowe) za rozwiązanie zadań zamieszczonych we wszystkich typach arkuszy zamieszczono w tabeli 21.

Tabela 21. Wyniki sprawdzianu 2013 w województwie zachodniopomorskim – ogólne dane statystyczne

Arkusz	Minimum	Maksimum	Mediana	Modalna	Średni wynik	Odchylenie standardowe
S-1	2	40	23	22	22,99	8,45
S-4, 5, 6	4	37	17	22	19,04	9,04
S-7	7	37	25	25	24,40	7,97
S-8	3	39	21	17	21,00	7,09

Na 40 punktów możliwych do uzyskania we wszystkich typach arkuszy, w bieżącym roku w województwie zachodniopomorskim, z całej populacji przystępujących do sprawdzianu, najwyższy wynik uzyskali uczniowie rozwiązujący zadania zamieszczone w arkuszu dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących. O 1,49 punktu wynik niższy uzyskali szóstoklasiści rozwiązujący zadania zamieszczone w arkuszu standardowym. Uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu lekkim uzyskali nieco ponad połowę punktów możliwych do uzyskania. Natomiast szóstoklasiści słabowidzący i niewidomi – mniej niż połowę punktów możliwych do uzyskania. Średni wynik punktowy uzyskany za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym w Zachodniopomorskiem jest niższy od wyniku uzyskanego w kraju (24,03) i w Okręgu (23,38). Maksymalny wynik w arkuszu S-1 uzyskało 62 uczniów (w tym 31 laureatów), a minimalny – trzech uczniów. Jeden piszący uzyskał minimalny i jeden maksymalny wynik w arkuszu dla uczniów słabowidzących i niewidomych.

W arkuszu dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących minimalny wynik uzyskał jeden uczeń, a maksymalny – trzech szóstoklasistów. Jeden uczeń upośledzony umyślowo w stopniu lekkim uzyskał minimalny wynik i również jeden – maksymalny wynik w arkuszu dostosowanym do potrzeb tej grupy uczniów. Wartość odchylenia standardowego świadczy o tym, że wyniki sprawdzianu dla wszystkich rodzajów arkuszy są wiarygodne.

W tabeli 22. zaprezentowano średnie wyniki sprawdzianu uzyskane w powiatach województwa zachodniopomorskiego.

Tabela 22. Średnie wyniki sprawdzianu uzyskane w powiatach woj. zachodniopomorskiego

Powiat	Typ arkusza				Powiat	Typ arkusza			
	S-1	S-4, 5, 6	S-7	S-8		S-1	S-4, 5, 6	S-7	S-8
białogardzki	21,02	—	23,00	15,00	pyrzycki	21,64	—	—	20,08
choszczeński	20,76	—	27,00	20,67	sławieński	22,04	—	—	21,60
drawski	22,40	—	25,00	24,65	stargardzki	22,58	24,00	28,40	24,91
goleniowski	21,74	18,75	33,00	19,17	szczecinecki	23,72	22,50	29,00	22,35
gryficki	21,28	12,00	17,00	20,94	świdwiński	21,32	—	21,00	22,91
gryfiński	22,12	12,00	36,00	20,40	walecki	21,87	34,00	—	18,50
kamieński	22,36	22,50	—	20,43	łobeski	23,02	—	—	21,33
kołobrzeski	21,77	12,00	26,00	25,70	M. Koszalin	25,21	37,00	34,50	15,92
koszaliński	21,22	—	—	18,00	M. Szczecin	25,25	14,57	22,27	19,60
myśliborski	22,97	—	21,00	26,13	M. Świnoujście	22,94	—	—	17,33
policki	24,01	17,50	—	22,71	—	—	—	—	

Wynik wyższy od średniego wyniku krajowego (24,03 punktu) za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym uzyskano w powiatach grodzkich: Szczecin i Koszalin. Wyniku na tym poziomie nie uzyskano w żadnym powiecie ziemskim (na zbliżonym poziomie uzyskano wynik w powiecie polickim).

W tabeli 23. przedstawiono wyniki uzyskane przez uczniów za rozwiązanie zadań zamieszczonych w arkuszach różnych typów, z podziałem na pięć obszarów umiejętności. Wynik podany w procentach oznacza, ile procent punktów uzyskali uczniowie w województwie zachodniopomorskim i w powiatach za rozwiązanie zadań z danego obszaru umiejętności. Dodatkowo w tabeli 23. odnotowano procent uczniów z dysleksją rozwojową.

Tabela 23. Wyniki procentowe uczniów uzyskane w obszarach umiejętności (różne typy arkuszy) oraz odsetek uczniów z dysleksją

Województwo/ powiat	Dysleksja w %	Procent uzyskanych punktów za																			
		czytanie				pisanie				rozumowanie				korzystanie z informacji				wykorzystywanie wiedzy w praktyce			
		S-1	S-4,5,6	S-7	S-8	S-1	S-4,5,6	S-7	S-8	S-1	S-4,5,6	S-7	S-8	S-1	S-4,5,6	S-7	S-8	S-1	S-4,5,6	S-7	S-8
Woj. zachodnio-pomorskie	12,6	72	57	69	62	58	52	81	55	50	39	39	39	61	51	62	70	45	38	48	51
białogardzki	5,3	68	—	80	55	55	—	80	30	44	38	24	54	—	50	59	37	—	—	25	36
choszczeński	12,3	69	—	100	63	53	—	100	44	43	25	38	54	—	—	83	36	—	—	50	53
drawski	2,4	70	—	90	67	61	—	100	69	48	13	44	55	—	—	79	40	—	—	38	62
goleniowski	16,2	69	68	90	57	54	40	100	46	48	63	33	57	56	56	100	77	41	38	63	48
gryficki	15,5	69	50	50	61	54	30	65	54	44	25	39	56	0	38	62	40	40	0	25	53
gryfiński	13,2	71	30	80	64	57	10	100	53	47	100	36	57	75	75	63	41	41	13	88	49
kamieński	19,5	71	45	—	63	56	70	—	46	47	63	41	59	50	50	64	45	45	50	—	50
kolobrzeski	12,3	69	35	70	71	56	30	83	76	46	46	51	60	63	58	75	40	40	6	58	59
koszaliński	21,9	68	—	—	58	57	—	—	47	44	—	28	55	—	—	63	37	—	—	—	44
myśliborski	9,5	70	—	70	72	59	—	100	67	50	13	53	58	—	50	81	47	47	—	13	66

OKE w Poznaniu
Raport ze sprawdzianu; kwiecień 2013

Powiat	Dysleksja w %	Procent uzyskanych punktów za																			
		czytanie				pisanie				rozumowanie				korzystanie z informacji				wykorzystywanie wiedzy w praktyce			
		S-1	S-4,5,6	S-7	S-8	S-1	S-4,5,6	S-7	S-8	S-1	S-4,5,6	S-7	S-8	S-1	S-4,5,6	S-7	S-8	S-1	S-4,5,6	S-7	S-8
policki	15,8	73	65	—	65	55	35	—	43	56	31	—	54	67	63	—	79	51	31	—	58
pyrzycki	25,5	72	—	—	56	54	—	—	53	45	—	—	42	56	—	—	81	40	—	—	45
slawieński	5,5	69	—	—	62	58	—	—	73	46	—	—	31	55	—	—	80	42	—	—	48
stargardzki	2,1	72	60	74	69	55	65	88	64	49	50	40	54	59	63	85	83	45	63	70	60
szezecinecki	7,1	71	65	90	64	64	78	100	58	52	28	50	44	60	38	75	65	46	56	38	56
świdwiński	1,1	67	—	65	65	56	—	80	57	46	—	38	52	56	—	63	64	39	—	13	55
walecki	13,5	69	100	—	46	55	80	—	65	48	75	—	24	55	75	—	58	42	88	—	49
łobeski	8,3	71	—	—	64	62	—	—	61	49	—	—	33	55	—	—	78	45	—	—	51
Koszalin	12,4	76	90	85	50	64	90	100	49	55	88	88	19	68	100	75	42	52	100	75	41
Szczecin	17,5	78	47	62	62	61	44	74	52	56	27	34	31	69	39	59	64	52	21	45	48
Świnoujście	14,7	72	—	—	44	55	—	—	48	50	—	—	41	64	—	—	58	45	—	—	39

III. Dane statystyczne i wyniki szkół w województwie zachodniopomorskim

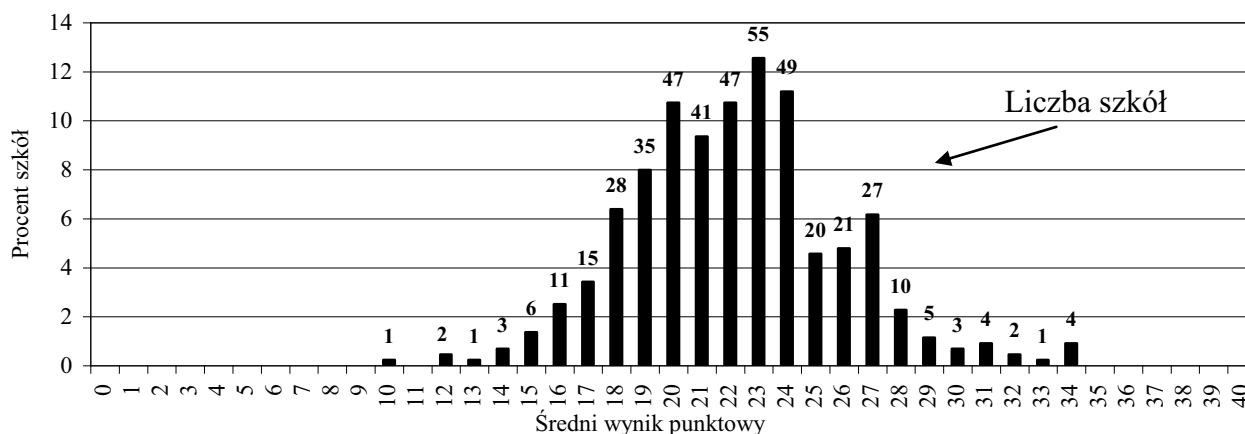
W 2013 r. w województwie zachodniopomorskim sprawdzian odbył się w 438 szkołach. Ponad 77% (339 szkół) to placówki z jednym lub dwoma oddziałami na poziomie klas szóstych. W 82 szkołach (ok. 19%) były 3 lub 4 klasy szóste, a w 17 (ok. 4%) szkołach od 5 do 7 klas. W tabeli 24. zestawiono liczebność szkół w różnych typach miejscowości, z uwzględnieniem statusu szkoły.

Tabela 24. Liczba szkół w czterech typach miejscowości w woj. zachodniopomorskim

Liczba szkół	Wieś	Miasto		
		poniżej 20 tys.	od 20 do 100 tys.	powyżej 100 tys.
publicznych	235	72	45	59
niepublicznych	9	1	4	13

W dużych i średnich miastach znajduje się (121) 28% szkół, w tym 17, czyli ok. 4% szkół niepublicznych. W miejscowościach wiejskich i w małych miastach znajduje się (317) 72% szkół. W sumie szkoły niepubliczne położone w miejscowościach wszystkich typów stanowią 27, czyli ok. 6% szkół podstawowych.

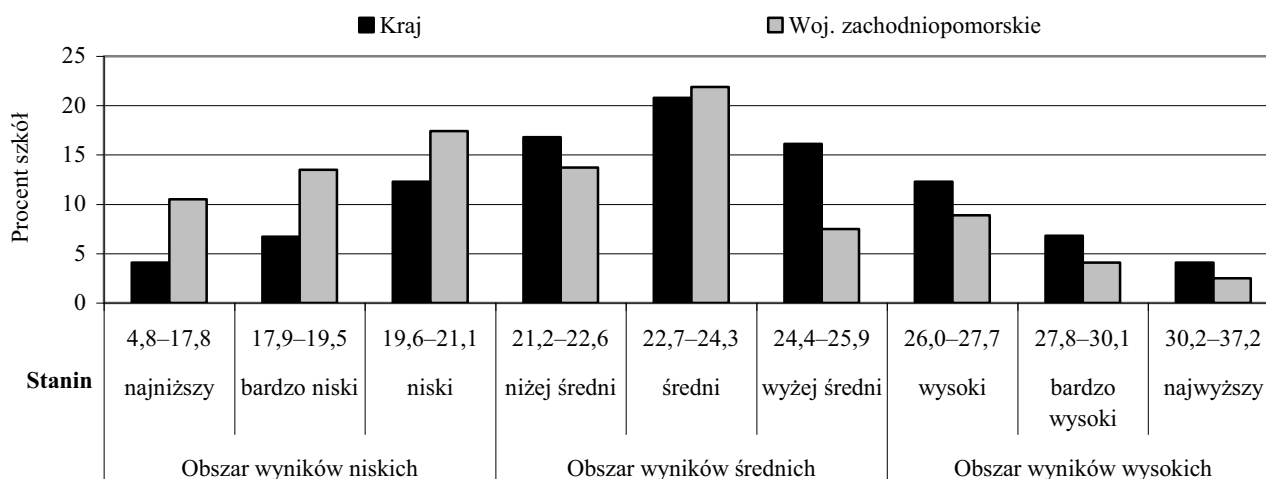
Na wykresie 1. przedstawiono rozkład średnich wyników punktowych szkół w województwie zachodniopomorskim. Po usytuowaniu w tym rozkładzie średniego wyniku konkretnej szkoły możemy odczytać, ile szkół (jaki procent) w województwie zachodniopomorskim uzyskało taki sam wynik oraz obliczyć, ile szkół (jaki procent) otrzymało wynik wyższy lub niższy.

Wykres 1. Rozkład średnich wyników szkół w województwie zachodniopomorskim

W 55 szkołach uzyskano najczęściej powtarzający się wynik – 23 punkty (modalna rozkładu). W jednej szkole uzyskano najniższy średni wynik – 10 punktów, a w czterech – najwyższy średni wynik, który wyniósł 34 punkty.

Na podstawie średnich wyników uzyskanych przez wszystkie szkoły w kraju, w których uczniowie w tym roku przystąpili do sprawdzianu, ustalono przedziały wyników dla dziewięciostopniowej skali staninowej. Korzystając z niej, Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu porównała wyniki szkół znajdujących się w województwie zachodniopomorskim z wynikami krajowymi, co zostało przedstawione na wykresie 2.

Wykres 2. Rozkład staninowy średnich wyników szkół w kraju i w Zachodniopomorskiem

W województwie zachodniopomorskim w trzech niskich staninach znajduje się 41,4% szkół, czyli o ponad 18 punktów procentowych więcej niż w kraju (23,1%). W staninach średnich jest 43,1% szkół województwa zachodniopomorskiego; w kraju 53,7% szkół ma taki wynik. Duża różnica (7,7 punktu procentowego) występuje także w obszarze wyników wysokich. W kraju 23,2% szkół ma wynik mieszczący się w tym obszarze, a w województwie zachodniopomorskim 15,5%.

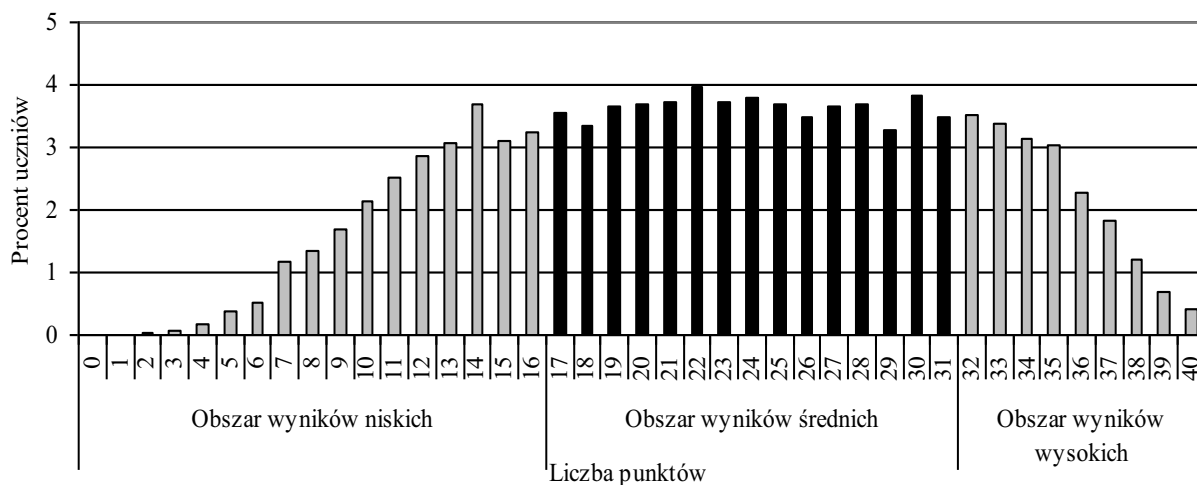
IV. Wyniki uczniów i osiągnięcia w poszczególnych obszarach umiejętności – arkusz standardowy - S-1-132

Omawiając populację szóstoklasistów przystępujących do sprawdzianu, pokazano, że największa liczba piszących (uczniowie bez dysfunkcji oraz ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) rozwiązywała zadania zamieszczone w arkuszu standardowym, toteż jest wskazane, aby osiągnięcia tej grupy uczniów omówić w oddzielnym rozdziale.

IV.1 Wyniki uczniów w województwie, powiatach i gminach

Rozkład wyników punktowych, uzyskanych przez szóstoklasistów w województwie zachodniopomorskim przedstawiono na wykresie 3. Zaznaczono na nim trzy obszary osiągnięć uczniów. Do wyznaczenia tych obszarów posłużono się dziewięciostopniową, krajową skalą staninową. W obszarze wyników niskich (1. – 3. stanin – 21,6% wyników w kraju) znajdują się uczniowie, którzy uzyskali od 0 do 16 punktów. Szóstoklasiści, którzy podczas sprawdzianu uzyskali wynik od 17 do 31 punktów (stanin 4. – 6. – 55,5% wyników

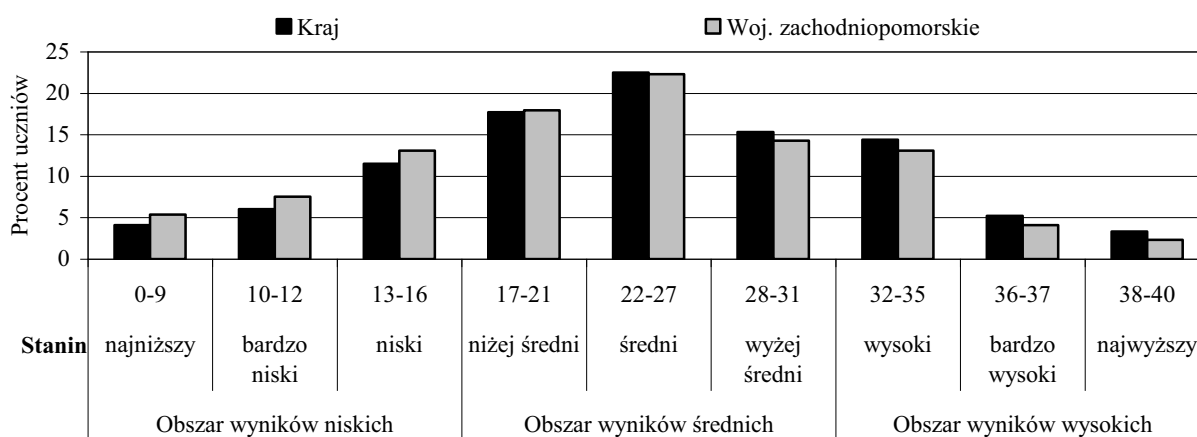
w kraju), są w obszarze wyników średnich, a ci, którzy uzyskali 32 i więcej punktów (7. – 9. stanin – 22,9% wyników w kraju), znajdują się w obszarze wyników wysokich.

Wykres 3. Rozkład wyników uczniów w województwie zachodniopomorskim

Rozkład wyników jest lekko lewoskośny. Kształt rozkładu świadczy o tym, że tegoroczny sprawdzian był dla uczniów łatwiejszy niż sprawdzian w 2012 r., ale trudniejszy niż w 2011 czy 2010 r. W bieżącym roku w obszarze wyników niskich w województwie zachodniopomorskim znajduje się 26,0% wyników uczniów (w kraju 21,6%). W obszarze wyników średnich jest 54,5% wyników, czyli podobnie jak w kraju (55,5%), natomiast wyników wysokich jest 19,5%, czyli mniej niż w kraju o 3,4 punktu procentowego.

Na wykresie 4. porównawczo (w odniesieniu do kraju) zaprezentowano procent wyników uczniów w dziewięciostopniowej skali staninowej.

Wykres 4. Staninowy rozkład wyników uczniów w kraju i woj. zachodniopomorskim

W województwie zachodniopomorskim jest więcej niż w kraju (wyższy odsetek) szóstoklasistów uzyskujących wyniki od najniższych do niżej średnich (stanin 1. – 4.). Wyniki w staninie średnim w kraju i w Zachodniopomorskiem uzyskiwano na porównywalnym poziomie, natomiast wyniki w staninie od wyżej średniego

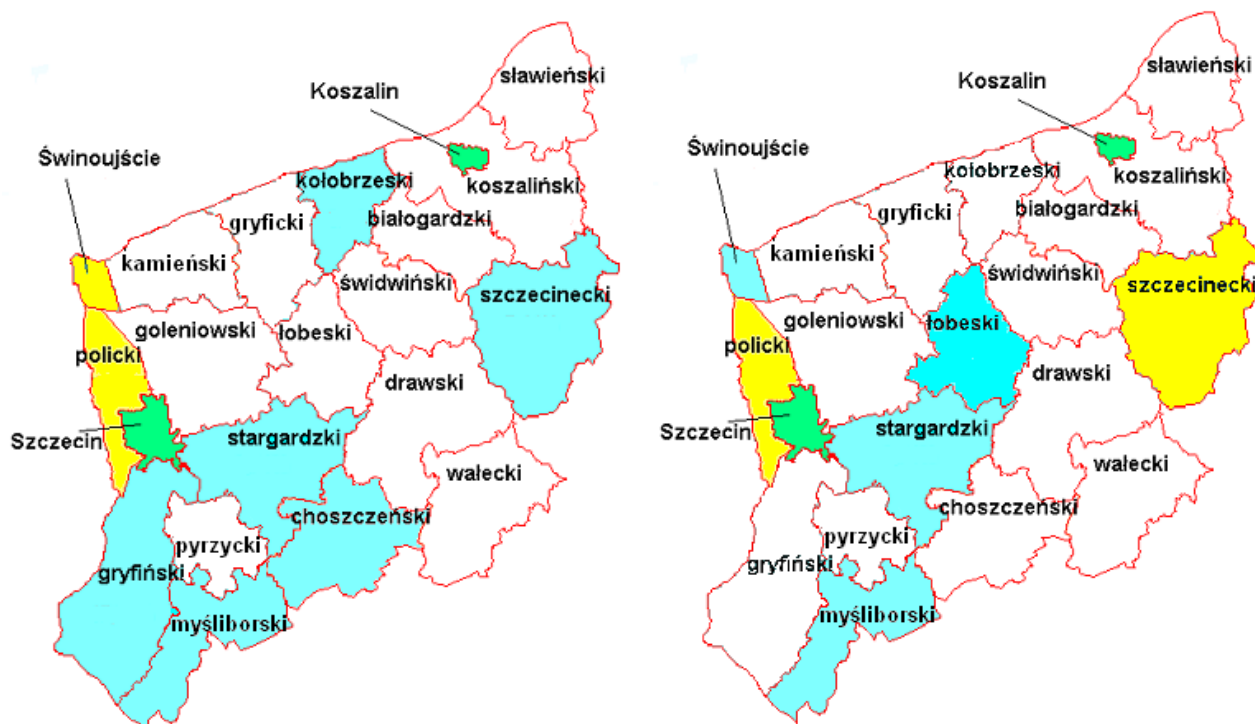
do najwyższego (stanin 6. – 9.) w województwie zachodniopomorskim uzyskiwano rzadziej niż w kraju.

Na mapkach przedstawiono średnie wyniki uczniów w powiatach województwa zachodniopomorskiego w porównaniu z wynikiem uzyskanym przez wszystkich szóstoklasistów w kraju, przystępujących do sprawdzianu w 2012 i 2013 r.

Porównanie wyników uzyskanych przez uczniów w powiatach województwa zachodniopomorskiego z wynikiem krajowym

2012

2013

- średni wynik punktowy wyższy od krajowego o więcej niż 1,6 punktu
- średni wynik punktowy wyższy od krajowego o 0,41-1,6 punktu
- średni wynik punktowy zbliżony do krajowego ($\pm 0,4$ punktu)
- średni wynik punktowy niższy od krajowego o 0,41-1,6 punktu
- średni wynik punktowy niższy od krajowego o więcej niż 1,6 punktu

W bieżącym roku w województwie zachodniopomorskim zwiększyła się z 11 do 13 liczba powiatów, które na mapie stanowią tzw. białe plamy, czyli uzyskany wynik jest niższy od krajowego o więcej niż 1,6 punktu (w 2010 r. – w 9 powiatach uzyskano taki wynik, w 2011 r. – w 7, w 2012 r. – 11). W 2013 r., podobnie jak w 2012, w żadnym powiecie w Zachodniopomorskiem nie uzyskano wyniku wyższego od średniego krajowego o więcej niż 1,6 punktu, natomiast wynik wyższy od krajowego w przedziale od 0,41 do 1,6 punktu odnotowano w Szczecinie i Koszalinie. Wyniki na poziomie porównywalnym do średniego wyniku w kraju otrzymano w powiecie polickim i szczecineckim. Mieszczące się w przedziale od 0,41 do 1,6 punktu wyniki niższe od krajowego uzyskano w Świnoujściu oraz

powiecie łobeskim, stargardzkim i myśliborskim. W tym samym przedziale co przed rokiem (czyli ani znacząco nie wzrosły, ani nie zmalały) sytuują się średnie wyniki uzyskane w Szczecinie, Koszalinie oraz w jedenastu powiatach: koszalińskim, myśliborskim, stargardzkim, kamieńskim, goleniowskim, pyrzyckim, drawskim, wałeckim, gryfickim, białogardzkim i sławieńskim. Wyniki wyższe w porównaniu do 2012 r. uzyskano w powiecie szczecineckim i łobeskim, a niższe – w Świnoujściu, powiecie gryfińskim, choszczeńskim, kołobrzeskim.

Rozkład wyników powiatów województwa zachodniopomorskiego w trzech obszarach w odniesieniu do Okręgu przedstawiono w tabeli 25.

Tabela 25. Rozkład średnich wyników powiatów woj. zachodniopomorskiego w odniesieniu do Okręgu

		Obszar wyników					
		niskich		średnich		wysokich	
		do 22,04		22,05-23,76		od 23,77	
Liczba/procent powiatów	w Okręgu	16	22,9%	38	54,2%	16	22,9%
	w woj. zachodniopomorskim	10	47,6%	8	38,1%	3	14,3%

W województwie zachodniopomorskim jest wyższy niż w Okręgu odsetek powiatów z niskimi wynikami, a niższy z wynikami średnimi i wysokimi.

Analizując wyniki uzyskane przez uczniów w powiatach województwa zachodniopomorskiego, można skorzystać z tabeli 26., w której przedstawiono, jaki procent uczniów uzyskał wyniki mieszczące się w obszarze wyników niskich, średnich lub wysokich.

Tabela 26. Rozkład wyników uczniów w powiatach województwa zachodniopomorskiego

Powiat	Procent uczniów z wynikiem			Powiat	Procent uczniów z wynikiem		
	niskim (0-16)	średnim (17-31)	wysokim (32-40)		niskim (0-16)	średnim (17-31)	wysokim (32-40)
białogardzki	35,3	50,2	14,4	policki	22,8	53,0	24,2
choszczeński	33,9	55,4	10,7	pyrzycki	30,2	54,9	14,8
drawski	27,8	55,6	16,6	sławieński	29,1	53,8	17,0
goleniowski	30,5	56,7	12,8	stargardzki	26,3	57,1	16,6
gryficki	32,2	54,9	12,9	szczecinecki	24,1	52,3	23,6
gryfiński	28,9	55,1	16,1	świdwiński	32,4	51,0	16,6
kamieński	29,8	51,9	18,3	wałecki	27,6	56,3	16,2
kołobrzeski	30,9	54,4	14,6	M. Koszalin	18,5	53,8	27,6
koszaliński	31,8	56,3	11,9	M. Szczecin	18,1	53,9	27,9
łobeski	21,3	62,2	16,6	M. Świnoujście	25,1	58,3	16,6
myśliborski	27,7	50,4	21,9				

Najmniejszy odsetek uczniów, którzy uzyskali wyniki niskie, uczęszczał do szkół w Szczecinie i Koszalinie (odsetek niższy niż średnia w kraju – 21,6%). Największy odsetek uczniów z wynikami niskimi (na poziomie powyżej 30%) uzyskano w powiatach: białogardzkim, choszczeńskim, goleniowskim, gryfickim, kołobrzeskim, koszalińskim,

pyrzyckim i świdwińskim. Odsetek uczniów uzyskujących wyniki wysokie na poziomie wyższym niż w kraju (22,9%) odnotowano w Szczecinie, Koszalinie, w powiecie polickim i szczecineckim. O około 10 punktów procentowych mniej niż średnio w kraju uzyskano wyników wysokich w powiecie choszczeńskim, gołeniewskim, gryfickim i koszalińskim. W Zachodniopomorskiem mniejszy procent uczniów niż w kraju (55,5%) uzyskał wyniki średnie w powiatach: białogardzkim, gryfickim, gryfińskim, kamieńskim, kołobrzesckim, myśliborskim, polickim, pyrzyckim, sławieńskim, szczecineckim i świdwińskim, jednak nie można uznać, że jest to tendencja korzystna, ponieważ w tych samych powiatach odnotowano wysoki odsetek uczniów z wynikami niskimi. Jedynie w Szczecinie i w Koszalinie było procentowo mniej niż w kraju uczniów uzyskujących wyniki średnie i niskie, a więcej – wyniki wysokie.

Rozkład średnich wyników gmin województwa zachodniopomorskiego w trzech obszarach w odniesieniu do Okręgu przedstawiono w tabeli 27.

Tabela 27. Rozkład średnich wyników gmin woj. zachodniopomorskiego w odniesieniu do Okręgu

		Obszar wyników					
		niskich		średnich		wysokich	
		do 20,90		20,91-23,83		od 23,84	
Liczba/ procent gmin w	Okręgu	98	23,2%	229	54,1%	96	22,7%
	w woj. zachodniopomorskim	44	38,6%	57	50,0%	13	11,4%

W tabeli 28. zestawiono, jaki odsetek uczniów w gminach województwa zachodniopomorskiego uzyskał wyniki niskie, średnie lub wysokie.

Tabela 28. Rozkład wyników w gminach województwa zachodniopomorskiego

Powiat/gmina	Procent uczniów z wynikami			Powiat/gmina	Procent uczniów z wynikami		
	niskim (0-16)	średnim (17-31)	wysokim (32-40)		niskim (0-16)	średnim (17-31)	wysokim (32-40)
Powiat białogardzki				Powiat łobeski			
Białogard -M	37,5	53,1	9,4	Dobra	27,9	58,1	14,0
Białogard -GM	30,7	51,9	17,5	Łobez	21,4	67,5	11,1
Karlino	39,6	47,5	12,9	Radowo Małe	11,4	70,5	18,2
Tychowo	41,1	46,6	12,3	Resko	18,5	60,5	21,0
Powiat choszczeński				Węgorzyno	26,5	51,5	22,1
Bierzwnik	51,2	44,2	4,7	Powiat myśliborski			
Choszczno	30,8	57,4	11,8	Barlinek	26,1	54,7	19,3
Drawno	40,0	44,4	15,6	Boleszkowice	36,4	54,5	9,1
Krzęcin	55,9	38,2	5,9	Dębno	28,2	51,9	19,9
Pelczyce	27,6	63,2	9,2	Myślibórz	25,9	43,5	30,6
Recz	21,8	65,5	12,7	Nowogródek Pomorski	35,9	56,4	7,7

OKE w Poznaniu
Raport ze sprawdzianu; kwiecień 2013

Powiat drawski				Powiat policki			
Czaplinek	28,7	54,8	16,5	Dobra (Szczecińska)	20,2	51,3	28,6
Drawsko Pomorskie	25,0	56,8	18,2	Kołbaskowo	25,3	49,4	25,3
Kalisz Pomorski	34,8	56,5	8,7	Nowe Warpno	35,7	50,0	14,3
Ostrowice	38,2	47,1	14,7	Police	22,6	54,5	22,9
Wierzchowo	31,0	57,1	11,9	Powiat pyrzycki			
Złocieniec	23,0	56,1	20,9	Bielice	31,4	57,1	11,4
Powiat goleniowski				Kozielice	60,0	35,6	4,4
Goleniów	23,3	60,8	15,9	Lipiany	28,6	51,8	19,6
Maszewo	27,6	60,2	12,2	Przelewice	28,3	54,3	17,4
Nowogard	35,4	52,3	12,3	Pyrzyce	19,6	60,1	20,3
Osina	53,1	40,6	6,3	Warnice	40,9	59,1	0,0
Przybiernów	47,8	47,8	4,3	Powiat sławieński			
Stepnica	30,0	65,0	5,0	Darłowo - M	35,8	56,6	7,5
Powiat gryficki				Darłowo- GM	28,0	43,9	28,0
Brojce	35,2	53,3	11,4	Malechowo	31,6	53,2	15,2
Gryfice	26,8	60,7	12,5	Postomino	26,0	62,3	11,7
Karnice	33,3	56,6	10,1	Sławno - M	36,0	45,3	18,6
Płoty	35,2	53,3	11,4	Sławno - GM	20,5	60,6	18,9
Rewal	26,8	60,7	12,5	Powiat stargardzki			
Trzebiatów	33,3	56,6	10,1	Chociwel	34,6	59,6	5,8
Powiat gryfiński				Dobrzany	29,8	63,8	6,4
Banie	30,6	58,3	11,1	Dolice	36,5	51,4	12,2
Cedynia	33,3	58,3	8,3	Ińsko	48,5	39,4	12,1
Chojna	19,5	55,3	25,2	Kobylanka	12,5	60,0	27,5
Gryfino	30,0	52,0	18,1	Marianowo	21,2	57,6	21,2
Mieszkowice	25,4	62,7	11,9	Stara Dąbrowa	28,2	56,4	15,4
Moryń	40,5	54,8	4,8	Stargard Szczeciński - M	37,3	47,0	15,7
Stare Czarnowo	51,7	48,3	0,0	Stargard Szczeciński - GM	22,3	58,9	18,9
Trzińsko-Zdrój	11,3	61,3	27,4	Suchań	30,3	63,6	6,1
Widuchowa	42,3	50,0	7,7	Powiat szczecinecki			
Powiat gryfiński				Barwice	35,6	52,9	11,5
Dziwnów	12,1	60,6	27,3	Biały Bór	28,0	58,0	14,0
Golczewo	43,9	40,9	15,2	Borne Sulinowo	23,5	55,6	21,0
Kamień Pomorski	28,2	52,4	19,4	Grzmiąca	29,4	56,9	13,7
Międzyzdroje	31,7	48,8	19,5	Szczecinek - M	41,3	43,8	15,0
Świerzno	25,9	59,3	14,8	Szczecinek - GM	14,5	51,8	33,8
Wolin	28,4	54,9	16,7	Powiat świdwiński			
Powiat kołobrzeski				Brzeźno	39,4	51,5	9,1
Dygowo	48,1	42,3	9,6	Połczyn-Zdrój	30,5	53,2	16,3
Gościno	41,0	57,4	1,6	Rąbino	38,6	38,6	22,7
Kołobrzeg - M	21,4	57,1	21,4	Sławoborze	42,5	42,5	15,0

OKE w Poznaniu
Raport ze sprawdzianu; kwiecień 2013

Kołobrzeg – GM	26,5	55,3	18,2	Świdwin - M	28,6	61,2	10,2
Rymań	50,0	47,6	2,4	Świdwin - GM	29,3	51,3	19,3
Siemyśl	25,9	63,0	11,1	Powiat wałecki			
Ustronie Morskie	43,8	53,1	3,1	Człopa	42,6	51,9	5,6
Powiat koszaliński				Mirosławiec	30,4	46,4	23,2
Będzino	38,0	49,0	13,0	Tuczno	37,0	54,3	8,7
Biesiekierz	19,6	62,5	17,9	Wałcz - M	27,7	56,3	16,0
Bobolice	22,8	66,3	10,9	Wałcz - GM	22,1	60,1	17,9
Manowo	28,3	55,0	16,7	M. Koszalin	18,5	53,8	27,6
Mielno	7,1	78,6	14,3	M. Szczecin	18,1	53,9	27,9
Polanów	41,9	49,5	8,6	M. Świnoujście	25,1	58,3	16,6
Sianów	35,8	56,0	8,3				
Świeszyno	40,0	46,7	13,3				

W 2013 r. w Zachodniopomorskiem wyższy niż średnio w kraju (22,9%) procent uczniów z wynikiem wysokim odnotowano w 12 gminach (11% gmin w województwie zachodniopomorskim): Myślibórz, Chojna, Trzcieńsko-Zdrój, Dziwnów, Dobra (Szczecińska), Kołbaskowo, Darłowo (GM), Kobylanka, Szczecinek (GM), Mirosławiec oraz w Koszalinie i Szczecinie. Poniżej 5% uczniów z wynikami wysokimi było w siedmiu (6%) gminach: Bierzwnik, Przybiernów, Moryń, Gościno, Rymań, Ustronie Morskie i Kozielice. W trzech gminach: Karnice, Stare Czarnowo i Warnice żaden uczeń nie uzyskał wyniku z obszaru wysokich wyników. Uczniów uzyskujących wyniki w obszarze wyników średnich o około 10 punktów procentowych więcej niż w kraju (55,5%) odnotowano w sześciu gminach: Recz, Łobez, Radowo Małe (tu różnica wynosi 15 punktów procentowych), Stepnica, Bobolice, Mielno (tu różnica wynosi 23,1 punktów procentowych). Powyżej 40% uczniów z wynikiem w obszarze wyników niskich (w kraju 22,9%) odnotowano w 23 gminach (20% gmin w Zachodniopomorskiem): Tychowo, Bierzwnik (tu 51,2%), Krzęcin (55,9%), Osina (53,1%), Przybiernów, Brojce, Karnice (tu 59,5%), Moryń, Stare Czarnowo (51,7%), Widuchowa, Golczewo, Dygowo, Gościno, Rymań (50%), Ustronie Morskie, Kozielice (tu 60%), Warnice, Ińsko, Szczecinek (M), Sławoborze, Człopa, Polanów i Świeszyno. Mniej niż 10% piszących, którzy uzyskali wyniki w obszarze wyników niskich, było w jednej gminie – Mielno.

IV.1a Wyniki uczniów bez dysleksji i z dysleksją rozwojową

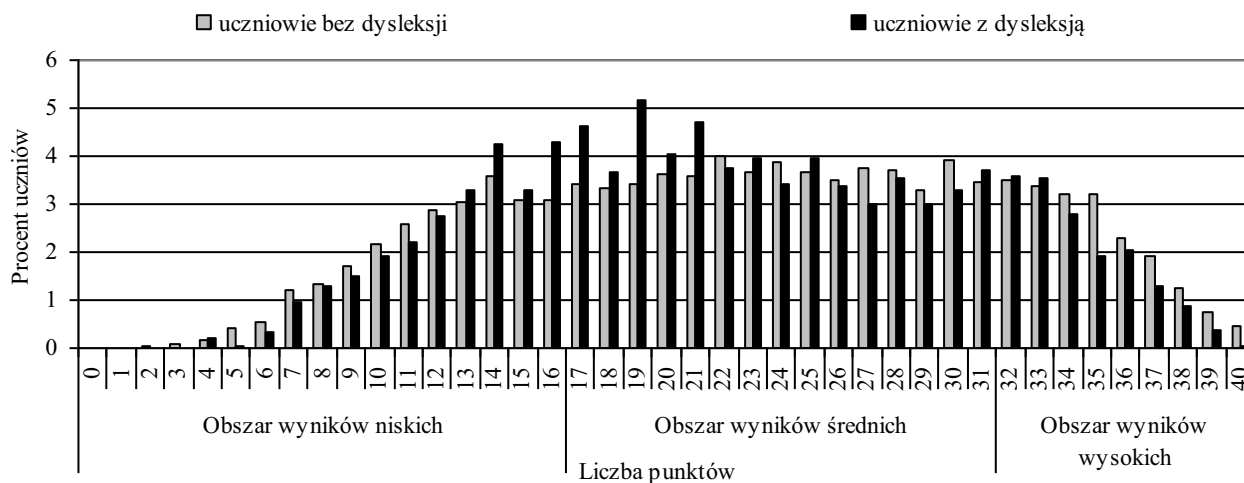
Jednym z czynników wpływających na wyniki uzyskane przez uczniów jest dysleksja rozwojowa. Liczebność i średni wynik uczniów bez dysfunkcji oraz z dysleksją rozwojową zestawiono w tabeli 29.

Tabela 29. Zestawienie liczebności i wyników uczniów bez dysleksji i z dysleksją

	Liczba uczniów	Średni wynik	
		punktowy	w %
Uczniowie bez dysleksji	12 970	23,06	58
Uczniowie z dysleksją	1 862	22,41	56

W województwie zachodniopomorskim uczniowie z dysleksją rozwojową stanowili ponad 12% wszystkich uczniów, którzy przystąpili do sprawdzianu. Jest to o 0,9 punktu procentowego więcej niż w roku ubiegłym. Średni wynik uczniów z dysleksją jest o 0,65 punktu niższy od średniego wyniku uczniów bez dysleksji.

Na wykresie 5. przedstawiono rozkład wyników uzyskanych ze sprawdzianu przez każdą z grup w określonej strefie wyników.

Wykres 5. Rozkład wyników uczniów bez dysleksji i z dysleksją w woj. zachodniopomorskim

Na wykresie przedstawiono graficznie, jaki procent uczniów w województwie zachodniopomorskim otrzymał wynik z obszaru wyników niskich (poniżej 16 punktów), wyników średnich (w przedziale od 17 do 31 punktów) czy z obszaru wyników wysokich (powyżej 32 punktów). W tabeli 30. zestawiono, jaki odsetek uczniów bez dysleksji i z dysleksją osiągnął wyniki niskie, średnie lub wysokie.

Tabela 30. Rozkład wyników uczniów bez dysleksji i z dysleksją ujęty w trzech obszarach

Uczniowie bez dysleksji		przedział	% uczniów	Uczniowie z dysleksją		przedział	% uczniów
Obszar wyników	niskich	0-16	25,92	Obszar wyników	niskich	0-16	26,30
	średnich	17-31	54,12		średnich	17-31	57,22
	wysokich	32-40	19,96		wysokich	32-40	16,48

Zarówno z wykresu jak i z tabeli można odczytać, że szóstoklasiści mający opinię o dysleksji rzadziej niż uczniowie bez dysleksji uzyskiwali wyniki w obszarze wyników wysokich, a częściej w obszarze wyników średnich i niskich.

IV.1b Wyniki uczniów według lokalizacji szkoły

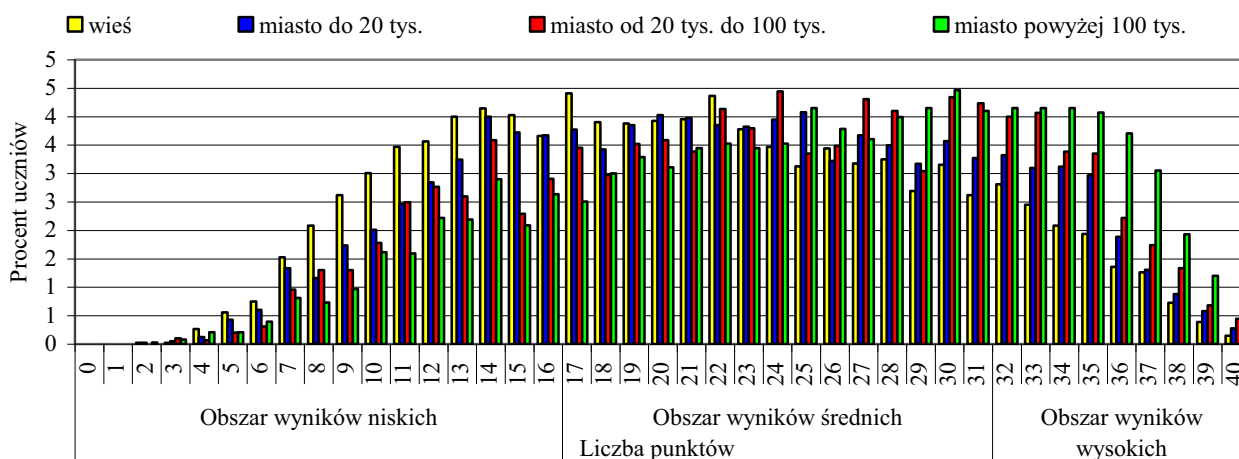
W tabeli 31. zestawiono liczebność i średnie wyniki uczniów uczęszczających do szkół podstawowych w poszczególnych typach miejscowości.

Tabela 31. Liczebność i średnie wyniki w poszczególnych typach miejscowości

		Wieś	Miasto		
			do 20 tys.	od 20 do 100 tys.	powyżej 100 tys.
Liczba uczniów		4 121	3 972	2 915	3 824
Średni wynik	punktowy	20,97	22,50	23,71	25,09
	w %	52	56	59	63

W szkołach wiejskich i w miastach do 20 tys. mieszkańców przystąpiło do sprawdzianu 55% szóstoklasistów z województwa zachodniopomorskiego, czyli podobnie jak w roku ubiegłym. Statystyczny uczeń w wiejskiej szkole uzyskał wynik ze sprawdzianu o 4,09 punktu niższy niż jego rówieśnik z dużego miasta (w ubiegłym roku różnica między tymi grupami wynosiła 3,75 punktu).

Na wykresie 6. zilustrowano, jak rozkładały się wyniki w poszczególnych typach miejscowości w Zachodniopomorskiem.

Wykres 6. Rozkład wyników uczniów z poszczególnych typów miejscowości w województwie zachodniopomorskim

Uczniowie uczęszczający do szkół w średnich i dużych miastach częściej uzyskiwali wyniki znajdujące się w obszarze wyników wysokich i wyżej średnich (rozkłady są lewoskośne), natomiast uczniowie z małych miast i miejscowości wiejskich częściej uzyskiwali wyniki w obszarze wyników niskich i niżej średnich (rozkłady są prawoskośne).

Uzupełnienie informacji zamieszczonych na wykresie 6. stanowią dane znajdujące się w tabeli 32.

Tabela 32. Rozkład wyników uczniów w różnych typach miejscowości ujęty w trzech obszarach

			przedział	% uczniów				przedział	% uczniów
Wieś	Obszar wyników	niskich	0-16	33,71	Miasto do 20 tys.	Obszar wyników	niskich	0-16	27,43
		średnich	17-31	53,13			średnich	17-31	55,14
		wysokich	32-40	13,16			wysokich	32-40	17,43
Miasto od 20 do 100 tys.	Obszar wyników	niskich	0-16	22,65	Miasto od 100 tys.	Obszar wyników	niskich	0-16	18,66
		średnich	17-31	56,13			średnich	17-31	54,09
		wysokich	32-40	21,22			wysokich	32-40	27,25

IV.1c Wyniki uczniów z uwzględnieniem płci

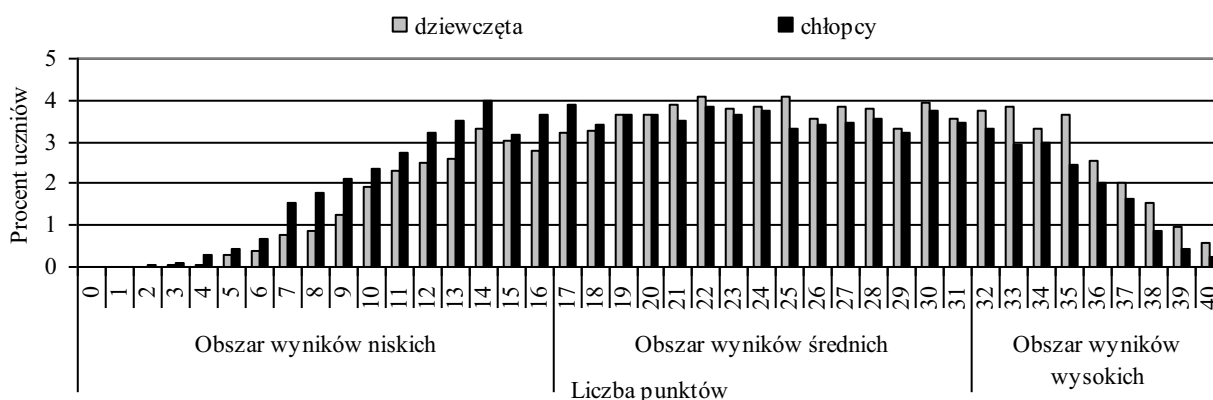
Liczebność oraz wyniki dziewcząt i chłopców, którzy przystąpili do sprawdzianu w 2013 r., zestawiono w tabeli 33.

Tabela 33. Liczebność oraz wyniki dziewcząt i chłopców

	Liczba uczniów	Średni wynik	
		punktowy	w %
Dziewczęta	7 177	23,87	60
Chłopcy	7 655	22,15	55

Wśród uczniów przystępujących do sprawdzianu było więcej chłopców niż dziewcząt (stanowili oni 50,46% piszących). Za rozwiązanie zadań w arkuszu statystyczny chłopiec w województwie zachodniopomorskim, podobnie jak w roku ubiegłym, otrzymał 1,72 punktu mniej niż statystyczna dziewczynka (różnica w stosunku do 2012 r. zwiększyła się o 0,54 punktu).

Na wykresie 7. przedstawiono rozkłady wyników punktowych dziewcząt i chłopców w województwie zachodniopomorskim.

Wykres 7. Rozkład wyników dziewcząt i chłopców w województwie zachodniopomorskim

Dziewczęta częściej niż chłopcy uzyskiwały wyniki w obszarze wyników średnich powyżej 21 punktów i w obszarze wyników wysokich, a chłopcy częściej niż dziewczęta uzyskiwali wyniki w obszarze wyników niskich, zatem dla chłopców zadania w arkuszu sprawdzianu okazały się trudniejsze niż dla dziewcząt. W tabeli 34. przedstawiono, jaki procent każdej grupy uzyskał wynik niski, średni lub wysoki.

Tabela 34. Odsetek dziewcząt i chłopców uzyskujących wyniki niskie, średnie lub wysokie

Dziewczęta		przedział	% uczniów	Chłopcy		przedział	% uczniów
Obszar wyników	niskich	0-16	22,13	Obszar wyników	niskich	0-16	29,56
	średnich	17-31	55,59		średnich	17-31	53,49
	wysokich	32-40	22,28		wysokich	32-40	16,94

Wyniki wysokie uzyskało o ponad 5 punktów procentowych więcej dziewcząt niż chłopców.

IV.1d Wyniki uczniów z uwzględnieniem statusu szkoły

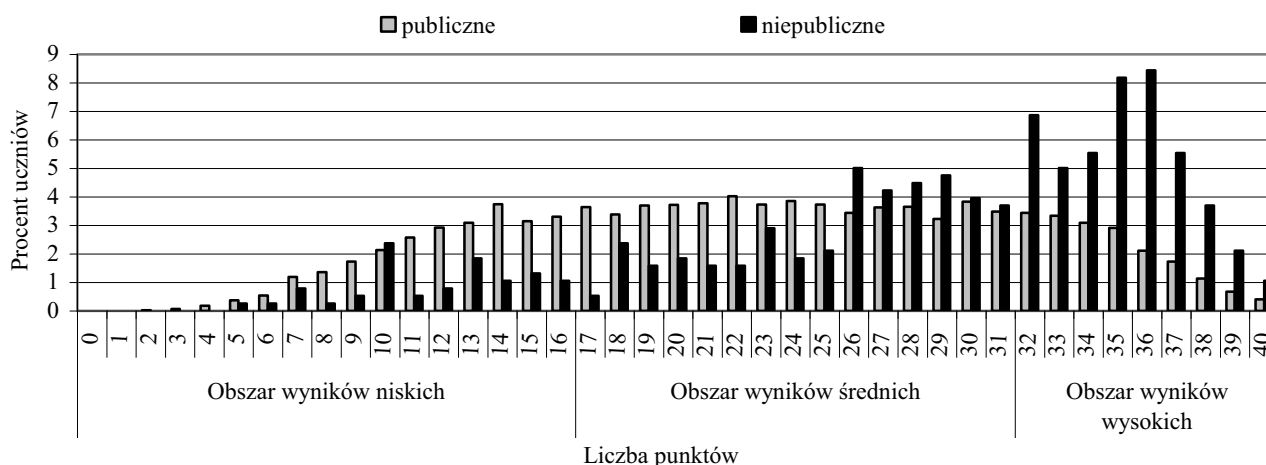
W tabeli 35. zestawiono liczebność i średni wynik uczniów szkół publicznych i niepublicznych w województwie zachodniopomorskim.

Tabela 35. Liczebność i średnie wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych

Uczniowie szkół	Liczba uczniów	Procent uczniów	Średni wynik	
			punktowy	w %
łącznie	14 832	100,00	22,99	57
publicznych	14 454	97,45	22,83	57
niepublicznych	378	2,55	28,55	71

W województwie zachodniopomorskim uczniowie szkół niepublicznych stanowili 2,49% szóstoklasistów przystępujących do sprawdzianu (arkusz S-1). Uzyskali średni wynik o 5,72 punktu wyższy niż uczniowie szkół publicznych. Różnica średniego wyniku pomiędzy obiema grupami zwiększyła się w stosunku do roku ubiegłego o 0,45 punktu.

Na wykresie 8. przedstawiono rozkład wyników uczniów szkół publicznych i niepublicznych w województwie

Wykres 8. Rozkład wyników uczniów w szkołach publicznych i niepublicznych

Dane zawarte na wykresie 8. należy uzupełnić informacjami znajdującymi się w tabeli 36.

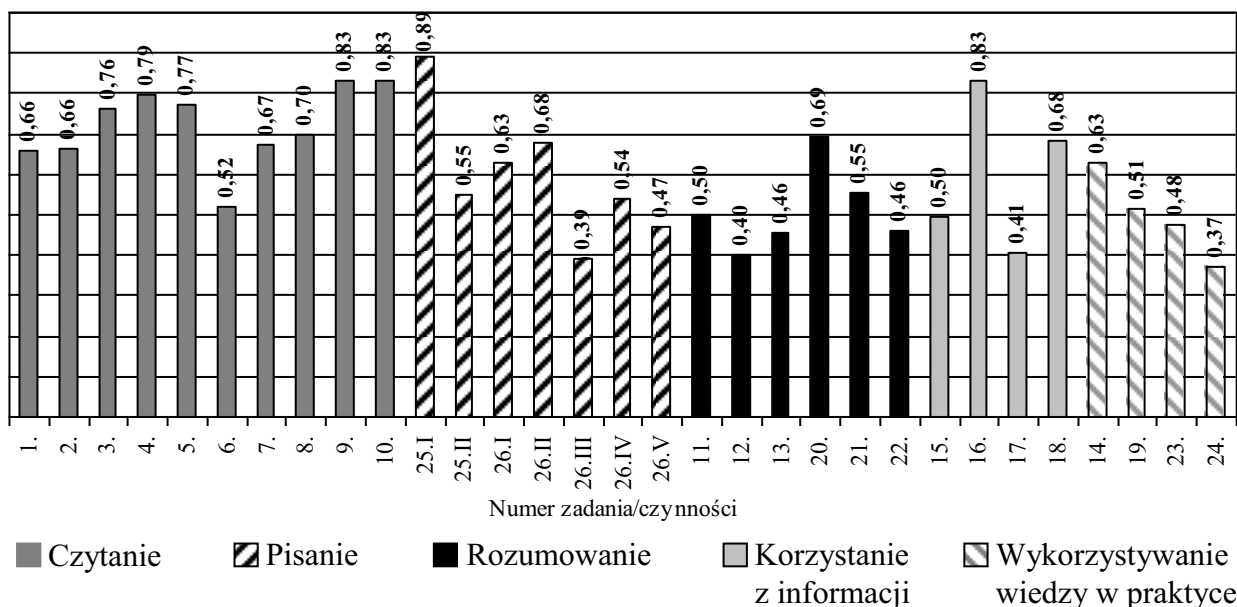
Tabela 36. Rozkład wyników uczniów szkół publicznych i niepublicznych ujęty w trzech obszarach

Uczniowie z wynikami	przedział	% uczniów w szkołach	
		publicznych	niepublicznych
niskimi	0-16	26,36	11,08
średnimi	17-31	54,82	42,48
wysokimi	32-40	18,82	46,44

IV.2 Osiągnięcia uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu S-1-132

W województwie zachodniopomorskim do sprawdzianu w terminie kwietniowym przystąpiło 14 832 uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym. Na 40 punktów otrzymali oni średnio 22,99 punktu, czyli 57% punktów możliwych do uzyskania.

W celu umożliwienia podsumowania, na wykresie 9. zaprezentowano łatwość wszystkich zadań w arkuszu standardowym S-1-132 w pięciu obszarach umiejętności.

Wykres 9. Łatwość zadań/czynności w arkuszu standardowym – S-1-132

W województwie zachodniopomorskim podczas sprawdzianu przeprowadzonego w kwietniu 2013 r. najmniej trudności sprawiło szóstoklasistom wykonanie zadań z obszaru *czytanie*. Za wykonanie zadań z tego obszaru umiejętności piszący otrzymali 72% punktów możliwych do uzyskania, czyli była to umiejętność łatwa dla uczniów (w 2012 r. – 62%, a 2011 r. – 81%). Umiejętności z trzech obszarów były umiarkowanie trudne: z *pisania* uczniowie uzyskali 58% punktów (w 2012 r. – 55%), z *rozumowania* – 50% (w 2012 r. – także 50%) i z *korzystania z informacji* – 61% (w 2012 r. – 68%). Podobnie jak w ubiegłym roku wykonanie zadań z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* okazało się trudne – szóstoklasiści otrzymali 45% punktów (w 2012 r. – 44%) możliwych do uzyskania.

W całym arkuszu żadne zadanie nie okazało się bardzo łatwe. Dla uczniów nie było zadań bardzo trudnych, ale osiem zadań uzyskało wartość współczynnika łatwości charakterystyczną dla zadań trudnych.

IV.2a Czytanie

Za wykonanie zadań sprawdzających opanowanie umiejętności *czytania* (Wykres 10.) na 10 punktów możliwych do uzyskania uczniowie w Zachodniopomorskiem najczęściej otrzymywali 9 punktów. Taki wynik uzyskało 2 922 szóstoklasistów, czyli 19,66% piszących. Maksymalne 10 punktów uzyskało 2 465, czyli 16,59% przystępujących do sprawdzianu. Dwudziestu sześciu uczniów (0,17%) nie uzyskało żadnego punktu za wykonanie zadań z tego obszaru umiejętności. 1 276 uczniów (8,59%) otrzymało 5, czyli połowę punktów możliwych do uzyskania.

Wykres 10.

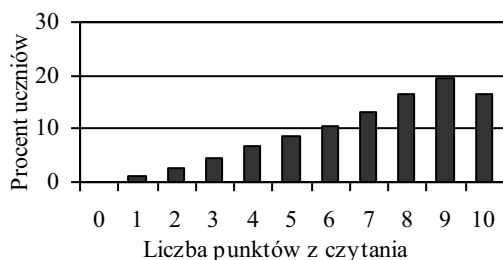

Tabela 37.

Czytanie - numer zadania									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Współczynnik łatwości									
0,66	0,66	0,76	0,79	0,77	0,52	0,67	0,70	0,83	0,83

Za wykonanie zadań z obszaru *czytanie* szóstoklasiści otrzymali 72% punktów możliwych do uzyskania. Oznacza to, że dla uczniów zadania, poprzez które sprawdzano poziom opanowania umiejętności *czytania*, okazały się łatwe. Spośród dziesięciu zadań sześć to zadania łatwe, a cztery – umiarkowanie trudne (Tabela 37.). Najmniej trudności sprawiło piszącym rozwiązanie zadania 9. i 10. – 83% uczniów poprawnie wykonało te zadania. Poprzez zadanie 9. sprawdzano, czy uczniowie potrafią rozpoznać wyrażenie z epitetem nadającym temu sformułowaniu znaczenie przenośne. Natomiast zadanie 10. posłużyło do sprawdzenia, czy uczniowie potrafią odczytać przeciwstawne znaczenie słów użytych w wierszu. 79% szóstoklasistów rozwiązało poprawnie zadanie 4., polegające na odczytaniu informacji zamieszczonych we fragmencie tekstu popularnonaukowego M. Nagajowej pt. *Sztuka dobrego pisania i mówienia*. Zadaniem łatwym, odnoszącym się do tego samego tekstu, było polecenie 5. i 3. (kolejność wg malejącej wartości wskaźnika łatwości). W zadaniu 5. uczniowie mieli przekonać, że rozumieją funkcję przytoczonej w tekście anegdoty o występie Heleny Modrzejewskiej w Stanach Zjednoczonych. W zadaniu 3. sprawdzano, czy szóstoklasiści potrafią w tekście odczytać informacje dotyczące znaczenia wyrażenia *kultura słowa*. W również łatwym zadaniu 8. – należało odczytać w wierszu znaczenie przenośne wyrażenia *uciekły ze słownika*. Zadanie 7. – umiarkowanie trudne – poprawnie wykonało 67% piszących. W tym zadaniu należało rozpoznać osobę mówiącą w wierszu. Umiarkowanie trudne dla uczniów okazały się jeszcze trzy zadania (1., 2. i 6.). Poprzez wymienione zadania sprawdzano opanowanie umiejętności odczytywania tekstu popularnonaukowego: odczytywanie głównej myśli tekstu (zad. 1.), rozpoznawanie bezpośredniego zwrotu do adresata (zad. 2.) oraz wnioskowanie na podstawie informacji o rodzaju tekstu kultury, którego częścią jest załączony fragment (zad. 6.). Ostatnie z wymienionych zadań rozwiązało zaledwie 52% piszących. Żadne zadanie z tego obszaru umiejętności nie okazało się dla uczniów bardzo łatwe czy też bardzo trudne lub trudne.

IV.2b Pisanie

Poziom opanowania umiejętności *pisania* w kwietniu 2013 r. oceniano na podstawie odpowiedzi zredagowanych do dwóch zadań otwartych: w zadaniu 25. – uzasadnienia, dlaczego należy poprawnie mówić i pisać oraz w zadaniu 26. – skierowanego do rówieśnika listu zawierającego zachętę do przeczytania ciekawej książki. Uczniowie w województwie zachodniopomorskim, rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym, na 10 punktów możliwych do uzyskania (Wykres 11.) najczęściej otrzymywali 6. Tę liczbę punktów uzyskało 2 274 (15,30%) uczniów. 1,13% uczniów (168) otrzymało 0 punktów, a 745 (5,01%) uczniów – maksymalną liczbę 10 punktów.

Wykres 11.

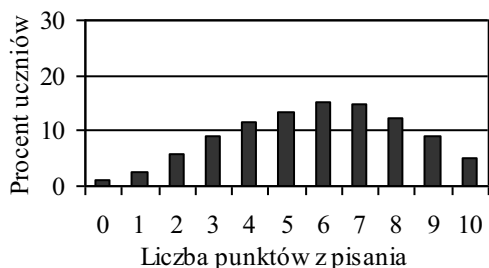

Tabela 38.

Pisanie - numer czynności						
25.I	25.II	26.I	26.II	26.III	26.IV	26.V
Współczynnik łatwości						
0,89	0,55	0,63	0,68	0,39	0,54	0,47

Wartość współczynnika łatwości 0,58 dla całego obszaru *pisanie* świadczy o tym, że jest to umiejętność dla uczniów umiarkowanie trudna. Spośród wszystkich badanych umiejętności (Tabela 38.) łatwe okazało się pisanie kilkuzdaniowej wypowiedzi na temat poprawności mówienia i pisania (zad. 25.I). Cztery umiejętności okazały się umiarkowanie trudne: pisanie listu na zadany temat (zad. 26.I), posługiwanie się funkcjonalnym stylem (zad. 26.II) w liście (czyli podtrzymywanie kontaktu z odbiorcą, posługiwanie się odpowiednimi zwrotami oraz stosowanie słownictwa służącego wartościowaniu), przestrzeganie norm ortograficznych (26.IV) i pisanie poprawnie pod względem językowym krótkiej wypowiedzi (25.II). Ta sama umiejętność sprawdzana w zadaniu rozszerzonej odpowiedzi, czyli w liście (26.III), sprawiła uczniom trudność, podobnie jak przestrzeganie poprawności interpunkcyjnej (26.V).

IV.2c Rozumowanie

Z obszaru *rozumowanie* (Wykres 12.) na 8 punktów możliwych do uzyskania najliczniejsza grupa uczniów – 2 178, czyli 14,66% populacji piszących sprawdzian otrzymało wynik 3 punkty. Niewiele mniejsza liczebnie grupa uczniów – 2 165 (14,57%) – uzyskała 2 punkty. 677 (4,56%) uczniów nie uzyskało żadnego punktu. Połowę punktów możliwych do uzyskania, czyli 4, otrzymało 1 928 (12,98%) szóstoklasistów. Maksymalny wynik – 8 punktów – uzyskało 1 033 (6,95%) uczniów.

Wykres 12.

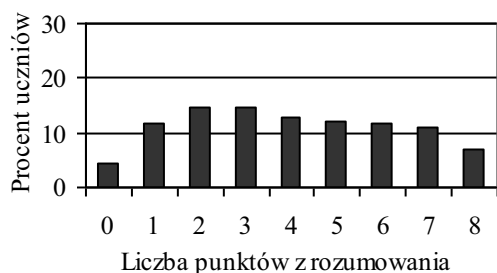

Tabela 39.

Rozumowanie - numer zadania					
11.	12.	13.	20.	21.	22.
Współczynnik łatwości					
0,50	0,40	0,46	0,69	0,55	0,46

Współczynnik łatwości 0,50, uzyskany za wykonanie zadań z obszaru *rozumowanie*, świadczy o tym, że zadania były dla uczniów umiarkowanie trudne (wartość współczynnika mieści się w dolnej granicy przedziału charakterystyki zadań umiarkowanie trudnych). Trzy zadania (Tabela 39.) sprawiły szóstoklasistom w Zachodniopomorskiem trudność i również trzy były umiarkowanie trudne. Umiarkowanie trudne okazało się zadanie 20., poprzez które sprawdzano, czy piszący rozpoznają charakterystyczne cechy i własności figur, czyli czy potrafią wyznaczyć i porównać pola powierzchni podłóg w dwóch pomieszczeniach (w jadalni i kuchni), 21., w którym należało wskazać prostokąty o takim samym polu powierzchni (podłogi w łazience i przedpokoju; rozwiązując zadanie, należało skorzystać

z danych w tej samej tabeli co w zad. 20.), oraz zadanie 11., w którym piszący mieli wskazać liczbę podzielną przez 9. Trudne dla uczniów było wykonanie trzech poleceń: w 12. należało ustalić kolejny termin powtarzanej regularnie czynności, czyli zmywania naczyń, w 13. sprawdzano, czy szóstoklasiści potrafią ustalić najmniejszą liczbę monet będących składnikami sumy reszty wydanej przez kasjerkę, a w 22. – czy umieją wyznaczyć wielokrotność i ustalić największą liczbę spełniającą warunki zadania, tj. obliczyć liczbę sadzonek krzewów zakupionych za pieniądze uzyskane ze sprzedaży makulatury.

IV.2d Korzystanie z informacji

Na 4 punkty możliwe do uzyskania za wykonanie zadań z obszaru *korzystanie z informacji* (Wykres 13.) najliczniejsza grupa uczniów 4 287 (28,85%) otrzymała 3 punkty. Niewiele mniej uczniów (3 996 – 26,89%) uzyskało 2 punkty, czyli połowę możliwych do otrzymania. Maksymalne 4 punkty przyznano 3 119 uczniom, co stanowi 20,99% populacji przystępujących do sprawdzianu w województwie zachodniopomorskim. Aż 868 szóstoklasistów (5,84%) nie rozwiązało poprawnie żadnego zadania z tego obszaru umiejętności.

Wykres 13.

Tabela 40.			
Korzystanie z informacji – numer zadania			
15.	16.	17.	18.
Współczynnik łatwości			
0,50	0,83	0,40	0,68

Wykonanie zadań z obszaru *korzystanie z informacji* okazało się dla uczniów umiarkowanie trudne (współczynnik łatwości 0,61), mimo że wszystkie zadania były zadaniami zamkniętymi wielokrotnego wyboru, więc piszący wybierali jedną z czterech zaproponowanych odpowiedzi. W zadaniach od 15. do 17., chcąc udzielić odpowiedzi, należało skorzystać z informacji zamieszczonych na schematycznym rysunku, przedstawiającym drogę Michała i Ani z domu do biblioteki, oraz we fragmencie rozkładu jazdy autobusów. W zadaniu 18. źródłem informacji był fragment regulaminu biblioteki, na którego podstawie należało określić najpóźniejszy termin zwrotu książek do biblioteki. Ostatnie z wymienionych zadań okazało się dla szóstoklasistów umiarkowanie trudne (*Tabela 40.*), podobnie jak zadanie 15., w którym należało określić godzinę odjazdu autobusem ze wskazanego przystanku. Łatwe było zadanie 16., a trudne 17. W zadaniu 16. należało ustalić czas przejazdu autobusu, wydłużony o 4 minuty w stosunku do czasu przewidzianego w rozkładzie jazdy. Natomiast w zadaniu 17. uczniowie musieli przeanalizować kilka etapów: ustalić czas dojścia Ani i Michała na przystanek autobusowy, na podstawie rozkładu jazdy wyznaczyć czas odjazdu, przejazdu i dojazdu autobusu oraz uwzględnić czas dojścia z wyznaczonego przystanku do miejsca docelowego, czyli biblioteki. W województwie zachodniopomorskim poprawną odpowiedź w tym zadaniu wskazało 40% uczniów.

IV.2e Wykorzystywanie wiedzy w praktyce

W 2013 roku po raz kolejny wykres rozkładu punktów z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* jest dwumodalny (*Wykres 14.*), ponieważ najliczniejsze grupy uczniów otrzymały 0, 1 lub 8 na 8 punktów możliwych do uzyskania. Maksymalną liczbę punktów uzyskało 1 880 (12,65%) piszących, a jeden punkt – 2 439 (16,41%) szóstoklasistów.

Niewiele mniej liczna była grupa (2 454, czyli 16,52%) uczniów, którzy nie otrzymali żadnego punktu za wykonanie zadań z tego obszaru umiejętności.

Wykres 14.

<i>Tabela 41.</i>			
Wykorzystywanie wiedzy w praktyce – numer zadania			
14.	19.	23.	24.
Współczynnik łatwości			
0,63	0,51	0,47	0,37

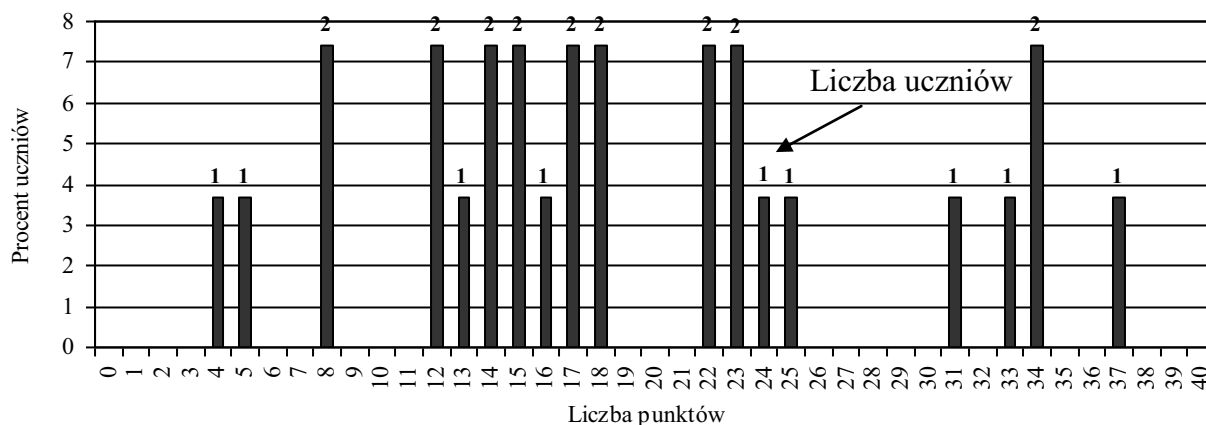
Dla szóstoklasistów zadania z obszaru *wykorzystywania wiedzy w praktyce* były trudne do wykonania, o czym świadczy wartość współczynnika łatwości – 0,45. Spośród czterech zadań, które uczniowie musieli rozwiązać, dwa okazały się umiarkowanie trudne i także dwa trudne. Najmniej trudności (*Tabela 40.*) sprawiło uczniom wykonanie zadania 14., w którym sprawdzano, czy przystępujący do sprawdzianu potrafią wykonać obliczenia dotyczące masy paczki zawierającej książki. Współczynnik łatwości charakterystyczny dla zadań umiarkowanie trudnych uzyskano także w przypadku polecenia 19., w którym uczniowie mieli obliczyć obwód prostokąta – podłogi w jadalni. Trudne dla uczniów okazało się zadanie 23. i 24. W 23. sprawdzano, czy szóstoklasiści potrafią obliczyć ułamek danej liczby w celu ustalenia, ile książek zakupiono do biblioteki, a w 24., czy umieją obliczyć powierzchnię trawnika i objętość opadów deszczu na tym obszarze.

V. Wyniki oraz osiągnięcia uczniów słabowidzących i niewidomych – arkusz S-4, 5, 6

W 2013 roku w województwie zachodniopomorskim do sprawdzianu przystąpiło 27 uczniów słabowidzących i niewidomych (w tym jeden z dysleksją rozwojową), z których 17 rozwiązywało zadania zamieszczone w arkuszu S-4, ośmiu piszących – w arkuszu S-5 i dwóch w arkuszu S-6. Wśród uczniów przystępujących do sprawdzianu było 19 chłopców i 8 dziewcząt. Czterdziestu dwóch szóstoklasistów słabowidzących i niewidomych w województwie zachodniopomorskim uczęszczało do szkół publicznych, a jeden do szkoły niepublicznej. Z tej grupy pięciu uczyło się w szkołach znajdujących się na wsi, trzech w szkołach znajdujących się w małych miastach, dwunastu w szkołach w średnich miastach i siedmiu w szkołach położonych na terenie dużych miast. Na 40 punktów możliwych do uzyskania za rozwiązanie zadań w całym arkuszu uczniowie słabowidzący i niewidomi uzyskali średni wynik 19,04 punktu, czyli 48% punktów możliwych do uzyskania (o 1 punkt procentowy mniej niż w ubiegłym roku).

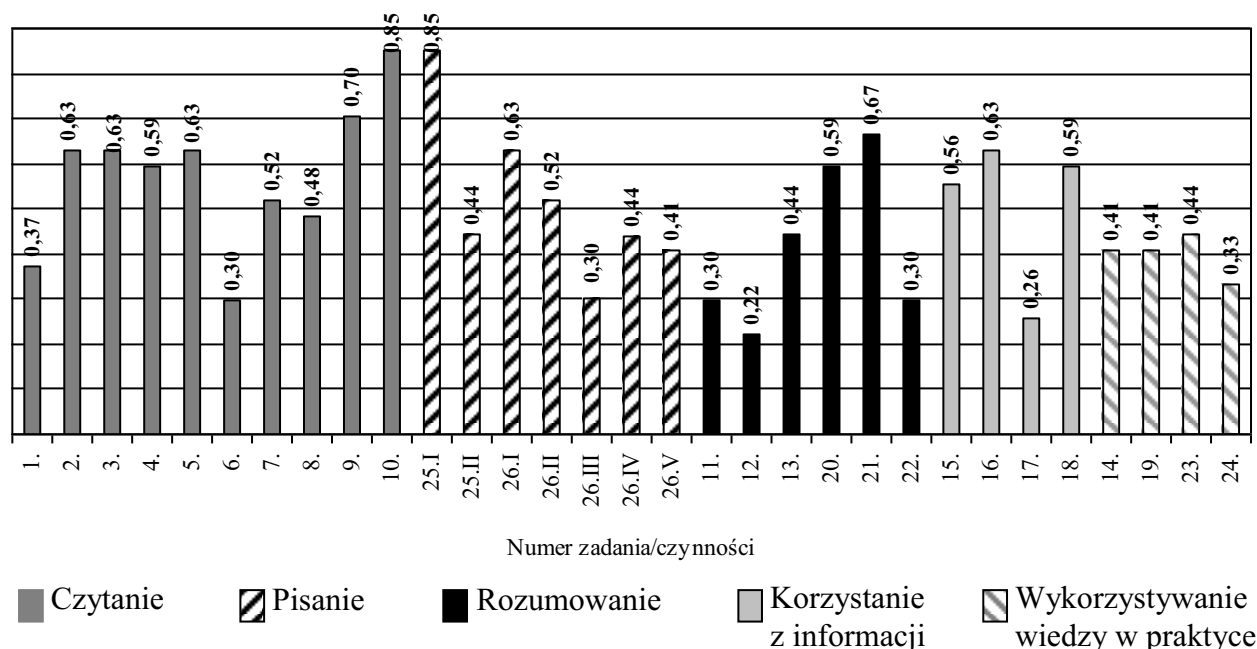
Spośród przystępujących do sprawdzianu uczniów słabowidzących i niewidomych jeden szóstoklasista uzyskał najniższy wynik 4 punkty i również jeden piszący uzyskał maksymalny wynik 37 punktów. Wynik 20 (połowa punktów możliwych do uzyskania) i mniej punktów otrzymało 16 uczniów, czyli 59% szóstoklasistów słabowidzących i niewidomych, przystępujących do rozwiązania zadań w arkuszach S-4, S-5 i S-6.

Rozkład wyników uczniów słabowidzących i niewidomych przedstawiono na wykresie 15.

Wykres 15. Rozkład wyników uczniów słabowidzących i niewidomych

Na wykresie 16. zilustrowano łatwość zadań/czynności w arkuszu dla uczniów słabowidzących i niewidomych w Zachodniopomorskiem.

Wykres 16. Łatwość zadań/czynności w arkuszu dla uczniów słabowidzących i niewidomych

W bieżącym roku, podobnie jak w ubiegłym, żaden z obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych nie okazał się dla uczniów bardzo łatwy lub łatwy i nie został opanowany na poziomie zadowalającym. Za wykonanie zadań z obszaru *czytanie* uczniowie słabowidzący i niewidomi, na 10 punktów możliwych, uzyskali 57% punktów możliwych do uzyskania. Była to dla uczniów umiejętność umiarkowanie trudna, podobnie jak *pisanie* (52% punktów) oraz *korzystanie z informacji* (51% punktów). Umiejętnością trudną dla tej grupy uczniów było *rozumowanie* (39% punktów) i *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* (38% punktów).

Jak już wcześniej podano, za wykonanie zadań z obszaru *czytanie* uczniowie słabowidzący i niewidomi w województwie zachodniopomorskim otrzymali 57% punktów możliwych do uzyskania. Żadne zadanie nie okazało się dla uczniów bardzo łatwe, natomiast dwa zadania spośród dziesięciu, za pomocą których sprawdzano poziom opanowania umiejętności czytania, były dla szóstoklasistów łatwe (zad. 9. i 10.). Zadania od 1. do 6.

odnosiły się do tekstu popularnonaukowego, a zadania od 7. do 10. – do tekstu poetyckiego. W zadaniu 9. należało rozpoznać wyrażenie, któremu epitet nadał znaczenie przenośne, a w zadaniu 10. odczytać znaczenie słów użytych w wierszu, czyli wskazać określenia o znaczeniu przeciwstawnym. Trzy zadania okazały się trudne (1., 6. i 8.), a pięć – umiarkowanie trudne (2., 3., 4., 5., 7.). W trudnym dla piszących zadaniu 1. oceniano opanowanie umiejętności odczytywania głównej myśli tekstu, w poleceniu 6. – wnioskowania na podstawie cech tekstu, że jest on fragmentem książki popularnonaukowej, a w zadaniu 8. – opanowanie umiejętności odczytywania w wierszu znaczenia przenośnego i określenia, co się dzieje ze słowami, które *uciekły ze słownika*. Zadanie 2. posłużyło do zbadania poziomu opanowania umiejętności rozpoznawania bezpośredniego zwrotu do adresata tekstu. Poprzez zadanie 3. sprawdzano opanowanie umiejętności odczytywania informacji w tekście popularnonaukowym, umożliwiającej wyjaśnienie znaczenia wyrażenia *kultura słowa*. Umiejętność odczytywania informacji zamieszczonej w tekście oceniano także w zadaniu 4., w którym należało polecenie, pouczenie i rozkaz rozpoznać jako przykłady wypowiedzi ustnych. Rozumienie funkcji przytoczonej w tekście anegdoty z życia Heleny Modrzejewskiej sprawdzano w zadaniu 5. W ostatnim z zadań umiarkowanie trudnych szóstoklasiści mieli wykazać się opanowaniem umiejętności rozpoznawania osoby mówiącej w wierszu (zad. 7.).

Za wykonanie zadań z obszaru *pisanie* uczniowie słabowidzący i niewidomi w województwie zachodniopomorskim uzyskali nieco ponad połowę punktów (52%) możliwych do uzyskania. Z tego obszaru umiejętności jedno zadanie okazało się łatwe – 25.I. W zadaniu 25.I sprawdzano opanowanie umiejętności formułowania kilkuzdaniowej wypowiedzi na zadany temat, czyli uzasadnienia, dlaczego należy poprawnie mówić i pisać. Dwie umiejętności dla szóstoklasistów były umiarkowanie trudne: oceniane w zadaniu 26. napisanie listu na zadany temat, zawierającego zachętę do przeczytania ciekawej książki (zad. 26.I). oraz posługiwanie się w tym liście funkcjonalnym stylem (zad. 26.II). Trudność sprawiło uczniom napisanie poprawnie pod względem językowym krótkiej wypowiedzi (zad. 25.II) oraz listu (zad. 26.III). Poza tym trudne dla uczniów było napisanie dłuższej wypowiedzi poprawnie pod względem ortograficznym (zad. 26.IV) oraz interpunkcyjnym (zad. 26.V).

W obszarze *rozumowanie*, za który uczniowie otrzymali 39% punktów możliwych do uzyskania, dwie badane umiejętności okazały się umiarkowanie trudne (zad. 20. i 21.) oraz cztery trudne (zad. 11., 12., 13. i 22.). W umiarkowanie trudnym zadaniu 20. oceniano opanowanie umiejętności porównywania pól prostokątów, rozróżniając przy tym porównanie różnicowe i ilorazowe, natomiast w zadaniu 21. szóstoklasiści mieli wykazać się opanowaniem umiejętności wskazywania prostokątów o takim samym polu powierzchni podłogi. W trudnym dla piszących zadaniu 11. uczniowie mieli wskazać liczbę podzielną przez 9, w zadaniu 12. ustalić termin wykonania czynności, czyli kolejnego dnia zmywania naczyń, a w zadaniu 13. – ustalić najmniejszą liczbę składników sumy, czyli liczby monet, które musi wydać kasjerka. W zadaniu 22. o takiej samej wartości współczynnika łatwości jak zadanie 12.) należało wyznaczyć wielokrotność i ustalić największą liczbę spełniającą warunki zadania, czyli obliczyć liczbę sadzonek, które uczniowie mogli kupić za pieniądze uzyskane ze sprzedaży makulatury.

Cztery zadania posłużyły do sprawdzenia poziomu opanowania umiejętności z obszaru *korzystanie z informacji*, za który uczniowie otrzymali 51% punktów możliwych do uzyskania. Z tego obszaru umiejętności trzy zadania były dla uczniów umiarkowanie trudne (zad. 15., 16. i 18.), a jedno trudne (zad. 17.). Bez problemów uczniowie rozwiązali zadanie 16., w którym, wykorzystując informacje zamieszczone na schematycznym rysunku i w rozkładzie jazdy (w arkuszu S-5 oraz S-6 w tekście i rozkładzie jazdy), należało

wyznaczyć godzinę dojazdu spóźnionego autobusu na przystanek. W odnoszących się do tych samych źródeł informacji zadaniach 15. i 17. uczniowie mieli odpowiednio: obliczyć, o której godzinie chłopiec odjedzie autobusem z wyznaczonego przystanku (zad. 15.) i określić godzinę dotarcia na przystanek, po przejściu odcinka, którego pokonanie zajmuje 7 minut. Po odczytaniu fragmentu regulaminu biblioteki w zadaniu 18. uczniowie mieli wskazać, którego dnia najpóźniej należy zwrócić książki do biblioteki.

Wykorzystywanie wiedzy w praktyce to obszar umiejętności, z którego za wykonanie zadań uczniowie otrzymali najmniej punktów – 38% punktów możliwych do uzyskania. Spośród czterech zadań wszystkie okazały się trudne. Sprawdzano opanowanie umiejętności obliczania masy paczki z książkami (zad. 14.), obwodu prostokąta (zad. 19.), obliczania ułamka danej liczby i wykorzystania zależności między liczbami naturalnymi do wyznaczenia rozwiązania zadania – liczby książek zakupionych do biblioteki (zad. 23.) oraz wyznaczenia powierzchni obszaru i ilości opadów na tym obszarze (zad. 24.).

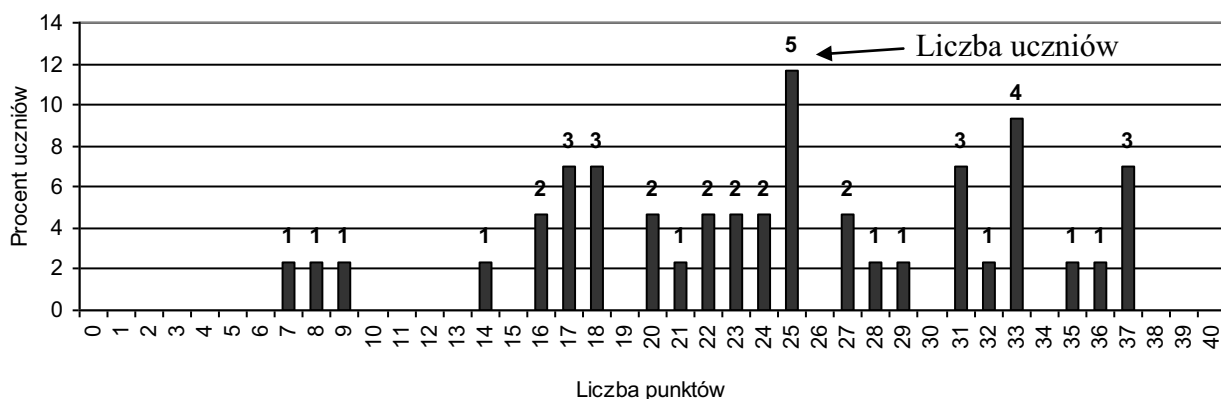
Podsumowując, można stwierdzić, że w tegorocznym arkuszu nie było zadań, które okazały się dla uczniów słabowidzących i niewidomych w województwie zachodniopomorskim bardzo łatwe lub bardzo trudne. W sumie łatwe były trzy zadania, umiarkowanie trudnych – dwanaście i trudnych – szesnaście. Żaden z obszarów umiejętności nie został opanowany na poziomie zadowalającym, co oznacza, że planując zadania dydaktyczne, należy zwrócić uwagę na doskonalenie umiejętności z wszystkich obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych.

VI. Wyniki oraz osiągnięcia uczniów słabosłyszących i niesłyszących – arkusz S-7

Do sprawdzianu w 2013 r. przystąpiło w województwie zachodniopomorskim 43 uczniów słabosłyszących i niesłyszących; stanowili oni 0,28% populacji piszących. W tej grupie było 26 chłopców i 17 dziewcząt. Większość (42) uczęszczała do szkół publicznych, tylko jeden uczył się w szkole niepublicznej. Siedmiu uczniów uczęszczało do szkół położonych na wsiach, czterech w małych miastach, dziewięciu do szkół w średnich miastach i dwudziestu trzech do szkół znajdujących się w dużych miastach.

Na 40 punktów uczniowie słabosłyszący i niesłyszący w Zachodniopomorskiem otrzymali 24,4 punktu, czyli 61% punktów możliwych do uzyskania, co oznacza, że zadania zamieszczone w arkuszu sprawdzianu okazały się dla tej grupy uczniów umiarkowanie trudne. Wynik uzyskany w województwie zachodniopomorskim był o 2,76 punktu wyższy od wyniku uzyskanego przez uczniów słabosłyszących i niesłyszących w Wielkopolsce i o 0,4 punktu wyższy od wyniku w Lubuskiem.

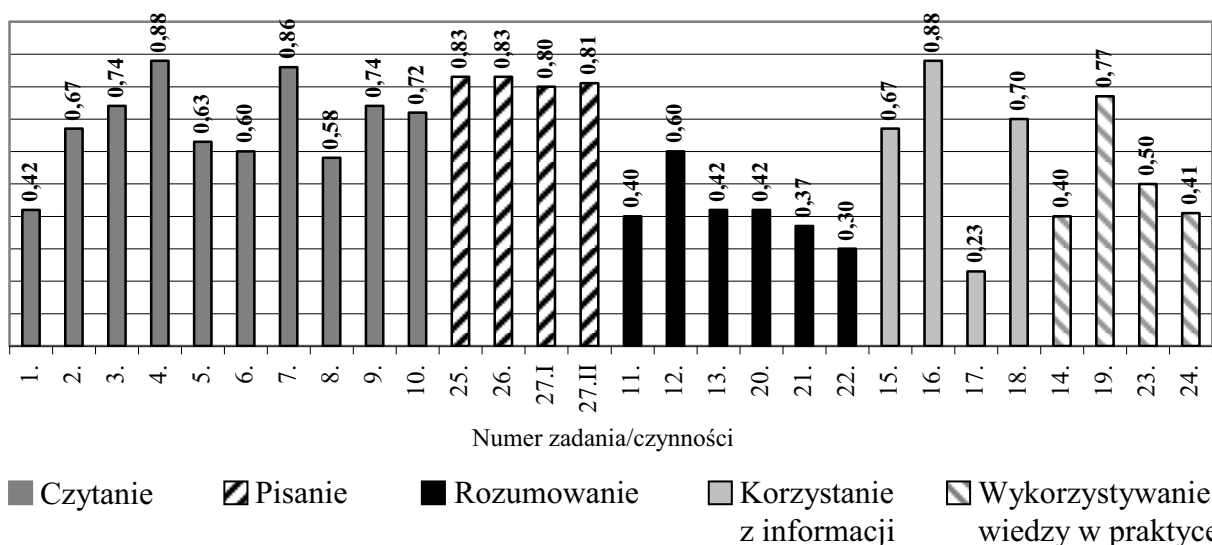
Rozkład wyników uzyskanych przez tę grupę uczniów przedstawiono na wykresie 17.

Wykres 17. Rozkład wyników uczniów słabosłyszących i niesłyszących

W województwie zachodniopomorskim jeden uczeń uzyskał najniższy wynik 7 punktów, a trzech piszących – najwyższy wynik 37 punktów. Wynik powyżej połowy punktów możliwych do uzyskania otrzymało 29 uczniów, czyli 67% populacji uczniów słabosłyszących i niesłyszących w województwie.

Na wykresie 18. zaprezentowano wszystkie zadania i czynności pogrupowane według obszarów umiejętności. Konsekwentnie, jak w latach poprzednich, przy każdym zadaniu zamieszczono informację o wartości współczynnika łatwości.

Wykres 18. Łatwość zadań/czynności w arkuszu dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących

Za wykonanie zadań z obszaru czytanie na 10 punktów uczniowie słabosłyszący i niesłyszący otrzymali 6,86 punktu, czyli 69% punktów możliwych do uzyskania. Żadne zadanie sprawdzające poziom opanowania umiejętności z tego obszaru nie okazało się dla uczniów bardzo trudne ani bardzo łatwe. Łatwe były zadania: 3., 4., 7., 9. i 10. Zadania 3. i 4. uczniowie mieli rozwiązać na podstawie tekstu publicystycznego autorstwa Anny Osiak pt. *Dlaczego warto czytać*. W zadaniu 3. należało odczytać informację dotyczącą pracy mózgu osoby czytającej książkę. W zadaniu 4. szóstoklasiści mieli także odczytać informację w tekście i na tej podstawie stwierdzić, że *mówione, pisane, migane* są *słowa*. Wykonanie zadania 7., 9. i 10. było możliwe po przeczytaniu wiersza *Słowa ze słownika*, napisanego przez Józefa Ratajczaka. W zadaniu 7. należało odczytać znaczenie dosłowne, aby następnie

określić, co się działo ze słowami ze słownika. W zadaniu 9. sprawdzano, czy uczniowie potrafią odczytać znaczenie wyrazu *płatki*, odnosząc je do kontekstu, czyli występujących w wierszu wyrazów: *kwiat, niebo, pociąg i krzesło*, natomiast w zadaniu 10. należało odczytać w wierszu znaczenie przenośne sformułowania *ktoś zawoła słowa ze słownika*. Cztery zadania z tego obszaru umiejętności okazały się umiarkowanie trudne: 2., 5., 6. i 8. Trzy z wymienionych zadań odnosiły się do tekstu publicystycznego (2., 5. i 6.), a jedno – 8. – do tekstu poetyckiego. Chcąc rozwiązać zadanie 2., szóstoklasiści powinni rozpoznać bezpośrednie zwroty do adresata. W zadaniu 5., należało wywnioskować, jakie książki – zdaniem autorki – uczniowie powinni wybierać, a w 6. wskazać, czy cytowany tekst jest fragmentem ogłoszenia, artykułu publicystycznego, opowiadania, czy też podręcznika do przyrody. W zadaniu 8. uczniowie mieli odczytać znaczenie przenośne w wierszu w tym celu, aby stwierdzić, że funkcjonalność słów (to, co robią w wierszu) wynika z ich znaczenia. Jedno zadanie (1.) sprawiło uczniom trudność – jego wykonanie polegało na określeniu głównej myśli tekstu publicystycznego.

Do sprawdzenia poziomu opanowania umiejętności *pisania* posłużyły trzy zadania (25., 26. i 27.). Za rozwiązanie tych zadań uczniowie otrzymali 8,12 punktu, czyli 81% punktów możliwych do uzyskania. Wszystkie wymienione zadania okazały się dla uczniów łatwe. Taką samą wartość miały współczynniki łatwości zadania 25. i 26. Poprzez zadanie 25. sprawdzano, czy uczniowie umieją napisać 2-3-zdaniową wypowiedź, zawierającą uzasadnienie, *dlaczego warto uczyć się języka polskiego*. Natomiast w zadaniu 26. oceniano opanowanie umiejętności odpowiadania na pytania ze świadomością celu: jedno z pytań sformułowanych w tym zadaniu dotyczyło ciekawych książek, które znajdują się w bibliotece szkolnej, a drugie tych, które mogą podobać się niesłyszącym uczniom. Spośród wyżej wymienionych zadań najniższy współczynnik łatwości miało polecenie 27.I, w którym należało wykazać się opanowaniem umiejętności pisania na zadany temat i zgodnie z celem, czyli napisać do rówieśnika list, zawierający opis ulubionego filmu lub programu telewizyjnego. O 0,01 wyższą wartość współczynnika łatwości miało zadanie 27.II, w którym oceniano, czy szóstoklasiści potrafią napisać komunikatywnie co najmniej 7 linii własnego tekstu.

Uczniowie słabosłyszący i niesłyszący w województwie zachodniopomorskim za rozwiązanie zadań z obszaru *rozumowanie* otrzymali 3,12 punktu, czyli 39% punktów możliwych do uzyskania. Spośród sześciu zadań, które posłużyły do sprawdzenia poziomu opanowania umiejętności z tego obszaru, pięć to zadania trudne i jedno – umiarkowanie trudne. Najtrudniejsze dla uczniów z obszaru *rozumowanie* okazało się zadanie 22., za pomocą którego oceniano opanowanie umiejętności wyznaczania wielokrotności i ustalania największej liczby spełniającej warunki zadania, czyli liczby sadzonek kwiatów, które można kupić za pieniądze uzyskane ze sprzedaży makulatury. W zadaniu 11. należało wskazać liczbę podzielną przez 9, będącą częścią liczby trzycyfrowej stanowiącej kod do drzwi. Kolejne zadanie – 13. – służyło do sprawdzenia opanowania umiejętności ustalania najmniejszej liczby składników sumy, czyli obliczenia, ile najmniej monet może wydać kasjerka, wypłacając resztę. Opanowanie umiejętności obliczania pól powierzchni oceniano w zadaniu 20. i 21. Szóstoklasiści w pierwszym z wymienionych zadań musieli zastosować porównanie ilorazowe do pól prostokątów, aby wykazać, że pole powierzchni podłogi w jadalni jest dwa razy większe od pola powierzchni podłogi w kuchni, a w zadaniu 21. zapisać nazwy pomieszczeń o równym polu powierzchni podłogi. W umiarkowanie trudnym zadaniu 12. piszący mieli ustalić termin wykonywania powtarzalnej czynności – które z trojga rodzeństwa będzie musiało w danym dniu zmywać naczynia.

Nieco ponad połowę (2,49 z 4, czyli 62%) punktów możliwych do uzyskania otrzymali uczniowie słabosłyszący i niesłyszący za rozwiązanie zadań z obszaru *korzystanie z informacji*, co sugeruje, że dla piszących jest to umiejętność umiarkowanie trudna. Spośród czterech zadań, za pomocą których sprawdzano opanowanie umiejętności z tego obszaru, dwa były łatwe (16. i 18.), jedno (15.) umiarkowanie trudne oraz jedno trudne (17.). Łatwe okazało się skorzystanie z rozkładu jazdy autobusów i obliczenie, o której godzinie pasażer autobusu dojedzie na wyznaczony przystanek. Również łatwe było, na podstawie fragmentu regulaminu biblioteki, wyznaczenie ostatecznej daty zwrotu książek do wypożyczalni. Podobnie jak w przypadku zadania 16., chcąc udzielić odpowiedzi w zadaniu 15. i 17., należało przeprowadzić analizę informacji zawartych na schematycznym rysunku (ilustrującym drogę z domu do biblioteki) i w rozkładzie jazdy autobusów. Uwzględnienie informacji z dwóch źródeł sprawiło uczniom trudność: prawie 40% nie potrafiło, po uwzględnieniu czasu wyjścia z domu, obliczyć czas odjazdu autobusu z przystanku (zad.15.), a mniej niż co czwarty umiał obliczyć czas dotarcia do biblioteki, zależny od czasu wyjścia z domu (zad.17.).

Wykorzystywanie wiedzy w praktyce to obszar umiejętności, którego opanowanie sprawdzano poprzez cztery zadania, z których dwa okazały się trudne (14. i 24.), jedno umiarkowanie trudne (23.) i jedno łatwe (19.). Na 8 punktów uczniowie otrzymali 3,81 punktu, czyli 48% punktów możliwych do uzyskania. Łatwe było dla piszących obliczenie obwodu prostokąta – obwodu podłogi w kuchni (zad. 19.). Umiarkowaną trudność sprawiło szóstoklasistom obliczanie ułamka danej liczby i wykorzystanie zależności między liczbami do wyznaczenia rozwiązania, które stanowiła liczba książek zakupionych do biblioteki. W trudnym zadaniu 14. uczniowie mieli wyznaczyć masę paczki z książkami, natomiast w 24. – obliczyć powierzchnię obszaru i wyznaczyć koszt założenia trawnika na tym obszarze.

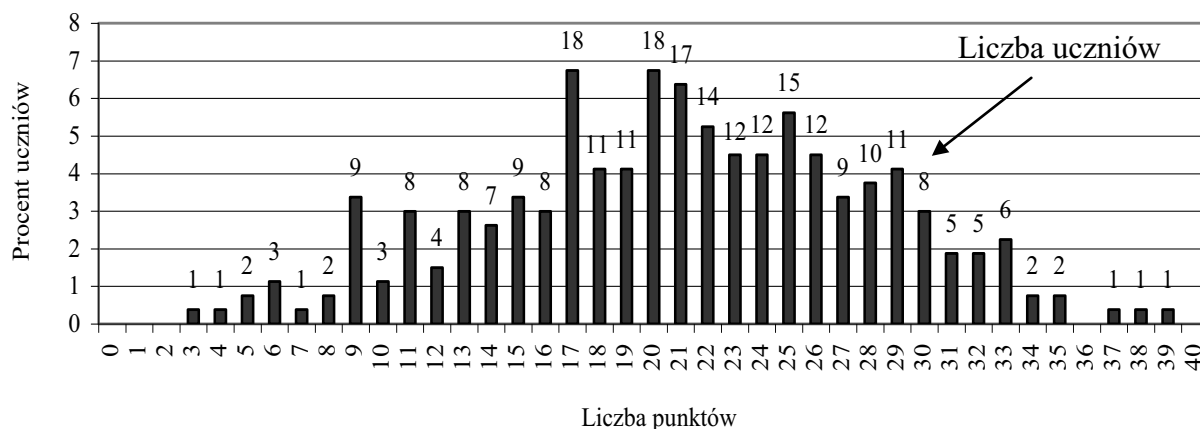
Po przeanalizowaniu zapisanych powyżej informacji, zauważa się, że spośród zadań sprawdzających opanowanie umiejętności z obszaru *rozumowanie* rozwiązanie żadnego z zadań nie było łatwe dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących, uczęszczających do szkół na terenie województwa zachodniopomorskiego (podobnie jak w województwie lubuskim i wielkopolskim).

VII. Wyniki oraz osiągnięcia uczniów upośledzonych w stopniu lekkim – arkusz S-8

Zadania zamieszczone w dostosowanym arkuszu S-8 w województwie zachodniopomorskim rozwiązywało 267 uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim. W tej grupie było 156 chłopców i 111 dziewcząt. Większość uczęszczała do szkół publicznych, a tylko jeden do niepublicznej. Najwięcej uczniów (86) uczęszczało do szkół położonych na terenach wiejskich, 63 – do szkół w miastach liczących do 20 tys. mieszkańców, 73 – do szkół znajdujących się w średnich miastach (od 20 do 100 tys. mieszkańców) i 45 – w dużych miastach (powyżej 100 tys. mieszkańców).

Średni wynik punktowy szóstoklasistów rozwiązujących zadania w arkuszach S-8 wyniósł 21,0 punktów, czyli 53% punktów możliwych do uzyskania. Jest to wynik o 0,84 punktu niższy od wyniku uzyskanego w województwie lubuskim (21,84) i o 0,84 punktu

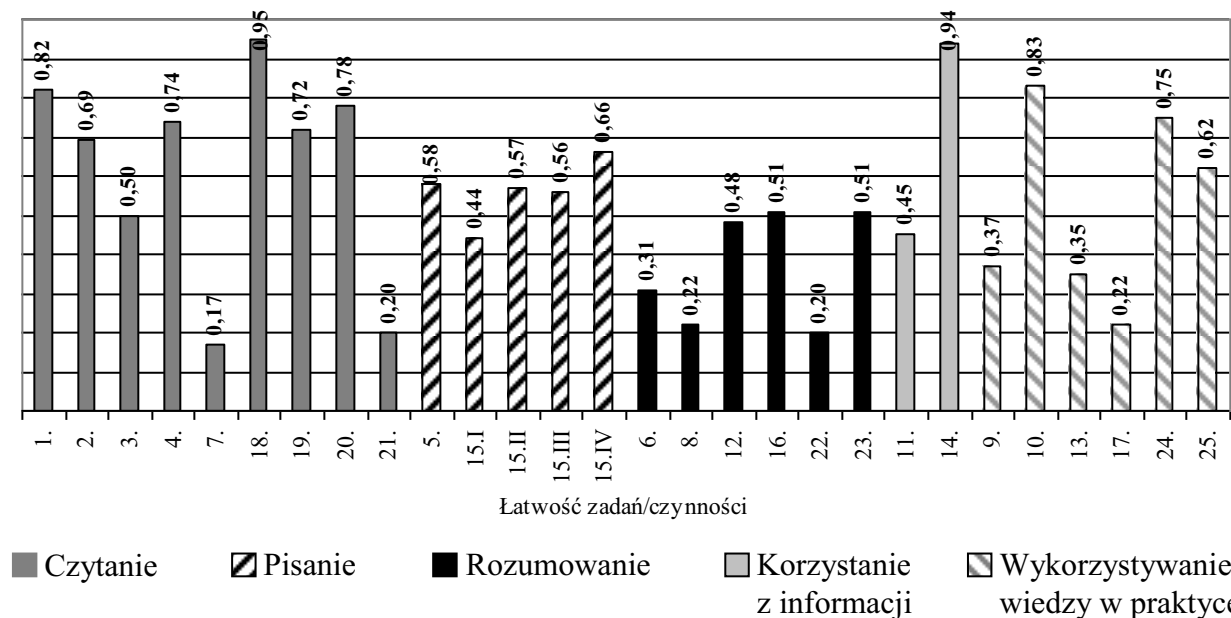
wyższy od wyniku uzyskanego w Wielkopolsce (20,16). Na wykresie 19. przedstawiono rozkład wyników punktowych uzyskanych przez tę grupę uczniów.

Wykres 19. Rozkład wyników uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim

Na 267 uczniów, którzy rozwiązywali zadania w arkuszu dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim, dwie najliczniejsze – osiemnastoosobowe grupy uczniów uzyskały wyniki 17 i 20 punktów. Najniższy wynik – 3 punkty – uzyskał jeden szóstoklasista i również jeden piszący otrzymał 39 punktów. Wynik poniżej połowy punktów możliwych do uzyskania otrzymało 124 (46%) uczniów.

Na wykresie 20. przedstawiono wartości współczynników łatwości zadań/czynności, z uwzględnieniem podziału na obszary umiejętności.

Wykres 20. Łatwość zadań/czynności w arkuszu dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim

Uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu lekkim, przystępujący do sprawdzianu w województwie zachodniopomorskim, na 9 punktów możliwych do uzyskania z obszaru czytanie otrzymywali średnio 5,56, czyli 62% punktów. Z tego obszaru umiejętności jedno zadanie (zad. 18.) okazało się dla piszących bardzo łatwe, cztery łatwe (zad. 1., 4., 19. i 20.),

dwa umiarkowanie trudne (zad. 2., 3.), jedno trudne (zad. 21.) i również jedno bardzo trudne (7.). W najłatwiejszym zadaniu 18. sprawdzano, czy uczniowie potrafią z wiersza D. Wawilów odczytać informację o tym, gdzie rosło drzewo opisane w utworze. Dwa łatwe zadania odnosiły się do tekstu stworzonego na podstawie utworu A. Maleszki pt. *Magiczne drzewo*. Na tej podstawie w zadaniu 1. należało wyszukać informację o tym, co się stało z drzewem zwalonym przez burzę, natomiast w zadaniu 4. wykazać się opanowaniem umiejętności rozpoznawania cech baśni. Umiejętność odczytywania informacji, ale w tekście poetyckim, sprawdzano także w zadaniu 19. – uczniowie mieli wskazać, z jaką częstotliwością osoba mówiąca w wierszu obserwowała drzewo. Kolejne zadanie – 20. – posłużyło do sprawdzenia, czy szóstoklasiści potrafią wskazać zwrotkę zawierającą opis drzewa w szczęśliwym dla niego okresie. W umiarkowanie trudnym zadaniu 2. wymagano, aby uczeń na podstawie tekstu I określił, czego bały się zwierzęta, a w zadaniu 3., aby wskazał odpowiedź zawierającą informację o tym, kiedy magiczne drzewo runęło na ziemię. Trudne okazało się zadanie 21., w którym uczniowie mieli wypisać parę rymujących się wyrazów. Największą trudność sprawiło piszącym zadanie 7. (bardzo trudne), w którym należało na podstawie tekstu źródłowego określić, ile posadzono drzew.

Dwa zadania (5. i 15.I – IV) posłużyły do sprawdzenia poziomu opanowania umiejętności z obszaru *pisanie*. Na 8 punktów możliwych do uzyskania uczniowie otrzymali 4,39 punktu, czyli 55% punktów. Cztery czynności okazały się dla uczniów umiarkowanie trudne, a jedna trudna (zad. 15.I). W zadaniu 5. szóstoklasiści mieli sformułować życzenie skierowane do magicznego krzesła i poprosić o jego spełnienie. Chcąc wykonać zadanie 15., uczniowie powinni napisać co najmniej pięć linijek tekstu, zawierającego opis przedstawionego na ilustracji plakatu filmowego (do filmu A. Maleszki *Magiczne drzewo*). Realizację wypowiedzi na temat oceniano w zadaniu/czynności 15.I, natomiast umiejętność pisania poprawnego pod względem gramatycznym – w zadaniu 15.II, a w 15.III oceniano poziom opanowania umiejętności pisania poprawnego pod względem ortograficznym. Najłatwiejsze dla uczniów w tym obszarze umiejętności było zadanie 15.IV, w którym zwracano uwagę na opanowanie umiejętności pisania poprawnego pod względem interpunkcyjnym.

Opanowanie umiejętności z obszaru *rozumowanie* oceniano poprzez sześć zadań, za których rozwiązanie piszący mogli otrzymać 9 punktów. Średnio za rozwiązanie zadań z tego obszaru umiejętności otrzymywali 3,49 punktu, czyli 39% punktów możliwych do uzyskania. Dwa zadania (16. i 23.) okazały się umiarkowanie trudne oraz cztery (6., 8., 12., 22.) – trudne. Najtrudniejsze dla uczniów było zadanie 22., w którym szóstoklasiści mieli podkreślić nazwy drzew iglastych. O 0,02 wyższą wartość współczynnika łatwości uzyskano w zadaniu 8., w którym należało obliczyć upływ czasu między wydarzeniami: rokiem, w którym zaczęto w Europie obchodzić Dzień Drzewa i bieżącym rokiem. Trudne dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim było także umieszczenie daty w przedziale czasowym – wieku (zad. 6.) oraz wybranie wyrażenia, za pomocą którego można obliczyć liczbę elementów, czyli jabłoni wśród innych drzew (zad. 12.). Umiarkowaną trudność sprawiło uczniom określenie, jaką część szkółki przeznaczono na posadzenie sosen (zad. 16.) i wybranie wyrażenia algebraicznego, wskazującego sposób rozwiązania zadania (zad.23.).

Za rozwiązanie dwóch zadań, poprzez które sprawdzano poziom opanowania umiejętności z obszaru *korzystanie z informacji* uczniowie w województwie zachodniopomorskim otrzymali średnio 1,39 punktu, czyli 70% punktów możliwych do uzyskania. W trudnym dla piszących zadaniu 11. oceniano opanowanie umiejętności zapisu podanych wyrazów w kolejności alfabetycznej, natomiast w bardzo łatwym zadaniu

14., które rozwiązało 94% uczniów, należało, na podstawie ilustracji okładek książek, wskazać źródło informacji o drzewach.

Uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu lekkim mogli otrzymać najwięcej punktów (12), rozwiązując zadania z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce*. Szóstoklasiści w województwie zachodniopomorskim w bieżącym roku otrzymali 6,17 punktu, czyli 51% punktów możliwych do uzyskania. Łatwe dla uczniów było wykonanie zadania 10., w którym należało wybrać przyrząd przydatny do określenia kierunku marszu, i 24., w którym uczniowie powinni zastosować we właściwej formie czasowniki podane w ramce, aby sformułować zasady zachowania się w lesie. Umiarkowanie trudne okazało się zadanie 25., wymagające wskazania właściwych sposobów zachowania w lesie – rezerwacie przyrody. Rozwiązanie trzech zadań (9., 13. i 17.) sprawiło uczniom trudność. W zadaniu 9. sprawdzano opanowanie umiejętności dostrzegania zależności między nasłonecznieniem a wyglądem rośliny. W zadaniu 13. należało obliczyć wartość zakupu biletów do muzeum i wyznaczyć resztę z banknotu 50-złotowego. Umiejętność wykonywania obliczeń oceniano także w zadaniu 17. – w tym przypadku należało obliczyć długość siatki potrzebnej do ogrodzenia prostokątnego terenu.

Na podstawie analizy wyników uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim w województwie zachodniopomorskim, można stwierdzić, że dla ułatwienia funkcjonowania tych uczniów w środowisku, należy podjąć działania dydaktyczne ukierunkowane przede wszystkim na doskonalenie umiejętności *rozumowania* oraz *wykorzystywania wiedzy w praktyce*.

VIII. Wnioski

Na podstawie informacji, danych statystycznych oraz szczegółowych analiz zaprezentowanych w niniejszym raporcie można stwierdzić:

1. Z analizy protokołów z obserwacji przebiegu sprawdzianu wynika, że w 30% szkół, znajdujących się w województwie zachodniopomorskim, w których przeprowadzono obserwacje, postępowano zgodnie z *Procedurami przygotowania i przeprowadzenia sprawdzianu w 2013 r.*
2. Po porównaniu wartości średniego wyniku punktowego uzyskanego w województwach za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym, zachodniopomorskie (22,99 punktu) zajmuje pozycję 16. (niezmiennie od 2011 roku) wśród szesnastu województw.
3. W 2013 r., w stosunku do roku 2012, w województwie zachodniopomorskim o 21 (z 52 na 31) zmniejszyła się liczba laureatów. Najwięcej laureatów było w powiecie grodzkim – Szczecin, a z powiatów ziemskich – kołobrzeskim.
4. W województwie zachodniopomorskim nie było uczniów, którzy uzyskali najniższy wynik – 0 punktów. Najniższy wynik 2 punkty uzyskało trzech uczniów, którzy rozwiązywali zadania zamieszczone w arkuszu standardowym.
5. Wynik maksymalny – 40 punktów – (nie licząc laureatów) uzyskało 31 uczniów, którzy rozwiązywali zadania w arkuszu standardowym. Nie było uczniów, którzy uzyskali 40 punktów za rozwiązanie zadań w arkuszach S-4, 5, 6, 7 i 8.
6. Najwyższy średni wynik punktowy w Zachodniopomorskiem, w powiatach grodzkich uzyskali uczniowie w Szczecinie i Koszalinie, a spośród powiatów ziemskich – w polickim. Wynik uzyskany w Szczecinie jest o 3,75 punktu niższy niż w Warszawie. Wyniki wyższe od szczecińskiego uzyskano w takich miastach jak Kraków, Lublin, Rzeszów, Opole czy Wrocław.

7. W ośmiu gminach uzyskano średni wynik punktowy za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym wyższy od krajowego (24,03): Chojna (24,41), Trzcieżsko – Zdrój (25,82), Dziwnów (26,09), Mielno (24,36), Myślībórz (24,74), Dobra (Szczecińska, 24,73), Kobylanka (26,05), Szczecinek (26,22).
8. Uczniowie bez dysfunkcji uzyskali wynik o 0,65 punktu wyższy od wyniku uczniów z dysleksją rozwojową.
9. Uczniowie uczęszczający do szkół usytuowanych w dużych miastach uzyskali o 4,09 punktu wynik wyższy niż uczniowie uczęszczający do szkół wiejskich (różnica 11 punktów procentowych).
10. Chłopcy, których jest w populacji w Zachodniopomorskiem więcej, uzyskali średni wynik niższy o 1,72 punktu od wyniku dziewcząt.
11. Uczniowie uczęszczający do szkół niepublicznych uzyskali o 5,72 punktu wyniki wyższe niż uczniowie szkół publicznych (w ubiegłym roku ta różnica wynosiła 5,24 punktu).
12. W województwie w dużych i średnich miastach znajduje się 28% szkół, a w miejscowościach wiejskich 56% szkół. Ponad 77% (339 szkół) to placówki z jednym lub dwoma oddziałami na poziomie klas szóstych.
13. We wszystkich trzech województwach położonych na terenie działania OKE w Poznaniu umiejętności badane w arkuszu standardowym w pięciu obszarach zostały opanowane na zbliżonym poziomie (z obszaru *czytanie* w Lubuskiem – 74%, w Zachodniopomorskiem w 72%, a w Wielkopolsce w 71%). W województwie zachodniopomorskim za wykonanie zadań z obszaru *czytanie* uczniowie słabosłyszący i niesłyszący otrzymali 69% punktów możliwych do uzyskania, szóstoklasiści upośledzeni umysłowo w stopniu lekkim – 62% punktów, a uczniowie słabowidzący i niewidomi – 57%. Trudność wszystkim uczniom, rozwiązującym zadania w arkuszu S-1, 4, 5, 6 i 7, sprawiło wnioskowanie na podstawie cech tekstu popularnonaukowego o tym, że jest on fragmentem książki popularnonaukowej. Uczniowie słabosłyszący i niesłyszący także mieli problem z odczytaniem sensów przenośnych w wierszu oraz określeniem głównej myśli tekstu publicystycznego. Dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim trudne było odczytanie z tekstu źródłowego liczby posadzonych drzew i wskazanie w tekście poetyckim rymujących się wyrazów.
14. Za wykonanie zadań z obszaru *pisanie* najwięcej punktów uzyskali uczniowie słabosłyszący i niesłyszący (81%), następnie uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym (58%), upośledzeni umysłowo w stopniu lekkim (55%) oraz uczniowie słabowidzący i niewidomi (52%). Uczniom rozwiązującym zadania w arkuszach S-1, 4, 5 i 6 trudność sprawiło napisanie dłuższego tekstu, który byłby poprawny pod względem językowym. Szóstoklasiści słabowidzący i niewidomi mieli również problem z napisaniem krótkiej odpowiedzi poprawnie pod względem językowym. Uczniom upośledzonym umysłowo w stopniu lekkim największą trudność sprawiło zredagowanie życzenia zawierającego jednocześnie prośbę o jego spełnienie oraz opisanie plakatu przedstawionego na ilustracji (pisanie na temat).
15. Umiejętności z obszaru *rozumowanie* na najwyższym poziomie opanowali uczniowie przystępujący do rozwiązania zadań w arkuszu standardowym, którzy uzyskali 50% punktów, uczniowie słabowidzący i niewidomi – 39%, uczniowie słabosłyszący i niesłyszący – 39% i uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu lekkim także 39% punktów możliwych do uzyskania. Dla uczniów przystępujących do sprawdzianu (S-1, 4, 5, 6 i 7) trudne okazały się zadania, w których należało ustalić kolejny termin powtarzanej regularnie czynności polegającej na zmywaniu naczyń i ustalenie najmniejszej liczby składników sumy z liczb odpowiadających nominałom monet. Uczniom słabowidzącym i niewidomym oraz słabosłyszącym i niesłyszącym trudność

sprawiło również wyznaczenie wielokrotności i ustalenie największej liczby spełniającej warunki zadania, a także wskazanie prostokątów o takim samym polu oraz wyznaczenie liczby sadzonek, które można kupić za pieniądze uzyskane ze sprzedaży makulatury (S-7). Zadania wymagające obliczenia upływu czasu między wydarzeniami oraz wskazania nazw drzew iglastych sprawiły trudność uczniom upośledzonym umysłowo w stopniu lekkim.

16. Na bardzo zróżnicowanym poziomie uczniowie opanowali umiejętności *korzystania z informacji*: za rozwiązanie zadań z tego obszaru uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu lekkim otrzymali 70% punktów, uczniowie słabowidzący i niewidomi – 62%, uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu S-1 otrzymali 61% punktów, a uczniowie słabosłyszący i niesłyszący 51% punktów możliwych do uzyskania. Uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu lekkim mieli problemy z zapisaniem podanych wyrazów w kolejności alfabetycznej, natomiast szóstoklasistom, którzy rozwiązywali zadania w pozostałych typach arkuszy, trudność sprawiło odczytanie informacji ze schematycznego rysunku i rozkładu jazdy, a następnie wykorzystanie tych informacji do rozwiązania zadań.
17. Po raz kolejny w województwie zachodniopomorskim na najniższym poziomie uczniowie opanowali umiejętności z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce*. Za wykonanie zadań z tego obszaru umiejętności uczniowie słabowidzący i niewidomi otrzymali 38% punktów, uczniowie słabosłyszący i niesłyszący – 48% punktów możliwych do uzyskania, uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym 45% punktów i uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu lekkim – 51%. Dla wszystkich uczniów rozwiązujących zadania w arkuszach S-1 – 7 trudne okazało się zadanie, w którym należało wykonać obliczenia powierzchni obszaru i ilości opadu na tym obszarze. Dla uczniów słabowidzących i niewidomych trudne także okazało się obliczenie obwodu prostokąta, natomiast dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących – obliczenie masy paczki z książkami. Uczniom upośledzonym umysłowo w stopniu lekkim trudność sprawiło obliczenie wartości zakupu i wyznaczenie reszty z banknotu 50-złotowego oraz obliczenie długości siatki potrzebnej do ogrodzenia prostokątnego terenu.
18. Na wyniki uzyskane w 2013 r. duży wpływ ma niepodejmowanie przez uczniów próby rozwiązywania zadań otwartych. Wysoka frakcja opuszczeń zadań matematycznych w arkuszu standardowym (od 3,6% do 13,3% opuszczonych zadań) skutkuje znacznym obniżeniem wyników z obszaru *rozumowanie* (zadania nr 21 i 22) oraz *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* (zadania nr 23 i 24). Zadania polonistyczne były rzadziej opuszczane przez uczniów (od 1,7% do 2,4% opuszczonych zadań w województwie zachodniopomorskim), toteż w mniejszym stopniu to zjawisko wpłynęło na poziom wyników z obszaru *pisanie* (zadanie nr 25 i 26).

Szczegółowe informacje i analizy wyników w arkuszu S-1, z przykładami uczniowskich rozwiązań, zostaną zamieszczone na stronie internetowej poznańskiej OKE na przełomie sierpnia i września 2013 r.